

מחזור תפילה ליום הכיפורים

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה
וְקִתְבוּן. וּבְיוֹם עוֹם סְפוּר
וְחַתְמוֹן. כִּפָּה יַעֲבִרוּן.
וְכִפָּה וּבְרֵאוֹן. עֵי וְחִיה.
וְעֵי יַעוֹת. עֵי בְקִעוֹ.
וְעֵי לֹא בְקִעוֹ. עֵי בַפִּים.
וְעֵי בְאֵשׁ. עֵי בַחֲרֵב.
וְעֵי בַחֲיָה. עֵי בַרְעֵב.
וְעֵי בַעֲטָא. עֵי בַרְעֵשׁ.

עריכה. הרב מרדכי דשא
פיוטי קהילות המזרח. דר' יעקב מעוז
הפקה. תנועת ביח"ד (ע"ר)
מערכת. גידי אברהם
מגי גרינברגר אוחיון
עורך לשון. דר' אביעד הכהן
עיצוב סדר והפקה. שחף/ דוד שפירא
לוחות והדפסה. פרינטיב ירושלים

הודפס בישראל

© כל הזכויות שמורות

תשס"ט 2008

תוכן.

5	סדר כפרות לערב יום כיפור
6	תפילת מנחה לערב יום כיפור
36	תפילת כל נדרי
45	תפילת מעריב לליל יום כיפור
90	תפילת שחרית ליום כיפור
192	הזכרת נשמות
199	תפילת מוסף ליום כיפור
265	תפילת מנחה ליום כיפור
306	תפילת נעילה ליום כיפור
337	תקיעת שופר
339	תפילת מעריב למוצאי יום כיפור
351	קידוש לבנה
354	הבדלה למוצאי יום כיפור

דבר העורך

תפקידו של מחזור זה הוא לשמש כלי מעשי בעיקר לתפילתם של אלו שאינם מכירים את מחזור התפילה.

מתוקף היותו כזה נגזרו מספר הכרעות. בפיוטים שונים אותם נוהג הציבור לשיר, ישנם שיבושים שנכנסו למחזור התפילה, הציבור שר את הפיוט ומשנה את מבנהו הפנימי. במחזור זה נעשה ניסיון לאפשר למתפלל להתמצא בקלות ולצורך כך נכתבו הדברים כפי שהם נאמרים בפי המתפללים אף שהדבר הינו שיבוש מסוים של המקור.

פיוטים אחדים שאינם נאמרים על ידי רוב קהילות המתפללים בארץ הוצאו מהמחזור – לכך ישנו תקדים במחזורים שנערכו בעת החדשה. פיוטים אחרים נותרו כפי שהם כיוון שחלק מהקהילות אומרות אותן בלחש אף שברוב בתי הכנסת נהוג לדלג עליהם.

מרדכי דשא

נתבקשתי על ידי המערכת להוסיף למחזור את הפיוטים הנהוגים בקהילות המזרח. עיקר הקושי היה בשיבוצם במקום המתאים, כך שהנוסח המקורי יישמר ויזרום באופן טבעי ואילו הפיוטים ישתלבו בו כחלק אורגני. מרבית הפיוטים הללו, על אף שתוכנם מצליח להביע את אימת יום הכיפורים, מושרת בנימה של שמחה, וזהו אחד המאפיינים הבולטים מסורת המזרח. בשל החידוש שבדבר הסתפקתי בשילוב הפיוטים רק בתפילת ערבית ובנעילה, הגם שהקהל שאליו אנו פונים מתמקד בעיקר בתפילות אלו. אני תפילה כי עשיתי מלאכתי נאמנה ומתנצל מראש על כל משגה שנפל.

יעקב מעוז

בערב יום הכיפורים נוהגים לעשות סדר כפרות. הנוהג העתיק היה להשתמש לשם כך בתרנגול לכפרות האיש ובתרנגולת לכפרת האישה. אולם הפוסקים כתבו שטוב ויפה לערוך את סדר הכפרות במטבעות כסף שיינתנו לצדקה, וכמו שנאמר שנאמר. "צדקה תציל ממוות".

לוקחים את כסף הצדקה ביד ואומרים שלש פעמים.

בְּנֵי אָדָם יוֹשְׁבֵי חֶשֶׁךְ וְצַלְמוֹת אֲסִירֵי עֲנִי וּבְרָזָל.
יוֹצִיאֵם מִחֶשֶׁךְ וְצַלְמוֹת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּק.
אוֹלִים מִדֶּרֶךְ פֶּשַׁעַם וּמַעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ.
כָּל אֲכָל תִּתְעַב נַפְשָׁם וַיִּגְיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מוֹת.
וַיִּזְעֻקוּ אֶל יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמַּצּוֹקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם.
יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֹט מִשְׁחִיתוֹתָם.
יִזְדוּ לַיהוָה חֲסֵדוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם.
אִם יֵשׁ עָלָיו מִלֶּאֱד מְלִיץ אֶחָד מִנִּי אֱלֹף. לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ.
וַיַּחַנְנוּ וַיֹּאמֶר פְּדֵעֵהוּ מִרְדֵּת שַׁחַת מִצְּאֵתִי כָפָר.

מי שמסובב לעצמו, יסובב כפרתו סביב ראשו ואומר בלשון הזה שלש פעמים.

זֶה חֲלִיפָתִי. זֶה תְּמוֹנָתִי. זֶה כְּפָרְתִי. זֶה הַכֶּסֶף יֵלֶךְ לְצַדְקָה. וְאֲנִי אֶכְנָס
וְאֵלֶךְ לְחַיִּים טוֹבִים אַרוּכִים וּלְשָׁלוֹם.

את כסף הצדקה ישתדל לתת עוד קודם כניסת החג לעני או לקופת צדקה. ואם לא הזדמן לו יכול לתתו לאחר יום הכיפורים.

תפילת מנחה
לערב יום כיפור

הקהל והחזן אומרים בלחש

אֲשֵׁרִי

יושבי ביתך, עוד יהללוך סלה.
 אֲשֵׁרִי הָעַם שֶׁפָּכַח לוֹ, אֲשֵׁרִי הָעַם שִׁיְהוֹה אֱלֹהָיו.
 תְּהִלָּה לְדוֹד, אֲרוֹמַמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאֶהְלֵלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד, וּלְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר.
 דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ יַגִּידוּ
 הַדֵּר כְּבוֹד הַדּוֹדֶךָ וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
 וְעִזּוֹז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ וּגְדַלְתֶּךָ אֲסַפְּרֶנָּה.
 זָכַר רַב טוֹבֶךָ יִבְיָעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנֹנוּ.
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אַרְךָ אַפִּים וּגְדַל חֶסֶד.
 טוֹב יְהוָה לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסִּידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה.
 כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ, וּגְבוּרָתֶךָ יִדְבְּרוּ.
 לְהוֹדִיעַ לְבַנֵּי הָאָדָם גְּבוּרָתֶיךָ, וּכְבוֹד הַדֵּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל דּוֹר וָדָר.
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל הַנְּפֹלִים, וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים.
 עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכֻלָּם בְּעֵתוֹ.
 פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן.
 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְרָכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יְהוָה לְכָל קְרָאִיו, לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאֵמֶת.
 רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֶת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
 תְּהַלֵּת יְהוָה יִדְבַר פִּי וּיְבָרֵךְ כָּל בֶּשֶׂר שֵׁם קְדֻשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ.

הש"ץ אומר חצי קדיש.

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחיכון ובימיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא.

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

תפילת עמידה. הקהל מתפלל בעמידה בלחש (עד עמ' 16 "קדמוניות") צועדים שלושה צעדים אחורה תוך כדי אמירת.

כי שם יהנה אקרא, הבו גדל לאלהינו.

צועדים שלושה צעדים קדימה תוך כדי אמירת.

אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יהנה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה. זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים. מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יהנה מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע. מוריד הטל. מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נוֹפְלִים, ורופא חולים, ומתיר אסורים, ומקים אמונתו לישני עפר, מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך, מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה. מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים. ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה המתים.

אתה קדוש ושמו קדוש, וקדושים בכל יום יהללוך סלה, כי אל מלך גדול וקדוש אתה. ברוך אתה יהוה המלך הקדוש.

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה. חננו מאתך חכמה בינה ודעת. ברוך אתה יהוה, חונן הדעת.

9 **השיבנו** אבינו לתורתך, וקרבנו מלכנו לעבודתך, והחזירנו בתשובה שלמה לפניך. ברוך אתה יהוה, הרוצה בתשובה.

סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלכנו כי פשענו, כי אל טוב וסלח אתה. ברוך אתה יהוה, חנון המרבה לסלח.

ראה נא בענינו, וריבה ריבנו, וגאלנו גאלה שלמה מהרה למען שמוך, כי אל גואל חזק אתה. ברוך אתה יהוה, גואל ישראל.

רפאנו יהוה ונרפא, הושיענו וננשעה, כי תהלתנו אתה, והעלה רפואה שלמה לכל מכותינו, כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יהוה, רופא חולי עמו ישראל.

ברך עלינו יהוה אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה, ותן ברכה על פני האדמה ושבענו מטובה, וברך שנתנו כשנים הטובות לברכה, כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים. ברוך אתה יהוה, מברך השנים.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לַחֲרוּתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לִקְבֵץ גְּלִיּוֹתֵינוּ, וְקַבְּצֵנוּ יחד מִהֶרָה מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבְרָאוֹנוֹהָ וְיִזְעֲצִינוּ כְּבִתְחִלָּה, וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַחַחָה, וּמִלֶּדֶךְ עֲלֵינוּ מִהֶרָה אַתָּה יְהוָה לְבִדָּד בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט.

וְלַמְּלַשְׁיָנִים אֵל תְּהִי תִקְוָה, וְכָל הַמֵּינִים כָּרְגַע יֵאבְדוּ, וְכָל אוֹיְבֵי עַמְּךָ מִהֶרָה יִכְרְתוּ, וְהַזֵּדִים מִהֶרָה תַעֲקֹר וּתִשְׁבֵּר וּתְמַגֵּר וּתְכַלֵּם וּתְשַׁפִּילֵם וּתְכַנִּיעֵם בְּמִהֶרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנִּיעַ זֵדִים.

עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זַקְנֵי שְׂאֲרֵית עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצֶּדֶק וְעֲלֵינוּ, יִהְיוּ נָא רַחֲמֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שִׁכָּר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתָּ, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וְלַעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ כִּי בְּךָ בְּטַחְנוּ, וְעַל חֶסֶדְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמְתָּ וּבִתְמִים נִשְׁעַנְנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לְצַדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תִּשׁוּב וּתִשְׁכֵּן בְּתוֹכָהּ כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד עֲבֹדְךָ מִהֶרָה לְתוֹכָהּ תִּכְוֵן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

אֶת צֶמַח דָּוִד עֲבֹדְךָ מִהֶרָה תִצְמַח, וְקִרְנוֹ תִרוֹם בִּישׁוּעַתְךָ, כִּי לִישׁוּעַתְךָ קוִינּוּ כָּל הַיּוֹם, וּמִצַּפִּים לִישׁוּעָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

אָב הִרְחַמֵּן, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, חוּס וּרְחַם עֲלֵינוּ, וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרַצּוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וּתְחִנוּנִים אַתָּה, וּמִלְפָּנֶיךָ מִלְּפָנֵינוּ, רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ. חֲנֹנוּ וְעַנְנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל, וּתְפַלְתֵם, מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתֵהִי לְרָצוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחֲנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרְנוּ צוֹר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסְיָךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרַב וּבִקֵּר וְצָהָרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ חֲסְדֶיךָ, כִּי מְעוֹלָם קוִינּוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ. וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיִּהְלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעֵתָנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֵלָה. הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נְאֻה לְהוֹדוֹת.

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ כְּאַחַד (יַחַד) בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבִרְכָנוּ וּלְבָרַךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם.

בְּסִפּוֹר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יִשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחֲנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם. יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, תבוא לפניך תפלתנו, ואל תתעלם מתחנונו. שאין אנחנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל אנחנו ואבותינו חטאנו.

את אמירת "אשמנו, בגדנו..." אומרים תוך כדי הכאת החזה במקום הלב ביד ימין, לסמל כי לבנו הוא זה שהובילנו לכשלון, וכי בכוחנו לתקן.

אֲשַׁמְנוּ. בַּגְדָנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרָנוּ דְפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסָנוּ. טָפְלָנוּ שִׁקָּר.

יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לִצְנוּ. מִרְדָּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְדָנוּ. עֹוִינוּ.

פִּשְׁעָנוּ. צָרְדָנוּ. קִשִּׁינוּ עֵרֶף.

רִשְׁעָנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו.

ואתה צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו.

מה נאמר לפניך יושב מרום. ומה נספר לפניך שוכן שחקים.

הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע.

אתה יודע רזי עולם. ותעלומות סתרי כל חי. אתה חופש כל חדרי בטן ובוהן כליות ולב. אין דבר נעלם ממך, ואין נסתר מנגד עיניך. ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתסלח לנו על כל חטאתינו, ותמחל לנו על כל עונותינו, ותכפר לנו על כל פשעינו.

נהוג להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב בכל אמירת "על חטא"

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרִצּוֹן.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דַעַת.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפִתַּיִם.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָר.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיזוֹת.

על חטא שחטאנו לפניך בדבור פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בדעת ובמרמה.

על חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב.
ועל חטא שחטאנו לפניך בהונאת רע.
על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בועידת זנות.

על חטא שחטאנו לפניך בזדון ובשגגה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בזלזול הורים ומורים.
על חטא שחטאנו לפניך בחזק יד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בחלול השם.

13

על חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים.
על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בכפת שחד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב.
על חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בלצון.

על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן.
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשתה.
על חטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית.
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטית גרון.

על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
ועל חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות.
ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול.
ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.
ועל חטא שחטאנו לפניך בצדיק רע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.

על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש.
ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.
ועל חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ברכילות.

14

על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם.
ועל חטא שחטאנו לפניך בתשומת יד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מכת מרדות.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.

ועל חטאים שאָנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי.
ועל חטאים שאָנוּ חִיבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין.
שְׂקִילָה. שְׂרָפָה. הָרֵג. וְחִנּוּק.

על מִצְוֹת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. בֵּין שֵׁשׁ בָּה קוּם עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאֵין בָּה קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִים לָנוּ וְאֶת שְׂאִינָם גְּלוּיִים לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִים לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת שְׂאִינָם גְּלוּיִים לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִים וִידוּעִים. כְּדַבֵּר שְׁנֵאֲמַר הַנְּסַתְּרַת לִיהִנֶּה אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי אַתָּה סֵלַחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמַחְלוּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּמַבְלַעְדִּיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח אֶלָּא אַתָּה.

אֱלֹהֵי. עַד שְׁלֹא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאֵי, וְעַכְשָׁו שְׁנוֹצַרְתִּי כְּאֵלוּ לֹא נוֹצַרְתִּי.
עֵפֶר אֲנִי בְּחַיֵּי קַל וְחֹמֶר בְּמִיתַתִּי. הֲרִינִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מֵלֹא בּוֹשֵׁה וּכְלִמָּה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא אַחְטָא עוֹד. וּמָה שְׁחַטְאֵתִי לְפָנֶיךָ מְרַק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וְחֻלְיִים רָעִים.

15

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מֵרַע וּשְׁפָתֵי מַדְבַּר מֵרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תַדָּם, וְנַפְשֵׁי כְּעֶפֶר לְכָל תַּהֲיָה, פָּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְכָל הַקְּמִים וְהַחֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מִהֲרֵה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. (יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא תַעֲלֶה קִנְאֵת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאֵתִי עַל אַחֲרִים וְשְׁלֹא אֲכַעֵס הַיּוֹם וְשְׁלֹא אֲכַעִיסְךָ וְתַצִּילֵנִי מֵיֵצֵר הָרָע וְתֵן בְּלִבִּי הַכְּנֵעָה וְעֲנוּהָ. מִלְּפָנֶיךָ וְאֱלֹהֵינוּ יַחַד שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ בְּנֵה עִירְךָ יְסֹד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלָל הַיְכָלְךָ וְקַבֵּץ קַבּוּץ גְּלוּיֹת וּפְדָה צֹאנְךָ וְשִׂמַח עֲדַתְךָ).

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשַׁתְךָ. לְמַעַן יַחְלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי.

יְהִיו לְרְצוֹן אֲמַרֵי פִי וְהִגִּיזוּן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהִי צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

צועד/ת שלוש פסיעות לאחור. לאחר מכן מטה לצד שמאל ואומר/ת.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,

מטה עצמו לצד ימין ואומר/ת.
הוא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ,

כורע/ת לפניו ואומר/ת.
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

אומר/ת בלחש את התפילה הבאה
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קְדְמוֹנִיּוֹת. וְעֲרְבָה לִיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קְדְמוֹנִיּוֹת.

סוף תפילת עמידה. מחכים לשליח הציבור שיסיים תפילתו ויחל בחזרת הש"ץ

חזרת הש"ץ

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא, הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ.
אֲדַנִּי, שְׁפַתִּי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, גּוֹמֵל חַסְדִּים
טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, זוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

הקהל והחזן אומרים בקול
זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְכֹתֵבנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן
אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה

הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

מִגֵּן אַבְרָהָם. הקהל עונה. אָמֵן

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מַחִיָּה מֵתִים אֶתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הֶטֶל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בַּחֶסֶד, מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקִים אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי, מִי כְמוֹךָ בַעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

הקהל החזן אומרים בקול

מִי כְמוֹךָ אָב הַרְחֵמֵן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנֹאמְן אֶתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.

ברוך אַתָּה יְהוָה הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
מַחִיָּה הַמֵּתִים. הקהל עונה. אָמֵן

קדושה (כל הציבור אומר אותה בעמידה, כשהרגלים צמודות אחת לרעותה)
הקהל אומר בקול ולאחריו החזן

נְקַדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנַעַם שִׁיחַ סוֹד שְׂרָפֵי קֹדֶשׁ, הַמְשַׁלְּטִים לָךְ קֹדֶשֶׁה, כְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר.

הקהל אומר בקול ולאחריו החזן

קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, קְדוֹשׁ, יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. לְעַמְתָּם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

הקהל אומר בקול ולאחריו החזן

ברוך כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ.
וּבְדַבְרֵי קֹדֶשׁךָ כְּתוּב לְאֹמַר.

הקהל אומר בקול ולאחריו החזן

מֶלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר, הַלְלוּיָהּ.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה.

ברוך אַתָּה יְהוָה הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ. הקהל עונה. אָמֵן

א אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה. חננו מאתך חכמה
בינה ודעת.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
חונן הדעת. הקהל עונה. אמן

השיבנו אבינו לתורתך, וקרבנו מלפנו לעבודתך, והחזירנו בתשובה
שלמה לפניך.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
הרוצה בתשובה. הקהל עונה. אמן

סלח לנו אבינו כי חטאנו, מחל לנו מלפנו כי פשענו, כי אל טוב
וסלח אתה.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
חונן המרבה לסלח. הקהל עונה. אמן

ראה נא בעינינו, וריבה ריבנו, וגאלנו גאלה שלמה מהרה למען שמך,
כי אל גואל חזק אתה.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
גואל ישראל. הקהל עונה. אמן

רפאנו יהוה ונרפא, הושיענו וננשעה, כי תהלתנו אתה, והעלה
רפואה שלמה לכל מכותינו, כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
רופא חולי עמו ישראל. הקהל עונה. אמן

ברך עלינו יהוה אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה
לטובה, ותן ברכה על פני האדמה ושבענו מטובה, וברך שנתנו פשנים
הטובות לברכה, כי אל טוב ומטיב אתה ומברך השנים.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
מברך השנים. הקהל עונה. אמן

תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס לקבץ גליותינו, וקבצנו יחד

מהרה מארבע כנפות הארץ לארצנו.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

מקבץ נדחי עמו ישראל. הקהל עונה. אמן

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה, והסר ממנו יגון
ואנחה, ומלך עלינו מהרה אתה יהוה לבדך בחסד וברחמים, וצדקנו
בצדק ובמשפט.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

המלך המשפט. הקהל עונה. אמן

ולמלשינים אל תהי תקנה, וכל המינים כרגע יאבדו, וכל אויבי עמך
מהרה יכרתו, והזדים מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכלם ותשפילם
ותכניעם במהרה בימינו.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

שובר אויבים ומכניע זדים. הקהל עונה. אמן

על הצדיקים ועל החסידים, ועל זקני שארית עמך בית ישראל, ועל
פליטת סופריהם, ועל גרי הצדק ועלינו, יהמו נא רחמך, יהוה אלהינו,
ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת, ושים חלקנו עמם ולעולם
לא נבוש כי בך בטחנו, ועל חסדך הגדול באמת ובתמים נשעננו.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

משען ומבטח לצדיקים. הקהל עונה. אמן

ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותשכן בתוכה כאשר דברת, ובנה
אותה בקרוב בימינו בנין עולם, וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין.

ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

בונה ירושלים. הקהל עונה. אמן

אֶת צִמְח דָּוֵד עֲבָדְךָ מֵהֵרָה תִצְמִיחַ, וְקִרְנֵנו תְּרוּם בִּישׁוּעָתְךָ,
 כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם, וּמִצְפִּים לִישׁוּעָה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
 מִצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה הקהל עונה. אָמֵן

אָב הַרְחֵמֵנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְקַבֵּל
 בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תַּפְלַתְנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת
 וְתַחֲנוּנִים אַתָּה, וּמִלִּפְנֵיךָ מִלְכֵנוּ, רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ.
 חֲנֻנוּ וְעֲנֵנוּ וְשְׁמַע תַּפְלַתְנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּפְלַת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 בְּרַחֲמִים.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
 שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה. הקהל עונה. אָמֵן

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְלַתַּפְלָתָם שְׁעָה, וְהִשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה
 לְדַבֵּיר בֵּיתְךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל, וְתַפְלָתָם, מֵהֵרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרַצוֹן,
 וְתֵהִי לְרַצוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.
 וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
 הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן. הקהל עונה. אָמֵן

כשהחזן אומר בקול "מודים" הקהל אומר בלחש את "מודים דרבנן".

"מודים דרבנן"

מִוְדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ,
 לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ,
 מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדֶה לָּךְ וְנִסְפָּר תִּהְלַתְךָ, עַל חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ
 הַפְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל נַסִּיךְ שִׁבְכָל

מִוְדִים אֲנַחְנוּ לָּךְ, שְׂאֵתָה הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ,
 לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ,
 מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר
 נוֹדֶה לָּךְ וְנִסְפָּר תִּהְלַתְךָ, עַל חַיֵּינוּ
 הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ
 הַפְּקוּדוֹת לָּךְ, וְעַל נַסִּיךְ שִׁבְכָל

יום עֲמָנו, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקֶּךָ, וְלַעֲשׂוֹת
שְׁבָכְךָ עֵת, עָרַב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים, רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדָךָ בְּלִבְבֵּךְ שְׁלָם,
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, עַל שְׁאֵנוּ מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַל
כִּי לֹא תִמּוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם הַהוֹדְאוֹת. קוֹיֵנוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

הקהל והחזן אומרים בקול

וְכָתַב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וַיְהִלּוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת
לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָּנוּ סֵלָה. הָאֵל הַטּוֹב.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נֶאֱחָד לְהוֹדוֹ הקהל עונה. אָמֵן

21

שֵׁים שְׁלֹום טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. בְּרַכְנוּ אֲבֵינוּ כְּלָנוּ כְּאֶחָד (יַחַד) בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ
נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים
וְחַיִּים וְשְׁלֹום, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכָנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל
בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ, בְּרוּב עֵז וְשְׁלֹום.

הקהל והחזן אומרים בקול

בְּסִפּוֹר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלֹום, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת,
יִשׁוּעוֹת וּנְחֻמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלֹום.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"

הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלֹום. הקהל עונה. אָמֵן

קדיש שלם.

החזן אומר ויתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא.

החזן אומר לעלא ולעלא מפל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עושה השלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח לַאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגִוַי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפַּחֹת הָאֲדָמָה, שֶׁלֹּא שָׁם חָלְקָנוּ כֹּהֵם, וְגִוְרָלְנוּ כְּכֹל הַמוֹנֵם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ. וְאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשֹׁכֵינֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֲמַת מַלְכֵנוּ, אָפֶס זֹלָתוֹ, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיִדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

וְעַל כֵּן נִקְוָה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מֵהֵרָה בְּתַפְאֵרַת עֲזֶךָ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ, וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יַכְרִתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי. וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ, לְהַפְנוֹת אֱלִידְךָ כָּל רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ, וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מֵהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלָּךְ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבוֹד, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֹאמֵר, וְהִיא יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִי, יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

קדיש יתום.

החזן אומר **יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.**

הקהל עונה **אָמֵן**

החזן אומר **בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיד מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח**

פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מִשִּׁיחָה

הקהל עונה **אָמֵן**

החזן אומר **בְּחַיִּיכוֹן וּבַיּוֹמִיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבַזְּמַן**

קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן **אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.**

החזן **יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר**

וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא. בְּרִידְךָ הוּא.

הקהל עונה בְּרִיךְ הוּא
 הַחֲזוֹן אוֹמֵר לְעֵלָא וְלַעֲלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא
 וְנַחֲמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן
 הַחֲזוֹן אוֹמֵר יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן
 הַחֲזוֹן אוֹמֵר עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
 יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

כולם אומרים בלחש

לְדוֹד, יְהוָה אוֹרֵי וְיִשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא, יְהוָה מְעוֹז חַיֵּי מִמִּי אֶפְחַד. בִּקְרַב
 עָלֵי מְרַעִים לְאָכַל אֶת בְּשָׂרִי צָרִי וְאֵיבִי לִי, הִמָּה כְּשִׁלוֹ וְנִפְלוּ. אִם תַּחֲנֶה
 עָלֵי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי, אִם תִּקּוּם עָלֵי מַלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח. אַחַת
 שְׂאֵלְתִי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שְׁבַתִּי בְּבֵית יְהוָה כָּל יְמֵי חַיֵּי, לַחֲזוֹת
 בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. כִּי יִצְפְּנִי בְּסִכּוֹ בַּיּוֹם רָעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסִתְרֵךְ
 אֶהְלוּ, בְּצוֹר יְרוֹמְמֵנִי. וְעַתָּה יְרוֹם רָאשֵׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאֲזַבְּחָה
 בְּאֶהְלוּ זִבְחֵי תְרוּעָה, אֲשִׁירָה וְאֲזַמְרָה לַיהוָה. שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא,
 וְחַנּוּנִי וְעֲנֵנִי. לֵךְ אָמַר לְבִי, בִּקְשׁוּ פְּנֵי, אֶת פְּנֵיךְ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ. אֵל תִּסְתַּר
 פְּנֵיךְ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאֵף עֲבַדְךָ עֲזַרְתִּי הֵייתָ, אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי
 אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיְהִי וְאֶסְפְּנִי. הוֹרְנִי יְהוָה דְּרָכְךָ
 וְנַחֲנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר, לְמַעַן שַׁרְרִי. אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךְ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאֵף
 עֲבַדְךָ עֲזַרְתִּי הֵייתָ, אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. כִּי אָבִי וְאִמִּי
 עֲזָבוּנִי, וַיְהִי וְאֶסְפְּנִי. הוֹרְנִי יְהוָה דְּרָכְךָ וְנַחֲנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר, לְמַעַן
 שַׁרְרִי. אֵל תַּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ בִי עַדֵי שֶׁקֶר וַיִּפַּח חֲמָס. לוֹלֵא
 הָאֲמַנְתִּי לְרֹאוֹת בְּטוֹב יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים. קוּה אֵל יְהוָה חֲזַק וַיֵּאֱמַץ
 לְבָבְךָ, וְקוּה אֵל יְהוָה.

קדיש יתום.

החזן אומר ויתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עושה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

סדר הדלקת הנרות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל (בשבת. שַׁבַּת וְשֶׁל) יוֹם הַכַּפּוּרִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲיִינוּ וְקִיַּמְנוּ
וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנָן הַזֶּה.

ברכת הילדים

לבן.	לבת.
יְשִׁימְךָ אֱלֹהִים	יְשִׁימְךָ אֱלֹהִים
בְּאִפְרִים וְכַמְנֹשֶׁה.	כַּשְׂרָה רַבְקָה רַחֵל וְלֵאָה,

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ. יְאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֵּךְ. יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וְיִשֶּׁם לְךָ שְׁלוֹם.

וַיְהִי רְצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבְּשָׂמִים, שִׁיתֵן בְּלִבְךָ אֶהְבֵּתוּ וַיִּרְאֶתוּ, וְתִהְיֶה
יְרֵאת יְהוָה עַל פָּנֶיךָ כֹּל יְמֶיךָ שְׁלֵא תַחֲטֹא, וַיְהִי חֶשֶׁקְךָ בְּתוֹרָה וּמִצְוֹת.
עֵינֶיךָ לִנְכַח גְּבִיטוֹ, פִּיךָ יִדְבֵר חֻכְמוֹת, וְלִבְךָ יִהְיֶה אִימֹת, יָדֶיךָ יַעֲסֹקוּ
בְּמִצְוֹת, רַגְלֶיךָ יְרוּצוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבְּשָׂמִים. יִתֵּן לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת
צְדִיקִים וְצַדִּיקָנוֹת עוֹסְקִים בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת כֹּל יְמֵיהֶם, וַיְהִי מְקוֹרְךָ
בְּרוּךְ, וְיִזְמִין לְךָ פְּרֻסְתְּךָ בְּהִתֵּר וּבְנִחַת וּבְרוּחַ מִתַּחַת יְדוֹ הַרְחֲבֶה וְלֹא
עַל יְדֵי מִתְנַת בְּשׂוֹר וְדָם, פְּרֻנְסָה שֶׁתִּהְיֶה פָּנוּי לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, וְתַכְתֵּב
וְתַחֲתֵם לַחַיִּים טוֹבִים וְאֲרָכִים בְּתוֹךְ כָּל צְדִיקֵי יִשְׂרָאֵל, אָמֵן.

תפילה זכה

נוהגים לומר קודם כל נדרי תפילה זאת. היא נאמרת בלחש על ידי כל אחד מן המתפללים ואיננה חלק מסדר התפילה הציבורית.

רְבוֹן כָּל הָעוֹלָמִים אב הרחמים והסליחות אשר ימינך פְּשוּטָה לקבל שְׂבִים. ואתה בְּרֵאת את האָדָם להיטיב לוֹ בְּאַחֲרִיתוֹ. וּבְרֵאת לוֹ שְׁנֵי יְצָרִים יֵצֵר טוֹב וְיֵצֵר רָע, כְּדֵי שֶׁתְּהִיֶּה הַבְּחִירָה בְּיָדוֹ לִבְחֹר בְּטוֹב אוֹ בְּרָע, כְּדֵי לָתֵת לוֹ שְׂכָר טוֹב עַל טוֹב בְּחִירָתוֹ כִּי כֵן גִּזְרָה חֲכַמְתָּךְ. כַּפְתּוֹב רָאֵה נִתְתִּי לִפְנֵיךְ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמְּוֹת וְאֶת הַרָע וּבְחִרְתָּ בְּחַיִּים. וְעַתָּה אֱלֹהֵי, לֹא שָׁמַעְתִּי לְקוֹלְךָ וְהִלַּכְתִּי בַעֲצַת הַיֵּצֵר הָרָע וּבְדַרְכֵי לְבִי, וּמֵאֲסִיתִי בְּטוֹב וּבְחִרְתִּי בְּרָע. וְלֹא דִי לִי שֶׁלֹּא קִדְשְׁתִּי אֶת אֵיבְרֵי אֱלֹא טִמְאַתִּי אוֹתָם. בְּרֵאת בִּי מִחַ וְלֵב וּבָהֶם חוּשׁ הַמַּחְשְׁבָה לַחֲשֹׁב מַחְשְׁבוֹת טוֹבוֹת וְהַרְהוּרִים טוֹבִים וְלֵב לְהַבִּין דְּבָרֵי קִדְשְׁךָ וְלִהְתַּפַּלֵּל וּלְבָרֵךְ כָּל הַבְּרוּכוֹת בַּמַּחְשְׁבָה טְהוּרָה. וְאֲנִי טִמְאַתִּי אוֹתָם בְּהַרְהוּרִים וּמַחְשְׁבוֹת זְרוּת. וְלֹא דִי לִי בְּזֶה אֱלֹא שֶׁעַל יְדֵי הַהַרְהוּרִים הָרָעִים בָּאתִי לִידֵי טִמְאָה פְּעַם בְּרָצוֹן וּפְעַם בְּאִנּוֹס בְּטִמְאָה הַמְטִמְאֵת אֶת כָּל הַגּוּף. וּמֵהֶם בְּרֵאתִי מִשְׁחִיתִים וּמַחְבָּלִים הַנִּקְרָאִים נִגְעֵי בְּנֵי אָדָם. אוֹי לִי כִּי תַחַת הַמַּחְשְׁבוֹת הַטּוֹבוֹת שִׁיכַלְתִּי לְבָרָא עַל יְדֵי זֶה מְלֹאכִים קְדוּשִׁים שִׁיְהִיו סְנַגוּרִים וּפְרַקְלִיטִים טוֹבִים עָלַי, תַּחְתִּיהֶם בְּרֵאתִי מִשְׁחִיתִים לַחֲבַל אֶת עֲצָמֵי כְמוֹ שֶׁכְּתוּב וְהוֹכַחְתִּיו בְּשִׁבְטֵי אֲנָשִׁים וּבִנְגְעֵי בְּנֵי אָדָם. בְּרֵאת בִּי עֵינַיִם וּבָהֶם חוּשׁ הָרְאוֹת לְרֵאוֹת בָּהֶם מֵה שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם בְּרֵאתִי כָּל דְּבָרִים שֶׁבְּקִדְשָׁהּ וְהַזְהַרְתָּ בַּתּוֹרָתְךָ וְלֹא תַתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינַיִכֶם. אוֹי לִי כִּי הִלַּכְתִּי אַחֲרַי עֵינֵי וּטִמְאַתִּי אוֹתָם לְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר טִמְאָה. בְּרֵאת בִּי אֲזַנִּים לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי קִדְשָׁהּ וְדְבָרֵי תּוֹרָה. אוֹי לִי כִּי טִמְאַתִּי אוֹתָם לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי נִבְלָה וְלִשְׁוֹן הָרָע וְכָל דְּבָרִים הָאֲסוּרִים. אוֹי לְאֲזַנִּים שֶׁכֶּךָ שׁוֹמְעוֹת. בְּרֵאת בִּי פֶה וְלִשׁוֹן וְשֵׁנִים וְחֹךְ וְגִרוֹן וְנִתְתָּ בָהֶם כַּח לְדַבֵּר בָּהֶם חֲמִשָּׁה מוֹצְאוֹת הָאוֹתִיוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל אֶלֶף בֵּית, אֲשֶׁר בָּהֶם בְּרֵאת שְׁמַיִם וְאָרֶץ וּמְלוֹאָם, וּבָהֶם אֲרַגֵּת תּוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה, וּבְכַח הַדְּבוּר הַבְּדִלְתָּ אֶת הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה. וְאִפְלוּ

כבהמה לא הייתי כי טמאתי פי בדברי נבלה, בלשון הרע, בשקרים, לצנות, רכילות, מחלקת, מלבין פני חברו, מקלל את חברו, מתכבד בקלון חברו, דברי משא ומתן בשבת ויום טוב, בשבועות ונדרים. בראת בי ידים וחוש המשוש לעסק בהם במצוות. ואני טמאתי אותם במשמושים של אסור להכות באגרוף רשע ולהרים יד להכות בן אדם ולטלטל דברים המקצים בשבת ויום טוב. בראת בי רגלים להלך לכל דבר מצוה. ואני טמאתי אותם ברגלים ממהרות לרוץ לרעה. מששתי את כל איברי ומצאתי אותם בעלי מומין. מכף רגלי ועד ראשי אין בי מתום. בשתי ונכלמתי להרים אלהי פני אליה. כי באלה האיברים והחושים שחננתני בהם, ובכח החיים שהשפעת עליהם תמיד, בהם נשתמשתי לעשות הרע בעיניך ולעבר על רצונך. אוי לי ואוי לנפשי.

ולהיות שידעתי שכמעט אין צדיק בארץ אשר לא יחטא בין אדם לחברו בממון או בגופו, במעשה או בדבור פה. ועל זה דוה לבי בקרבי כי על חטא שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו, ועל זה נשבר לבי בקרבי ורחפו עצמותי, כי אפלו יום המיתה אין מכפר. ולכן אני מפיל תחנתי לפניך שתרחם עלי ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל בני אדם. והנני מוחל במחילה גמורה לכל מי שחטא נגדי. בין בגופו ובין בממונו. או שדבר עלי לשון הרע. ואפלו הוצאת שם רע. וכן לכל מי שהזיק לי בגופי או בממוני. ולכל חטאת האדם אשר בין אדם לחברו. חוץ מממון אשר אוכל להוציא על פי דין. וחוץ מי שחוטא כנגדי ואומר אהטא לו והוא ימחל לי. וחוץ מאלו אני מוחל במחילה גמורה ולא יענש שום אדם בסבתו. וכשם שאני מוחל לכל אדם כן תתן את חני בעיני כל אדם שימחלו לי במחילה גמורה.

ועתה יהוה אלהי גלוי וידוע לפניך שלא נתכונתי בכל החטאים והעוונות להכעיסך ולמרד כנגדך. אך הלכתי בעצת יצרי הרע אשר תמיד בכל יום פורש רשת לרגלי ללכדני. ואני עני ואביון תולעת ולא איש כשל כחי לעמד כנגדו. ועמל הפרנסה לפרנס את בני ביתי

וטרדת הזמן ומקרוי הם היו בעוכרי. ולפי שכל זה גלוי וידוע לפניך
 כי אדם אין צדיק בארץ אשר לא יחטא. לכן ברחמיך הרבים נתת לנו
 יום אחד בשנה יום אדיר וקדוש יום הכפורים הזה הבא עלינו לטובה,
 לשוב לפניך ולכפר את כל עוונותינו ולטהר אותנו מכל טמאותינו.
 כמו שכתוב כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חטאתיכם
 לפני יהוה תטהרו.

ועתה ראה עמך ישראל אשר לקחת אותם לה לעם מי כעמך ישראל
 טהורים וקדושים המיחלים ומצפים למחילתך. באנו לפניך בלב
 נשבר ונדכה כעניים ודלים ורשים לבקש ממך מחילה סליחה וכפרה
 על כל מה שחטאנו ועוינו ופשענו לפניך. ידענו יהוה רשענו ועון
 אבותינו. בשנו ונכלמנו להרים פנינו אליך כבשת גנב כי ימצא. ואיך
 נפתח פה ונרים ראש. כי ברב עוננו העברנו מעלינו הצלם הקדוש
 אשר הוא מלביש אותנו, אשר כל המזיקים והמקטרגים אינם יכולים
 להביט בפניו כמו שכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה נקרא עליך
 ויראו ממך, והחלפנו אותו בצלם טמא, ולבשנו בגדים צואים. ואיך
 נבוא בשער המלך בלבוש שק מלכלך בצואה. מתמיהים אנחנו על
 נפשנו איך נעשתה התועבה הזאת כי הוצאנו נפשנו ורוחנו מהעולם
 הקדוש וברחנו למקום מדבר ציה וצלמות למקום הטמאה והקלפות.
 ואתה יהוה אלהינו הרוצה בתשובת רשעים כמו שכתוב שובו שובו
 מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל. ונאמר כי לא אחפץ במות
 המת נאם אדני יהוה והשיבו וחיו. ונאמר החפץ אחפוץ מות רשע
 נאם אדני יהוה הלא בשובו מדרכיו וחי. עתה שמנו אל לבנו לשוב
 ולבוא לפניך בבשת פנים.

אבינו מלכנו רחם עלינו כרחם אב על בנו שמרד באביו ויצא מביתו.
 ובשובו אל אביו בבשת פנים בבכי וצעקה ומתנפל לפניו, מדרך האב
 לרחם על בנו. ואם עבדים אנחנו, המכה את עבדו בייסורים כשמרד
 בו, הנה כבר לקינו בשעבוד גליות וייסורים שבגוף. או עניות וצער
 גדול בנים ושאר מכאובים. יסרנו יהוה אך במשפט אל באפך פן
 תמעייטנו. רחם עלינו וצוה למלאכיך הקדושים הממנים על הטהרה

להפשיט את הבגדים הצואים מעלינו ולטהרנו מכל חטאתינו כמו שכתוב. 'הסירו הבגדים הצואים מעליו ויאמר אליו ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות'. וכתפלת דוד המלך עליו השלום 'השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני. לב טהור ברא לנו אלהים ורוח חדשה תתן בקרבנו'. ואם פשענו ומרדנו כמדת בשר ודם, אתה עשה כמדתך למחל ולסלח, ואל יעכבו עוונותינו מלשוב לפניך כמדתך לקבל שבים. וחזק לבנו בתורתך וביראתך, שתהיה יראתך תמיד קבועה בלבנו. וטהר רעיונינו ומחשבותינו לעבודתך. וראה בשברון לבי כי מתנחם אני על מעשי הרעים שעשיתי עד היום הזה, ובוכה ומתאוונן ומתודה עליהם ואומר חטאתי עויתי פשעתי לפניך. וקבל תשובתי בתוך תשובת כל עמך ישראל השבים לפניך בכל לבם, כי גם אני מבני אברהם יצחק ויעקב. ואל יעכבוני עוונותי הרבים מלשוב לפניך בכל לב. וזכני שאשוב לפניך בלב שלם ולהתחרט על עונותי חרטה גמורה. ולעזב מעשי הרעים עזיבה עולמית. ורחם עלי והצילני עד עולם מכל חטא ועון. כי לולא רחמיך וחסדיך הרבים אי אפשר לעמד נגד היצר הרע אשר הוא כאש בוער בעצמותי. ולכן רחם עלי ותן בי כח לעמד כנגדו. כמו שאמרו החכמים הצדיקים בדברי קדשם הבא לטהר מסייעין אותו. והנה אני מקבל עלי קדשת יום הכפורים ולהתענות בו בחמשה ענויים שצוית לנו על ידי משה עבדך בתורתך הקדושה. אכילה ושתיה. רחיצה. סיכה. נעילת הסנדל. תשמיש המטה. ולשבות ביום הקדוש הזה מכל מלאכה. ועל ידי ענוי מאכילה ושתיה תכפר לנו מה שחטאנו באכילות ושתיות אסורות. ועל ידי ענוי מרחיצה וסיכה תכפר לנו מה שחטאנו בתענוגי העולם הזה אשר התענגנו בימי החל ובפרט בתענוגים האסורים. ועל ידי ענוי מנעילת הסנדל תכפר לנו מה שחטאנו ברגלים ממהרות לרוץ לרעה, ואת אשר עברנו על עשרים וארבעה דברים שבית דין מנדין עליהם ונתחייבנו להיות יחפי רגלים כמנדים. ועל ידי ענוי מתשמיש המטה תכפר לנו מה שחטאנו ופגמנו בברית קדש בטמאת קרי ובהוצאת זרע לבטלה (ומה שבעלתי בעילות אסורות). ועל ידי חמש תפלות ותחנונות ובקשות יתקן מה שפגמנו בחמש מוצאות הפה. החך. והגרון.

והלשון. והשנים. והשפתיים. שמהם יוצא הדבור, וטמאתי אותם בכל הדברים האסורים, ונדרים ושבועות. ועל ידי חבוק ונשוק ספר התורה ועל ידי זכות התפלות שנתפלל ביום הקדוש הזה יעלו ויבואו ויגיעו ויצטרפו עמהם כל התפלות שהתפללנו בכל השנה בלא כונה ויהיו כלן נכללות בתפלות היום הזה. ויגיעו לראשך להיות עטרה לראשך בכלל תפלות ישראל. ועל ידי דמעות עינינו יתקן מה שפגמנו בראית עינים בכל דבר טמא. ועל ידי רתיחת גופנו על ידי התענית והתפלות יתקן מה שהרתחנו מאתים וארבעים ושמונה איברינו ושלש מאות וששים וחמשה גידינו באש של יצר הרע. ובמעוט חלבנו ודמנו על ידי התענית יכפר כל מה שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך. ויהיה נחשב לפניך התענית כאלו הקרבנו את גופנו על גבי המזבח ויקבל לפניך לריח ניחוח כקרבן וכעולה.

31

והנה ידענו כי אנחנו מחיבים להתענות על פי תקוני התשובה על כל חטא וחסא, ולסגף את גופנו בתשובת המשקל נגד מה שהתענגנו בעברות. אך גלוי וידוע לפניך שאין בנו כח להתענות אפלו על חטא אחד ומכל שכן על כל עון ועון כי רבו עונותינו מלספר וכשל כחנו. לכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו שיהיה צום התענית ביום הקדוש הזה, יום הכפורים הבא עלינו לטובה, כפרה על כל עונותינו.

ויהי רצון מלפניך אל מלך יושב על כסא רחמים הרוצה בתשובת רשעים, שתתן בלבנו ובלב כל עמך ישראל אהבתך ויראתך ליראה אותך כל הימים. ובתוכם תרחם על פושעי עמך בית ישראל ותן בלבם פחד הדר גאוןך והכנע ללבם האבן וישובו לפניך בלב שלם כמו שהבטחתנו על ידי נביאך לבל ידח ממנו נדח. גם כי הרבו אשמה לפניך עד שנגעלו בפניהם דרכי תשובה. אתה ברחמיך הרבים תחתור להם חתיקה מתחת כסא כבודך ותקבלם בתשובה. ורחם עלינו ותן בנו כח לעבד אותך כל הימים. והסר ממנו כל המניעות והסבות המונעות אותנו מלעבד אותך. כי אתה יצרתנו ותדע כל מחסורי בני אדם וטבעם המבלבלים אותם מעבודתך, ובידך להסירם ולמנעם. ולא תטרף עלינו את השעה עד שנשוב לפניך בלב שלם. ונהיה כל

מינו בתשובה ומעשים טובים עד סוף רגע האחרון אשר יהיה לרצון
לפניך לאסוף את נשמותינו אליך אז יהיו כל מחשבותינו דבוקים בך,
ואז תצא נשמתנו בקדשה ובטהרה. ואז נזכה להיות נקבא לעלות
ממטה למעלה ולהשפיע שפע בכל העולמות מלמעלה למטה.

ותן בנו כח להתענות ביום הקדוש הזה ולהשלים התענית בכל חמשת
הענויים, ושלא יגרמו מעשינו להיות נכשלים חס ושלום בשום אחד
מן החמשה ענויים כי כלנו בני אברהם יצחק ויעקב ידידיה. וזכנו לגדל
בנינו לתורה ולמעשים טובים. ולא יתפסו חס ושלום בעונותינו.
וחתמנו בספר חיים טובים. חיים של יראת שםך. חיים שנעבד אותך
בלב שלם. חיים שלא נכשל חס ושלום בשום חטא ועון ואשמה.
חיים של פרנסה בנחת ובכבוד ובהתר. ולא תטרידנו הפרנסה בטרדת
הזמן. ותן לנו פרנסה בהשקט ושלווה. פרנסה שלא נצטרך זה לזה
ולא לעם אחר. כדי שיהיה לבנו פנוי תמיד לעבודתך. וטהר רעיונו
ומחשבותינו כדי שנהיה אנחנו דבוקים בך תמיד. ובכן יעלו ויבואו
ויגיעו ויראו וירצו וישמעו תפלותינו. קבל רנת עמך שגבנו טהרנו
נורא. ותוציא כל הניצוצות הקדושים שנפלו לקלפה על ידי חטאתינו.
ועל ידי קדשת יום הכפורים יתעוררו מדותיך הגדלה והגבורה
והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ. לך יהנה הממלכה. אור
זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. ותתפשט עליהם קדשת יום הכפורים
לכפר עלינו כמו שכתוב בתורת משה עבדך כי ביום הזה יכפר עליכם
לטהר אתכם, מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו. ויהי נעם אדני
אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו. ותעביר
ממשלת זדון מן הארץ. ומלך על כל העולם כלו בכבודך. והנשא על
כל הארץ ביקרך. ותן שמחה לארצך וששון לעירך וצמיחת קרן לדוד
עבדך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי. אמן
וכן יהי רצון.

פיוטים קודם התפילה

בקהילות הספרדים ועדות המזרח נוהגים לפתוח את תפילות יום הכיפורים בסדרה של פיוטים שמטרתה לפתוח את הלבבות לקראת התפילה. ראשית לכל, הפיוט "לך אלי", שעניינו דברי וידוי ותחינה מלפני האל. הש"צ והקהל קוראים יחדיו כאשר הם מיושבים. לאחר מכן אומרים יחדיו גם את הפיוט "שמע קולי" והחזן מסיים לבדו את הפסקה האחרונה "ענה עני" בקול תחנון.

לך אלי תשוקתי. בך חשקי ואהבתי.
 לך לבי וכליותי. לך רוחי ונשמתי.
 לך ידי לך רגלי. וממך היא תכונתי.
 לך עצמי לך דמי. ועורי עם גויתי.
 לך עיני ורעיוני. וצורתתי ותבניתתי.
 לך רוחי לך כחי. ומבטחי ותקונתי.
 לך לבי ודם חלבי. כשה אקריב ועולתי.
 לך יחיד בלי שני. לך תודה יחידתי.
 לך מלכות לך גאות. לך תאות תהלתי.
 לך עזרה בעת צרה. היה עזרי בצרתי.
 לך אוחיל בעת אכיל. כילדה באנחתי.
 לך שברי רפא שברי. ואת צירי ומכתי.
 לך אהמה ולא אדמה. עדי תאיר אפלתי.
 לך נצח בך אבטח. ואתה הוא אילותי.
 לך אצעק בך אדבק. עדי שובי לאדמתי.
 לך אני בעודי חי. ואף כי אחר מותי.
 לך אודה ואתודה. עלי חטאי ורשעתי.
 לך ישעי סלח רשעי. ואת פשעי ואשמתי.
 לך אכף ואפרש כף. שמע נא את תחנותי.
 לך אבכה בלב נדפה. ברב שיחי ותוגתי.
 לך חסד לך חמלה. חמול על כל תלאותי.

וגדול מנשוא חטאי. וגדלה יד משובתי.
 ולכן גדלו צירי. וקצרתי זריעתי.
 ואזי עלי וזה לי. אם תדינני כרשעתי.
 ויצרי צוררי תמיד. כמו שטן לעמתי.
 יעצני ופתני. במועצות לרעתי.
 עליו לא עלי בלתו. חמסי עם תלונתי.
 ועת יעלו עלי לבי. עונותי במטתי.
 מאד אפחד וגם ארעד. מאד יגדל מהומתי.
 וארגז עת אהי זוכר. לפניך מעותי.
 ואעמד נגדך ערום. ומה תהיה תשובתי.
 ביום בי יענה כחשי. ואכל מפרי דתי.
 ויבאו ימי שלום. ותקרב עת פקדתי.
 ושמעך עת שמעתיהו. מאד זעתי ויראתי.
 ומי יעמד לפניך. ומי יהיה תמורתי.
 ואיך חשבון לך אתן. ואיך אצדק בטענותי.
 ואשמתי וארבותי. ובגדתי ובזייתי.
 וגזלתי וגנבתי. הרעותי והרשעתי.
 וגם זדתי וחמסתי. וחטאתי והחטאתי.
 וטעיתי ויעצתי. וכזבתי וכפרתי.
 ולוצצתי וגם לצתי. ומרדתי ומריתי.
 ונאצתי ונאפתי. וסררתי וסרחתי.
 ועויתי והעויתי. ופשעתי ופגמתי.
 וצררתי וצערתי. וקללתי וקלקלתי.
 ורשעתי ושחתתי. ותעבתי ותעיתי.
 וסרתי מדרכיך. וכסתני כלמתי.
 והגדלתי עשות רשע. והחזקתי ברשעתי.
 וכחשתי ומעלתי. ועשקתי ורצויתי.
 וחטאתי בראשיתי. ורשעתי באחריתי.
 ואשמתי בילדותי. ובגדתי בזקנתי.
 ובחלתי בתורתך. ובחרתי בתורתך.

ועזבתי רצונך. והלכתי בתאוותי.
 והשלמתי רצון יצרי. ולא בנתי לאחריתי.
 והרביתי להוסיף חטא. עלי רשעי וחובתי.
 ולכן כסתה פני. כלמתי וגם בשתי.
 ואין לי בלתך מנוס. וממך היא סליחתי.
 ומוחל בלתך אין. ומאתך מחילתי.
 ואם תביא במשפט עבדך מה היא גבורתי.
 ומה אני ומה חיי. ומה כחי ועצמתי.
 כקש נדף מאד נהדף. ואיך תזכר משוגתי.
 ונאלמתי ונכלמתי. וכסתני כלמתי.
 רצונך אשאלה תמיד. למלאות את שאלתי.
 והרב כבסני. מעונותי וחטאתי.
 והבט רוב תלאותי. ודלותי בגלותי.
 ואל נא תעלם אזנך. לרוחתי לשועתי.
 ערוב עבדך לטובה גם. אמור נא די לצרתי.
 והראני תשועתך. בטרם יום תמותתי.
 ויום נפלי בפח מוקשי. סמוך נא את נפילתי.
 ולענה שבעה נפשי. עדי קצתי בחייתי.
 עשה עמי לטובה אות. וקומה נא לעזרתי.
 הכי אתה מנת חלקי. ורנתי וטובתי.
 וגורלי ומהללי. וכל גילי ושמחתי.
 ששון לבי ואור עיני. ומעזי וחמדתי.
 ומרגועי ושעשועי. מנוחתי ושלותי.
 הבינני עבודתך. ולך תהיה עבודתי.
 השיבני ואשובה. ותרצה את תשובתי.
 והורני דרכיך. וישר את נתיבתי.
 ותשמע את תפילתי. ותענה את עתירתתי.
 בכל לבי דרשתיך. ענני יה דרישתי.
 אנסך את דמעי לך. מחה חטאי בדמעתי.
 ונפשי אמרה חלקי. יהוה היא ונחלתי.

אָסוֹף נָא אֶת עוֹנוֹתַי. בְּחֶסֶדְךָ יוֹם אֲסִיפְתִּי.
יוֹם לְכַתִּי לְפָנֶיךָ. רָצָה נָא אֶת הַלִּיכְתִּי.
וְעַם עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ. תְּנֵה שָׂכָר פְּעֻלָּתִי.
וּתְשַׁלַּח מִלְאֲכֵי הַחֹן. וַיֵּצְאוּ נָא לְעַמְתִּי.
וְשָׁלוֹם בּוֹאֵךְ יֹאמְרוּ. בְּקוֹל אֶחָד בְּבִיאָתִי.
יְבִיאוּנִי לְגַן עֵדֶנְךָ. וְשֵׁם תִּהְיֶה יְשִׁיבְתִּי.
וְאֶתְעַדֵּן בְּאוֹרְךָ. וְשֵׁם כְּבוֹד מְנוּחָתִי.
וְאוֹר גְּנוּז לְפָנֶיךָ. יְהִי סִתְרִי וְסִכְתִּי.
וּתַחַת צֶל כְּנָפֶיךָ. תְּנֵה נָא אֶת מַחְצָתִי.

שְׁמַע קוֹלִי אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּקוֹלוֹת. וְהָאֵל הַמְקַבֵּל הַתְּפִלוֹת.
וְהַעוֹשֶׂה בְּלִי חֶקֶר גְּדוּלוֹת. וְנִפְלְאוֹת וְהַנּוֹרָא עֲלִילוֹת.
וְהַחֲכָם וְהַקָּיָם לְעוֹלָם. וְהַגְּבוּר עָלֵי כָל הַיְכוּלוֹת.
וְהַרְחוּם וְהַחַנוּן וְהַטּוֹב. וְהַחֲסִיד וְהַמְרַבֵּה מְחִילוֹת.
אֲשֶׁר עֲנָה לְאַבְרָהָם וַיִּצְחָק. וַיִּשְׂרָאֵל לְמַלְאוֹת כָּל שְׁאוֹלוֹת.
וְהַעוֹנָה בְּבֵית כָּלָא לְיוֹסֵף. וּמַבּוֹר הָעֲלֵהוּ לְגְדוּלוֹת.
וְהַעוֹנָה בְּמִצְרַיִם לְעַמּוֹ. וְהוֹצִיאָם לְחֵירוֹת מִסְבָּלוֹת.
וְהַעוֹנָה בַּיָּם וַיַּעֲבִירָם. וְטִבַּע אוֹיְבֵיהֶם בְּמִצּוֹלוֹת.
וְהַעוֹנָה בְּהַר סִינַי לְמֹשֶׁה. וּבִשְׂרָתוֹ בְּטוֹבְךָ בְּגֵאוֹלוֹת.
וְהַעוֹנָה לְאַהֲרֹן בְּקִטְרֹת. וְגַם פִּינְחָס עֲנִיתוֹ בְּפִלִּילוֹת.
וְהַעוֹנָה יְהוֹשֻׁעַ וְעָלִי. וְגַם חֲנָה בְּהַתְּחַנְנָה בְּמֵלוֹת.
וְהַעוֹנָה שְׂמוּאֵל בְּתִשׁוּעוֹת. וְהַעוֹנָה עָלֵי מִשְׁבֵּר לְחֵלוֹת.
וְהַעוֹנָה שְׁלֹמֹה רַב שְׁלוֹמוֹת. וְגַם דָּוִד אֲשֶׁר שָׂר לָךְ בְּמַעֲלוֹת.
וְהַעוֹנָה לְאַלְיָהוּ בְּכַרְמֶל. וְאֵשׁ יִרְדָּה וְאָכְלָה מֵאֲכָלוֹת.
וְהַעוֹנָה בִּישַׁע לְאַלְיִשַׁע. וְחִזְקִיָּה עֲנִיתוֹ בְּתַעֲלוֹת.
וְהַעוֹנָה בְּלֵב הַיָּם לְיוֹנָה. וְהוֹצֵאתוֹ לְאוֹרוֹת מֵאֲפִלוֹת.
וְהַעוֹנָה חֲנַנְיָה וְעִזְרִיָּה. וּמִישָׁאֵל בְּהַצְלוֹת לְהַפְלוֹת.
וְהַעוֹנָה לְדַנְיָאֵל בְּרַחֲמָיו. וּמִלְאָךְ חֲלָצָהוּ מִשְׁחָלוֹת.
וְהַעוֹנָה לְמַרְדְּכַי וְאַסְתֵּר. וְהַפְּכֵת יְגוֹנוֹתָם לְגִילוֹת.

וְהַעֲוֹנָה בְּמוֹ עֲזָר לְעֲזָרָא. וְחַשְׁמוֹנִים עֲנִיתֶם בְּחִילוֹת.
וְהַעֲוֹנָה בְּתוֹךְ מַעְגָּל לְחוּנִי. בְּעַת נְשִׁבַע בְּשִׁמְךָ רַב פְּעֻלוֹת.
וְהַעֲוֹנָה לְכָל צְדִיק וְחֹסֵיד. אֲשֶׁר הָיוּ בְּכָל דּוֹר בְּקַהְלוֹת.
וְהַעֲוֹנָה אֲנִיּוֹת יָם בְּסַעְרוֹת. וְהַעֲוֹנָה לְמַתְעֵנָה בְּמַחְלוֹת.
וְהַעֲוֹנָה לְהוֹלְכִים בִּישִׁמוֹן. וְהַעֲוֹנָה אֲסִירִים בְּכַבְּלוֹת.
וְהַעֲוֹנָה לְכָל צוֹעֵק וְקוֹרָא. וְכָל בָּאִים לְפָנֶיךָ לְחַלוֹת.

עֲנֵה עֲנִי שְׁפַל כָּל הַשְּׁפִלִים. וְשֵׂא חֲטָאוֹ מִקְּבַל הַתְּפִלוֹת.
וְהֶאֱרַךְ נָא בְּרַחֲמֶיךָ שְׁנוֹתַי. וְצַוֵּה כָּל שְׂאוֹתַי לְמַלְאוֹת.
וְתַחֲשֵׁב כָּל תְּפִלוֹתַי קְטָרֶת. לְפָנֶיךָ כְּקַרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת.
וְהֵאֵל הַמִּקְּבַל הַתְּפִלוֹת, שְׁמַע קוֹלִי אֲשֶׁר יִשְׁמַע בְּקוֹלוֹת.

תפילת כל נדרי ליל יום כיפור

תפילות יום הכיפורים נפתחות באמירת "כל נדרי". משמעותה היא התרת כל הנדרים והשבועות שאדם קיבל עליו בשנה החולפת.

תפילת "כל נדרי" נאמרת בעמידה כשארזן הקודש פתוח ושני ספרי תורה מוחזקים על ידי מתפללים לצידי החזן. טעמים רבים נתנו לפתיחת יום הכיפורים ב"כל נדרי", ונביא אחד מהם.

כל אדם כבול בעולם של מוסכמות חברתיות, משפחתיות וקהילתיות. מוסכמות אלו בצירוף דפוסי התנהגות, הבטחות, נדרים וכו' מונעים מהאדם לפרוץ לעצמו דרך חדשה. על מנת שיוכל אדם לפתוח דף חדש בחייו, להיפטר מהרגלים רעים בהם הוא לוקה, לנצח את הדורסנות החברתית שדוחפת את כולנו למקובל אף אם זה לא מוסרי, האדם צריך לשבור את המחויבויות המעוותות... האדם צריך לפתוח דף חדש.

כל נדרי פותחת בהצהרה כי "אנו מתירין להתפלל עם העברנים". לדעת רבים אמירה זאת ניתקנה בתקופת האינקוויזיציה בספרד שבה התכנסו האנוסים להתפלל יחד בסתר, וכל אחד התיר לחברו להתפלל על אף שהמיר את דתו בציבור.

פותחים את הארון, ומוצאים שני ספרי תורה החזן אומר שלש פעמים פסוק זה.

אֹר זָרַע לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי לֵב שִׁמְחָה

החזן אומר שלש פעמים.

עַל דַּעַת הַמְּקוֹם וְעַל דַּעַת הַקְּהֵל בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה וּבִישִׁיבָה שֶׁל מַטָּה
אָנוּ מִתִּירִין לְהִתְפַּלֵּל עִם הָעִבְרָנִים.

החזן אומר שלש פעמים.

כָּל נְדָרֵי וְאֶסְרֵי וְשָׁבוּעֵי.
וְחָרְמֵי וְקוֹנָמֵי וְקִנּוּסֵי וְכִנּוּיֵי דְאֲנִדְרָנָא.
וְדֹאשְׁתַּבְעֵנָא וְדֹאחֲרִימָנָא וְדֹאסְרָנָא
עַל נַפְשָׁתָנָא מִיּוֹם כְּפוּרִים שְׁעֵבֵר, עַד
יּוֹם כְּפוּרִים זֶה. וּמִיּוֹם כְּפוּרִים זֶה. עַד
יּוֹם כְּפוּרִים הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה. בְּכֻלְהוֹן
אִיחֲרִטְנָא בְּהוֹן. כְּלֵהוֹן יְהוֹן שָׁרוֹן. שְׁבִיקִין.
שְׁבִיתִין. בְּטִלִין וּמְבַטְלִין. לָא שְׁרִירִין
וְלָא קִימִין. נְדָרָנָא לָא נְדָרֵי. וְאֶסְרָנָא לָא
אֶסְרֵי. וְשָׁבוּעֵתָנָא לָא שְׁבוּעוֹת.

תרגום. כל הנדרים והאיסורים והשבועות והחרמות הקנסות וכינויים אחרים של נדרים, שנדרתי ושנשבועתי ושהחרמתי ושארמתי על עצמי. מיום כיפורים שעבר עד יום כיפורים זה ומיום כיפורים זה עד יום כיפורים הבא עלינו לטובה. בכלם אני מתחרט. כולם יהיו מותרים, עזובים, מושבתים בטלים ומבוטלים, לא תקפים ולא קיימים. נדרינו אינם נדרים, ואיסרינו אינם איסורים ושבועותינו אינן שבועות.

החזן אומר שלש פעמים ולאחריו הקהל חוזר שלש פעמים.
 וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם.
 כִּי לְכָל הָעַם בִּשְׂגָגָה.

החזן אומר.
 סֶלַח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדְּךָ
 וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לָעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָה. וְשֵׁם נֶאֱמַר.
 הקהל אומרים ג' פעמים בקול רם.
 וַיֹּאמֶר יְהוָה סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ.

ברכת 'שהחיינו'

החזן מברך בקול רם ברכת 'שהחיינו', וכל אחד מהציבור מברך אתו בלחש מלה במלה, ומכוין לגמור את הברכה לפני החזן כדי שיוכל לענות אמן על ברכתו של החזן. והנשים שכבר בירכו שהחיינו בשעת הדלקת הנרות – לא תברכנה שנית כעת.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיַּמְנוּ
 וְהַגִּיעֵנוּ לַזְּמַן הַזֶּה.

מחזירים את ספר התורה לארון הקדש.
 יש הנוהגים לומר כאן תפילה לשלום המדינה ו"מי שברך" לחיילי צה"ל

ותפילה לשלום המדינה

אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, צור ישׂראל וגואלו, בְּרַךְ אֶת מְדִינַת יִשְׂרָאֵל, ראשית צמיחת גֵּאלְתָנוּ. הֲגֵן עָלֶיךָ בְּאַבְרַת חֶסֶדְךָ וּפְרַשׁ עָלֶיךָ סֶכֶת שְׁלוֹמְךָ וּשְׁלַח אֹרֶךְ וְאַמְתָּךְ לְרֵאשִׁיָּהּ, שְׂרִיָּה וְיוֹעֲצִיָּהּ, וְתִקְנֵם בַּעֲצָה טוֹבָה מִלְפָּנֶיךָ. חֲזַק אֶת יְדֵי מַגְנֵי אֶרֶץ קְדֻשָׁנוּ, וְהַנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ שְׂוֹעָה וְעֵטְרַת נֶצְחוֹן תַּעֲטֹרֵם, וְנִתַּת שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׂמַחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֵיהָ. וְאֵת אַחֲנֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, פְּקֹד-נָא בְּכָל אַרְצוֹת פְּזוּרֵיהֶם, וְתוֹלִיכֵם מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְצִיּוֹן עִירְךָ וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁכַּן שְׁמֶךָ, כְּפָתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדְּךָ. אִם יִהְיֶה נִדְחָךְ בַּקְּצָה הַשְּׂמִימִים, מִשָּׁם יִקְבְּצֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. וְהִבִּיאֶךָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר יְרָשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירֻשְׁתָּהּ, וְהִיטִבְךָ וְהִרְבֶּךָ מֵאַבְתִּיךָ. וְיַחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלִשְׁמֹר אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתְךָ, וּשְׁלַח לָנוּ מִהֲרָה בֶן דָּוִד מְשִׁיחַ צְדָקָה, לְפָדוֹת מִחֲכֵי קֶץ יְשׁוּעָתְךָ. הוֹפֵעַ בְּהֵדֵר גָּאוֹן עֲזָךְ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אֶרְצָה, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ. ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִלְךָ וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, אָמֵן סְלָה.

"מי שברך" לחיילי צה"ל

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב הוּא יְבָרַךְ אֶת חֲזִלֵי צְבָא הַגְּנָה לְיִשְׂרָאֵל, הַעוֹמְדִים עַל מִשְׁמַר אֶרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ מִגְּבוּל הַלְּבָנוֹן וְעַד מִדְּבַר מִצְרַיִם וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֶרְבָה בַּיְבֻשָּׁה בְּאוֹר וּבַיָּם. יִתֵּן ה' אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ נִגְפִים לְפָנֵיהֶם. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַר וַיַּצִּיל אֶת חֲזִלֵינוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֹגַע וּמִחֲלָה וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם. יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַחֲתֵיהֶם וַיַּעֲטֹרֵם בְּכָתֵר יְשׁוּעָה וּבַעֲטֹרַת נֶצְחוֹן. וַיִּקְיֵם בָּהֶם הַכְּתוּב. כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הַהֲלֹךְ עִמָּכֶם לְהַלְחֵם לָכֶם עִם אִיבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם. וְנֹאמֵר אָמֵן.

סדר קבלת שבת

כשחל ערב יום כיפור בערב שבת אנו פותחים בקבלת שבת. תפילה זאת נתקנה ע"י המקובלים בצפת. בראשם האר"י הקדוש ורבי משה קורדובירו. באותם ימים היו יוצאים בתפילה זאת לשדות שמחוץ לעיר ואומרים את קבלת שבת ביחידות או בחבורות קטנות.

עם השנים חדרה תפילה זאת של המקובלים לכל עדות ישראל, ואותו רטט קודש של קבלת שבת, של השראת השכינה, מלווה אותה בניגונה ומילותיה. סדר קבלת שבת, אותה אומרים ביום הכיפורים, מורכבת ממזמור כ"ט בתהילים. תפילת "אנא בכח", ארבעה בתים מתוך השיר "לכה דודי" ומזמורים צב, צג בתהילים.

מזמור תהילים כט

42

מְזַמֵּר לְדָוִד הָבֹו לַיהוָה בְּנֵי אֱלִים הָבֹו לַיהוָה כְּבוֹד וְעֹז.
הָבֹו לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְּׁתַּחֲוֹו לַיהוָה בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ.
קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם אֶל הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים.
קוֹל יְהוָה בְּכַח קוֹל יְהוָה בְּהַדָּר.
קוֹל יְהוָה שִׁבְר אַרְזִים וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן.
וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׁרְיוֹן כְּמוֹ בֵן רְאֲמִים.
קוֹל יְהוָה חֲצַב לְהַבּוֹת אֵשׁ.
קוֹל יְהוָה יַחֲלֵל מַדְבָּר יַחֲלֵל יְהוָה מַדְבָּר קֹדֶשׁ.
קוֹל יְהוָה יַחֲלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרֹת וּבְהִיכְלוֹ פָלוֹ אִמֵּר כְּבוֹד.
יְהוָה לְמַבּוֹל יֵשֵׁב וַיֵּשֵׁב יְהוָה מְלֶךְ לְעוֹלָם.
יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

"אנא בכח" היא תפילה קדומה שראשי תיבות של מילותיה יוצרות את שם ה' המפורש בן 42 אותיות. הפסוק המסיים "ברוך שם כבוד... מופיע בסיום שם ה', כדרך שהוא מופיע לאחר הפסוק של "שמע ישראל" חשיבותו של "אנא בכח" הביאה את רבי משה קורדובירו, מגדולי המקובלים, לבקש שיאמרו את "אנא בכח" מיד עם פטירתו. יש שיחסו את חיבור פיוט זה לתנא רבי נחוניא בן הקנה.

אָנָא, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה.
קִבַּל רִנַּת עַמְךָ, שְׁגִבְנוּ, טְהַרְנוּ, נוֹרָא.
נָא גְבוּר, דּוֹרְשֵׁי יְחוּדְךָ, כְּבַבַּת שְׁמַרְם.
בְּרַכְם, טְהַרְם, רַחֲמֵי צְדָקְתְךָ תְּמִיד גְּמַלְם.
חֲסִין קְדוּשׁ, בְּרוּב טוֹבְךָ נְהַל עֲדַתְךָ.
יְחִיד, גָּאָה, לְעַמְךָ פְּנֵה, זּוֹכְרֵי קְדֻשְׁתְךָ.
שׁוֹעֲתֵנוּ קִבַּל, וְשִׁמְעַ עֲצָקְתֵנוּ, יוֹדַע תַּעֲלָמוֹת.
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד.

"לכה דודי", חיברו רבי שלמה אלקבץ

לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.
לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.

43

שְׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדַבּוּר אֶחָד, הַשְׁמִיעֵנוּ אֵל הַמִּיחָד,
יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד, לְשֵׁם וּלְתַפְאֲרַת וּלְתַהֲלָה.

לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.
לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.

לְקִרְאָת שַׁבַּת לְכוּ וְנִלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה,
מְרָאשׁ מְקַדָּם נְסוּכָה, סוּף מַעֲשֵׂה בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה.

לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.
לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.

יְמִין וְשִׂמְאֵל תִּפְרוּצֵי, וְאֵת יְהוָה תַּעֲרִיצֵי,
עַל יַד אִישׁ בֶּן פְּרָצֵי, וְנִשְׁמָחָה וְנִגְלָה.

לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.
לְכָה דוּדֵי לְקִרְאָת כְּלָה, פְּנֵי שַׁבַּת נִקְבְּלָה.
נַעֲמִידִים מִסְתַּוְּבָבִים אַחֲרָה וְשָׂרִים.

**בואי בשלום עטרת בעלה, גם בשמחה ובצלה,
תוך אמוני עם סגלה, בואי כלה, בואי כלה.**

**לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה.
לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה.**

מזמור תהילים צב

מזמור שיר ליום השבת. טוב ההדות ליהנה, ולזמר לשמך עליון.
להגיד בבקר חסדך, ואמונתך בלילות. עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון
בכנור. כי שמחתני יהנה בפעלך במעשי ידיך ארנן. מה גדלו מעשיך
יהנה מאד עמקו מחשבתך. איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת.
בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד. ואתה
מרום לעלם יהנה. כי הנה איביך יהנה כי הנה איביך יאבדו יתפרדו
כל פעלי און. ותרים כראים קרני בלתי בשמן רענן. ותבט עיני בשורכי
בקמים עלי מרעים תשמענה אזני. צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון ישגה.
שתולים בבית יהנה בחצרות אלהינו יפריחו. עוד ינובון בשיבה דשנים
ורעננים יהיו. להגיד כי ישר יהנה צורי ולא עולתה בו.

44

מזמור תהילים צג

יהנה מלך גאות לבש, לבש יהנה עז התאזר, אף תכון תבל בל
תמוט. נכון כסאך מאז מעולם אתה. נשאו נהרות יהנה, נשאו נהרות
קולם, ישאו נהרות דכים. מקלות מים רבים אדירים משברי ים, אדיר
במרום יהנה. עדותיך נאמנו מאד, לביתך נאנה קדש, יהנה לארך ימים.

קדיש יתום.

החזן אומר **יתגדל ויתקדש שמה רבא.**

הקהל עונה **אמן**

החזן אומר **בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח
פורקנה ויקרב משיחה**

הקהל עונה **אמן**

החזן אומר
בְּחַיִּכּוֹן וּבְחַיִּמִּכּוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבְזִמְן
קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן
אָמֵן, יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

החזן
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמָה דְקָדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.

הקהל עונה
בְּרִיךְ הוּא

החזן אומר
לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא
וְנַחֲמַתָּא דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה
אָמֵן

החזן אומר
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה
אָמֵן

החזן אומר
עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה
אָמֵן

תפילת מעריב
לליל יום כיפור

תפילה ערבית זאת אוגדת בתוכה שלושה מרכיבים. "שמע ישראל", תפילת עמידה, סליחות.

שמע ישראל ובירכותיה (עד עמ' 49) – "שמע ישראל" הוא הפסוק שבו מביע עם ישראל את עיקר אמונתו בייחודו של הבורא. פסוק זה, בשל היותו עיקר האמונה, הפך בחלוף הדורות לפסוק שעמד על שפתיהם של רבים קודם מותם. "שמע ישראל" נאמר ע"י הרוגי המרד הגדול ומרד בר כוכבא. ע"י הנרצחים במסעות הצלב, בפוגרומים, בפרעות אז והיום. באמירת הפסוק של "שמע" אנו מכסים את עינינו בדינו. אנו מנתקים את עצמנו מהעולם הסובב אותנו ונשארים לבד, אנחנו...והוא. "שמע" כולל שלושה פרקים "ואהבת", "והיה", "ויאמר".

קודם "שמע" ישנם שתי ברכות מקדימות. "ברוך", "אהבת" (עד עמ' 47).

שמע ושלושת פרקיה (עמ' 48-47)

שתי הברכות שאחרי "שמע". "ואמונה" (עמ' 48), "השכיבנו" (עמ' 49).

נעמדים והחזן אומר.

בְּרַכּוּ אֶת יְהוָה הַמְּבַרְךְ.

הקהל חוזר בקול והחזן שונה.

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֵד.

ברכה ראשונה שלפני "קריאת שמע"

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מְעַרֵּב עַרְבִים, בְּחִכְמָה פּוֹתַח שְׁעָרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים, וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרִקִיעַ, כְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלֵל אֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹר, וּמְעַבֵּיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה, וּמְבַדֵּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם, תְּמִיד יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֵד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְעַרֵּב עַרְבִים.

ברכה שניה שלפני "קריאת שמע"

אֶהְבֶּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֶּתָּ, תוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמַדְתָּ, עַל כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׁכְבֵּנוּ וּבְקוּמָנוּ נְשִׁיחַ בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֶרֶךְ יְמֵינוּ, וּבָהֶם נִהְגָּה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאֶהְבֶּתְךָ אֵל תִּסִּיר מִמָּנוּ לְעוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

(מי שמתפלל ביחידות ללא מנין אומר. אל מִלֵּךְ נֶאֱמָן)

והגים לכסות, בעת אמירת הפסוק "שמע ישראל" את העיניים ביד ימין.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.
בקול- בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

ממשיכים בלחש עד סוף פרשיה שלישית

פרשיה ראשונה של "שמע"

וְאֶהְבֶּתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶיךָ הַיּוֹם עַל לִבְבְּךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמָךְ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

פרשיה שניה של "שמע"

וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֵל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדוֹ בְּכָל לִבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטַר אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמְלַקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דְּגָנְךָ וּתִירֹשְׁךָ וּיְצִהְרֶךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאֶכְלַת וּשְׂבַעְתָּ. הִשְׁמַרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אֵף יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֵת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטַר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֵת יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם. וּשְׁמַתֶּם אֵת דְּבַרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וּלְמַדְתֶּם אֹתָם אֵת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ בְּלַכְתְּךָ

בְּדֶרֶךְ וּבִשְׂכַבְדָּךְ וּבִקְוֹמָךְ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמִי בְּנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם לְתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

פרשיה שלישית של "שמע"

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֶרֶתָם וְנָתַנּוּ עַל צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים לְאַלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאַלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. אָמֵן.

עד כאן הציבור אומר בלחש. ומחכים לחזן.

הש"ץ חוזר ואומר.

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵן.

ברכה ראשונה שאחרי "קריאת שמע"

וְאֱמוּנָה כָּל זֹאת, וְקִים עֲלֵינוּ, כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זֹולָתוֹ, וְאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִים, מַלְכֵנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הָעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצְרַיִנוּ, וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אִיבֵי נַפְשֵׁנוּ, הָעוֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נֹסִים וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשֵּׁם נִפְשָׁנוּ בְּחַיִּים, וְלֹא נָתַן לְמוֹט רַגְלֵנוּ, הַמְדַרְכֵּנוּ עַל בְּמוֹת אִיבֵינוּ, וַיִּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹאֵינוּ. הָעוֹשֶׂה לָנוּ נֹסִים וְנִקְמָה בַּפְּרָעָה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֲדַמַּת בְּנֵי חַם. הַמַּכָּה בְּעִבְרַתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵירוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנֵיו בֵּין גְּזְרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתֵהוּמוֹת טַבַּע, וַרְאוּ בְּנֵיו גְּבוּרָתוֹ, שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמַלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה. בְּשִׁמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלָם.

מִי כַמְכָה בְּאֵלִים יְהוָה, מִי כַמְכָה נְאֻדָּר בְּקֹדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלּוֹת עֲשֵׂה פְלֵא. מַלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה, זֶה אֵלֵי עָנוּ וְאָמְרוּ. יְהוָה יִמְלֹךְ

לְעוֹלָם וְעַד. וְנֹאמֵר, כִּי פָדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד חֶזֶק מִמֶּנּוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל.

ברכה שניה שאחרי "קריאת שמע"

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְחַיִּים טוֹבִים
וְלְשָׁלוֹם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִכַּת שְׁלוֹמְךָ, וְתַקְנֵנוּ בְּעֶצֶה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהֲרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ, וְהִסֵּר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר
וְחָרָב וְרָעַב וְיָגוֹן, וְהִסֵּר שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצַל כְּנָפֶיךָ תִּסְתִּירֵנוּ,
כִּי אֵל שׁוֹמְרָנוּ וּמְצִילֵנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה. וְשִׁמּוֹר
צִאתָנוּ וּבוֹאָנוּ לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ (סִכַּת
שְׁלוֹמְךָ), סִכַּת רַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַפּוֹרֵשׁ סִכַּת
שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלַיִם.

בשבת אומרים.

49

וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדַרְתֶּם בְּרִית
עוֹלָם. בְּיַמֵּי וּבִיַּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הַיָּא לְעוֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה
אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיְנַפְּשׁ.

הקהל ולאחר מכאן החזן אומרים בקול רם.

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי
יְהוָה תִּטְהָרוּ.

חצי קדיש.

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מְלָכוּתָהּ, וַיַּצְמַח
פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בְּחַיִּיכוֹן וּבַיּוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבַזְּמַן
קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן יהא שְׁמָה רַבָּא מְבַרְךְ לְעֵלַם וְלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא.
 החזן יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְקַדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.
 הקהל עונה בְּרִיךְ הוּא.
 החזן אומר לְעֵלָא וְלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא
 וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרֵן בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן.
 הקהל עונה אָמֵן

תפילת עמידה

תפילה זאת היא עיקרה של התפילה וכשמקורות קדומים מדברים על תפילה, הכוונה לתפילת עמידה. התפילה נאמרת בלחש על ידי הציבור. כשהוא עומד ברגלים צמודות. תפילת עמידה מורכבת מארבעה חלקים. ברכות ראשונות, ברכה אמצעית, ברכות אחרונות וידוי.

50

שלוש הברכות הראשונות – ברכות קדומות המופיעות כבר במשנה, והעוסקות בשבחו של ה'. (עד עמ' 53)

הברכה האמצעית (בימי חול ישנם שלוש-עשרה ברכות באמצע "עמידה", ובשבת שלוש ברכות) – הברכה האמצעית ביום הכיפורים מתחילה במילים "אתה בחרתנו" (עמ' 53) ומסתיימת במילים "ויום הכיפורים" (עמ' 54) הברכה עוסקת בבקשת מחילה לנו ולעולם כולו.

שלוש הברכות האחרונות – כל תפילת עמידה מסתיימת באותם שלש ברכות, שהן ברכות תודה. לצד הבעת התודה לה' יש בהם בקשות לאומיות נוספות. ("רצה", "מודים", "שים שלום")

וידוי – חלק זה יחודי לימים אלו, בסיום תפילת עמידה אנו מתוודים על חטאנו. בכל פעם שאנו מזכירים את חטאנו אנו מכים באגרוף ידינו הימנית על ליבנו (עמ' 55) הוידוי מחולק לוידוי קצר (אשמנו, בגדנו) ווידוי ארוך (על חטא).

הקהל מתפלל בלחש (עד עמ' 59 "קדמוניות")

נוהגים לפסוע שלוש פסיעות קטנות אחרנית ולאחריהן שלוש פסיעות קטנות קדימה, תוך כדי אמירת הפסוק הבא בלחש.

אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

(א) ברכת אבות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְכָתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

51

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אַבְרָהָם.

(ב) ברכת גבורות

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטֶּל.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוֹנְתוֹ לִישְׁנֵי עָפָר. מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לְךָ מְלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמֵן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיָּה הַמֵּתִים.

(ג) ברכת קדושת ה'

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה. כִּי אֵל מְלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ.

וּבְכֵן יתקדש שמך יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך. ועל ציון משכן כבודך. ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל מכוונך והיכלך.

וּבְכֵן תן פחדך יהוה אלהינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבָּרַאת וייראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים. ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. כמו שידענו יהוה אלהינו שהשלטון לפניך עז בידך וגבורה בימינך. ושמך נורא על כל מה שבָּרַאת.

וּבְכֵן תן כבוד יהוה לעמך תהלה ליראִיךָ ותקנה טובה לדורשיך ופתחון פה למיחלים לך. שמחה לארצך. וששון לעירך. וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה בימינו.

וּבְכֵן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלזו. וחסידים ברנה יגילו. ועולתה תקפץ פיה. וכל הרשעה פלה כעשן תכלה. כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ.

וּתְמַלֵּךְ אתה הוא יהוה אלהינו מהרה לבדך על כל מעשיך. בהר ציון משכן כבודך. ובירושלים עיר קדשך. ככתוב בדברי קדשך. ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה. קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדך. ככתוב ויגבה יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה. ברוד אתה יהוה המלך הקדוש.

(ד) קדושת היום

אֶתָּה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קנאת. ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה לקדשה ולמנוחה ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו (בשבת אומרים - באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים.

וְאֱלֹהֵי אַבֹּתֵינוּ יַעֲלֶה וְיִבֹּא וְיַגִּיעַ וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר זְכוּרֵינוּ וּפְקֻדוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן אַבֹּתֵינוּ וְזִכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדְּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדֻשָׁךְ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לְפָלִיטָה לְטוֹבָה לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זְכַרְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אַבֹּתֵינוּ מַחֵל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת השַׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. כְּאָמֹר אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחֵה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר. וְנֹאמֵר מַחִיתִי כְעַב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתֶיךָ. וְנֹאמֵר כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עָלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנָי יְהוָה תִּטְהַרוּ. (בשבת אומרים. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אַבֹּתֵינוּ רַצָּה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ) קְדֻשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שְׂבַעְנוּ מִטוֹבֶךָ וּשְׂמַחְנוּ בִישׁוּעַתֶךָ. (בשבת. וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שְׂבַת קְדֻשָׁךְ וְיִנוּחוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהַר לְבַנּוּ לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמַבְלַעְדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח (אֵלֹא אַתָּה). בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (בשבת. הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכַּפּוּרִים.

(ה) ברכת העבודה

רַצָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה. וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וּתַפְלָתָם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרַצוֹן וְתֵהִי לְרַצוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׁכִינְתוֹ לְצִיּוֹן.

(1) ברכת ההודאה

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרְנוּ צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסְיָךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרַב וּבָקַר וְצִהָרִים, הַטוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלִים קוִינּוּ לָךְ. וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תַמִּיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וַיְהַלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתָנוּ וְעִזְרָתָנוּ סְלָה הָאֵל הַטוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נִאֶה לְהוֹדוֹת.

54

(2) ברכת השלום

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תִּשִּׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ, בְּרוּב עוֹז וְשִׁלּוֹם.

בְּסִפָּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשִׁלּוֹם, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשִׁלּוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוֹם.

יְהִי לְרַצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

וידוי קצר

נוהגים להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב כשאומרים "אשמנו, בגדנו..."
אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, תבוא לַפְּנֵיךָ תִּפְלָתֵנוּ, וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִתְּחִנָּתֵנוּ.
שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָּנִים וְקָשִׁי עֶרְף לֹמֵר לַפְּנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטְאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חָטְאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגָדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי.

הָעוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסְנוּ. טָפְלְנוּ שִׁקְר.

יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לָצְנוּ. מְרַדְנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרְנוּ. עֵוִינוּ.

פָּשַׁעְנוּ. צָרְרְנוּ. קָשִׁינוּ עֶרְף.

רָשַׁעְנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיִנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמְשַׁפְּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צְדִיק

עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מֵה נֹאמֵר לַפְּנֵיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמֵה נִסְפָּר לַפְּנֵיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.

הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגֻלוֹת אֵתָּה יוֹדֵעַ.

אֵתָּה יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי.

אֵתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בָטָן וּבוֹחוֹן כְּלִיּוֹת וְלֵב.

אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.

וידוי ארוך

נוהגים להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב בכל פעם שאומרים את המילים.
"על חטא שחטאנו".

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל

כָּל חֲטָאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנֵיךָ בְּאִנְס וּבְרִצּוֹן.

וְעַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנֵיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנֵיךָ בְּבִלֵי דַעַת.

וְעַל חֲטָא שֶׁחֲטָאנוּ לַפְּנֵיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

על חטא שחטאנו לפניך בגלוי ובסתור.
ועל חטא שחטאנו לפניך בגלוי עריות.
על חטא שחטאנו לפניך בדבור פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בדעת ובמרמה.

על חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב.
ועל חטא שחטאנו לפניך בהונאת רע.
על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בויעידת זנות.

על חטא שחטאנו לפניך בזדון ובשגגה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בזלזול הורים ומורים.
על חטא שחטאנו לפניך בחזק יד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בחלול השם.

על חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים.
על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בכפת שחד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב.
על חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בלצון.

על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן.
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשקה.
על חטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית.
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטית גרון.

על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות.
ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול.
ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.
על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.

על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש.
ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.
על חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ברכילות.

על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם.
על חטא שחטאנו לפניך בתשומת יד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מפת מרדות.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם כרת וערירי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין. סקילה. שרפה. הרג. וחנוק. על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. בין שיש בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלויים לנו לפניך הם גלויים וידועים. כדבר שנאמר הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה.

אלהי. עד שלא נוצרתי אני כדאי, ועכשו שנוצרתי פאלו לא נוצרתי. עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי. הריני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה. יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים. אבל לא על ידי יסורים וחליים רעים.

אלהי, נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי. וכל הקמים והחושבים עלי לרעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבבתם. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים ושלא אכעס היום ושלא אכעיסך ותצילני מיצר הרע ותן בלבי הכנעה וענוה. מלכנו ואלהינו יחד שמך בעולמך בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ גלויות ופדה צאנך ושמח עדתך). עשה למען שמך. עשה למען מינדך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. למען יחלצון ידידיך הושיעה מינדך וענני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי.

נוהגים לפסוע שלוש פסיעות קטנות אחרנית, לקוד קידה לצד שמאל, לצד ימין ולפנים, תוך כדי אמירת הפסוק.

עשה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת. וְעֲרֹבָה לִיהוָה מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים
קִדְמוֹנוֹת.

סיום תפילת עמידה בלחש, אפשר לשבת ולחכות לחזן.

כשחל יום כיפור בשבת אומרים "ויכלו" (ביום חול ממשיכים בסדר סליחות,
עמ' 60, "יעלה")

הקהל והחזן אומרים יחדיו בקול רם

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם. וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ
אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיְבָרֶךְ
אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

ברכת מעין שבע

חזן

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

קהל וחזן

מִגֵּן אֲבוֹת בְּדַבְּרוֹ, מַחִיָּה מֵתִים בְּמֵאֲמָרוֹ הַמְּלִךְ הַקְּדוֹשׁ שְׂאִין כְּמוֹהוּ
הַמְּנִיחַ לַעֲמוֹ בַּיּוֹם שְׁבַת קְדָשׁוֹ, כִּי בָּם רָצָה לְהַנִּיחַ לָהֶם, לִפְנֵינוּ נַעֲבֹד
בִּירְאָה וּפְחַד וְנוֹדָה לְשִׁמּוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד, מֵעֵין הַבְּרָכוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת,
אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם, מְקַדֵּשׁ הַשְּׁבַת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי, וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁהּ, לַעַם מְדַשְּׁנֵי
עֲנִי, זָכַר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

חזן

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, רָצָה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ, קִדְּשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ וְתֵן
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ, שְׁבַעֲנוּ מִטּוֹבְךָ וְשִׂמַּח נַפְשָׁנוּ בִּישׁוּעַתְךָ, וְטַהַר לְבָנוּ
לְעִבְדְּךָ בְּאֵמֶת, וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרְצוֹן שְׁבַת קְדָשְׁךָ,
וְנוֹחוּ בָּהּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַדֵּשׁ הַשְּׁבַת.

סדר סליחות

הסליחות מורכבות מפיזטים הנבדלים זה מזה מבחינת צורתם, אולם תוכנם משותף בכמה נושאים עיקריים. תשובה וסליחה על חטאים, הזכרת סבל האומה בגלות, ובקשות לגאולה.

פותחים את ארון הקודש.

יַעֲלֶה תַחֲנוּנֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא שׁוֹעֲתֵנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה רְנוּנֵנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה קוֹלֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא צְדָקֵתֵנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה פְדִיּוֹנֵנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה עֲנוּיֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא סִלְיֵתֵנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה נְאֻקֵּתֵנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה מְנוּסֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא לְמַעַנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה כְּפוּרְנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה יְשַׁעֲנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא טְהַרְנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה חֲנוּנֵנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה זְכוּרֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא וְעוֹדֵנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה הַדְּרָתֵנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה דְפָקֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא גִילְנוּ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה בְקִשְׁתֵּנוּ. עַד עֶרֶב.
 יַעֲלֶה אֲנָקֵתֵנוּ מֵעֶרֶב. וַיְבֹא אֱלִיךְ מִבֶּקֶר. וַיִּרְאֶה אֱלִינוּ. עַד עֶרֶב.
 סוגרים את ארון הקודש.

60

אומרים בלחש.

א שְׁמַע תְּפִלָּה עֲדִיךָ כָּל בֶּשֶׂר יְבֹאוּ.
 יְבֹאוּ כָּל בֶּשֶׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ יְהוָה.
 יְבֹאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ.
 בָּאוּ נִשְׁתַּחֲוּוּ וּנְכַרְעָה וּנְבָרְכָה לְפָנֶי יְהוָה עֲשֵׂנוּ.
 בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֵתִי בְּתִהְלֵה הוֹדוּ לוֹ בְּרָכּוּ שְׁמוֹ.
 הִנֵּה בְּרָכּוּ אֶת יְהוָה כָּל עַבְדֵי יְהוָה הַעֲמִידִים בְּבֵית יְהוָה בְּלִילוֹת.
 שְׂאוּ יְדַכֵּם קֹדֶשׁ וּבְרָכּוּ אֶת יְהוָה.
 נְבֹאֶה לְמִשְׁכְּנוֹתֵינוּ נִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם רַגְלֵינוּ.
 רוּמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲדָם רַגְלֵינוּ קְדוֹשׁ הוּא.
 רוּמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַהֲרֵ קְדָשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ.
 הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קְדָשׁ חִילוֹ מִפְּנֵי כָּל הָאָרֶץ.

וְאִנְחֵנוּ בְּרַב חֲסָדֶיךָ נְבוֹא בִּיתְךָ נִשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ בִּירְאָתְךָ.
נִשְׁתַּחֲוֶה אֶל הַיְכָל קִדְשֶׁךָ וְנוֹדָה אֶת שְׁמֶךָ עַל חֲסָדֶיךָ וְעַל אֲמַתְּךָ כִּי
הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שְׁמֶךָ אֲמַרְתָּךְ.

יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי כְמוֹךָ חֲסִין יְהוָה וְאֲמוּנָתְךָ סִבִּיבוֹתֶיךָ.
כִּי מִי בְשַׁחֲקֵי יַעֲרֹךְ לַיהוָה יְדֹמָה לַיהוָה בְּבִנְיָ אֱלִים.
כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעָשָׂה נִפְלְאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ.
כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חֲסָדֶיךָ וְעַד שְׁחָקִים אֲמַתְּךָ.
גָּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד וּלְגַדְלָתוֹ אֵין חֶקֶר.
כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים.
כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמְלֶכֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים.
אֲשֶׁר מִי אֵל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרְתְּךָ.
מִי לֹא יִרְאֶךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לֶךָ יֵאָתֶה כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם
וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כְּמוֹךָ.

מֵאֵין כְּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שְׁמֶךָ בַּגְבוּרָה.
לֶךָ זְרוּעַ עִם גְּבוּרָה תַעֲזֵז יְדֶךָ תְּרוּם יְמִינְךָ.
לֶךָ יוֹם אֶף לֶךָ לַיְלָה אַתָּה הַכִּינּוֹת מְאֹד וְשָׁמַשׁ.
אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מַחְקְרֵי אָרֶץ וְתוֹעֲפּוֹת הַרִים לוֹ.
מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יְהוָה יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.
לֶךָ יְהוָה הִגְדַּלְהָ וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד
כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
לֶךָ יְהוָה הַמְּמַלְכָה וְהַמְּתַנְשֵׂא לְכָל לְרֹאשׁ.
לֶךָ שְׁמַיִם אֶף לֶךָ אָרֶץ תִּבֵּל וּמְלֵאָה אַתָּה יִסְדָּתָם.
אַתָּה הַצְּבֹת כָּל גְּבוּלוֹת אָרֶץ קִיץ וְחֹרֶף אַתָּה יִצְרָתָם.
אַתָּה רִצְצַת רֹאשֵׁי לוֹיִתָן תִּתְנַנְּנוּ מֵאֲכָל לֶעָם לְצִיִּים.
אַתָּה בְּקַעַת מַעֲיָן וְנִחַל אַתָּה הוֹבִשְׁתָּ נְהָרוֹת אֵיתָן.
אַתָּה פּוֹרְרֶת בְּעֶזֶךָ יָם שִׁבְרֶת רֹאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמַּיִם.
אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא גְלוֹי אַתָּה תִּשְׁבַּחֵם.
גָּדוֹל יְהוָה וּמְהַלֵּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קִדְשׁוֹ.
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרֵבִים אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ.
אֵל יַעֲרֹךְ בְּסוּד קְדוּשֵׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל כָּל סִבִּיבוֹ.

וְיִוְדוּ שָׁמַיִם פְּלֹאֵךְ יְהוָה אִף אֲמוֹנָתְךָ בַקֵּהל קְדוֹשִׁים.
 לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נִרְיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנו.
 נִקְדָּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נִרְיעַ לוֹ.
 צְדָק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וְאַמֶּת יִקְדְּמוּ פָּנֶיךָ.
 אֲשֶׁר יַחֲדוּ נִמְתִּיק סוּד בְּבֵית אֱלֹהִים נִהְלַךְ בְּרַגְשׁ.
 אֲשֶׁר לוֹ הֵימָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וַיִּבְשֹׁת יָדָיו יִצְרוּ.
 אֲשֶׁר בִּידוֹ נִפְשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר אִישׁ.
 הַנְּשָׂמָה לְךָ וְהַגּוֹף פִּעֲלֶךָ. חוֹסֶה עַל עַמְלֶךָ.
 הַנְּשָׂמָה לְךָ. וְהַגּוֹף שְׁלֶךָ. יְהוָה עָשָׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ.
 אֲתָאֲנוּ עַל שְׁמֶךָ יְהוָה עָשָׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ.
 בַּעֲבוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. כִּי אֵל חַנוּן וְרַחוּם שְׁמֶךָ.
 לְמַעַן שְׁמֶךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ כִּי רַב הוּא.

חזן בקול ולאחריו הקהל.

דַּרְכְּךָ אֱלֹהֵינוּ לְהֶאֱרִיךְ אַפְּךָ. לְרַעִים וְלִטּוֹבִים וְהִיא תְהַלְתֶּךָ.

חזן בקול ולאחריו הקהל.

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עָשָׂה וְלֹא לָנוּ. רֵאֵה עַמִּידָתְנוּ דְלִים וְרַקִּים.

חזן בקול ולאחריו הקהל.

תַּעֲלֶה אַרוּכָה לְעֹלָה נִדְף. תִּנְחַם עַל עֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם.
 תִּשְׁלִיךְ חֲטָאֵינוּ וְתַחֲזֵן בְּמַעֲשֶׂיךָ. תִּרְאֵה כִּי אֵין אִישׁ עָשָׂה
 עִמָּנוּ צְדָקָה.

שלוש עשרה מידות הרחמים

על אמירת שלוש עשרה מידות הרחמים של ה' אומר רב יהודה בגמרא.
 "ברית כרותה ל"ג מדות שאין חוזרות ריקם" ואומר רש"י. "שאם יזכירום ישראל
 בתפלת תעניתם אינן חוזרות ריקם". בכוח אמירת שלוש עשרה מידות אלו שהן
 מידות הרחמים בהם הקב"ה התגלה לעולם, להגן על האדם. לכן אמירתן בתפילה
 ובסליחות שכיחה דווקא בימי הרחמים והסליחות. בתפילה זאת חוזרים ואומרים
 שלוש עשרה מידות ארבע פעמים המשובצות בתוך אמירת הסליחות.

אֵל מְלֶכֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בְּחִסְדֵי מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עִמּוֹ. מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מְרַבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלְיָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ. לֹא כִרְעַתְם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִית לָנוּ לֹמֵר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וְזָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וַיֵּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא.

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפֹשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חַטָּאנוּ מִחַל לָנוּ מִלְּפָנֶינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

א בלחש.

הַאֲזִינָה יְהוָה תִּפְלַתְנוּ הַקְּשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתֵינוּ. הַקְּשִׁיבָה לְקוֹל שׁוֹעֲנֵנוּ מִלְּפָנֶינוּ וְאַלְהִינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלֵּל. תְּהִי נָא אֲזִנְךָ קְשֻׁבֶת וְעֵינֶיךָ פְּתוּחוֹת אֵל תִּפְלַת עַבְדֶּיךָ עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְעֵת הַשָּׁמַיִם מִכּוֹן שְׁבַתְךָ אֵת תִּפְלָתָם וְאֵת תַּחֲנֻתָם וְעֲשִׂיתָ מִשְׁפָּטִים וְסִלַּחְתָּ לְעַמֶּךָ אֲשֶׁר חַטָּאוּ לָךְ.

פָּרַחַם אָב עַל בְּנִים כֵּן תִּרְחַם יְהוָה עָלֵינוּ. לִיהוָה הִישׁוּעָה עַל עַמֶּךָ בְּרַכְתְּךָ סֵלָה. יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי אָדָם בּוֹטַח בְּךָ. יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמְּלֶכֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאנוּ.

חזון בקול.

סִלַּח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסְדְּךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׂאתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנּוֹה וְשָׁם נֹאמֵר.

א קהל בקול.

וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ.

בלחש.

הטָה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמַע פֶּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוּמְמֹתֵינוּ וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לִפְנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. אֲדַנִּי שְׁמֶעָה אֲדַנִּי סִלְחָה אֲדַנִּי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֶל תְּאַחֵר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ.

פותחים הארון.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

סֶלַח נָא אֲשֶׁמוֹת וּפְשָׁעֵי לְאִמֶּךָ.

לְעוֹן בְּנִיךָ. בַּל יִחַרָה זַעֲמֶךָ.

סֶלַח נָא גְעוּלָם וַיַּחֲיוּ מִמִּקְוֹר עַמֶּךָ.

לְעוֹן דְּגָלֶיךָ שֶׁא וַתִּנְחַם כְּנָאִמֶּךָ.

סֶלַח נָא הַכֹּל מוֹדִים וְעוֹזְבִים כְּרִשׁוֹמֶךָ.

לְעוֹן וּפְשָׁע מַחֵל. לְמַעַן שְׁמֶךָ.

סֶלַח נָא זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת לְבְרוּאֵי לְשִׁמְךָ.

לְעוֹן חֲטָאִימוֹ חֲטָא. בְּנִדְיַבַת גִּשְׁמֶךָ.

סֶלַח נָא טָפֶשׁ טַפְלוֹת רִשְׁעֵי עַמֶּךָ.

לְעוֹן יְדִידֶיךָ יִבְקֶשׁ וְאֵינָנוּ. כְּנָאִמֶּךָ.

סֶלַח נָא כַּחַשׁ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְעַמֶּךָ.

לְעוֹן לְקוֹחֶיךָ כִּפּוּר. בְּטוֹב טַעֲמֶךָ.

סֶלַח נָא מְרִי מִיַּחֲלֶיךָ וּמִיַּחֲדֶיךָ בְּעוֹלָמֶךָ.

לְעוֹן נִדְחִים מַחֵה. וּבְנֵה אוֹלָמֶךָ.

סֶלַח נָא סְלוּפִם וְגוֹנָם בְּסִפְתֵי שְׁלוֹמֶךָ.

לְעוֹן עֲבָדֶיךָ עֲלֵם וְכָבוֹשׁ בְּעֹלָמֶךָ.

סֶלַח נָא פֶן יַעֲנִשׁוּ מִמְרוֹמֶךָ. לְעוֹן צֹאנְךָ שֶׁכַּח.

וְהִיא תִהְלֶתְךָ וְרוֹמֶמֶךָ.

סֶלַח נָא קְלוֹנָם וַחֲמַל עֲלֵימוֹ מִמְרוֹמֶךָ.

לְעוֹן רַחוּמֶיךָ תִּשָּׂא. מִלְצִדָּם בְּחַרְמֶךָ.

סֶלַח נָא שְׂמִיץ תַּעֲתוּעַ תַּעֲוֹב רַחוּמֶיךָ.

לְעוֹן תְּמִימֶיךָ הַעֲבֵר כְּגֹדֶל רַחֲמֶיךָ.

סוגרים הארון.

מנהג קהילות המזרח

אָנְשֵׁי אַמוֹנָה אָבְדוּ. בָּאִים בְּכַח מַעֲשֵׂיהֶם.
 גְּבוּרִים לַעֲמֹד בַּפֶּרֶץ. דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת.
 הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה. וּלְמַחֲסֵה בְיוֹם זַעַם.
 זוֹעֲכִים אִף בְּלַחֲשֵׁם. חֲמָה עָצְרוּ בְשׁוֹעֵם.
 טָרֵם קָרְאוּךְ עֲנִיתֶם. יוֹדְעִים לַעֲתֹר וּלְרַצּוֹת.
 כָּאֵב רַחֲמֹתַי לְמַעַנְם. לֹא הִשִּׁיבוֹת פְּנֵיהֶם רִיקִם.
 מֵרֵב עֲוֹנוֹנוּ אֲבַדְנוּם. נֶאֱסַפּוּ מִנוּ בְּחֻטְאֵינוּ.
 סָעוּ הֵמָּה לְמִנוּחוֹת. עֲזְבוּ אוֹתָנוּ לְאַנְחוֹת.
 פָּסוּ גּוֹדְרֵי גֵדֵר. צָמְתוּ מִשִּׁבֵי חֲמָה.
 קָמִים בַּפֶּרֶץ אֵין. רְאוּיִים לְרַצּוֹתֶךָ אֶפְסוּ.
 שׁוֹטְטֵנוּ בְּאַרְבַּע פְּנוֹת. תְּרוּפָה לֹא מִצָּאנוּ.
 שָׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבִשְׁת פְּנֵינוּ. לְשַׁחֲרֶךָ אֵל בַּעַת סְלִיחָתָנוּ.

סוף פיוט

שלוש עשרה מידות הרחמים

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ.
 מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מְרַבֶּה מַחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה
 צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ. לֹא כִרְעַתֶּם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ לוֹמֵר
 שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה. וְזָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לְעַנְּנוּ
 מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב וַיֵּרַד יְהוָה בְּעֵנָן וַיִּתְּצַב עִמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה
וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פְּנֵינוּ וַיִּקְרָא.

בקול רם

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךָ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נִצַּר חֶסֶד
 לְאַלְפִים נִשָּׂא עֵינָיו וְנִפְשָׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ וּלְחַטָּאתָנוּ
 וְנִחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חַטָּאתָנוּ מִחַל לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֶתָּה
 אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

בלחש

אל תבא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חי. מה נאמר לפניך יהוה אלהינו מה נדבר ומה נצטדק. מה נאמר לפניך יהוה אלהינו מה נדבר ומה נצטדק. אלהינו בשנו במעשינו ונכלמנו בעונינו. אלהינו בשנו ונכלמנו להרים אלהינו פנינו אליך. ידענו כי חטאנו ואין מי יעמד בעדנו. שמך הגדול יעמד לנו בעת צרה. כרחם אב על בנים כן תרחם יהוה עלינו. ליהוה הישועה על עמך ברכתך סלה. יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה. יהוה צבאות אשרי אדם בוטח בך. יהוה הושיעה המלך יעננו ביום קראנו.

חזן בקול

סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה ושם נאמר.

קהל בקול

66

ויאמר יהוה סלחתי כדברך.

בלחש

הטה אלהי אזנך ושמע פקח עיניך וראה שוממתינו והעיר אשר נקרא שמך עליה. כי לא על צדקתינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים. אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך.

פותחים הארון.

אלהינו ואלהי אבותינו.

אמנם כן. יצר סוכן. בנו.

בך להצדק. רב צדק. ועננו. סלחתי.

געל מרגל. וגם פגל. ספרו.

דוד שואג בקול. יתן קול. דברו. סלחתי.

הס קטגור. וקח סגור. מקומו.

ויהי יהוה למשען לו. למען נאמו. סלחתי.

זכות אזרח. גם יפרח. לשושנה.

חטא העבר וקול הגבר. ממעונה. סלחתי.
 טוב וסלח. מחל וסלח. אשמים.
 זה הקשב. וגם השב. ממרומים. סלחתי.
 כאב תחבש. ובצול תכבש. עוני.
 לך תהלה. אמר מלה. למעני. סלחתי.
 מחה פשע. וגם רשע. בני ברית.
 נהג חסדך. בן הודך. לשארית. סלחתי.
 סכות רחשי. וגם לחשי. תרצה.
 עון נושא. למענד עשה. ותפצה. סלחתי.
 פנה לעלבון. מקום עון. להשים.
 צחן הסר. וגם תבשר. לבך חוסים. סלחתי.
 קולי שמע. וראה דמע. עיני.
 ריב ריבי. שעה ניבי. והשיבני. סלחתי.
 שמץ טהר. כעב מהר. כנאמר.
 תמחה פשע. לעם נושע. ותאמר. סלחתי.
 סוגרים הארון.

מנהג קהילות המזרח

תְּמַהֲנוּ מַרְעוֹת. תִּשֵּׁשׁ כַּחֲנוּ מִצְרוֹת.
 שְׁחַנוּ עַד לְמָאד. שְׁפַלְנוּ עַד עֶפֶר.
 רְחוּם כִּךְ הִיא מִדְּתָנוּ. קִשִּׁי עֲרָף וּמְמָרִים אֲנַחְנוּ.
 צַעֲקֵנוּ בְּפִינוּ חֲטָאנוּ. פְּתַלְתַּל וְעִקֵּשׁ לְבָנוּ.
 עֲלִיּוֹן רַחֲמֶיךָ מֵעוֹלָם. סְלִיחָה עִמָּךְ הִיא.
 נָחֵם עַל הָרָעָה. מִטָּה כְּלָפִי חֲסַד.
 לֹא תִתְעַלֵּם בְּעֵתוֹת כָּאֵל. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ.
 יִנְדַע לְעֵינַי הַכֹּל. טוֹבֶךָ וְחֲסַדְךָ עִמָּנוּ.
 חֲתַם פֶּה שְׁטָן וְאֵל יִשְׁטִין עֲלֵינוּ. זַעֵם בּוֹ וַיְדוּם.
 וַיַּעֲמֵד מְלִיץ טוֹב לְצַדִּיקְנוּ. הוּא יִגִּיד יִשְׁרָנוּ.
 דְּרַכֶּיךָ רְחוּם וְחַנוּן. גְּלִיתָ לְנַאֲמָן בֵּית.
 בְּבִקְשׁוֹ אַז מִלְפָּנֶיךָ. אֲמוֹנַתְךָ הוֹדַעְתָּ לוֹ

שלוש עשרה מידות הרחמים

בלחש

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת מוֹחֵל עוֹנוֹת
 עֲמוֹ. מַעְבִּיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מִרְבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים.
 עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ. לֹא כָרַעְתָּם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ
 לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה. וְזָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ
 לְעַנּוֹ מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וַיֵּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם
 יְהוָה. וַיַּעֲבֹר יְהוָה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא.

בקול

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת.
 נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָה. וְסִלַּחְתָּ
 לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חַטָּאנוּ
 מִחַל לָנוּ מִלִּפְנֵינוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסִלַּח וְרַב
 חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

פותחים הארון.

כִּי הִנֵּה כַחֲמַר בַּיַּד הַיּוֹצֵר. בְּרִצּוֹתָו מְרַחֵב וּבְרִצּוֹתָו מְקַצֵּר.
 כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. חֶסֶד נוֹצֵר. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיֵּצֵר.

כִּי הִנֵּה כְּאֶבֶן בַּיַּד הַמְּסַתֵּת. בְּרִצּוֹתָו אוֹחֵז וּבְרִצּוֹתָו מְכַתֵּת.
 כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. מַחִיָּה וּמְמוֹתֵת. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיֵּצֵר.

כִּי הִנֵּה כְּגִרְזֵן בַּיַּד הַתְּרֹשׁ. בְּרִצּוֹתָו דֹּבֵק לְאוֹר. וּבְרִצּוֹתָו פֶּרֶשׁ.
 כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. תּוֹמֵךְ עֵנִי וְרֹשׁ. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיֵּצֵר.

כִּי הִנֵּה כְּהֶגֶה בַּיַּד הַמְּלַח. בְּרִצּוֹתָו אוֹחֵז וּבְרִצּוֹתָו שֹׁלַח.
 כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. אֵל טוֹב וְסִלַּח. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיֵּצֵר.

כִּי הִנֵּה כְּזֹכוּכִית בַּיַּד הַמְּזַגֵּג. בְּרִצּוֹתָו חוֹגֵג וּבְרִצּוֹתָו מְמוֹגֵג.
 כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ. מַעְבִּיר זָדוֹן וְשׁוֹגֵג. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְּן לַיֵּצֵר.

כִּי הִנֵּה כִּירִיעָה בְּיַד הַרוּקִם. בְּרִצּוֹתוֹ מֵיִשָּׁר וּבְרִצּוֹתוֹ מֵעֵקָם.
כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ. אֵל קִנְאָה וְנוֹקֵם. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְן לִיִּצְרָר.

כִּי הִנֵּה כִּכְסָף בְּיַד הַצּוֹרֵף. בְּרִצּוֹתוֹ מִסְגֵּסָג וּבְרִצּוֹתוֹ מִצָּרָף.
כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיַדְךָ. מִמְּצִיא לְמִזּוֹר תִּרְף. לְבָרִית הַבֵּט וְאֵל תִּפְן לִיִּצְרָר.
סוּגְרִים הָאֲרוֹן.

מנהג קהילות המזרח

לְאֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ הִרְחַמִּים וְהִסְלַחֲתוּ. כִּי מִרְדְּנוּ בּוֹ.
אֵל נָא תִשֶׁת עָלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נוֹאָלְנוּ וְאֲשֶׁר חֲטָאנוּ.
חֲטָאנוּ צוֹרְנוּ. סִלַּח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ.

שִׁמְעֵ יִשְׂרָאֵל. יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. יְהוָה אֶחָד.
בְּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד.

יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים.
אֲרָאֵלִי מַעֲלָה. אוֹמְרִים יְהוָה אֲדוֹנָנוּ.

בְּחִירֵי סִגְלָה. עוֹנִים וְאוֹמְרִים.

יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים.
גִּלְגְּלֵי מַעֲלָה. אוֹמְרִים יְהוָה אֲדוֹנָנוּ.

דְּגוּלֵי סִגְלָה. עוֹנִים וְאוֹמְרִים.

יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים.
הַמוֹנֵי מַעֲלָה. אוֹמְרִים יְהוָה אֲדוֹנָנוּ.

יִשְׂרָאֵל בְּצַרְתָּם וּבְגִלוּתָם עוֹנִים וְאוֹמְרִים.
יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים. יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים.

יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּטָרִם שִׁחְקִים וְאֲרָקִים נִמְתַּחוּ. יְהוָה מֶלֶךְ.

וְעַד לֹא מֵאוֹרוֹת זָרְחוּ. יְהוָה מֶלֶךְ.

וְהָאֲרָץ כְּבִגְד תִּבְלָה. וְשָׁמַיִם כְּעָשָׂן נִמְלָחוּ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְעַד לֹא עָשָׂה אֲרָץ וְחוּצוֹת. יְהוָה מֶלֶךְ.

וּבִהֲכִינוּ יִצְוִרִים עָלֵי אֲרָצוֹת. יְהוָה מֶלֶךְ.

וְעַתָּה יִקְבֹּץ נְפֻצִים מֵאֲרֻבַּע תְּפֻצוֹת. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה מֶלֶךְ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.
מִיּוֹחַד בְּאֵהֳיָה אֲשֶׁר אֵהֳיָה. הוּא הָיָה וְהוּא הֵנָּה וְהוּא יֵהְיֶה. הוּא מִמִּית
וּמְחִיָּה. לִפְנֵינוּ לֹא נוֹצֵר אֵל. וְאַחֲרֵינוּ לֹא יֵהְיֶה.

עֲנֵנוּ אֲבִינוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ דּוֹרְשָׁנוּ
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ הוֹד וְהִדָּר עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ וְתִיק בְּנִחְמוֹת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ זָךְ וְיִשָּׁר עֲנֵנוּ.
עֲנֵנוּ חַי וְקַיִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ טְהוֹר עֵינַיִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ יוֹשֵׁב שָׁמַיִם עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ
כַּבִּיר כַּח עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ לֹא אֵל חַפְצֵי בְרִשָׁע עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׁגָּב עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ סוֹמֵךְ נּוֹפְלִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ עוֹזֵר דְּלִים
עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ פּוֹדֵה וּמְצִיל עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ צַדִּיק וּמְצַדִּיק עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ קְרוֹב לְכָל
קוֹרְאָיו בְּאֵמֶת עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ רֵם וְנִשְׂאָ עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ שׁוֹכֵן שְׁחֻקִים עֲנֵנוּ. עֲנֵנוּ
תּוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ

עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ וּפְחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ מִשְׁגָּב הָאֱמָהוֹת עֲנֵנוּ

עֲנֵנוּ מִגֵּן דָּוִד עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ הַעוֹנָה בְּעֵת רְצוֹן עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ הַעוֹנָה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ הַעוֹנָה בְּעֵת רַחֲמִים עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי הַמְּרַכְּבָה עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ אֱלֹהָא דְמַאִיר עֲנֵנוּ.

עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנוּן עֲנֵנוּ.

רַחוּם וְחַנוּן חֲטָאֲנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ.

אֲדוֹן הַסְּלִיחוֹת. בּוֹחֵן לְבָבוֹת. גּוֹלֵה עֲמוּקוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת.

חֲטָאֲנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ.

הַדּוֹר בְּנִפְלְאוֹת. וְתִיק בְּנִחְמוֹת. זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת. חוֹקֵר כְּלִיּוֹת.

חֲטָאֲנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ.

טוֹב וּמְטִיב לְבָרִיּוֹת. יוֹדֵעַ כָּל נִסְתָּרוֹת. כּוֹבֵשׁ עוֹנוֹת. לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת.

חֲטָאֲנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ.

מלא זכיות. נזרא תהלות. סולח עונות. עונה בעת צרות.
חטאנו לפניך רחם עלינו.
פועל ישועות. צופה עתידות. קורא הדורות. רוכב ערבות.
שומע תפלות. תמים דעות.
חטאנו לפניך רחם עלינו.
אל רחום שמך. אל חנון שמך. אל ארך אפים שמך.
מלא רחמים שמך. בנו נקרא שמך. יהנה עשה למען שמך

סוף פיוט

שלוש עשרה מידות הרחמים

בלחש

71 אַל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת מוֹחֵל עוֹנוֹת עִמּוֹ.
מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מִרְבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה
צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ. לֹא כִרְעַתָּם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ לֹמֵר שְׁלֹשׁ
עֲשָׂרָה. וְזָכַר לָנוּ הַיּוֹם הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֲשָׂרָה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקֶּדֶם. כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב וַיֵּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה.

ויעבר יהנה על פניו ויקרא.

בקול

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אָרְךָ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד
לְאַלְפִים נְשָׂא עוֹן וְפָשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקָּה. וְסִלַּחַת לְעוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ
וְנַחֲלַתֵנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חַטָּאנוּ מִחַל לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אָתָּה
אֲדִנִּי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכֹל קוֹרְאֶיךָ.

אומרים בלחש.

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הֵמָּה. אֵל תִּזְכָּר לָנוּ עוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים מֵהָרַק קִדְמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דְלוֹנוּ מֵאֵד. זָכְרָנוּ יְהוָה בְּרִצּוֹן עִמָּךְ
פָּקְדָנוּ בִישׁוּעָתְךָ. זְכוֹר עֲדַתְךָ קְנִיַת קֶדֶם גְּאֻלַּת שְׁבֹט נַחֲלַתְךָ הַר צִיּוֹן זֶה

שְׁכַנְתָּ בוֹ. זְכוֹר יְהוָה חֶבֶת יְרוּשָׁלַיִם אֲהַבַת צִיּוֹן אֶל תִּשְׁכַּח לְנֹצַח. אֶתְּךָ
 תִּקְוֶה תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַתָּה לְחַנּוּנָהּ כִּי בָּא מוֹעֵד. זְכוֹר יְהוָה לְבִנֵי אָדָם אֶת
 יוֹם יְרוּשָׁלַיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ. זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
 וּלְיִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבָּה אֶת זַרְעֶכֶם
 כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֶּן לְזַרְעֶכֶם וְנַחֲלוּ
 לְעוֹלָם. זְכוֹר לְעַבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֶל תִּפְּן אֶל קִשֵׁי הָעַם
 הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ.

הַחֲזֵן קוֹרָא פְּסוּק וְהַצִּיּוֹר חוֹזֵר בְּקוֹל
 אֶל נָא תִּשַׁת עֲלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטָאנוּ.
 חָטָאנוּ צוֹרְנוּ סָלַח לָנוּ יוֹצְרָנוּ.
 הֵן יַעֲבִיר זְדוֹן לְמִשׁוּגָה. כִּי לְכָל הָעַם בְּשִׁגְגָה.

אוֹמְרִים בְּלַחֲשׁ.

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אֲבוֹת כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזִכְרְתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאֶף אֶת
 בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֶף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזַכֵּר וְהָאָרֶץ אֲזַכֵּר. זְכוֹר לָנוּ בְּרִית
 רֵאשׁוֹנִים כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזִכְרְתִי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אֶתְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה.
 עָשִׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. וְאֶף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתְךָ בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיֶיךָ
 לֹא מֵאֲסַתִּים וְלֹא גַעֲלַתִּים לְכַלּוֹתְךָ לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּךָ כִּי אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיֶיךָ. הִשָּׁב שְׁבוּתָנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת
 שְׁבוּתֶךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וּקְבַצְךָ מְכַל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 שָׁמָּה. קְבַץ נִדְחֵינוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. אִם יִהְיֶה נִדְחֶךָ בְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם
 יִקְבָּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ.

מַחַה פְּשְׁעֵינוּ כְּעֵב וְכַעֲנָן כְּמָה שֶׁכָּתוּב. מְחִיתִי כְּעֵב פְּשְׁעֶיךָ וְכַעֲנָן
 חַטָּאתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ. מַחַה פְּשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ
 אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחָה פְּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר. הַלְבֵן
 חַטָּאֵינוּ כְּשֶׁלֶג וְכַצְמֵר כְּמָה שֶׁכָּתוּב. לָכוּ נָא וְנִנְכַּחְךָ יֹאמֵר יְהוָה אִם
 יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְרֵי הַיּוֹ. זְרוּק
 עֲלֵינוּ מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב.

וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוּרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
 אֲטַהֵר אֶתְכֶם כַּפֹּר חַטָּאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהַרְנוּ כְּמָה שְׁכָתוּב. כִּי בַּיּוֹם
 הַזֶּה יִכְפַּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטְאוֹתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תְּטַהְרוּ.
 רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תִּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שְׁכָתוּב. כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לֹא
 יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם.
 מוֹל אֶת לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שְׁכָתוּב. וּמֹל יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֶת
 לְבָבְךָ וְאֶת לִבְבֵּי זָרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 לְמַעַן חַיֶּיךָ. הַמְצֵא לָנוּ בִּבְקִשְׁתֵּנוּ כְּמָה שְׁכָתוּב. וּבִקְשָׁתֶם מִשָּׁם אֶת
 יְהוָה אֱלֹהֵיךָ וּמְצֵאתָ כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ. תִּבְיָאֵנוּ אֵל הַר
 קְדֻשָּׁךְ וְשִׁמְחָנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתְךָ כְּמָה שְׁכָתוּב. וְהִבִּיאוּתִים אֵל הַר קְדֻשֵׁי
 וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵּיתִי
 בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים.

פותחים את ארון הקודש

החזן קורא פסוק פסוק והציבור חוזר בקול

73

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חוֹס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן
 אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשְׁוֵבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקִדְמוֹת: אֲמַרְנוּ
 הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה הַגִּיגָנוּ:

הציבור אומר פסוק זה בלחש בזמן שהחזן אומר בקול "אל תשליכנו"
 יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך יהוה צורנו וגואלנו:

אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו:
 אל תשליכנו לעת זקנה ככלות כחנו אל תעזבנו:

ממשיכים לומר בלחש.

אל תעזבנו יהוה אלהינו. אל תרחק ממנו. עשה עמנו אות לטובה
 ויראו שונאינו ויבשו כי אתה יהוה עזרתנו ונחמתנו. כי לך יהוה
 הוחלנו אתה תענה אדני אלהינו.

אלהינו ואלהי אבותינו אל תעזבנו ואל תטשנו ואל תכלימנו. ואל
 תפר בריתך אתנו. קרבנו לתורתך. למדנו מצותיך. הורנו דרכיך. הט

לִבְנוּ לִירָאָה אֶת שְׁמֶךָ. וּמוֹל אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבָתְךָ. וּנְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת
וּבְלֵב שְׁלָם. וְלִמְעַן שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ כְּפָתוּב בְּדַבְרֵי
קִדְשֶׁךָ. לְמַעַן שְׁמֶךָ יִהְיֶה וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנֵי כִי רַב הוּא.

החזן אומר בקול

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח לָנוּ. מַחֵל לָנוּ. כִּפֵּר לָנוּ. כִּי אָנוּ
עֲמֵךְ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנִיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנָנוּ.
אָנוּ קִהְלֶךָ וְאַתָּה חִלְקֵנוּ. אָנוּ נִחַלְתֶּךָ וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ. אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה
רוֹעֵנוּ. אָנוּ כְּרֵמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ. אָנוּ פְּעֻלְתֶּךָ וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ. אָנוּ רְעִיתֶךָ
וְאַתָּה דוֹדָנוּ. אָנוּ סִגְלְתֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עֲמֵךְ וְאַתָּה מְלַכְנוּ. אָנוּ
מֵאֲמִירֶיךָ וְאַתָּה מֵאֲמִירָנוּ. אָנוּ עֲזֵי פָּנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן. אָנוּ קִשִּׁי
עֶרְךָ וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפָּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמִינוּ
כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

מנהג קהילות המזרח

74

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

אֵל תַּעֲשׂ עִמָּנוּ כְּלָה. תֵּאָחַז יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט.
בְּבֹא תוֹכַחָה נִגְדָּךָ. שְׁמָנוּ מִסְפָּרְךָ אֵל תִּמַּח.
גִּשְׁתֶּךָ לַחֲקֵר מוֹסֵר. רַחֲמֶיךָ יִקְדָּמוּ רִגְזֶךָ.
דְּלוֹת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרְךָ. קָרֵב צֶדֶק מֵאֲלֶיךָ.
הוֹרְנוּ, בְּזַעֲקָנוּ לָךְ. צוּ יִשׁוּעַתָּנוּ בְּמִפְגִּיעַ.
וְתִשֵּׁב שְׁבוֹת אֱהִלֵי תָם. פְּתַחְיוּ רְאֵה כִי שְׁמָמוּ.
זְכֹר נְאֻמָּתְךָ. עֲדוּת לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זְרַעוּ.
חֹתָם תַּעֲוֹדָה תִּתִּיר. סוֹדְךָ שִׁים בְּלִמּוֹדְךָ.
טְבוֹר אָגֵן הַסֵּהֵר. נָא אֵל יַחֲסֵר הַמְּזֵג.
יְהִי, דַּע אֶת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּךָ. מִגֵּר אֶת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ.
כִּי תִשֵּׁב לְבַצְרוֹן. לְכוֹדִים אֲסִירֵי הַתְּקִנָּה

סוף פיוט

וידוי

הוידוי נאמר בלשון רבים "אשמנו" וכו', כיוון שאנו רואים עצמנו חלק מעם ישראל כולו. על כן אנו מתוודים על חטאות כולם. יחד עם זאת, כל אחד מכה בידו הימנית על לוח ליבו עם קריאת סוגי החטאים, ובכך הוא מצהיר כי בסופו של דבר כל אחד מאתנו אחראי על חטאיו-שלו. איננו רשאים להתלות במוסכמות חברתיות או בחינוך קלוקל, כדי להיפטר מאשמה. בסופו של יום, כל אדם עומד מול עצמו, מול לבו, וכל כישלון – הוא שלו. ומכאן תקווה לעתיד שהרי אדם יכול בכוח לבו ורצונו הפנימי לתקן את עצמו ואין הוא תלוי בעניין זה בזולת.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֲנָא תְּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. שְׂאִין אֲנוּ עֲזֵי פָּנִים וְקִשֵׁי עֶרֶף לֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חַטָּאוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאוּ.

75

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי.
הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסְנוּ. טָפְלְנוּ שִׁקְר.
יַעֲצָנוּ רָע. כָּזְבְנוּ. לְצָנוּ. מְרַדְנוּ. נֹאצָנוּ. סָרְרְנוּ. עֵוִינוּ.
פָּשַׁעְנוּ. צָרְרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֶרֶף.
רָשַׁעְנוּ. שָׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיִינוּ. תַּעֲתַעְנוּ.
סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁנָה לָנוּ.
וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לְכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתַן בְּלִבְנוּ לְעֲזוֹב דְּרָךְ רָשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יִשַׁע כְּפָתוֹב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשַׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶן מַחֲשַׁבּוֹתָיו וְיִשֵּׁב אֵל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ.

חזן

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח וּמַחַל לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בַּיּוֹם (לשבת השַׁבָּת הַזֶּה וּבַיּוֹם) צוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה (וְהַעֲתֵר לָנוּ בְּתַפִּלָּתֵנוּ). מַחַה וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וְכַף אֶת יַצְרָנוּ לְהַשְׁתַּעֲבֵד לָךְ. וְהַכְנֵעַ אֶת עַרְפְּנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאֵמַת. וְחַדֵּשׁ כְּלִיֹּתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקָדֶיךָ.

ומול את לבבנו לאהבה וליראה את שמך. ככתוב בתורתך ומל יהנה
אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יהוה אלהיך בכל לבבך
ובכל נפשך למען חיידך.

הזדונות והשגגות אתה מכיר. הרצון והאנס הגלויים והנסתרים. לפניך
הם גלויים וידועים. מה אנו. מה חיינו. מה חסדנו. מה צדקותינו. מה
ישועתנו. מה כחנו. מה גבורתנו. מה נאמר לפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו. הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו וחכמים
כבלי מדע ונבונים כבלי השכל. כי רב מעשיהם תהו וימי חייהם
הבל לפניך. ומותר האדם מן הבהמה אין כי הפל הבל. מה נאמר
לפניך יושב מרום. ומה נספר לפניך שוכן שחקים. הלא כל הנסתרות
והנגלות אתה יודע.

שמך מעולם עובר על פשע. שועתנו תאזין בעמדנו לפניך
בתפלה. תעבר על פשע לעם שבי פשע. תמחה פשעינו
מנגד עיניך.

אתה יודע רזי עולם. ותעלומות סתרי כל חי. אתה חופש כל חדרי
בטן ובוחן כליות ולב. אין דבר נעלם ממך, ואין נסתר מנגד עיניך.
ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתסלח לנו על
כל חטאתינו, ותמחל לנו על כל עונותינו, ותכפר לנו על כל פשעינו.

וידוי ארוך

אמירת "על חטא" הוא בעצם נוסח מורחב של וידוי. ב"על חטא" אדם מתוודה על חטאים "הגלויים לנו" אך גם על אלה "שאינם גלויים לנו". היותנו חלק מחברה שיש בקרבה מעשי רצח, אונס ושוד; שמעשי השפלה, פגיעה וביזוי הם מטבע עובר לסוחר, מטילה על כתפינו אחריות, ומכאן הוידוי שנאמר גם על חטאים אלה. אנו משתייכים לחברה הנותנת לגיטימציה לפגיעה באחר. לכן אנו מתוודים בלשון רבים, "חטאנו", לומר שגם אנו נושאים באחריות לכל אותן תופעות של רוע שפעמים רבות מצוי סביבנו... ואולי גם בתוכנו.

כשאומרים "על חטא" בלחש, מכים בכל חטא ביד ימין על לוח ליבנו. את הפסוק החוזר "ועל כולם, אלוה סליחות... שרים כולם יחד.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרָצוֹן.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דְעַת.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִנָּאת רַע.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבְשִׁגְגָה.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻק יָד.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

על חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים.
על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בכפת שחד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב.
על חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בלצון.

על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן.
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשתה.
על חטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית.
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטית גרון.

על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות.
ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול.
ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.
על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.

על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש.
ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.
על חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ברכילות.

על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שווא.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם.
על חטא שחטאנו לפניך בתשומת זד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מפת מרדות.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם כרת וערירי.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין.
סקילה. שרפה. הרג. וחנוק.

על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. בין שיש בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלויים לנו לפניך הם גלויים וידועים. כדבר שנאמר הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת. ואתה רחום מקבל שבים ועל התשובה מראש הבטחתנו ועל התשובה עינינו מיחלות לך.

מנהג קהילות המזרח

אָדיר וְנָאֹר. בורא דוק וְחָלַד. מי אל כְּמוֹךָ.
גולה עמוקות. דובר צדקות. מי אל כְּמוֹךָ.
הדור בלבשו. ואין זולתו. מי אל כְּמוֹךָ.

זוכר הברית. חונן שארית. מי אל כמוך.
 טהור עינים. יושב שמים. מי אל כמוך.
 כובש עונות. לובש צדקות. מי אל כמוך.
 מלך מלכים. נורא ונשגב. מי אל כמוך.
 סומך נופלים. עונה עשוקים. מי אל כמוך.
 פודה ומציל. צועה ברב כח. מי אל כמוך.
 קרוב לקוראיו. רחום וחונן. מי אל כמוך.
 שוכן שחקים. תומך תמימים. מי אל כמוך.

סוף פיוט

מכאן הקהל אומר בלחש ברציפות עד "ובזמן קריב" (עמ' 84)

וְדוֹד עֲבַדְךָ אָמַר לְפָנֶיךָ. שְׂגִיאוֹת מִי יְבִין מִנְסַתְרוֹת נִקְנִי. נִקְנֵנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טְמֵאוֹתֵינוּ וְזָרוֹק עָלֵינוּ מִיַּם טַהוּרִים
 וְטַהֲרֵנוּ. כְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טַהוּרִים וְטַהַרְתֶּם
 מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם. מִיִּכָּה עֲבַדְךָ אָמַר לְפָנֶיךָ.
 מִי אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עוֹן וְעֵבֵר עַל פֶּשַׁע לְשֵׁאֲרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הִחְזִיק לְעַד
 אֲפֹ כִי חָפֵץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבַּשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצּוֹלוֹת
 יָם כָּל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלִיךְ בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר
 לֹא יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם. תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
 לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיַּמֵּי קֶדֶם. דְּנִיאֵל אִישׁ חַמּוּדוֹת שׁוֹעַ
 לְפָנֶיךָ. הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וְשָׁמַע פֶּקַח עֵינֶיךָ וְרָאָה שׁוֹמְמֵתֵינוּ וְהֵעִיר אֲשֶׁר
 נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵיהָ כִּי לֹא עַל צְדָקֵתֵנוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי
 עַל רַחֲמֶיךָ הִרְבִּים. אֲדַנִּי שְׁמָעָה אֲדַנִּי סִלַּחְתָּ אֲדַנִּי הִקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֵל
 תֵּאֲחֵר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִי שְׁמַךְ נִקְרָא עַל עֵירֶךָ וְעַל עַמָּךְ.

80

עֲזָרָה הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ. אֱלֹהֵי בִשְׁתֵּי וּנְכַלְמַתִּי לְהָרִים אֱלֹהֵי פְּנֵי אֱלִיךָ,
 כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רַבּוּ לְמַעַלָּה רָאשׁ וְאֲשַׁמְתֵנוּ גְדֻלָּה עַד לְשָׁמַיִם. וְאַתָּה אֱלֹהֵי
 סְלִיחוֹת חֲנוּן וְרַחוּם אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְלֹא עֲזַבְתָּם.

אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ אֲבִינוּ וְאֵל תִּטְשֵׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ וְאֵל תִּזְנִיחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ וְאֵל תַּעֲשֵׂה
 עִמָּנוּ כְּלָה כְּחַטָּאוֹתֵינוּ. וְקִיָּם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתֵנוּ

בִּקְבֻלָּה עַל יְדֵי יְרֻמֵּיהוּ חוֹזֵף. כְּאִמּוֹר בְּיָמִים הֵהֵם וּבִעֵת הַהִיא נֶאֱמַר
 יְהוָה יִבְקֹשׁ אֶת עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאִינּוֹ וְאֶת חַטָּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמְצָאִנָּה
 כִּי אֶסְלַח לְאִשֶׁר אֲשָׂאִיר. עֲמֹד וּנְחַלְתֵּךְ רַעֲבֵי טוֹבָה צְמֵאֵי חֶסֶדְךָ תֵּאבִי
 יִשְׁעֶךָ יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כִּי לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הֶרְחַמִּים וְהִסְלִיחוֹת.

אֵל רַחוּם שְׁמֶךָ. אֵל חַנוּן שְׁמֶךָ. בְּנוּ נִקְרָא שְׁמֶךָ. יְהוָה עָשָׂה
 לְמַעַן שְׁמֶךָ. עָשָׂה לְמַעַן אֲמַתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן בְּרִיתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן גְּדֻלַּתְךָ
 וְתִפְאֳרַתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן דָּתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן הוֹדְךָ. עָשָׂה לְמַעַן וַעֲוֹדְךָ. עָשָׂה
 לְמַעַן זְכוּרְךָ. עָשָׂה לְמַעַן חֶסֶדְךָ. עָשָׂה לְמַעַן טוֹבְךָ. עָשָׂה לְמַעַן יְחוּדְךָ.
 עָשָׂה לְמַעַן כְּבוֹדְךָ. עָשָׂה לְמַעַן לְמוֹדְךָ. עָשָׂה לְמַעַן מַלְכוּתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן
 נִצְחָךָ. עָשָׂה לְמַעַן סוּדְךָ. עָשָׂה לְמַעַן עֲזָךָ. עָשָׂה לְמַעַן פְּאֲרָךָ. עָשָׂה
 לְמַעַן צְדָקְתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן קְדוּשַׁתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן רַחֲמֵיךָ הַרְבִּיּים. עָשָׂה
 לְמַעַן שְׂכִינְתְךָ. עָשָׂה לְמַעַן תְּהַלְתְּךָ. עָשָׂה לְמַעַן אוֹהֲבֵיךָ שְׂכֵנֵי עִפְרָיִם.
 עָשָׂה לְמַעַן אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב. עָשָׂה לְמַעַן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. עָשָׂה לְמַעַן
 דָּוִד וְיִשְׁלָמָה. עָשָׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קְדוֹשֶׁךָ. עָשָׂה לְמַעַן צִיּוֹן מִשְׁכַּן
 כְּבוֹדְךָ. עָשָׂה לְמַעַן שְׂמֹנוֹת הַיְכָלְךָ. עָשָׂה לְמַעַן הַרִיסוֹת מִזְבְּחֶךָ. עָשָׂה
 לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשֶׁךָ. עָשָׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדְךָ. עָשָׂה
 לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קְדוּשַׁת שְׁמֶךָ. עָשָׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שְׂדֵים שְׁלֹא
 חֶטְאוּ. עָשָׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חֶלֶב שְׁלֹא פָּשְׁעוּ. עָשָׂה לְמַעַן תִּינוּקוֹת שֶׁל
 בֵּית רַבֵּן. עָשָׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ. עָשָׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ כְּשֶׁנֶּעֱקֵד עַל גְּבֵי הַמַּזְבֵּחַ הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְאַבּוֹתֵינוּ עַל יָם סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְמֹשֶׁה בְּחוֹרֵב הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְאַהֲרֹן בְּמַחֲתָה הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לְפִינְחָס בְּקוֹמוֹ מֵתוֹךְ הָעֵדָה הוּא יַעֲנֵנוּ.

מִי שְׁעֵנָה לַיהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל הוּא יַעֲנֵנוּ.

מי שְׁעָנָה לְשִׂמּוֹאֵל בְּמִצְפָּה הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִירוּשָׁלַיִם הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְאַלְיָהוּ בְהַר הַכְּרִמָּל הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְאַלְיָשֶׁעַ בִּירְיָחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְיוֹנָה בְּמַעְיֵי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחִלּוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְחַנְנִיָּה מִשָּׂאֵל וְעִזְרִיָּה בְּתוֹךְ כְּבִשָׁן הָאֵשׁ הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְדַנְיָאֵל בְּגוֹב הָאֲרִיּוֹת הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְמַרְדְּכַי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשַׁן הַבִּיכָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְעִזְרָא בְּגוֹלָה הוּא יַעֲנֵנוּ.
 מי שְׁעָנָה לְכָל הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיֹּשְׁרִים הוּא יַעֲנֵנוּ.
 רַחֲמָנָא דְעָנִי לְעָנִי עֲנִינוּ. רַחֲמָנָא דְעָנִי לְתַבִּירִי לְבָא עֲנִינוּ. רַחֲמָנָא דְעָנִי
 לְמַכִּיכִי רוּחָא עֲנִינוּ. רַחֲמָנָא עֲנִינוּ. רַחֲמָנָא חוּס. רַחֲמָנָא פְּרוּק. רַחֲמָנָא
 שְׂזִיב. רַחֲמָנָא רַחֵם עָלָן. הַשְׁתָּא בְּעִגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב.

מסופר בגמרא (תענית כה, ע"ב) מעשה ברבי אלעזר שירד לפני התיבה ואמר
 עשרים וארבע ברכות אולם תפילתו לא נענתה. ירד רבי עקיבא אחריו ואמר.
 "אבינו מלכנו" וכו', ומיד נענה. ולכן תקנוה החכמים לדורות ויסדוה כנגד שמונה
 עשרה ברכות של חול.

אין אומרים את "אבינו מלכנו" כשחל יום הכפורים בשבת.

פותרים ארון הקודש ואומרים בלחש

אָבִינוּ מְלַכְנוּ חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹא אַתָּה.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ עָשָׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

מְאָבִינוּ מְלַכְנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ בְּטַל מַעְלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ בְּטַל מַחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ הִפְרַ עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ כָּלָה כָּל צָר וּמַשְׁטִין מַעְלֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סֵתֵם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ וּמִקְטָרְגֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּלֵה דָבָר וְחָרֵב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית
וְעוֹן וְשִׁמְד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מִנַּע מַגְפָּה מִנְחֻלְתְּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ סָלַח וּמַחֵל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מַחֵק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חוּבוֹתֵינוּ.

הַחֲזֵן אוֹמֵר "אָבִינוּ מִלְכֵנוּ" וְהַקָּהֵל חוֹזֵר אַחֲרָיו בְּקוֹל
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַחֲזִירוֹנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמְּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קָרַע רַע גְּזֵר דֵּינֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּת.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמַחִילָה.

מִמְשִׁיכִים בַּלְחָשׁ

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַצְּמַח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֵב.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרֵם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרֵם קָרְן מְשִׁיחְךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מֵלֵא יְדֵינוּ מִבְּרֻכּוֹתֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מֵלֵא אֶסְמִינוּ שְׁבָע.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוֹס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתִפְלָתֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכוּר, כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נֵא אֵל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָמַל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְּנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשְׁךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמִּים עַל קְדוּשַׁתְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נָקַם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּדִים.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עָשָׂה לְמַעַן שְׁמֶיךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חָנְנוּ וְעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עָשָׂה עֲמָנוּ
 צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 סוּגְרִים הָאָרוֹן.

הַחֲזוֹן אוֹמֵר בְּקוֹל פְּסוּק פְּסוּק וְהַקְהָל חוֹזֵר אַחֲרָיו
לְדוֹד מִזְמוֹר, לִיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תִּבֵּל וַיֹּשְׁבֵי בָהּ. כִּי הוּא עַל
 יָמִים יִסְדָּהּ, וְעַל נְהוֹת יְכוֹנְנָהּ. מִי יַעֲלֶה בְּהַר יְהוָה, וּמִי יִקוּם בְּמִקְוֹם
 קִדְשׁוֹ. נְקִי כַפַּיִם וּבֵר לִבְבִי, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לְשׂוֹא נִפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע
 לְמַרְמָהּ. יֵשָׂא בְרִכָּה מֵאֵת יְהוָה, וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. זֶה דוֹר דֹּרְשׁוֹ,
 מִבְּקִשֵׁי פְּנִיךָ, יַעֲקֹב סֵלָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וְהַנְּשֹׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם
 וַיְבוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֶזְרוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גְּבוּר
 מִלְחָמָה. שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיְבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי
 הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה.
 קְדִישׁ שְׁלָם.

הַחֲזוֹן אוֹמֵר יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.

הַקְהָל עוֹנָה אָמֵן

הַחֲזוֹן אוֹמֵר בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מְלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח
 פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.

הַקְהָל עוֹנָה אָמֵן

- החזן אומר
בְּחַיִּכּוֹן וּבְיִמְיִכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבְזִמְן
קְרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.
- הקהל והחזן
אָמֵן, יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
- החזן
יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְקֻדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.
- הקהל עונה
בְּרִיךְ הוּא.
- החזן אומר
לְעֵלָא וְלְעֵלָא מְכָל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.
- הקהל עונה
אָמֵן
- החזן אומר
תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם
אֲבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן.
- הקהל עונה
אָמֵן
- החזן אומר
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.
- הקהל עונה
אָמֵן
- החזן אומר
עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.
- הקהל עונה
אָמֵן

עלינו לשבח

תפילה זאת באה בסימומה של כל תפילה אף כי במקורה היא נאמרה רק בראש השנה. כאשר נלקחו יהודי בלואה שבצרפת, בשנת 1171 למות על קידוש ה', בעיצומם של מסעי הצלב, הם אמרו את תפילת "עלינו לשבח" קודם עלייתם על המוקד. אפשר שמעשה זה הוביל לכך שאמירת "עלינו לשבח" הוכנסה בסימומה של כל תפילה מתפילות השנה.

עֲלֵינוּ לְשִׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, שְׁלֹא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה, שְׁלֹא שָׁם חָלְקָנוּ כָּהֵם, וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל הַמוֹנָם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ. וְאִנְחָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים, לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשׁוֹכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֲמַת מַלְכָּנוּ, אֲפֹס זוּלָּתוֹ, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיִדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבַבְךָ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.

וְעַל כֵּן נִקְוָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְרֵאוֹת מֵהֵרָה בְּתַפְאֵרַת עֲזָךְ, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ, וְהָאֱלִילִים כְּרוֹת יִכְרְתוּן, לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל בְּנֵי בֶשֶׂר יִקְרָאוּ בְּשִׂמְךָ, לְהַפְנוֹת אֶלֶיךָ כָּל רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וְיִדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בָּרָךְ, תִּשָּׁבַע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ, וְלִכְבוֹד שְׁמֶךָ יִקְרִי יִתְנֶנּוּ, וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ, וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מֵהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךָ הִיא, וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבוֹד, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתְךָ, יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֹאמֵר, וְהִיא יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה, יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. אֵל תִּירָא מִפְּחַד פִּתְאוֹם וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבֵּא. עֲצוֹ עֲצָה וְתִפְרֹ דְּבָרוֹ דְּבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עֲמָנוּ אֵל. וְעַד זְקֵנָה אֲנִי הוּא, וְעַד שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל, אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֶשָּׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאֲמַלְט.

קדיש יתום.

החזן אומר ויתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עושה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

שרים יחד

אָדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ, בְּטָרִם כָּל יַצִּיר נִבְרָא. לַעֲת נַעֲשֶׂה בַחֲפָצוֹ כָּל, אַזִּי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא. וְאַחֲרֵי כָּלֹת הַכָּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא. וְהוּא הִיָּה וְהוּא הוֹנָה, וְהוּא יְהִיָּה בַתְּפֹאֲרָה. וְהוּא אֶחָד וְאִין שְׁנֵי, לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחֲבִירָה. בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית, וְלוֹ הַעוֹז וְהַמְשֻׁרָה. וְהוּא אֵלֵי וְחֵי גְאֻלִּי, וְצוֹר חֲבַלִּי בַעַת צָרָה. וְהוּא נָסִי וּמְנוּס לִי, מִנֶּת פּוֹסֵי בְיוֹם

אָקרא. בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי, בַּעַת אִישׁוֹן וְאָעִירָהּ. וְעַם רוּחִי גּוֹיֹתִי, יֵהַנֵּה לִי וְלֹא אֵירָא.

מנהג קהילות המזרח

יִגְדַל אֱלֹהִים חֵי וַיִּשְׁתַּבַּח, נִמְצָא, וְאֵין עַת אֶל מְצִיאוֹתוֹ.
אֶחָד, וְאֵין יְחִיד כַּיְחוּדוֹ, נַעֲלֶם, וְגַם אֵין סוֹף לְאַחַדוֹתוֹ.
אֵין לוֹ דְמוּת הַגּוֹף וְאֵינוֹ גּוֹף, לֹא נַעְרוֹךְ אֵלָיו קִדְשָׁתוֹ.
קִדְמוֹן לְכָל דְבָר אֲשֶׁר נִבְרָא, רֵאשׁוֹן וְאֵין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ.
הֵנוּ אֲדוֹן עוֹלָם, לְכָל נוֹצֵר, יוֹרֵה גְדֻלְתּוֹ וּמִלְכוּתוֹ.
שִׁפְעַנְבוֹאָתוֹ נָתַנּוּ, אֶל אַנְשֵׁי סִגְלָתוֹ וְתַפְאָרְתוֹ.
לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד, נִבְיָא וּמְבִיט אֶת תְּמוֹנָתוֹ.
תּוֹרַת אִמַּת נָתַן לְעַמּוֹ, אֵל, עַל יַד נְבִיאָו נְאֻמָּן בֵּיתוֹ.
לֹא יַחְלִיף הָאֵל וְלֹא יְמִיר דָּתוֹ. לְעוֹלָמִים, לְזוֹלָתוֹ.
צוּפֵה יוֹדֵעַ סְתְרֵינוּ, מְבִיט לְסוֹף דְבָר בְּקִדְמָתוֹ.
גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמַפְעָלוֹ, נוֹתֵן לְרֹשָׁע רַע כְּרִשְׁעָתוֹ.
יְשַׁלַּח לְקֶץ הַיָּמִין מְשִׁיחֵנוּ, לְפְדוּת מַחְכֵי קֶץ יְשׁוּעָתוֹ.
מֵתִים יַחֲיֶיהָ אֵל בְּרַב חֶסְדּוֹ, בְּרוּךְ עַדִּי עַד שֵׁם תִּהְלָתוֹ.

תפילת שחרית ליום כיפור

סדר השכמת הבוקר

חז"ל אומרים כי תפילת השחר ניתקנה על ידי אברהם אבינו. אין כוונתם כי אברהם תיקן את נוסח התפילה, אלא שתפילת השחר היא ביטוי לחידוש העולם והאדם בעולם. אברהם היה זה שגילה את האלוהות מההעלם לגלוי, העולם הפך להיות מעולם של הפקר, של כל דאלים גבר, לעולם שבו יש תכלית, יש כוונת מכוון. היתה זו מעין בריאה מחודשת של העולם. גם אנו צריכים לראות בכל בוקר בו אנו פוקחים את עינינו את חידושו של העולם, את החמה הזורחת למענינו ולהאמין כי הכל כה חדש עד כי ניתן לתקן הכל, לתקן את עצמנו ואת העולם כולו איתנו. תפילת השחר בנויה מארבעה חלקים. ברכות השחר, פסוקי דזימרא, קריאת שמע וברכותיה, תפילת עמידה.

כל אחד אומר כשמתעורר

89

א מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיִם, שֶׁהַחַזְרַת בִּי נִשְׁמָתִי בְּחַמְלָה. רַבָּה אֲמוּנָתְךָ. רֵאשִׁית חַכְמָה יִרְאת יְהוָה, שְׁכַל טוֹב לְכָל עֲשִׂיהֶם, תְּהַלְתּוּ עוֹמְדֵת לְעַד. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעַד. תּוֹרָה צְנָה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרְשָׁה קֹהֶלֶת יַעֲקֹב. שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. תּוֹרָה תְּהֵא אֲמוּנָתִי, וְאֵל שְׁדֵי בְעִזְרָתִי. וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם. לִישׁוּעָתְךָ קוִיִּתִי יְהוָה.

בהיכנסו לבית הכנסת יאמר

מַה טּוֹבוֹ אֶהְיֶיךָ יַעֲקֹב, מִשְׁכַּנְתֶּיךָ יִשְׂרָאֵל. וְאֲנִי בְּרַב חֶסֶדְךָ אָבוֹא בֵיתְךָ, אֲשַׁתְּחֹנֶה אֶל הַיְכָל קִדְשְׁךָ בִּירְאָתְךָ. יְהוָה אֱהַבְתִּי מֵעוֹן בֵּיתְךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְאֲנִי אֲשַׁתְּחֹנֶה וְאֶכְרַעָה, אֲבָרְכָה לְפָנֶי יְהוָה עֲשִׂי. וְאֲנִי תִפְלַתִי לְךָ יְהוָה עַת רְצוֹן, אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ, עֲנֵנִי בְּאַמֶּת יִשְׁעֶךָ.

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מֶלֶךְ, בְּטָרֵם כָּל יְצִיר נִבְרָא. לְעַת נַעֲשֶׂה בְּחַפְצוֹ כָּל, אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא. וְאַחֲרֵי כִכְלוֹת הַפֶּל, לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא. וְהוּא הִיָּה וְהוּא הוֹנָה, וְהוּא יְהִיָּה בְּתַפְאָרְהָ. וְהוּא אֶחָד וְאִין שְׁנֵי, לְהַמְשִׁיל

לו להחבירה. בלי ראשית בלי תכלית, ולו העוז והמשך. והוא אלי וחי גאלי, וצור חבלי בעת צרה. והוא נסי ומנוס לי, מנת כוסי ביום אקרא. בידו אפקיד רוחי, בעת אישן ואעירה. ועם רוחי גויתי, יהנה לי ולא אירא.

כשנוטל ידיו קודם התפילה אומר

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו, על נטילת ידים.

ברכות השחר

“ברכות השחר” הינה סידרת ברכות בה אנו מודים על כך שנשמתנו שבה אלינו לאחר שנת הלילה, על כך שמערכות גופנו תקינות ועל התורה שניתנה לנו. וכן על דברים שונים שקיימים בעולם. הברכה היא עיקר מיסודות היהדות. רוב חייו האדם חי את חייו בלי שים לב לאור שזורח עליו, לפלא שביכולתו לראות, לשמוע, לדבר. האדם במרוצת חייו יכול לשכוח את העובדה הפשוטה שיש לו לחם לאכול, ובגד ללבוש. היכולת של האדם לשים לב ולהודות לה’ על כל הטוב שבעולם, הכרת הטוב של האדם לאלוה, היא אבן יסוד ביהדות ומובילה בעיקבותיה את כשרונו של האדם להוקיר טובה לרעהו. תכונה זאת יוצרת אצלו את זווית הראיה הנכונה על המציאות.

90

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, אשר יצר את האדם בחכמה, וברא בו נקבים ונקבים, חלולים וחלולים, גלוי ויודע לפני כסא כבודך שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם, אי אפשר להתקיים ולעמד לפניך אפלו שעה אחת. ברוך אתה יהוה רופא כל בשר ומפליא לעשות.

אלהי, נשמה שנתת בי טהורה היא, אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפתחה בי, ואתה משמרה בקרבי, ואתה עתיד לטלה ממני, ולהחזירה בי לעתיד לבוא, כל זמן שהנשמה בקרבי, מודה אני לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, רבון כל המעשים אדון כל הנשמות. ברוך אתה יהוה, המחזיר נשמות לפגרים מתים.

ברכות התורה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְעִסוֹק בְּדַבְרֵי תוֹרָה.
אֵין עוֹנִים אָמֵן אַחַר בְּרַכָּה זוּ.

וְהָעֶרֶב נָא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ, וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ, (וְצִאֲצֵאֵי צִאֲצֵאֵינוּ) וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, כְּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַמְּלַמֵּד תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים
וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרַתּוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְּבָרְכוּ
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם. יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ
וַיַּחֲנֶךָ. יֵשָׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם. וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

אֱלוֹ דְּבָרִים שָׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר, הַפָּאָה וְהַבְּכוּרִים וְהַרְאִיוֹן וְגַמְלוֹת
חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה. אֱלוֹ דְּבָרִים שְׂאָדָם אוֹכַל פְּרוּתֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
וְהַקָּרוֹן קִימַת לְעוֹלָם הַבָּא, וְאֱלוֹ הוּ, כְּבוֹד אָב וְאָם, וְגַמְלוֹת חֲסָדִים,
וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמְּדַרְשׁ שְׁחֵרִית וְעֵרְבִית, וְהַכְּנַסַת אֲרָחִים, וּבִקּוּר חוֹלִים,
וְהַכְּנַסַת כְּלָה, וְלוֹנֵת הַמַּת, וְעִיוֹן תַּפְלָה, וְהַבָּאת שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ
וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כָּלָם.

אוּחוּז אֶת הַטְּלִית בְּשֵׁתֵי יָדָיו וַיְבַרֵךְ מֵעוֹמֵד לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית, לְאַחַר בְּרַכָּה עוֹטֵף
אֶת עֲצָמוֹ בְּטְלִית

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְצִוָּנוּ
לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית.

החזן מברך כל ברכה בקול רם והקהל עונה בסוף כל ברכה "אמן".

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַנוֹתֵן לְשָׂכֹוֹ בִּינָה, לְהַבְחִין
 בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשִׂי גוֹי.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשִׂי עֶבֶד.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא עָשִׂי אִשָּׁה.
 הקהל עונה. "אמן"
 נשים אומרות **בְּרוּךְ** אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשִׂי כְּרָצוֹנוֹ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, פּוֹקֵחַ עוֹרִים.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַלְבִּישׁ עֲרָמִים.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, מַתִּיר אֲסוּרִים.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, זוֹקֵף כְּפוּפִים.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, רוֹקֵעַ הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר הַכִּין מִצְעָדֵי גֶבֶר.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרָכִי.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָה.
 הקהל עונה. "אמן"
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתַפְאָרָה.
 הקהל עונה. "אמן"

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, הנותן ליָעָף כַּח־
הקהל עונה. "אָמֵן"

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, המעביר שנה מעיני ותנומה
מעפְעָפִי.
אין עונים אָמֵן אחר ברכה זו.

ויהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרגילנו בתורתך,
ודבקנו במצותיך, ואל תביאנו, לא לידי חטא, ולא לידי עברה ועון,
ולא לידי נסיון, ולא לידי בזיון, ואל תשלט בנו יצר הרע, והרחיקנו
מאדם רע, ומחבר רע, ודבקנו ביצר הטוב, ובמעשים טובים, וכוף
את יצרנו להשתעבד לך, ותננו היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים
בעיניך, ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים טובים. ברוך אתה יהוה,
הגומל חסדים טובים לעמו ישראל.
הקהל עונה. "אָמֵן"

ממשיכים בלחש

יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתצילני היום ובכל יום,
מעזי פנים, ומעזות פנים, מאדם רע, מיצר רע, מחבר רע, ומשכן רע,
ומפגע רע, מעין הרע, מלשון הרע, ממלשינות, מעדות שקר, משנאת
הבריות, מעלילה, ממיתה משנה, מחלים רעים, ממקרים רעים, ומשטן
המשחית, מדין קשה, ומבעל דין קשה, בין שהוא בן ברית, ובין שאינו
בן ברית, ומדינה של גיהנם.

חזון מדלג עד ברייתא דרבי ישמעאל (עמ' 105). את הפרקים אותם אנו מדלגים
נוהגים לומר בלחש כל אחד לעצמו

פרקים שונים קודם אמירת קורבנות

פרשת העקידה

ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו
אברהם ויאמר הנני. ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את
יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר

אמר אליך. וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו ויקח את שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים. ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק. ויאמר אברהם אל נערו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם. ויקח אברהם את עצי העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו. ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעלה. ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעלה בני וילכו שניהם יחדו. ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערף את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על המזבח ממעל לעצים. וישלח אברהם את ידו ויקח את המאכלת לשחט את בנו. ויקרא אליו מלאך יהוה מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני. ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני. וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו. ויקרא אברהם שם המקום ההוא יהוה יראה אשר יאמר היום בהר יהוה יראה. ויקרא מלאך יהוה אל אברהם שנית מן השמים. ויאמר בי נשבעתי נאם יהוה כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך. כי ברך אברכה והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביו. והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקלי. וישב אברהם אל נערו ויקמו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע.

התעוררות

לעולם יהא אדם ירא שמים, בסתר ובגלוי, ומודה על האמת, ודובר אמת בלבבו, וישכם ויאמר.

רבון כל העולמים, ואדוני האדונים, לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמיך הרבים. מה אנו, מה חיינו, מה חסדנו,

מה צדקותינו, מה ישועתנו, מה כחנו, מה גבורתנו. מה נאמר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, הלא כל הגבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו, וחכמים כבלי מדע, ונבונים כבלי השכל, כי רוב מעשיהם תהו וימי חייהם הבל לפניך, ומותר האדם מן הבהמה אין, כי הכל הבל. לבד הנשמה הטהורה, שהיא עתידה לתן דין וחשבון לפני כסא כבודך. וכל הגוים כאין נגדך. שנאמר הן גוים כמר מדלי, וכשחק מאזנים נחשבו, הן איים כדק יטל.

אבל אנחנו עמך בני בריתך, בני אברהם אהבך, שנשבעת לו בהר המוריה, זרע יצחק יחידו, שנעקד על גבי המזבח, עדת יעקב בנך בכורך, שמאהבתך שאהבת אותו, ומשמחתך ששמחת בו, קראת את שמו ישראל וישרון.

לפיכך אנחנו חייבים להודות לך, ולשבחך ולפארה ולברך ולקדש ולתן שבח והודיה לשמך.

אשרינו, מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו, אשרינו, כשאנו משכימים ומעריבים בבתי כנסיות, ובבתי מדרשות, ומיחדים שמך בכל יום תמיד, ואומרים פעמים באהבה.

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד.
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך. ושונתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובכל יום בדרך ובשכבך ובקומך. וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך. וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך.

אתה הוא עד שלא נברא העולם, אתה הוא משונברא העולם, אתה הוא בעולם הזה, ואתה הוא לעולם הבא. קדש את שמך על מקדישי שמך, וקדש את שמך בעולמך, ובישועתך תרים ותגביה קרננו למעלה, והושיענו בקרוב למען שמך, ברוך המקדש שמו ברבים.

אֶתָּה הוא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשֵׁמִים וּבְאָרֶץ וּבְשֵׁמִי הַשָּׁמַיִם הָעֲלִיּוֹנִים. אִמְתָּ אֶתָּה הוא ראשון וְאַתָּה הוא אַחֲרוֹן וּמִבְלַעֲדִיד אֵין אֱלֹהִים. קִבַּץ נְפוּצוֹת קוֹיָד מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת הָאָרֶץ יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם כִּי אֶתָּה הוא הָאֱלֹהִים לְבַדָּד עֲלִיוֹן לְכָל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ. אֶתָּה עֲשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וּמִי בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיד בְּעֲלִיּוֹנִים אוֹ בְּתַחְתּוֹנִים שִׁיאֵמַר לָךְ מָה תַעֲשֶׂה וּמָה תַפְעֵל.

אָבִינוּ שֶׁבְּשֵׁמִים (חַי וְקַיִם) עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד בְּעִבּוֹר שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עֲלֵינוּ וְקַיִם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מָה שְׁכַתּוֹב (אֶת הַדָּבָר שֶׁהַבְּטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי צַפְנִיָּה חוּזָד, כְּאֵמֹר) בְּעַת הַהֵיא אָבִיא אֶתְכֶם וּבְעַת קִבְּצִי אֶתְכֶם כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ, בְּשׁוֹבֵי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם לְעֵינֵיכֶם אָמַר יְהוָה.

פרשת הקורבנות

96

פרשת הכיור

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. וְעֲשִׂיתָ כִּיּוֹר נַחֲשֵׁת וְכֹנֹס נַחֲשֵׁת לְרַחֲצָה וְנִתְּתָ אֹתוֹ בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנִתְּתָ שָׁמָּה מִיָּם. וּרְחִצּוּ אֹהֶרֶן וּבְנָיו מִמָּנוּ אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יִרְחֲצוּ מִיָּם וְלֹא יָמְתוּ אוֹ בְּגִשְׁתֶּם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֶת לְהִקְטִיר אֲשֶׁה לַיהוָה. וּרְחִצּוּ יְדֵיהֶם וּרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמְתוּ וְהִיתָה לָהֶם חֵק עוֹלָם לֹא וּלְזָרְעוֹ לְדֹרֹתָם.

פרשת תרומת הדשן

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. צוֹ אֶת אֹהֶרֶן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר זֹאת תֹּרַת הָעֵלָה הוא הָעֵלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ. וּלְבַשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בַד וּמְכַנְסֵי בַד יִלְבַּשׁ עַל בְּשׂוֹ וְהָרִים אֶת הַדָּשֵׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת הָעֵלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֶצֶל הַמִּזְבֵּחַ. וּפָשַׁט אֶת בְּגָדָיו וּלְבַשׁ בְּגָדִים אַחֲרִים וְהוֹצִיא אֶת הַדָּשֵׁן אֶל מַחוּץ לַמִּחְנָה אֶל מְקוֹם טְהוֹר. וְהָאֵשׁ עַל הַמִּזְבֵּחַ תּוֹקֵד בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבַעַר עֲלֶיהָ הַכֹּהֵן עֲצִים בְּבִקֵר בְּבִקֵר וְעֹרֵד עֲלֶיהָ הָעֵלָה וְהִקְטִיר עֲלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים. אֵשׁ תַּמִּיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה.

בשבת ובי"ט יש נוהגים לא לומר זה.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתִכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ וְתִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ.

פרשת קורבן התמיד

וְנִקְרִיב לִפְנֵיךָ קֶרְבַּן הַתָּמִיד שִׂיכְפֹּר בְּעַדְנוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בַּתּוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ, כְּאָמֹר. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קֶרְבְּנֵי לַחֲמֵי לֶאֱשִׁי רֵיחַ נִיחָחֵי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֵד. וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים שְׁנַיִם לְיוֹם עֹלָה תָּמִיד. אֶת הַכֹּבֵשׁ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר וְאֶת הַכֹּבֵשׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים. וְעֵשִׂירִית הָאִיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן כְּתִית רְבִיעֵת הֵהִין. עֹלֹת תָּמִיד תַּעֲשֶׂה בָהֶר סִינֵי לְרֵיחַ נִיחָח אִשָּׁה לַיהוָה. וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֵהִין לְכֹבֵשׁ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֹּד נִסְדָּךְ שֶׁכֶּר לַיהוָה. וְאֶת הַכֹּבֵשׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כְּמִנְחַת הַבֶּקֶר וְכִנְסֹכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחָח לַיהוָה. וְשַׁחַט אֹתוֹ עַל יַרְדְּ הַמִּזְבֵּחַ צִפְנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְנֵי אֹהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמּוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב.

97

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּהַא אֲמִירָה זֹו חֲשׂוּבָה וּמְקַבֵּלַת וּמְרַצָּה לִפְנֵיךָ, כְּאֵלּוֹ הַקֶּרְבָּנוֹ קֶרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֵדוֹ, וּבְמִקְוֹמוֹ וּכְהַלְכָתוֹ. אֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהִקְטִירוֹ אֲבוֹתֵינוּ לִפְנֵיךָ אֶת קִטְרֹת הַסַּמִּים, בְּזִמְן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה קַיָּם, כְּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל יַד מֹשֶׁה נְבִיאָךְ, כְּכָתוּב בַּתּוֹרָתְךָ.

פרשת הקטורת

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה קַח לָךְ סַמִּים נְטוּף וְשַׁחַלֵּת וְחִלְבֵּנָה סַמִּים וּלְבָנָה זָכָה בַד בְּבַד יְהִיָּה. וְעֵשִׂיתָ אֹתָהּ קִטְרֹת רֶקַח מַעֲשֶׂה רֶקַח מִמֶּלֶח טְהוֹר קָדֵשׁ. וְשַׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הִדֵּק וְנִתְתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הַעֲדַת בְּאֵהָל מוֹעֵד אֲשֶׁר אֲנֹעַד לָךְ שְׁמָה קָדֵשׁ קָדְשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם. וְנֹאמֶר וְהִקְטִיר עָלָיו אֹהֲרֹן קִטְרֹת סַמִּים בַּבֶּקֶר בְּהִיטִיבוֹ אֶת הַנְּרוֹת יִקְטִירָנָה. וּבַהֲעֹלֹת אֹהֲרֹן אֶת הַנְּרֹת בֵּין הָעֶרְבִים יִקְטִירָנָה קִטְרֹת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה לְדִרְתִּיכֶם.

מעשה הקטורת

תָּנוּ רַבָּנָן, פטום הקטרת כיצד, שלש מאות וששים ושמונה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה כמנין ימות החמה, מנה לכל יום, פרס בשחרית, ופרס בין הערבים, ושלשה מנים יתרים, שמהם מכניס כהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים, ומחזירן למכתשת בערב יום הכפורים, ושוחקן יפה יפה כדי שתהא דקה מן הדקה, ואחד עשר סמנים היו בה. ואלו הן הצרי, והצפרן, החלבנה, והלבונה, משקל שבעים שבעים מנה, מור, וקציעה, שבלת נרד, וכרכם משקל ששה עשר ששה עשר מנה, הקשט שנים עשר, וקלופה שלשה, וקנמון תשעה. בורית פרשינה תשעה קבין, יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא, ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק, מלח סדומית רבע. מעלה עשן, כל שהוא. רבי נתן הבבלי אומר, אף כפת הירדן כל שהוא, ואם נתן בה דבש פסלה, ואם חסר אחת מכל סמניה חיב מיתה.

98

רַבִּין שמעון בן גמליאל אומר, הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטוף, ברית פרשינה למה היא באה, כדי ליפות בה את הצפרן, כדי שתהא נאה יין קפריסין למה הוא בא, כדי לשרות בו את הצפרן כדי שתהא עזה, והלא מי רגלים זפין לה, אלא שאין מכניסין מי רגלים במקדש מפני הכבוד.

תַּנְיָא, רבי נתן אומר, כשהוא שוחק, אומר, הדק היטב, היטב הדק, מפני שהקול יפה לבשמים, פטמה לחצאין, כשרה. לשליש ולרביע, לא שמענו. אמר רבי יהודה, זה הכלל, אם כמדתה כשרה לחצאין. ואם חסר אחת מכל סמניה חיב מיתה. תַּנְיָא, בר קפרא אומר, אחת לששים או לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין. ועוד תני בר קפרא, אלו הנה נותן בה קורטוב של דבש, אין אדם יכול לעמד מפני ריחה, ולמה אין מערבין בה דבש, מפני שהתורה אמרה, כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליהנה.

יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה.
יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה.
יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁגֵּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה.

יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטַח בְּךָ.
יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטַח בְּךָ.
יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁרִי אָדָם בּוֹטַח בְּךָ.

יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאֵנוּ.
יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאֵנוּ.
יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם קְרָאֵנוּ.

אַתָּה סֵתֵר לִי מִצָּר תִּצְרֹנִי, רִנִּי פִלְט, תִּסּוּבְּבֵנִי סֵלָה.
וְעֲרַבָה לִיהוָה מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם,
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת.

סדר המערכה

אַבְיִי, הִנֵּה מִסְדֵּר סֵדֵר הַמַּעֲרָכָה מִשְׁמָא דְגַמְרָא, וְאַלְבָּא דְאַבָּא שְׂאוּל,
מַעֲרָכָה גְדוֹלָה קוֹדְמַת לַמַּעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קִטְרֹת, וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל
קִטְרֹת קוֹדְמַת לְסִדּוֹר שְׁנֵי גְזְרֵי עֲצִים, וְסִדּוֹר שְׁנֵי גְזְרֵי עֲצִים קוֹדֵם
לְדִשׁוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי, וְדִשׁוֹן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי קוֹדֵם לְהִטְבַּת חֲמֵשׁ נְרוֹת,
וְהִטְבַּת חֲמֵשׁ נְרוֹת קוֹדְמַת לְדָם הַתְּמִיד, וְדָם הַתְּמִיד קוֹדֵם לְהִטְבַּת
שְׁתֵּי נְרוֹת, וְהִטְבַּת שְׁתֵּי נְרוֹת קוֹדְמַת לְקִטְרֹת וּקְטֹרֶת קוֹדְמַת לְאַבְרִים,
וְאַבְרִים לְמִנְחָה, וּמִנְחָה לְחֻבְתִּין, וְחֻבְתִּין לְנִסְכִּין, וְנִסְכִּין לְמוֹסָפִין,
וּמוֹסָפִין לְבִזְיִכִּין, וּבִזְיִכִּין קוֹדְמִין לְתְּמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים. שְׁנֹאֲמַר,
וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֵלָה וְהַקְטִיר עָלֶיהָ חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים, עָלֶיהָ הַשְּׁלָם כָּל
הַקְרָבָנוֹת כָּלָם.

אַנָּא, בְּכַח גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תִּתִּיר צְרוּרָה.
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ, שְׁגַבְנוּ, טַהֲרֵנוּ, נוֹרָא.
נָא גְבוּר, דוֹרְשֵׁי יְחוּדְךָ, כְּבַבַּת שְׁמַרְם.
בְּרַכְם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ, תְּמִיד גְּמִלְם.

חסין קדוש, ברוב טובך, נהל עֲדָתְךָ.
 יחיד, גאה, לעמך פנה, זוכרי קדשֶׁתְךָ.
 שׁוֹעֲתֵנו קַבֵּל, ושמע צעקתנו, יודע תעלמות.
 ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

רבוֹן הָעוֹלָמִים, אַתָּה צוִיִּתְנוּ, לְהַקְרִיב קַרְבַּן הַתְּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ,
 וְלִהְיוֹת כְּהֵנִים בְּעִבּוֹתֵם, וְלוֹוִיִּם בְּדוֹכְנָם, וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעַמְדָם. וְעַתָּה
 בְּעֹנּוֹתֵינוּ, חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבִטַּל הַתְּמִיד, וְאִין לָנוּ לֹא כֹהֵן בְּעִבּוֹדָתוֹ,
 וְלֹא לֹוִי בְּדוֹכְנוֹ, וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעַמְדוֹ, וְאַתָּה אָמַרְתָּ, וּנְשַׁלְמָה פְּרִים
 שְׁפִתֵינוּ. לָכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיחַ
 שְׁפִתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצָּה לְפָנֶיךָ, כְּאֵלוֹ הַקְּרָבָנוּ קַרְבַּן הַתְּמִיד
 בְּמוֹעֲדוֹ, וּבְמִקְוֹמוֹ וּכְהַלְכָתוֹ. לַשַּׁבָּת – וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי
 שָׁנָה תְּמִימִם, וּשְׁנֵי עֶשְׂרִינִים סֵלֶת מְנַחֶה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֲלַת שַׁבָּת
 בְּשַׁבָּתוֹ, עַל עֲלַת הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ.

100

משנה, מסכת זבחים פרק ה

א אֵיזָהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים, קְדָשִׁי קְדָשִׁים שְׁחִיטָתוֹ בְּצֶפֶון. פֶּר וְשַׁעִיר
 שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתוֹ בְּצֶפֶון, וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שֶׁרֶת בְּצֶפֶון,
 וְדָמָן טְעוֹן הִזְיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים, וְעַל הַפְּרָכָת, וְעַל מִזְבַּח הַזֶּהָב.
 מִתְּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכְבֶּת. שִׁירֵי הַדָּם הֵיחָד שׁוֹפֵךְ עַל יְסוּד מְעַרְבֵי
 שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן, אִם לֹא נָתַן לֹא עִכָּב.

ב פְּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשַׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתוֹ בְּצֶפֶון וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי
 שֶׁרֶת בְּצֶפֶון, וְדָמָן טְעוֹן הִזְיָה עַל הַפְּרָכָת וְעַל מִזְבַּח הַזֶּהָב. מִתְּנָה
 אַחַת מֵהֶן מְעַכְבֶּת, שִׁירֵי הַדָּם הֵיחָד שׁוֹפֵךְ עַל יְסוּד מְעַרְבֵי שֶׁל מִזְבַּח
 הַחִיצוֹן אִם לֹא נָתַן לֹא עִכָּב, אֵלוֹ וְאֵלוֹ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשָׁן.

ג חֲטָאֵת הַצְּבוּר וְהַיָּחִיד, אֵלוֹ הֵן חֲטָאֵת הַצְּבוּר. שַׁעִירֵי רְאֵשֵׁי חֲדָשִׁים
 וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת, שְׁחִיטָתוֹ בְּצֶפֶון, וְקַבּוּל דָּמָן בְּכָלִי שֶׁרֶת בְּצֶפֶון, וְדָמָן
 טְעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל אַרְבַּע קַרְנוֹת, כִּיֻצַּד, עֲלָה בְּכַבֵּשׁ וּפְנָה
 לְסוּבָב, וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוּמִית מִזְרָחִית, מִזְרָחִית צְפוֹנִית, צְפוֹנִית

מַעֲרַבִּית, מַעֲרַבִּית דְּרוּמִית. שְׁרִי הַדָּם הִיָּה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוּמִי, וְנֹאכְלִין לַפְּנִים מִן הַקְּלָעִים לְזַכְרֵי כַהֲנָה בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת.

ד הַעוֹלָה קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן, וְקָבוּל דָּמָהּ בְּכָלִי שְׂרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמָה טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוּת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וּטְעוּנָהּ הַפֶּשֶׁט וְנִתְּנוּחַ, וְכָלִיל לְאֲשִׁים.

ה זְבַחֵי שְׁלָמֵי צְבוֹר וְאֲשָׁמוֹת, אֱלוֹ הֵן אֲשָׁמוֹת, אֲשֶׁם גְּזֻלוֹת, אֲשֶׁם מְעִילוֹת, אֲשֶׁם שְׁפָחָה חֲרוּפָה, אֲשֶׁם נְזִיר, אֲשֶׁם מִצְרַע, אֲשֶׁם תְּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן, וְקָבוּל דָּמָן בְּכָלִי שְׂרַת בְּצִפּוֹן, וְדָמָן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוּת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֹאכְלִין לַפְּנִים מִן הַקְּלָעִים לְזַכְרֵי כַהֲנָה, בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת.

101 ו הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר, קֹדְשִׁים קְלִים, שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה, וְדָמָן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוּת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מֵאֲכָל, לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת. הַמּוֹרָם מֵהֶם פִּיּוּצָא בְּהֶם, אֲלֵא, שֶׁהַמּוֹרָם נֹאכֵל לְכַהֲנִים לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם.

ז שְׁלָמִים, קֹדְשִׁים קְלִים, שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה, וְדָמָן טְעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוּת שֶׁהֵן אַרְבַּע, וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר, לְכָל אָדָם, בְּכָל מֵאֲכָל, לְשְׁנֵי יָמִים וּלְיֵלָה אֶחָד. הַמּוֹרָם מֵהֶם, פִּיּוּצָא בְּהֶם, אֲלֵא, שֶׁהַמּוֹרָם נֹאכֵל לְכַהֲנִים לְנִשְׁיָהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם.

ח הַבְּכוֹר וְהַמְעֵשֶׁר וְהַפֶּסַח, קֹדְשִׁים קְלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מְקוֹם בְּעֶזְרָה, וְדָמָן טְעוֹן מִתְּנָה אֶחָת, וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד. שְׁנָה בְּאֲכִילָתָן, הַבְּכוֹר נֹאכֵל לְכַהֲנִים, וְהַמְעֵשֶׁר לְכָל אָדָם, וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר, בְּכָל מֵאֲכָל, לְשְׁנֵי יָמִים וּלְיֵלָה אֶחָד. הַפֶּסַח, אֵינּוּ נֹאכֵל אֲלֵא בְּיֵלָה, וְאֵינּוּ נֹאכֵל אֲלֵא עַד חֲצוֹת, וְאֵינּוּ נֹאכֵל אֲלֵא לְמִנוּיָיו, וְאֵינּוּ נֹאכֵל אֲלֵא צְלִי.

ברייאתא דרבי ישמעאל

רבי ישמעאל אומר, בשלש עשרה מדות התורה נדרשת בהן. (א) מקל וחרמ. (ב) ומגזרה שונה. (ג) מבנין אב מכתוב אחד, ומבנין אב משני כתובים. (ד) מכלל ופרט. (ה) ומפרט וכלל. (ו) כלל ופרט וכלל, אי אתה דן אלא כעין הפרט. (ז) מכלל שהוא צריך לפרט, ומפרט שהוא צריך לכלל. (ח) כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד, לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל פלו יצא. (ט) כל דבר שהיה בכלל, ויצא לטען טוען אחד שהוא כענינו, יצא להקל ולא להחמיר. (י) כל דבר שהיה בכלל ויצא לטען טוען אחר שלא כענינו, יצא להקל ולהחמיר. (יא) כל דבר שהיה בכלל ויצא לדון בדבר החדש, אי אתה יכול להחזירו לכללו, עד שיחזירונו הכתוב לכללו בפרוש. (יב) דבר הלמד מענינו ודבר הלמד מסופו. (יג) וכן שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם.

102

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שייבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.

קדיש דרבנן.

החזן אומר: יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה: אמן

החזן אומר: בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה: אמן

החזן אומר: בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן: אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמא.

החזן: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתנהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בְּרִיד הוּא.

החזן אומר לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן.

החזן אומר עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן. וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן. וְעַל כָּל מְאֵן דְּעִסְקִין בְּאוּרִיתָא. דִּי בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אֶתְר וְאַתְר. יְהֵא לְהוֹן וּלְכוּן שְׁלָמָא רַבָּא חֲנָא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוּנָא רְוִיחִי וּפְרַקְנָא מִן קָדָם אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן.

החזן אומר עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן.

פסוקי דזימרא

פסוקי דזימרא (עד עמ' 126) – הנם מזמורי תהילים אותם אומר האדם קודם שאומר את עיקר התפילה (עמידה), המזמורים, החולקים שבח והלל לה', עוקרים את האדם שקם לא מכבר ממיטתו, מרוממים אותו ומכניסים אותו אל תוך עולם רם ונשגב. חסידים ראשונים היו שוהים – קודם שהחלו להתפלל – שעה, על מנת להיכנס לדו שיח שבינם לקונם מתוך הכנה רוחנית. אנו, אין לנו אלא פסוקי דזימרא אותם נשמת האדם צריכה לזמר, ובעזרתם להתרומם לנקודה בה התפילה תפגוש אותנו מתוך התרוממות הנשמה. מקצת פסוקי דזימרא נאמרים בעמידה ורובם בישיבה. שתי ברכות מלוות את פסוקי דזימרא "ברוך שאמר" (עמ' 117) בראשיתם ו"נשמת כל חי... ישתבח" (עמ' 126) בסופם.

החזן והקהל אומרים בלחש

104 א הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ, הוֹדִיעוּ בְעַמִּים עֲלִילוֹתַי. שִׁירוּ לוֹ זָמְרוּ לוֹ, שִׁיחוּ בְכָל נִפְלְאוֹתַי. הִתְהַלְלוּ בְשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לְבַבְכֶם בְּקִשְׁתֵּי יְהוָה. דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בְּקִשׁוֹ פָּנָיו תִּמְיֵד. זָכְרוּ נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְתִּיּוֹ וּמִשְׁפָּטֵי פִיהוֹ. זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב בַּחֲיָרָיו. הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו. זָכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דְּבַר צְוֶה לְאֵלֶיךָ דוֹר. אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם, וְשָׁבוּעַתוֹ לְיִצְחָק. וַעֲמִידָה לְיַעֲקֹב לְחַק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם. לֵאמֹר לָךְ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן, חֶבְל נַחֲלַתְכֶם. בְּהִיוֹתְכֶם מִתֵּי מִסְפָּר, כְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ. וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי, וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם אֲחֵר. לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעִשְׂקֶם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מַלְכִים. אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁחִי, וּבְנִבְיָאֵי אֵל תִּרְעוּ. שִׁירוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ, בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם אֶל יוֹם יִשׁוּעַתוֹ. סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתַי. כִּי גִדּוֹל יְהוָה וּמְהֵלָל מְאֹד, וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים. כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים, (כֹּאן צָרִיךְ לְהַפְסִיק) וַיְהִי שְׁמִים עָשָׂה. הוֹד וְהַדָּר לְפָנָיו, עַז וְחֲדוּהָ בְּמִקוֹמוֹ. הָבוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים, הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד וְעִזּוֹ. הָבוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ, שְׂאוּ מִנְחָה וּבְאוּ לְפָנָיו, הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת קִדְשׁוֹ. חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ, אֵף תִּכּוֹן תִּבַּל בַּל תִּמוּט. יִשְׂמְחוּ הַשְּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מֶלֶךְ. יִרְעַם הַיָּם וּמִלְאוּ, יַעֲלֶץ הַשָּׁדָה וְכָל

אשר בו. אז ירננו עצי היער, מלפני יהוה כי בא לשפוט את הארץ: הודו ליהוה כי טוב, כי לעולם חסדו. ואמרו הושיענו אלהי ישענו, וקבצנו והצילנו מן הגוים להדות לשם קדשך, להשתבח בתהלתך. ברוך יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם, ויאמרו כל העם אמן והלל ליהוה. רוממו יהוה אלהינו והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא. רוממו יהוה אלהינו והשתחוו להר קדשו, כי קדוש יהוה אלהינו. והוא רחום יכפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו. אתה יהוה לא תכלא רחמיק ממני, חסדך ואמתך תמיד יצרוני. זכר רחמיק יהוה וחסדך, כי מעולם המה, תנו עז לאלהים על ישראל גאותו, ועז בשחקים. נורא אלהים ממקדשיך אל ישראל, הוא נותן עז ותעצמות לעם, ברוך אלהים. אל נקמות יהוה אל נקמות הופיע. הנשא שפט הארץ, השב גמול על גאים. ליהוה הישועה, על עמך ברכתך סלה. יהוה צבאות עמנו, משגב לנו אלהי יעקב סלה: יהוה צבאות, אשרי אדם בטח בך. יהוה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו. הושיעה את עמך וברך את נחלתך, ורעם ונשאם עד העולם. נפשו חפחה ליהוה, עזרנו ומגננו הוא. כי בו ישמח לבנו, כי בשם קדשו בטחנו. יהי חסדך יהוה עלינו, כאשר יחלנו לך. הראנו יהוה חסדך, וישעך תתן לנו. קומה עזרתה לנו, ופדנו למען חסדך. אנכי יהוה אלהיך המעלה מארץ מצרים, הרחב פיך ואמלאהו. אשרי העם שככה לו, אשרי העם שיהוה אלהיו. ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך, אשרי ליהוה כי גמל עלי.

מזמור שיר, חנכת הבית, לדוד. ארוממך יהוה, כי דליתני, ולא שמחת איבי לי. יהוה אלהי, שועתי אליך ותרפאני. יהוה העלית מן שאול נפשי, חייאתני מירדי בור. זמרו ליהוה חסידיו, והודו לזכר קדשו. כי רגע באפו, חיים ברצונו, בערב ילין בכי, ולבקר רנה. ואני אמרתי בשלוי, בל אמוט לעולם. יהוה ברצונך, העמדתה להררי עז, הסתרת פניך, הייתי נבהל. אליך יהוה אקרא ואל אדני אתחנן. מה בצע בדמי, בדתתי אל שחת, היודך עפר, היגיד אמתך. שמע יהוה וחנני, יהוה היה עזר לי. הפכת מספדי, למחול לי, פתחת שקי, ותאזרני שמחה. למען יזמרך כבוד, ולא ידם, יהוה אלהי, לעולם אודך.

אומרים שתי פעמים. יהנה מלך יהנה מלך יהנה מלך לעלם ועד.

והיה יהנה למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה יהנה אחד, ושמו אחד.

הושיענו יהנה אלהינו, וקבצנו מן הגוים, להודות לשם קדשך, להשתבח בתהלתך. ברוך יהנה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם, ואמר כל העם אמן הללויה. כל הנשמה תהלל יה הללויה.

למנצח מזמור לדוד. השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע. יום ליום יביע אמר ולילה ללילה יחזה דעת. אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם. בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם לשמש שם אהל בהם: והוא כחתן יצא מחפתו ישיש כגבור לרוץ ארצה. מקצה השמים מוצאו ותקופתו על קצותם ואין נסתר מחמתו. תורת יהנה תמימה משיבת נפש עדות יהנה נאמנה מחכימת פתי. פקודי יהנה ישירים משמחי לב מצות יהנה ברה מאירת עינים. יראת יהנה טהורה עמדת לעד משפטי יהנה אמת צדקו יחדו. הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים. גם עבדך נזהר בהם בשמרם עקב רב. שגיאות מי יבין מנסתרות נקני. גם מזדים חשך עבדך אל ימשלו בי אז איתם ונקיתי מפשע רב. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהנה צורי וגאלי.

רננו צדיקים ביהנה לישראל נאנה תהלה. הודו ליהנה בכנור בנגל עשור זמרו לו. שירו לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה. כי ישר דבר יהנה וכל מעשהו באמונה. אהב צדקה ומשפט חסד יהנה מלאה הארץ. בדבר יהנה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם. כנס כנוד מי הים נתן באוצרות תהומות. ייראו מיהנה כל הארץ ממנו יגורו כל ישבי תבל. כי הוא אמר ויהי הוא צנה ויעמד. יהנה הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים. עצת יהנה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר. אשרי הגוי אשר יהנה אלהיו העם בחר לנחלה לו. משמים הביט יהנה ראה את כל בני האדם. ממכון שבתו השגיח אל כל ישבי הארץ. היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם. אין המלך נושע ברב חיל גבור

לא יִנְצַל בְּרַב כַּח. שֶׁקֶר הַסּוֹס לַתְּשׁוּעָה וּבְרׁוּב חִילוֹ לֹא יִמְלֹט. הִנֵּה
 עֵין יְהוָה אֵל יִרְאִיו לְמַיְחָלִים לְחַסְדּוֹ. לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם
 בְּרַעַב. נַפְשֵׁנוּ חִכְתָּה לִיהוָה עֲזָרְנוּ וּמִגִּנּוֹנוּ הוּא. כִּי בּוֹ יִשְׁמַח לְבָנוּ כִּי בִשְׁם
 קִדְשׁוֹ בְטַחְנוּ. יְהִי חֶסֶדְךָ יְהוָה עֲלֵינוּ כְּאֲשֶׁר יַחְלֵנוּ לָךְ.

לְדוֹד בְּשׁוֹנוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבִּימֶלֶךְ וַיִּגְרָשֶׁהוּ וַיֵּלֶךְ. אַבְרָכָה אֶת
 יְהוָה בְּכָל עֵת תְּמִיד תַּהֲלֵתוּ בְּפִי. בֵּיהוָה תַּתְּהַלֵּל נַפְשִׁי יִשְׁמְעוּ עֲנוּיִם
 וַיִּשְׁמְחוּ. גִּדְלוּ לִיהוָה אֶתִּי וְנִרְוַמְמָה שְׁמוֹ יַחְדּוֹ. דְּרַשְׁתִּי אֶת יְהוָה וְעֲנֵנִי
 וּמִכָּל מִגּוֹרוֹתַי הַצִּילֵנִי. הַבִּיטוּ אֵלָיו וְנִהְרוּ וּפְנִיָהֶם אֵל יַחְפְּרוּ. זֶה עֲנֵי
 קִרְאָ וַיהוָה שָׁמַע וּמִכָּל צְרוּתָיו הוֹשִׁיעוּ. חֲנֵה מִלֵּאךְ יְהוָה סָבִיב לִירְאָיו
 וַיַּחְלֹצֵם. טַעְמוֹ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְהוָה אֲשֶׁרִי הַגִּבֵּר יַחְסֶה בּוֹ. יִרְאוּ אֶת
 יְהוָה קִדְשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעְבוּ וּדְרָשִׁי יְהוָה
 לֹא יַחְסְרוּ כֹל טוֹב. לָכוּ בָנִים שָׁמְעוּ לִי יִרְאֵת יְהוָה אֲלַמְדָּכֶם. מִי הָאִישׁ
 הַחֹפֵץ חַיִּים אֶהֱבֵ יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב. נֶצַר לְשׁוֹנֵךְ מִרַע וּשְׁפַתְךָ מִדְּבַר
 מִרְמָה. סוֹר מִרַע וְעֲשֵׂה טוֹב בְּקֶשׁ שְׁלוֹם וְרַדְפָּהוּ. עֵינֵי יְהוָה אֵל צְדִיקִים
 וְאֲזַנּוֹ אֵל שׁוֹעֲתִם. פְּנֵי יְהוָה בַּעֲשֵׂי רַע לְהַכְרִית מֵאָרֶץ זָכְרָם. צַעְקוּ
 וַיהוָה שָׁמַע וּמִכָּל צְרוּתָם הַצִּילֵם. קָרוֹב יְהוָה לְנֹשֶׁבֶרִי לֵב וְאֵת דְּכָאִי
 רוּחַ יוֹשִׁיעַ. רַבּוֹת רַעוֹת צְדִיק וּמִכָּלֶם יַצִּילֵנוּ יְהוָה. שְׁמַר כָּל עֲצֻמוֹתָיו
 אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבְּרָה. תְּמוֹתַת רֶשַׁע רַעָה וּשְׁנְאֵי צְדִיק יִאֲשָׁמוּ. פּוֹדֶה
 יְהוָה נַפְשׁ עַבְדּוֹ וְלֹא יִאֲשָׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ.

תַּפְּלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מַעוֹן אֶתָּה הֵייתָ לָנוּ בְּדֶר וְדָר.
 בְּטָרִם הָרִים יָלְדוּ וַתַּחֲוֹלֵל אָרֶץ וַתְּבַל וּמַעוֹלָם עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל.
 תִּשָּׁב אָנוּשׁ עַד דְּכָא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם. כִּי אֵלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם
 אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאִשְׁמוֹרָה בְּלִילָה. זֶרְמַתָּם שָׁנָה יְהִיו בְּבִקְרָה כְּחֹצִיר
 יַחְלֹף. בְּבִקְרָה יִצִּיץ וְחֹלֶף לְעָרֵב יְמוֹלֵל וַיִּבֹשׁ. כִּי כְּלִינוּ בְּאִפְךָ וּבְחֻמַּתְךָ
 נִבְהַלְנוּ. שֵׁתָה שֵׁת כ' עֲוֹנוֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עֲלַמְנוּ לַמְּאוֹר פְּנִיךָ. כִּי כָל יְמֵינוּ
 פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כְּלִינוּ שְׁיִינוּ כְּמוֹ הַגָּה. מִי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שָׁנָה וְאִם
 בְּגִבּוֹרֵת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲבָם עֲמַל וְאָנוּן כִּי גַז חִישׁ וְנִעְפָּה. מִי יוֹדַע עַז
 אִפְךָ וּכִירְאָתְךָ עִבְרַתְךָ. לְמַנּוֹת יְמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבְיֵא לְבַב חֲכָמָה. שׁוֹבָה

יהנה עד מתי והנחם על עבדיך. שבענו בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו. שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה. יראה אל עבדיך פעלך והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה דינו כוננה עלינו ומעשה דינו כוננהו.

ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן. אמר ליהוה מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו. כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות. באברתו יסדך לך ותחת כנפיו תחסה צנה וסוחרה אמתו. לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם. מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים. יפל מצדך אלף ורובה מימינך אליך לא יגש. רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה. כי אתה יהוה מחסי עליון שמת מעונך. לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך. כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך. על כפים ישאונך פן תגוף באבן רגלך. על שחל נפתן תדרוך תרמוס כפיר ותנין. כי בי חשק ואפלטטהו אשגבהו כי ידע שמי. יקראני ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו. אך זמים אשביעהו ואראהו בישועתי. אך זמים אשביעהו ואראהו בישועתי.

מזמור שירו ליהוה שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו. הודיע יהוה ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו. זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו. הריעו ליהוה כל הארץ פצחו ורננו וזמרו. זמרו ליהוה בכנור בכנור וקול זמרה. בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יהוה. ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה. נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו. לפני יהוה כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישרים.

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי. עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ. אל יתן למוט רגלך אל ינום שומרך. הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל. יהוה שמרך יהוה צלך על יד מינך. יומם השמש לא יפכה וירח בלילה. יהוה ישמרך מכל רע ישמר את נפשך. יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם.

שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יהוה גלד. עמדות היו רגלינו בשערך ירושלים. ירושלים הבנויה כעיר שחברה לה יחדו. ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להדות לשם יהוה. כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד. שאלו שלום ירושלים ישליו אהבך. יהי שלום בחילך שלנה בארמנותיך. למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. למען בית יהוה אלהינו אבקשה טוב לך.

שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים. הנה כעיני עבדים אל יד אדונייהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יהוה אלהינו עד שיחננו. חננו יהוה חננו כי רב שבענו בוז. רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים הבוז לגאי יונים.

שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה לנו יאמר נא ישראל. לולי יהוה שהיה לנו בקום עלינו אדם. אזי חיים בלעונו בחרות אפם בנו. אזי המים שטפנו נחלה עבר על נפשונו. אזי עבר על נפשונו המים הזידונים. ברוך יהוה שלא נתננו טרף לשניהם. נפשונו כצפור נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו. עזרנו בשם יהוה עשה שמים וארץ.

הללויה הללו את שם יהוה הללו עבדי יהוה. שעומדים בבית יהוה בחצרות בית אלהינו. הללויה כי טוב יהוה זמרו לשמו כי נעים. כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו. כי אני ידעתי כי גדול יהוה ואדנינו מפל אלהים. כל אשר חפץ יהוה עשה בשמים ובארץ בימים וכל תהמת. מעלה נשאים מקצה הארץ ברקים למטר עשה מוצא רוח מאוצרותיו. שהכה בכורי מצרים מאדם עד בהמה. שלח אותות ומופתים בתוככי מצרים בפרעה ובכל עבדיו. שהכה גוים רבים והרג מלכים עצומים. לסיחון מלך האמרי ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות כנען. ונתן ארצם נחלה נחלה לישראל עמו. יהוה שמך לעולם יהוה זכרך לדר ודר. כי דין יהוה עמו ועל עבדיו יתנחם. עצבי הגוים כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו. אזנים להם ולא יאזינו אף אין יש רוח בפיהם. כמוהם יהיו עשיהם כל אשר

בוטח בהם. בית ישראל ברכו את יהוה בית אהרן ברכו את יהוה. בית הלוי ברכו את יהוה יראי יהוה ברכו את יהוה. ברוך יהוה מציון שכן רושלים, הללויה.

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו.

הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו.
הודו לאדני האדנים כי לעולם חסדו.
לעשה נפלאות גדלות לבדו כי לעולם חסדו.
לעשה השמים בתבונה כי לעולם חסדו.
לרוקע הארץ על המים כי לעולם חסדו.
לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו.
את השמש לממשלת ביום כי לעולם חסדו.
את הירח וכוכבים לממשלות בלילה כל"ח.
למכה מצרים בבכוריהם כי לעולם חסדו.
ויצא ישראל מתוכם כי לעולם חסדו.
ביד חזקה ובזרוע נטויה כי לעולם חסדו.
לגזר ים סוף לגזרים כי לעולם חסדו.
והעביר ישראל בתוכו כי לעולם חסדו.
ונער פרעה וחילו בים סוף כי לעולם חסדו.
למוליד עמו במדבר כי לעולם חסדו.
למכה מלכים גדלים כי לעולם חסדו.
ויהרג מלכים אדירים כי לעולם חסדו.
לסיחון מלך האמרי כי לעולם חסדו.
ולעוג מלך הבשן כי לעולם חסדו.
ונתן ארצם לנחלה כי לעולם חסדו.
נחלה לישראל עבדו כי לעולם חסדו.
שבשפלנו זכר לנו כי לעולם חסדו.
ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו.
נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו.
הודו לאל השמים כי לעולם חסדו.

הַאֲדָרֶת וְהָאֲמוּנָה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַגָּאוּן וְהַגְּדֹלָה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַדְּעָה וְהַדְּבוּר, לְחַי עוֹלָמִים.
הַהוֹד וְהַהֲדָר, לְחַי עוֹלָמִים.
הַנוֹעַד וְהַנְּתִיקוֹת, לְחַי עוֹלָמִים.
הַנֶּזֶךְ וְהַזְהָר, לְחַי עוֹלָמִים.
הַחִיל וְהַחֲסוֹן, לְחַי עוֹלָמִים.
הַטָּכֵס וְהַטְּהָרָה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַיַּחֲוֹד וְהַיִּרְאָה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַכְּתֹר וְהַכְּבוֹד, לְחַי עוֹלָמִים.
הַלְקַח וְהַלְבוּב, לְחַי עוֹלָמִים.
הַמְלוּכָה וְהַמְמַשְׁלָה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַנוּי וְהַנִּצָּח, לְחַי עוֹלָמִים.
הַסְּגוּי וְהַשְּׁגָב, לְחַי עוֹלָמִים.
הַעוֹז וְהַעֲנוּה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַפְּדוּת וְהַפָּאָר, לְחַי עוֹלָמִים.
הַצְּבִי וְהַצְּדָק, לְחַי עוֹלָמִים.
הַקְּרִיָּאָה וְהַקְּדָשָׁה, לְחַי עוֹלָמִים.
הַרוֹן וְהַרוּמָמוֹת, לְחַי עוֹלָמִים.
הַשִּׁיר וְהַשְּׁבַח, לְחַי עוֹלָמִים.
הַתְּהִלָּה וְהַתְּפָאֶרֶת, לְחַי עוֹלָמִים.

ברכה ראשונה של ברכות השחר

בְּרוּךְ שְׂאֵמַר וְהִיָּה הָעוֹלָם, בְּרוּךְ הוּא, בְּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה, בְּרוּךְ
גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם, בְּרוּךְ עוֹשֶׂה בְּרֵאשִׁית, בְּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ, בְּרוּךְ מְרַחֵם
עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּרוּךְ מְשַׁלֵּם שְׂכָר טוֹב לִירְאָיו, בְּרוּךְ חַי לְעַד וְקַיִם לְנִצְחָה,
בְּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל, בְּרוּךְ שְׂמוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶד הָעוֹלָם,
הָאֵל, אֵב הַרְחֲמֵנוּ, הַמְהַלֵּל בְּפִה עַמּוֹ, מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר בְּלִשׁוֹן חֲסִידָיו
וְעַבְדָּיו, וּבְשִׁירֵי דוֹד עַבְדְּךָ נְהַלְלֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁבְחוֹת וּבְזִמְרוֹת

וּנְגַדְלֶךָ וּנְשַׁבַּחְךָ וּנְפָאֲרֶךָ וּנְמַלִּיכֶךָ וּנְזַכִּיר שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ. יְחִיד חַי
הַעוֹלָמִים מְלֶךְ מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר עַדִּי עַד שְׁמוֹ הַגְּדוֹל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה,
מְלֶךְ מְהַלֵּל בַּתְּשׁוּבוֹת.

מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לַהֲדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֲלֵינוּ. לַהֲגִיד בְּבִקְר חֲסִדֶיךָ וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. עָלֵי עֲשׂוֹר וְעָלֵי נָבֵל עָלֵי
הַגִּיּוֹן בְּכִנּוֹר. כִּי שִׁמְחַתְנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרַנֵּן. מִה גָּדְלוֹ
מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מֵאֵד עִמָּקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ. אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע וְכִסִּיל לֹא יִבִּין
אֶת זֹאת. בַּפְּרַח רִשְׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעָלֵי אֱוֹן לְהַשְׁמָדֵם עַדִּי
עַד. וְאַתָּה מְרוֹם לְעֹלָם יְהוָה. כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יְהוָה כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ יֵאָבְדוּ
יִתְפָּרְדוּ כָּל פְּעָלֵי אֱוֹן. וְתָרַם כְּרָאִים קִרְנֵי בְּלָתֵי בְשֵׁמֶן רַעֲנָן. וְתַבֵּט
עֵינַי בְּשׂוֹרֵי בְקָמִים עָלֵי מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנָה אֲזִנִּי. צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח
כְּאֲרֵז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגָּה. שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ. עוֹד
יִנּוּבֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ. לַהֲגִיד כִּי יֵשֶׁר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא
עוֹלָתָה בּוֹ.

יְהוָה מְלֶךְ גְּאוֹת לְבָשׁ, לְבַשׁ יְהוָה עַז הַתְּאֵזֵר, אֵף תִּכּוֹן תִּבֵּל
בַּל תִּמּוֹט. נְכוֹן כְּסָאָךָ מֵאֵז מַעוֹלָם אַתָּה. נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָה נְשָׂאוּ
נְהָרוֹת קוֹלָם, יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְּכָיִם. מִקְלוֹת מַיִם רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבְּרֵי
יָם אֲדִיר בְּמְרוֹם יְהוָה. עֲדוּתֶיךָ נֶאֱמָנוּ מֵאֵד, לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה קִדְשׁ, יְהוָה
לְאֲרֶךְ יָמִים.

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם, יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו. יִהְיֶה שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ,
מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. מִמְזִרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ, מְהַלֵּל שֵׁם יְהוָה. רֵם עַל
כָּל גּוֹיִם יְהוָה, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. יְהוָה שֶׁמֶךָ לְעוֹלָם, יְהוָה זִכְרֶךָ לְדוֹר
וְדוֹר. יְהוָה בְּשָׁמַיִם הַכִּין כְּסֵאוֹ, וּמְלָכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. יִשְׁמַחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה מְלֶךְ. יְהוָה מְלֶךְ יְהוָה מְלֶךְ, יְהוָה יִמְלֹךְ
לְעוֹלָם וָעַד. יְהוָה מְלֶךְ עוֹלָם וָעַד, אֲבָדוּ גּוֹיִם מֵאַרְצוֹ. יְהוָה הַפִּיר עֲצַת
גּוֹיִם, הִנֵּי־אֵל מִחֲשָׁבוֹת עַמִּים. רַבּוֹת מִחֲשָׁבוֹת בְּלִב אִישׁ, וְעֲצַת יְהוָה הִיא
תְּקוּם. עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֵד, מִחֲשָׁבוֹת לְבוֹ לְדָר וְנָדָר. כִּי הוּא אָמַר

ויהי, הוא צנה ויעמד. כי בחר יהנה בציון, אנה למושב לו. כי יעקב
 בחר לו יה, ישראל לסגלתו. כי לא יטש יהנה עמו, ונחלתו לא יעזב.
 והוא רחום וכפר עון ולא ישחית, והרבה להשיב אפו, ולא יעיר כל
 חמתו. יהנה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו.

אשרי יושבי ביתך, עוד יהלודך סלה.

אשרי העם שפכה לו, אשרי העם שיהנה אלהיו.
 תהלה לדוד, ארוממך אלוהי המלך, ואברכה שמך לעולם ועד.
 בכל יום אברכך, ואהללה שמך לעולם ועד.
 גדול יהנה ומהלל מאד, ולגדלתו אין חקר.
 דור לדור ישבח מעשיך, וגבורתיך יגידו.
 הדר כבוד הודך, ודברי נפלאתיך אשיחה.
 ועוזו נוראתיך יאמרו, וגדלתך אספרנה.
 זכר רב טובך יביעו, וצדקתך ירננו.
 חנון ורחום יהנה, ארך אפים וגדל חסד.
 טוב יהנה לכל, ורחמיו על כל מעשיו.
 ידודך יהנה כל מעשיך, וחסידיך יברכוכה.
 כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו.
 להודיע לבני האדם גבורתי, וכבוד הדר מלכותו.
 מלכותך מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור.
 סומך יהנה לכל הנפלים, וזוקף לכל הכפופים.
 עיני כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו.
 פותח את ידך, ומשביע לכל חי רצון.
 צדיק יהנה בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו.
 קרוב יהנה לכל קראיו, לכל אשר יקראהו באמת.
 רצון יראיו יעשה, ואת שועתם ישמע ויושיעם.
 שומר יהנה את כל אהביו, ואת כל הרשעים ישמיד.
 תהלת יהנה ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד.
 ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם, הללויה.

חמישה פרקי "הללויה" מספר תהילים

הַלְלוּיָהּ, הַלְלִי נִפְשִׁי אֶת יְהוָה. אֶהְלֵלָה יְהוָה בְּחַיִּי, אֲזַמְרָה לְאֱלֹהֵי בְעוֹדִי. אֵל תִּבְטַחוּ בַּנְּדִבִים, בְּבֶן אָדָם שְׂאִין לוֹ תְשׁוּעָה. תִּצַּא רוּחוֹ יֹשֵׁב לְאֲדָמְתוֹ, בַּיּוֹם הַהוּא אֲבָדוֹ עֲשִׂתְנָתוּ. אֲשֶׁרִי שָׂאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ, שִׁבְרוּ עַל יְהוָה אֱלֹהָיו. עֲשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם, הַשְׁמַר אֲמַת לְעוֹלָם. עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֲשׂוֹקִים, נִתֵּן לָחֵם לָרְעִבִים יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים. יְהוָה פִּקַּח עוֹרִים, יְהוָה זֹקֵף כְּפֹפִיִּם, יְהוָה אֱהָב צְדִיקִים. יְהוָה שְׁמַר אֶת גְּרָם, יְתוֹם וְאֶלְמָנָה יְעוֹדֵד, וְדָרֵךְ רְשָׁעִים יַעֲנֵת. יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן, לְדָר וָדָר, הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ, כִּי טוֹב זָמְרָה אֱלֹהֵינוּ, כִּי נַעִים נֶאֱנֹה תִהְלֵה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה, נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יִכְנַס. הַרְּפֹא לְשִׁבּוּרֵי לֵב, וּמַחֲבֹשׁ לְעֲצָבוֹתֶם. מוֹנֵה מִסְפָּר לְכוֹכְבִים, לְכֹלֶם שְׁמוֹת יִקְרָא. גְּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ, לְתַבּוּנָתוֹ אִין מִסְפָּר. מְעוֹדֵד עֲנוּיִם יְהוָה, מְשַׁפֵּיל רְשָׁעִים עַדֵי אָרֶץ. עֲנֵנו לִיהוָה בַּתּוֹדָה, זָמְרוּ לְאֱלֹהֵינוּ בְּכִנּוּר. הַמְּכַסֶּה שְׁמַיִם בְּעֵבִים, הַמְּכִין לְאָרֶץ מָטָר, הַמְּצַמִּיחַ הַרִים חֲצִיר. נוֹתֵן לְבִהְמָה לַחֲמָה, לְבִנֵי עֵרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ. לֹא בַּגְבוּרַת הַסּוֹס יִחְפֹּץ, לֹא בְשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה. רוּצֵה יְהוָה אֶת יְרֵאוֹ, אֶת הַמִּיחָלִים לַחֲסֵדוֹ. שְׁבַחֵי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן. כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שַׁעֲרֶיךָ, בְּרֵךְ בְּנֵיךְ בְּקִרְבֶּךָ. הַשֵּׁם גְּבוּלֶךָ שְׁלוֹם, חֵלֶב חֲטִיִּם יִשְׁבִיעֶךָ. הַשְׁלַח אֲמַרְתוּ אָרֶץ, עַד מְהֵרָה יְרוּץ דְּבָרוֹ. הַנִּתֵּן שֶׁלֵּג כְּצֶמֶר, כְּפֹר כְּאֶפֶר יִפְזֵר. מִשְׁלִיךְ קִרְחוֹ כַּפְתִּים, לְפָנַי קָרְתוּ מִי יַעֲמֹד. יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמְסַס, יֹשֵׁב רוּחוֹ יִזְלוּ מַיִם. מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב, חֲקִיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. לֹא עֲשֵׂה כֵן לְכָל גּוֹי, וּמִשְׁפָּטִים בֶּל יִדְעוּם, הַלְלוּיָהּ.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם, הַלְלוּהוּ בַּמְרוֹמִים. הַלְלוּהוּ כָּל מְלֹאכָיו, הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאוֹ. הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וַיְרַח, הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר. הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה, כִּי הוּא צְנוּה וְנִבְרָאוּ. וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם, חֵק נִתֵּן וְלֹא יַעֲבוֹר. הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ, תַּנְיִנִים וְכָל תַּהֲמוֹת. אֵשׁ וּבָרָד, שֶׁלֵּג וְקִיטוֹר, רוּחַ סַעֲרָה עֲשֵׂה דְבָרוֹ. הַהַרִים וְכָל גְּבְעוֹת, עַץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחִיָּה וְכָל

בהמה, רמש וצפור כָּנָף. מלכי ארץ וכל לאמים, שרים וכל שפטי ארץ. בחורים וגם בתולות, זקנים עם נערים. יהללו את שם יהוה כי נשגב שמו לבדו, הודו על ארץ ושמים. וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו, לבני ישראל עם קרובו, הללויה.

הללויה שירו ליהוה שיר חדש, תהלתו בקהל חסידים. ישמח ישראל בעשיו, בני ציון יגילו במלכם. יהללו שמו במחול, בתף וכנור יזמרו לו. כי רוצה יהוה בעמו, יפאר עננים בישועה. יעלזו חסידים בכבוד, ירננו על משכבותם. רוממות אל בגרונם, וחרב פיפיות בידם. לעשות נקמה בגוים, תוכחות בלאמים. לאסור מלכיהם בזקים, ונכבדיהם בכבלי ברזל. לעשות בהם משפט כתוב, הדר הוא לכל חסידיו, הללויה.

115

הללויה הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו. הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו. הללוהו בתקע שופר, הללוהו בנבל וכנור. הללוהו בתף ומחול, הללוהו במנים ועגב. הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה. כל הנשמה תהלל יה הללויה. כל הנשמה תהלל יה, הללויה.

פסוקי הסיום של ספרי תהילים

ברוך יהוה לעולם ועד. ברוך יהוה מציון שכן ירושלים הללויה. ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו. וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן.

נהגו לומר בעמידה

ויברך דויד את יהוה לעיני כל הקהל, ויאמר דויד ברוך אתה יהוה אלהי ישראל אבינו, מעולם ועד עולם. לך יהוה הגדלה, והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד, פי כל בשמים ובארץ לך יהוה הממלכה והמתנשא לכל לראש. והעשר והכבוד מלפניך, ואתה מושל בכל, ובידך כח וגבורה, ובידך לגדל ולחזק לכל. ועתה אלהינו, מודים אנחנו לך, ומהללים לשם תפארתך. ויברכו שם כבודך, ומרומם על כל ברכה ותהלה. אתה הוא יהוה לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים

וְכָל צְבָאָם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיָּמִים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם, וְאֶתְּהָ מַחִיָּה אֶת כָּלָם, וְצָבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִיִּים. אֶתְּהָ הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בַּחֲרָתָ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים, וְשִׁמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם. וּמִצָּאתָ אֶת לְבָבוֹ נֹאמֵן לְפָנֶיךָ.

זְכוֹרוֹת עֲמוֹ הַבְּרִית לַתּוֹת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחֲתִי הָאֲמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגְּרָגְשִׁי לַתּוֹת לְזַרְעוֹ, וְתַקֵּם אֶת דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק אַתָּה. וְתִרְאֵה אֶת עֵינֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וְאֶת זַעֲקָתָם שְׁמַעְתָּ עַל יָם סוּף. וְתַתֵּן אוֹתוֹת וּמִפְתִּיּוֹת בְּפָרְעָה וּבְכָל עַבְדָּיו וּבְכָל עַם אֲרָצוֹ, כִּי יָדַעְתָּ כִּי הִזִּידוּ עֲלֵיהֶם, וְתַעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְהֵימָּה בְּקַעַת לְפָנֶיךָ וַיַּעֲבְרוּ בַתּוֹךְ הַיָּם בַּיַּבְשָׁה, וְאֶת רַדְפֵיהֶם הַשְׁלַכְתָּ בְּמִצּוֹלוֹת כְּמוֹ אֲבָן בְּמַיִם עֲזִיִּים.

וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם. וַיִּרְאֵה יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת. עַל שִׁפְתַי הֵימָּה. וַיִּרְאֵה יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם. וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת יְהוָה. וַיֹּאמְרוּ בֵּיהוָה וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ.

שירת הים

אֲזַי יְשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה. וַיֹּאמְרוּ לְאֹמֶר. אֲשִׁירָה לַיהוָה כִּי גָאָה גָאָה. סוּס וָרֶכָב וְרָמָה בָּיָם. עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה. וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. זֶה אֱלֹהֵי וְאֵנוּהוּ. אֱלֹהֵי אָבִי וְאֶרְמָמְנָהוּ. יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה. יְהוָה שְׁמוֹ. מִרְכַּבַת פָּרְעָה וַחִילוֹ יְרָה בָּיָם. וּמִבְּחַר שְׁלֹשׁוֹ טַבְעוּ בָּיָם סוּף. תַּהֲמַת יִכְסִימוּ. יָרְדוּ בְּמִצּוֹלוֹת כְּמוֹ אֲבָן. יִמְיִנְךָ יְהוָה נֹאדְרֵי בְּכַחַת. יִמְיִנְךָ יְהוָה תַּרְעֵץ אוֹיֵב. וּבִרְבַּב גְּאוֹנְךָ תַּהַרְס קַמִּיד. תִּשְׁלַח חֲרָנְךָ יֹאכְלָמוֹ כְּקֶשֶׁת וּבְרוּחַ אֲפִיק נַעֲרָמוֹ מַיִם. נִצְבוּ כְּמוֹ נֹד נֹזְלִים. קִפְאוּ תַהֲמַת בְּלָב יָם. אָמַר אוֹיֵב אֲרָדְךָ אֲשִׁיג אַחֲלַק שְׁלָל. תִּמְלָאמוּ נַפְשֵׁי. אָרִיק חֲרָבִי. תוֹרִישְׁמוֹ יְדִי. נִשְׁפָּת בְּרוּחְךָ כֶּסֶם יָם. צָלְלוּ כַּעֲפוֹרַת בְּמַיִם. אֲדִירִים. מִי כְמִכָּה בְּאֵלִים יְהוָה. מִי כְמִכָּה נֹאדְרֵי בְּקֶדֶשׁ. נוֹרָא תַהֲלַת עֲשָׂה פְּלֹא. נְטִיַת יִמְיִנְךָ תַבְּלַעְמוֹ אֶרֶץ. נְחִית בְּחִסְדְּךָ עִם זוֹ גְּאֹלְתָּ. נַהֲלַת בְּעוֹזְךָ אֶל נוֹה קֶדֶשׁךָ. שְׁמַעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן. חִיל אַחְזֵי יִשְׁבִי פְּלִשְׁתִּי. אֲזַי נִבְהָלוּ אֱלֹפֵי אֲדוֹם. אֵילִי מוֹאֵב יֹאחֲזָמוֹ רַעַד. נִמְגוּ כָל יִשְׁבִי כְנַעַן. תִּפַּל עֲלֵיהֶם אִימְתָה וּפְחַד. בְּגֹדֶל זִרְעֶךָ יִדְמוּ כְּאֲבָן. עַד יַעֲבֹר עִמָּךָ יְהוָה. עַד יַעֲבֹר

עם זו קניתי. תבאמו ותטעמו בהר נחלתך. מכון לשבתך פעלת יהנה. מקדש. אדני פוננו ידיך. יהנה ימלך לעלם ועד. יהנה ימלך לעלם ועד. יהנה מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיא. כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים. וישב יהנה עליהם את מי הים. ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים. כי ליהנה המלוכה. ומושל בגוים. ועלו מושיעיים בהר ציון לשפט את הר עשו. והיתה ליהנה המלוכה. והיה יהנה למלך על כל הארץ. ביום ההוא יהיה יהנה אחד ושמו אחד. נוהגים לשבת

ברכת השיר

"פסוקי דזימרא" מסתיימים ב"נשמת כל חי" המוגדרת בתלמוד (פסחים קיח, ע"א) על ידי רבי יוחנן כ"ברכת השיר". זוהי היא שירה נפלאה וקולחת, משובצת בשברי פסוקים רבים, בה אנו אומרים כי אף שאנו באים להלל את האל ב"פסוקי דזימרא" אין בדברי ההלל הללו בכדי להקיף את גדולתו. כי אין ביכולתו של אדם לשיר את תהילת ה' במלוא היקפה, או להודות לו על אין ספור החסדים שהוא גומל איתנו בכל יום ויום.

החזן והקהל אומרים בלחש

נְשַׁמַּת כָּל חַי תִּבְרַךְ אֶת שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר תִּפְאַר וְתִרְוּמָם זָכְרְךָ מִלְּפָנֶיךָ תִּמְיֵד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אֶתְּהָ אֵל. וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרִס וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֵלָא אֶתְּהָ. אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֵלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת הַמֶּהֱלֵל בְּכָל (בְּרוּב) הַתְּשַׁבְּחוֹת הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וַיְהוֶה עַר הַנְּהָ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמְּעוֹרֵר יְשָׁנִים וְהַמְּקִיץ נֹרְדָּמִים. וְהַמְּשִׁיחַ אֱלֹמִים וְהַמְּתִיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים, וְהַמְּפַעֵנֵחַ וְעֹלְמִים. לֵךְ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים. וְאֵלֹו פִּינוּ מֵלֵא שִׁירָה כִּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רְנָה כְּהַמּוֹן גְּלִיּוֹ וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שְׂבַח כְּמֶרְחַבִּי רְקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִיָּרַח וְיָדֵינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם וְרַגְלֵינוּ קְלוֹת כְּאֵילוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ מִסְּפִיקִים

להודות לך יהנה אלהינו ואלהי אבותינו ולברך את שמך מלפנו על אחת מאלף אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות נסים ונפלאות שעשית עם אבותינו ועמנו. מלפנים ממצרים גאלתנו יהנה אלהינו ומבית עבדים פדיתנו. ברעב זנתנו. ובשבע כלפלתנו. מחרב הצלתנו. ומדבר מלטתנו. ומחליים רעים ורבים ונאמנים דליתנו. עד הנה עזרונו ורחמך ולא עזבונו חסדיך יהנה אלהינו ואל תטשנו יהנה אלהינו לנצח. על כן איברים שפלת בנו ורוח ונשמה שנפחת באפנו ולשון אשר שמת בפינו. הן הם יודו ויברכו וישבחו ויפארו וישוררו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלפנו תמיד. כי כל פה לך יודה. וכל לשון לך תשבע. וכל עין לך תצפה. וכל ברך לך תכרע. וכל קומה לפניך תשתחוה. וכל הלבבות ייראוך. וכל קרב וכליות יזמרו לשמך. כדבר שכתוב כל עצמתי תאמרנה. יהנה מי כמוך. מציל עני מחזק ממנו ועני ואביון מגזלו. שועת עניים אתה תשמע צעקת הדל תקשיב ותושיע. מי ידמה לך ומי ישוה לך ומי יערך לך. האל הגדול הגבור והנורא אל עליון קונה שמים וארץ. נהללך ונשבחך ונפאריך ונברך את שם קדשך כאמור לדוד ברכי נפשי את יהנה וכל קרבי את שם קדשו. האל בתעצמות עזך. הגדול בכבוד שמך. הגבור לנצח והנורא בנראותיך.

בנקודה זאת החזנים מתחלפים. החזן של פסוקי דזימרא מתישב במקומו. והחזן של תפילת שחרית מתחיל ממקום ישיבתו לומר בקול זימרא "המלך"

המלך

החזן ניגש לעמוד התפילה וממשיך בקול.

יושב על כסא רם ונשא.

שוכן עד. מרום וקדוש שמו.

וכתוב רננו צדיקים ביהנה לישראל נאנה תהלה.

בפי ישראלים תתרום.

ובשפתי צדיקים תתברך.

ובלשון חסידים תתקדש.

ובקרוב קדושים תתהלל.

החזן והקהל אומרים בלחש

וּבְמִקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה וְתַפְאָר שְׁמֶךָ מַלְכֵנוּ בְּכֹל דּוֹר וָדוֹר, שְׁכֵן חוֹבֵת כָּל הַיְצוּרִים. לַפְּנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהֵלֵל לְשַׁבַּח לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדְרִיץ וּלְנַצַּח לְבָרֵךְ לְעֵלֵה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשִׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ.

עומדים. החזן והקהל אומרים בלחש

וּבְכֹן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מַלְכֵנוּ, הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, וְהַקְּדוֹשׁ, בְּשִׁמִּים וּבְאָרֶץ. כִּי לֶךָ נָאָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה, הֵלֵל וְזִמְרָה, עֵז וּמִמְשָׁלָה, נִצַּח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְהִלָּה וְתַפְאָרַת, קְדוּשָׁה, וּמַלְכוּת. בְּרִכּוֹת, וְהוֹדָאוֹת, לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, וְהַקְּדוֹשׁ, וּמַעֲוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֵל מֶלֶךְ, גָּדוֹל וּמְהִלָּל בְּתַשְׁבְּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשֻׁמוֹת, רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים, הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ יְחִיד אֵל, חֵי הָעוֹלָמִים.

119

פותחים את ארון הקודש, החזן קורא פסוק בפסוק בקול, והקהל חוזר אחריו

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת, מִמַּעַמְקִים קְרִיאֲתֶיךָ יְהוָה. אֲדַנִּי שְׁמַעָה בְּקוֹלִי, תַּהֲיִינָה אֲזִנֶיךָ קְשֻׁבוֹת, לְקוֹל תַּחֲנוּנָי. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה, אֲדַנִּי מִי יַעֲמֵד. כִּי עִמָּךְ הַסְּלִיחָה, לְמַעַן תִּנָּרֵא. קוִיֲתִי יְהוָה קוִיֲתָה נַפְשִׁי, וּלְדַבְּרוּ הוֹחֲלֵתִי. נַפְשִׁי לְאֲדָנִי, מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר, שְׁמָרִים לְבַקֵּר. יַחַל יִשְׂרָאֵל אֵל יְהוָה, כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד, וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְדוּת. וְהוּא יַפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל, מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו.

סוגרים את ארון הקודש

חצי קדיש.

החזן אומר **יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.**הקהל עונה **אָמֵן**החזן אומר **בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.**הקהל עונה **אָמֵן**החזן אומר **בְּחַיִּיכוֹן וּבְיִמִּיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבַזְּמַן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.**הקהל והחזן **אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.**החזן **יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.**הקהל עונה **בְּרִיךְ הוּא.**החזן אומר **לְעֵלְא וְלְעֵלְא מְפַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרֵן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.**הקהל עונה **אָמֵן**

120

חזן

בְּרַכּוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרָךְ.

הקהל בקול והחזן אחריהם

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד.**שמע ישראל ובירכותיה**

”שמע ישראל” הוא הפסוק בו עם ישראל מביע את עיקר אמונתו ביחודו של הבורא. פסוק זה, בשל היותו עיקר האמונה, הפך עם השנים לפסוק שעמד על שפתיהם של רבים קודם מותם. שמע ישראל נאמר ע”י הרוגי המרד הגדול ומרד בר כוכבא. ע”י הנרצחים במסעות הצלב, בפוגרומים, בפרעות אז והיום. באמירת הפסוק של ”שמע” אנו מכסים את עינינו בידינו. אנו מנתקים את עצמנו מהעולם

הסובב אותנו ונשארים לבד, אנחנו...והוא. "שמע" כולל שלושה פרקים "ואהבת", "והיה", "ויאמר". קודם "שמע" ישנם שתי ברכות מקדימות. "ברוך" (עמ' 128), "אהבה" (עמ' 131) וברכה אחת אחרי "שמע". "ויציב" (עמ' 133).

ברכה ראשונה שלפני "קריאת שמע".
פותרים הארון.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַפּוֹתֵחַ לָנוּ שַׁעֲרֵי רַחֲמִים וּמְאִיר עֵינֵי הַמַּחֲכִים לְסִלְחָתוֹ יוֹצֵר אֹר וּבוֹרָא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרָא אֶת הַכֹּל. אֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאֶפֶל אָמַר וַיְהִי. סוּגְרִים הָאָרוֹן וּמִתִּישְׁבִּים.

אומרים בלחש

הַמְאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבִטְוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. מֶה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה. כֹּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, מְלֵאָה הָאֶרֶץ קִנְיָנְךָ. הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמֵם לְבָדוֹ מְאֹז. הַמְשַׁבֵּחַ וְהַמְפָּאֵר וְהַמְתַּנְשֵׂא מִימּוֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי עוֹלָם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹן עֲזָנוּ, צוּר מְשֻׁבְּנֵנוּ, מִגֵּן יִשְׁעָנוּ מְשֻׁבַּגְּ בְּעַדְנוּ. אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל דַּעַה, הַכִּין וּפְעַל זְהָרֵי חֲמָה. טוֹב יֵצֵר כְּבוֹד לְשִׁמוֹ. מְאֹרוֹת נִתֵּן סְבִיבוֹת עֲזוֹ. פְּנוֹת צְבָאוֹ קְדוּשִׁים, רוֹמְמֵי שְׂדֵי, תְּמִיד מְסַפְּרִים, כְּבוֹד אֵל וּקְדוּשָׁתוֹ. תִּתְבַּרֵךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשִׁמּוֹת מִמַּעַל וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת עַל כֹּל שִׁבַּח מַעֲשֵׂה יְדִידְךָ. וְעַל מְאֹרֵי אֹר שִׁצְרַת הַמָּה וּפְאָרוֹךְ סְלָה.

אם חל יום כיפור בימות החול ממשיכים ב"תתברך לנצח" עמ'
כשיום כפור חל בשבת ממשיכים כאן.

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יִשְׁבַּחוּךָ. וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קְדוּשׁ כִּיהְנָה. הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סְלָה יוֹצֵר הַכֹּל. הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם דְּלָתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרַח. וּבוֹקֵעַ חֲלוֹנֵי רְקִיעַ. מוֹצִיא חֲמָה מִמְּקוֹמָה וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שְׁבֶתָה. וּמְאִיר לְעוֹלָם כָּלוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו, שֶׁבְּרָא בְּמֵדַת הַרַחֲמִים. הַמְאִיר לְאֶרֶץ וְלְדָרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים. וּבִטְוֹבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. מֶה רַבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה כֹּלֶם בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ, מְלֵאָה הָאֶרֶץ קִנְיָנְךָ. הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמֵם לְבָדוֹ מְאֹז. הַמְשַׁבֵּחַ וְהַמְפָּאֵר וְהַמְתַּנְשֵׂא מִימּוֹת עוֹלָם. אֱלֹהֵי

עולם ברחמיך הרבים רחם עלינו אֲדוֹן עֲזֵנו צוֹר מִשְׁגָּבֵנו מִגֵּן יִשְׁעֵנו מִשְׁגָּב בְּעַדְנוּ. אֵין עֲרוֹךְ לָךְ וְאֵין זוֹלָתְךָ. אָפֶס בִּלְתָּךְ וּמִי דוֹמָה לָךְ. אֵין עֲרוֹךְ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוֹלָתְךָ מִלְכָּנוּ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבֵּא. אָפֶס בִּלְתָּךְ גּוֹאֲלָנוּ לַיְמוֹת הַמְּשִׁיחַ. וְאֵין דוֹמָה לָךְ מוֹשִׁיעֵנו, לַתְּחִיַּת הַמֵּתִים.

אֵל אֲדוֹן עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים. בְּרוּךְ וּמְבָרָךְ בְּפִי כָּל הַנְּשָׁמָה. גָּדְלוֹ וְטוֹבוֹ מְלֵא עוֹלָם. דַּעַת וְתְבוּנָה סוֹבְבִים הוֹדוּ. הַמִּתְגַּאֵה עַל חַיּוֹת הַקִּדְשׁ. וְנִהְדָּר בְּכַבּוֹד עַל הַמְרַכְבֶּה. זְכוּת וּמִישׁוֹר לַפְּנֵי כְּסָאוֹ. חֶסֶד וְרַחֲמִים מְלֵא כְבוֹדוֹ. טוֹבִים מְאֹדוֹת שֶׁבְּרָא אֱלֹהֵינוּ. יִצְרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבַהֲשִׁפֵּל. כַּח וְגִבּוֹרָה נִתֵּן בָּהֶם. לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תְּבַל. מְלֵאִים זֵיו וּמְפִיקִים נִגְהָ. נֶאֱהָ זֵיוֹם בְּכָל הָעוֹלָם. שְׂמַחִים בְּצִאתָם וְשָׂשִׁים בְּבוֹאָם. עוֹשִׂים בְּאִימָה רְצוֹן קוֹנֵם. פֶּאֶר וְכַבּוֹד נוֹתְנִים לְשֵׁמוֹ. צְהֵלָה וְרִנָּה לְזַכָּר מַלְכוּתוֹ. קָרָא לְשֵׁשׁ וְיִזְרַח אוֹר. רָאָה וְהִתְקִין צוֹרֵת הַלְּבָנָה. שִׁבַּח נוֹתְנִים לוֹ כָּל צְבָא מְרוֹם. תַּפְאָרֵת וְגִדְלָה שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנֵי הַקִּדְשׁ.

לְאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים. בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וַיֵּשֶׁב עַל כְּסֵא כְבוֹדוֹ. תַּפְאָרֵת עֶטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה. עֲנֵג קָרָא לְיוֹם הַשְּׁבִיטָה. זֶה שִׁיר שִׁבַּח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל מַלְאָכָתוֹ. וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשְׁבַּח וְאוֹמֵר מְזִמּוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשְּׁבִיטָה טוֹב לְהַדוֹת לַיהוָה. לְפִיכָךְ יִפְאָרוּ וַיְבָרְכוּ לְאֵל כָּל יְצוּרָיו. שִׁבַּח יְקָר וְגִדְלָה וְכַבּוֹד יִתְּנוּ לְאֵל מִלֶּךְ יוֹצֵר כָּל. הַמְּנַחֵל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשׁוֹ בְּיוֹם שְׁבִיטָה קִדְשׁ. שְׂמַךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדֵּשׁ. וְזִכְרֵךְ מִלְכָּנוּ יִתְפָּאֵר. בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת. תִּתְבָּרַךְ מוֹשִׁיעֵנו עַל כָּל שִׁבַּח מַעֲשֵׂה יְדִיךָ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שִׁיִּצְרֵת הֵמָּה וְפֶאֶרוֹךְ סֵלָה.

תִּתְבָּרַךְ לְנִצְח צוֹרְנוּ מִלְכָּנוּ וְגוֹאֲלָנוּ בּוֹרָא קְדוֹשִׁים, יִשְׁתַּבַּח שְׂמַךְ לְעַד מִלְכָּנוּ, יוֹצֵר מְשֻׁרְתִּים וְאֲשֶׁר מְשֻׁרְתֵינוּ, כָּלֶם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם, וּמְשֻׁמִּיעִים בִּירְאָה יַחַד בְּקוֹל, דְּבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמִלֶּךְ עוֹלָם. כָּלֶם אַהֲבִים, כָּלֶם בְּרוּרִים, כָּלֶם גְּבוּרִים, כָּלֶם קְדוֹשִׁים, וְכָלֶם עוֹשִׂים בְּאִימָה

וּבִירָאָה רְצוֹן קוֹנֵם. וְכֹלֶם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה, בְּשִׁירָה
וּבְזִמְרָה, וּמְבָרְכִין וּמְשַׁבְּחִין, וּמְפָאֲרִין וּמַעֲרִיצִין, וּמְקַדְּשִׁין וּמְמַלְכִין.

אומרים בלחש

אֵת שֵׁם הָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא קְדוֹשׁ הוּא. וְכֹלֶם
מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מְזֵה. וְנוֹתְנִים בְּאֵהָבָה רְשׁוּת זֶה
לְזֶה, לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ, בְּשִׁפְּה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה, קְדֻשָּׁה כָּלֶם
כְּאֶחָד עוֹנִים בְּאִימָה וְאוֹמְרִים בִּירָאָה.

החזן והקהל בקול

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

ממשיכים בלחש

וְהָאוֹפָנִים וְחִיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעַמַּת שְׂרָפִים,
לְעַמַּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

החזן והקהל בקול

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ.

החזן והקהל אומרים בלחש

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְנוּ. לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם זְמִירוֹת יֹאמְרוּ וְתִשְׁבַּחוּת
יִשְׁמִיעוּ. כִּי הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת, עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת, בְּעַל
מִלְחָמוֹת, זוֹרֵעַ צְדָקוֹת, מְצַמִּיחַ יְשׁוּעוֹת, בּוֹרֵא רְפוּאוֹת, נוֹרָא תְהִלּוֹת,
אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, הַמְּחַדֵּשׁ בְּטוֹבוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. כְּאָמֹר,
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֻלִים, כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. וְהִתְקִין מְאֹרוֹת מְשַׁמַּח עוֹלָמוֹ
אֲשֶׁר בָּרָא. אוֹר חֲדָשׁ עַל צִיּוֹן תְּאִיר, וְנִזְכָּה כָּלֵנוּ בְּמַהֲרָה לְאוּרוֹ. בְּרוּךְ
אֲתָה יְהוָה, יוֹצֵר הַמְּאֹרוֹת.

ברכה שניה שלפני "קריאת שמע"

החזן והקהל אומרים בלחש

אֱהָבָה רַבָּה אֶהְבֵּתֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, חֲמֵלָה גְדוֹלָה וְיִתְרָה חֲמֵלָתָּ
עָלֵינוּ. אָבִינוּ מַלְכֵנוּ, בְּעָבוּר שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל וּבְעָבוּר אַבּוֹתֵינוּ שֶׁבִטְחוּ בְךָ,
וְתִלְמָדֵם חֲקֵי חַיִּים, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלָם, כֵּן תַחֲנֹנֵנוּ וְתִלְמַדְנוּ.
אָבִינוּ אָב הַרְחָמֶן, הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִינָה לְהַבִּין
וְלַהֲשִׁיכֵל, לְשִׁמְעַתְּ לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד, לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֶיךָ
תִּלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאֱהָבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ,
וְיַחַד לְבַבְנוּ לְאֱהָבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ, לְמַעַן לֹא נִבּוֹשׁ, וְלֹא נִכָּלֵם, וְלֹא
נִכְשָׁל לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי בְשֵׁם קִדְשְׁךָ הַגָּדוֹל הַגָּבוּר וְהַנּוֹרָא בְטַחְנוּ, נִגְלֵה
וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ. וְרַחֲמֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחֲסִדֶיךָ הַרְבִּים אֵל יַעֲזֹבוּנוּ
נִצַּח סֵלָה וָעֶד. מִהַר וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשְׁלוֹם מְהֵרָה, מֵאַרְבַּע כְּנַפּוֹת
כָּל הָאָרֶץ, וְשִׁבוֹר עָלֵנוּ (נ"א עוֹל הַגּוֹיִם) מֵעַל צְוָאֲרָנוּ, וְתוֹלִיכֵנוּ מִהֲרָה
קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ. כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אֶתְּהָ, וּבָנוּ בְּחֲרַתְּ מִכָּל עַם
וְלְשׁוֹן, וְקִרְבַּתֵנוּ מִלְכֵנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֵלָה בְּאַמַּת בְּאֱהָבָה, לְהוֹדוֹת לְךָ
וּלְיַחַדְךָ בְּאֱהָבָה, וְלֹאֲהָבָה אֶת שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאֱהָבָה.

(מי שמתפלל ללא מנין אומר בלחש. אל מִלֵּךְ נֶאֱמָן.)

אומרים את פסוק "שמע" בקול רם, כשיד ימין מכסה את העיניים.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.

בקול – בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוֹתָו לְעוֹלָם וָעֶד.

ממשיכים לומר בלחש עד סוף פרשיה שלישית

פרשיה ראשונה של "שמע"

וְאֱהָבָתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ. וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לִבְבְּךָ. וְשָׁנַנְתָּם לְבִנְיָד וְדַבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְקִשַּׁרְתָּם לְאוֹת עַל
יָדְךָ וְהָיוּ לְטֹטְפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וְכִתַּבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

פרשיה שניה של "שמע"

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעִבְדוֹ בְּכָל לִבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרֻצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשְׁךָ וַיִּצְהַרְךָ. וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשׂוֹדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ. הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסָרְתֶם וּעִבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אִף יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם. וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יְדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ בְּלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וְכִתַּבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמִי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְתַת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

125

פרשיה שלישית של "שמע"

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי בְגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם וְנָתַנּוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פֶּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֹתָם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לְאַלְהֵיכֶם. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאַלְהֵים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. אָמֵן.

הש"ץ חוזר ואומר.

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵן.

הקהל ממשיך בלחש

וַיִּצַיֵּב וְנָכוֹן וְקִיָּם וַיִּשָׁר וְנֶאֱמַן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנִחְמַד וְנִעִים וְנוֹרָא וְאֲדִיר וּמְתַקֵּן וּמְקַבֵּל וְטוֹב וַיִּפֶּה הַדָּבָר הַזֶּה עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵן, אֱלֹהֵי עוֹלָם מְלַכְנוּ צוּר יַעֲקֹב מִגֵּן יִשְׁעָנוּ, לְדָר וְדָר הוּא קִיָּם וְשֵׁמוֹ קִיָּם וְכֶסֶף נָכוֹן וּמְלֻכוֹתוֹ וְאֲמוּנָתוֹ לְעַד קִיָּמָה. וּדְבָרָיו חַיִּים וְקִיָּמִים,

נֶאֱמָנִים וְנֶחְמָדִים, לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. עַל אָבוֹתֵינוּ וְעַלֵינוּ, עַל בְּנֵינוּ
וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ, וְעַל כָּל דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ. עַל הָרָאשׁוֹנִים וְעַל
הָאַחֲרוֹנִים דְּבַר טוֹב וְקִיָּם לְעוֹלָם וָעֶד. אָמֵת וְאַמוּנָה חֶק וְלֹא יַעֲבֹר.
אָמֵת שְׁאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אָבוֹתֵינוּ מִלְּךָ אָבוֹתֵינוּ.
גּוֹאֲלָנוּ גּוֹאֵל אָבוֹתֵינוּ, יוֹצְרָנוּ צוֹר יִשׁוּעֵתָנוּ, פּוֹדֵנוּ וּמְצִילָנוּ מֵעוֹלָם הוּא
שְׁמֶךָ, וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ סֵלָה.

עֲזַרְתָּ אָבוֹתֵינוּ אֵתָהּ הוּא מֵעוֹלָם, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבִנְיָהֶם
אֲחֵרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. בְּרוּם עוֹלָם מוֹשֶׁבֶךָ, וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד
אֶפְסֵי אָרֶץ. אָמֵת, אֲשֶׁרִי אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ, וְתוֹרָתְךָ וְדִבְרֶיךָ יִשִּׁים
עַל לְבוֹ. אָמֵת, אֵתָהּ הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ, וּמִלְּךָ גְבוּר לְרִיב רִיבִים לְאָבוֹת
וּבְנִים. אָמֵת, אֵתָהּ הוּא רֵאשׁוֹן, וְאֵתָהּ הוּא אַחֲרוֹן, וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין
לָנוּ מִלְּךָ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. אָמֵת, מִמְּצָרִים גְּאֲלָתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית
עַבְדִּים פְּדִיתָנוּ, כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָ, וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גְּאֲלָתָ, וַיִּם סוּף
לָהֶם בְּקַעֲתָ, וְזוֹדִים טִבַּעֲתָ, וַיְדִידִים הִעֲבַרְתָּ, וַיִּכְסּוּ מִיָּם צְרִיָּהֶם, אֶחָד
מֵהֶם לֹא נוֹתֵר. עַל זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים וְרוֹמְמוֹ לְאֵל, וְנִתְּנוּ יְדִידִים
זְמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמִלְּךָ אֵל חַי וְקַיָּם. רָם
וְנִשְׂא, גָּדוֹל וְנוֹרָא, מִשְׁפִּיל גְּאִים עַדִי אָרֶץ, וּמִגְּבִיָּה שְׁפִלִים עַדִי מְרוֹם,
מוֹצִיא אֲסִירִים, וּפּוֹדֵה עַנּוּיִם, וְעוֹזֵר דְּלִים, וְעוֹנֵה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת
שׁוּעָם אֱלֹיו. תְּהַלּוֹת לְאֵל עֲלִיוֹן גּוֹאֲלָם, בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ, מִשֶּׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לְךָ עֲנוּ שִׁירָה, בְּשִׂמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלָם.

ממשיכים בלחש

מִי כְמוֹכָה בְּאֵלִים יְהוָה, מִי כְמוֹכָה נֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ, נוֹרָא תְהִלָּתָ, עֲשֵׂה
פְּלֵא. שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל עַל שְׁפַת הַיָּם, יַחַד כָּלָם
הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

צוֹר יִשְׂרָאֵל, קוֹמָה בְּעֲזַרְתָּ יִשְׂרָאֵל. וּפְדָה כְּנַאמְךָ יְהוָה וַיִּשְׂרָאֵל.
וְנֶאֱמָר, גְּאֲלָנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ אֵתָהּ יְהוָה
גְּאֵל יִשְׂרָאֵל.

תפילת עמידה

תפילה זאת היא עיקרה של התפילה. התפילה נחלקת לשני חלקים. בחלק הראשון התפילה נאמרת בלחש על ידי הציבור (עמ' 143–135) ובחלק השני, החזן חוזר על התפילה בקול (חזרת הש"ץ) ומוסיף לבסיס התפילה תוספות שונות. תפילת עמידה נאמרת בלחש תוך כדי עמידה ברגלים צמודות, ומסתיימת במילים "וכשנים קדמוניות" (עמ' 143).

אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתָּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים וְקוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת וּמַבִּיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה. זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים. מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַגֵּן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחִיָּה מֵחַיָּה אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטֶּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵחַיָּה בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמוֹנְתוֹ לִישׁוּי עֶפֶר. מִי כְמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֵה לָךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה. מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחַמֵן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחִיֹּת מֵחַיִּים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיָּה הַמַּתִּים.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וּקְדוּשִׁים בְּכֹל יוֹם יְהִלְלוּךָ סְלָה. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ. וּבְכֹן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל מְכוֹנֶךָ וְהִיכָלֶךָ. וּבְכֹן תֵּן פַּחַדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאִימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָרָאת וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ כֻלָּם אֲגָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלָם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵטָן לְפָנֶיךָ עַז בִּידְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָרָאת.

ובכן תן כבוד יהוה לעמך תהלה ליראיך ותקנה טובה לדורשיך ופתחון פה למיחלים לך. שמחה לארצך. וששון לעירך. וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה בימינו. ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלזו. וחסידים ברנה יגילו. ועולתה תקפץ פיה. וכל הרשעה כלה כעשן תכלה. כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ.

ותמלך אתה הוא יהוה אלהינו מהרה לבדך על כל מעשיך. בהר ציון משכן כבודך. ובירושלים עיר קדשך. כפתוב בדברי קדשך. ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדוד ודוד הללויה. קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדיך. כפתוב ויגבה יהוה צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה. ברוד אתה יהוה המלך הקדוש.

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת. ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה לקדשה ולמנוחה ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו (לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבוא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרונו ופקדונו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום ביום הכפורים הזה. זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחנו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה.

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו ביום (לשבת השבת הזה וביום) הכפורים הזה. מחה והעבר פשעינו וחסאתינו מנגד עיניך. כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחסאתיך לא אזכר. ונאמר מחיתי כעב פשעיך וכענן חסאתיך שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חסאתיכם לפני יהוה תטהרו (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן

חִלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. שְׁבַעֲנוּ מִטוֹבְךָ וְשִׁמְחֵנוּ בִישׁוּעֶתְךָ. (לשבת וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרֻצּוֹן שֶׁבֶת קִדְשְׁךָ וַיְנַוְחוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שָׁמַיִם) וְטַהַר לִבְנוֹ לְעִבְדְּךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סִלַּחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבְלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח (אֲלֵא אַתָּה). בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מִקִּדְשׁ (לשבת הַשְּׁבֵת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלַּתְּם שְׁעָה. וְהַשֵּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וְתַפְלֵתְם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרֻצּוֹן וְתֵהִי לְרֻצּוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׁכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

כשאומרים את המילים "מודים אנחנו לך" וכן את סוף הברכה "ברוך אתה ה' נוהגים לכרוע בברכים ולהשתווה.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה לָךְ וּנְסַפֵּר תְּהִלַּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיף שְׁבָכֵל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכֵל עֵת, עָרַב וּבִקֵּר וְצָהָרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תִמוּ חֶסֶדֶיךָ, כִּי מַעוֹלָם קוִינּוּ לָךְ. וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכָנוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וכל החיים יודוך סלה ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב. ברוך אתה יהוה הטוב שמך ולך נאה להודות.

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ, בְּרַכְנוּ אֲבֵינוּ, כְּלָנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פְּנִיָּךְ, כִּי בְּאוֹר

פְּנִידָ נִתַּתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יְהִי בְעֵינֶיךָ, לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשָׁלוֹמְךָ, בְּרֹב עוֹז וְשָׁלוֹם.

בְּסִפְרֵ חַיִּים, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם.
יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

וידוי קצר

כשואמרים "אשמנו בגדנו" וכו'. נוהגים להכות על מקום הלב עם אגרוף יד ימין.
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אָנָּה תְּבוּא לְפָנֶיךָ תִּפְלַתְנוּ, וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִתַּחַנְתְּנוּ. שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזִי פָּנִים וְקָשִׁי עַרְף לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טַפְלַנוּ שִׁקְרָה.

יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לָצַנוּ. מִרְדְּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרַנוּ. עוֹיְנוּ.

פְּשַׁעְנוּ. צָרְרַנוּ. קִשִּׁינוּ עַרְף.

רִשַׁעְנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבַבְנוּ. תַּעֲיִנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ.

וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מֵה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמֵה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחֻקִּים. הֲלֵא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגֻלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם. וְתַעֲלוֹמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חֲדָרֵי בָטָן וּבּוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אֵינְךָ דֹּבֵר נְעִלָּם מִמֶּנִּי, וְאֵינְךָ נֹסֵת מִנְּגִיד עֵינֶיךָ.

וּבְכֹן יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּסְּלַח לָנוּ עַל
כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

וידוי ארוך

כשואמרים "על חטא" וכו'. נוהגים להכות על מקום הלב עם אגרוף יד ימין.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרָצוֹן.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבַלֵּי דְעֵת.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִנָּאֵת רַע.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדוּדֵי פֶה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבְשִׁגְגָה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻזֵק יָד.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאֵת שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִצְרַר הָרַע.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כִּפֹּר לָנוּ.

על חטא שחטאנו לפניך בכפת שׁוּחַד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בכחשׁ וּבְכַזָּב.
על חטא שחטאנו לפניך בלשׁוֹן הָרֵעַ.
ועל חטא שחטאנו לפניך בלצוֹן.

על חטא שחטאנו לפניך במשׂא וּבַמֶּתָן.
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל וּבַמִּשְׁתֶּה.
על חטא שחטאנו לפניך בנשׁוֹך וּבַמְרֵבִית.
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטִיַת גְּרוֹן.

על חטא שחטאנו לפניך בשיח שִׁפְתוֹתֵינוּ.
ועל חטא שחטאנו לפניך בִּשְׁקוֹר עֵינַי.
על חטא שחטאנו לפניך בְּעֵינַיִם רְמוֹת.
ועל חטא שחטאנו לפניך בְּעִזּוֹת מִצַּח.

ועל כָּל־אֵלוֹהַ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

על חטא שחטאנו לפניך בַּפְּרִיקַת עוֹל.
ועל חטא שחטאנו לפניך בַּפְּלִילוֹת.
על חטא שחטאנו לפניך בְּצַדִּיק רַע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בְּצָרוֹת עֵינַי.

על חטא שחטאנו לפניך בַּקְלוֹת רָאשׁ.
ועל חטא שחטאנו לפניך בַּקְשׁוֹיֹת עֶרְף.
על חטא שחטאנו לפניך בְּרִיצַת רִגְלִים לְהָרֵעַ.
ועל חטא שחטאנו לפניך בְּרִכִּילוֹת.

על חטא שחטאנו לפניך בִּשְׁבוּעַת שׁוּא.
ועל חטא שחטאנו לפניך בְּשִׁנְאֹת חֲנָם.
על חטא שחטאנו לפניך בַּתְּשׁוּמַת יָד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בַּתְּמַהוֹן לִבָּב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חזבים עליהם עולה.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם חטאת.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם קרבן עולה ויורד.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאנו חזבים עליהם מפת מרדות.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם מלקות ארבעים.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם מיתה בידי שמים.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם כרת וערירי.
ועל חטאים שאנו חזבים עליהם ארבע מיתות בית דין.
סקילה. שרפה. הרג. וחנוק.

133

על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. בין שיש בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלויים לנו לפניך הם גלויים וידועים. כדבר שנאמר הנסתרת ליהנה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל ודור ודור ומבלעדך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה.

אלהי. עד שלא נוצרתי איני כדאי, ועכשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי. עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי. הריני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה. יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים. אבל לא על ידי יסורים וחקלים רעים.

אלהי, נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי. וכל הקמים והחושבים עלי לרעה מהרה הפר עצתם וקלקל

מחשבתם. יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים ושלא אכעס היום ושלא אכעיסך ותצילני מיצר הרע ותן בלבי הכנעה וענוה. מלכנו ואלהינו יחד שמך בעולמך בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ גליות ופדה צאנך ושמח עדתך. עשה למען שמך. עשה למען מינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. למען יחלצון ידידיך הושיעה מינך וענני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי.

צועד/ת שלושה פסיעות לאחור.

מטה עצמו לצד שמאל ואומר/ת.

עשה שלום במרומו

מטה עצמו לצד ימין ואומר/ת.

הוא יעשה שלום עלינו

כורע/ת לפניו ואומר/ת.

ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

אומר/ת בלחש את התפילה הבאה

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות. וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות.

מחכים לחזרת הש"ץ. אפשר לשבת

תפילה לשליח ציבור

נעמדים, פותחים הארון.

אֲדִינִי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים. אפתחה פי בתפלה ובתחנונים. לחלות ולחנן פני מלך מוחל וסולח לעונים.

135

אמִיד נְשֹׂאתִי חֵין בְּעַרְכִּי. בְּמִלְאֲכוֹת עֵמֶךָ בְּרוּךְ בְּבָרְכִי. גֹּחִי מִבְּטָן הַגִּיהַּ חֲשֵׁכִי. דַּבֵּר צְחוֹת וּבְאַמְתָּךְ הַדְרִיכִי. הוֹרֵנִי שִׁפְךְ שִׁיחַ עָרֵב. וְלוֹנְנֵי בְּצִלְךָ אוֹתִי לְקָרֵב. זַעַק יוֹפֵק בְּכוּוֹן קָרֵב. חֲלוֹתַי פְּנִיד וְצַדִּיקְךָ תִּקְרַב. טְהוֹר עֵינַיִם מֵאֵד נַעֲלָה. יִדְעֵנִי בֵּין עַרְךָ תִּפְלָה. כְּדַת לְחַנּוּן בְּלִי תִּפְלָה. לְהַמְצִיא לְשׁוֹלְחֵי אֲרֶךְ וּתְעַלָּה. מִפְּתַח שְׁפָתַי תִּבְרַר וּתְיַשֵּׁר. נְדָבוֹת פִּי רָצָה וְהַכֶּשֶׁר. סֵדֶר הַגִּיגִי כְּשֵׁי יִתְשֵׁר. עֵתֶר פְּצָחִי כְּזִילַת חֶשֶׁר. פְּעָמֵי הַכֶּן פְּצוֹתַי מִכְּשָׁל. צוּר תִּמְךָ אֲשׁוּרֵי מֵהַנָּשָׁל. קוֹמֵמִנִי וּחְזַקֵּנִי מִרְפִּיּוֹן וּחֲשָׁל. רְצוֹת אֲמַרִי וְלֹא אֲכַשֵּׁל. שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן מִפְּלֶץ וּבְעֵתָה. שׁוּר בְּשִׁפְלוֹתַי וּלְכָה לִישׁוּעָתָה. תַּחַן דְּכֹאוֹתַי כְּלַחוּזֶךָ פְּצָתָה. תִּרְחַם עַל בֶּן אִמְצָתָה. סוּגְרִים הָאֲרוֹן, נִיתֵן לִשְׁבַת.

אִמְצָתָה עֲשׂוֹר לְכַפּוֹר תִּמָּה. בּוֹ לְצַחְצַח צֹאוּי כְּתִמָּה. גְּהוּץ צַחְנָתָה עֲוֹנוֹתָ לְהַתִּמָּה. דִּינָה לְהָאִיר לְתַחִי לְחַתִּמָּה. הַחֲרָדָה מִתְקַע יוֹם תְּרוּעָה. וּדְבָרִים קָחָה סָרְעַף לְקָרְעָה. זֶה אֵלֵי לְצַדֵּק הַכְרִיעָה. חֵי חֵי יוֹדוּךָ בְּהַרְיעָה. טְפִיָּה וּשְׁיִשְׁיָה בְּעֲנוּי עֵיפִים. יְצִיגְתָם שׁוּר בִּיחֹף יַחְפִּים. כְּלָם צָגִים וּלְבָן מִצְעָפִים. לְאֲדָרְךָ בְּקֹדֶשׁ כְּשׁוֹרְפִים עֵפִים. מִגֵּן עַקְרִימוֹ בְּךָ

חוֹסִים. נִשְׁעָנִים בְּתַמָּם וּבְצִלָּהּ חוֹסִים. סְמוּכִים בְּבְרִית שְׁלֵשֶׁת יְחוּסִים.
עוֹדְדִם הַיּוֹת שׁוֹטְנֵימוֹ הַסִּים. פְּנֵה בְּצַדְקַת אֶת מַעֲבָר. צֹאנֶךָ תַּחַת שְׁבֹט
כְּהַעֲבֹר. קִדְמָם רַחֲמֶיךָ בְּלִי הַתְּעַבֵּר. רַחוּם עַל פְּשַׁע עוֹבֵר. שְׁמַע זְדוֹנָם
תִּכְבֵּס וּתְטַהֵר. שְׁנַעֵם קֶשֶׁב וְאֵל תֵּאָחֵר.

חֲזוֹן תְּמוּכֵי יְמִינְךָ פְּנֵיהֶם נִהַר. תַּעֲתוּעַ חֲטָאִים תִּכְפֹּר לְטַהֵר. כְּצֹהֲרִים
מִשְׁפָּטָנוּ הָאֵר. חוֹכֵיךָ לְטוֹב תִּשְׁאֹר.

חֲזוֹן צִדְקָנוּ תַּחֲפֹשׁ וּתְבַאֵר. בְּמַגְנֶךָ נִתְגַּוֶּנֶן לְהַתְּפַאֵר.

הַקֹּהֵל וְהַחֲזוֹן בְּקוֹל

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפְצֵי בְּחַיִּים וְכַתְּבָנוּ בְּסִפְרֵי הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקֹּהֵל עוֹנֵה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"

מַגֵּן אַבְרָהָם. הַקֹּהֵל עוֹנֵה. "אֲמֵן".

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד
הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בְּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מְלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

פִּיּוּט

תְּאֵנוֹת נֶפֶשׁ לְשִׁמְךָ וּלְזַכְרְךָ. שְׁקֵד לְרַחֵם מְבַרְכֵי זְכְרְךָ. רְצוּיִי אֶהֱבָ כְּנֹעַר
וְרֵךְ. קְרוֹאִים וְנוֹקְבִים בְּנֶךָ בְּכוֹרְךָ. צְבָאוֹת קִדְשׁ הוֹצֵאתָ מִכּוּר אוֹנִים.
פְּדוּתָם מִפְּרֶךְ הַלְכוּ שְׂנְאָנִים. עֲמוּסִים מִבְּטוֹן פָּצַם מִשְׂאוּנִים. סֶעֱדָם בֵּל
לְמוֹד כְּסָאוֹנִים. נִתּוּנָה בְּבְרִיתְךָ חֶק בְּשִׂאֲרָם. מִמַּחְצֶבֶת צוּרָם מוֹלְדַת
שְׂאוּרָם. לְבְרִית הַבֵּט וְתִדִּיחַ כִּיאוּרָם. כְּבִסָּם הָרַב וְתִבְהִיק אוּרָם. יִרְאֶה
לְפָנֶיךָ עֵקֶד מִיַּחַד. טוֹבַח וְטְבוּחַ מִדְּבַרְךָ פָּחַד. חֲנִיטוֹי חֲלַץ מְאִימָתָה
וּפָחַד. זְבוּחוֹ וְדִשׁוֹנוֹ לְפָנֶיךָ יִתִּיחַד. וְאִם הָעוּוֹ אֲרַח לְסִלְפֵי. הַזְכֵּר רַחֲמֶיךָ
חֶק מִלְחָלֶפֶי. דְּרִישֶׁת צֶדֶק מְלִיעַ יֵאלֶפֶי. גְּנוּנֶיךָ לְחֶזֶק בְּמַגְנַת אֶלֶף. בְּדִי
יְדִידֶיךָ הִגִּיגָם בֵּין. בְּצוּרָם תִּשְׁעַ וְחֲטָא תִּלְבִּינִי.

חזן.

און מתחנניך בלי תבין. אנק שמע ולחש הבין.
נפש נענה תבשר סליחה. פלטם מעמק שוּחָה.

חזן – מתקוממינו יהו כסוּחָה. החיינו בטל אמונתך לשוּחָה.

החזן אומר והקהל חוזר.

עד יום מותו תחכה לו לתשובה. להנטותו לתחיה.

מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים. ונאמן אתה
להחיות מתים.

ברוך אתה יהוה הקהל עונה. "ברוך הוא וברך שמו"
מחיה המתים. הקהל עונה. "אמן".

137

אחדת יום זה בשנה. תרופה וצרי שמתו לשושנה. בשלם בהיות סכך
בראשונה. שרותו כפר לפשעי ישנה. גולים מנוך זרוים מהלאה. רון
מפיקים לחתל תלאה. דכאות רוח ושר נהלאה. קדוש חשב כזבחי
העלאה. התמם מרחם יושב אהלים. צורתו בכסאף חקת פהלים. ולדיו
חון בעצר נקהלים. פארך מביעים ושמך מהללים. זבד שמך שתפת
בשמים. עמותים לך כחותם לשומם. חשכם מאנף בלי להאשימם. ספר
חיים יהי רשומם. טורח עון וכבד משא. נער בצול מחות בהמסה.
יערב שיח עניה ורמוסה. מניחוחי כליל באבן מעמסה. כלולת אהבים
אנא זכר. כלמת נעורים עוד מלזכר.

חזן

לבן יקירך זכור תזכר. למען חלך לעבדיך זכר.

ימלך יהנה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה. ואתה קדוש יושב
תהלות ישראל, אל נא.

פּוֹתַחִים הָאָרוֹן וְנַעֲמָדִים
הַקֹּהֵל בַּקּוֹל וְלֹאֲחֵרֵיו הַחֲזוֹן
אֶתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ.

בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ.
גְּבוֹר וְנִעְרָץ.

דְּגוּל מְרַבֵּה.
הוּא שָׁח וַיְהִי.

וַצִּוָּה וַנְּבָרָאוּ.
זָכְרוּ לְנִצְחָה.

חֵי עוֹלָמִים.
טְהוֹר עֵינַיִם.

יּוֹשֵׁב סֵתֵר.
כִּתְרוּ יִשׁוּעָה.

לְבוּשׁוֹ צְדָקָה.
מַעֲטָהוּ קְנָאָה.

נֶאֱפָד נִקְמָה.
סִתְרוּ יוֹשֵׁר.

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה.
פְּעוּלָתוֹ אֶמֶת.

צְדִיק וַיִּשֶׁר.
קְרוֹב לְקוֹרְאָיו בְּאֶמֶת.

רַם וּמִתְנַשָּׂא.
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים.
תּוֹלָה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה.

חַי וְקַיִם נוֹרָא וּמְרוֹם וְקָדוֹשׁ.
סוּגְרִים הָאָרוֹן וּמִתֵּישְׁבִים.

הַחֲזִן אוֹמֵר וּלְאַחֲרָיו הַקֵּהל בְּקוֹל.

אָנָּה סֶלַח נָא. פֶּשַׁע וְעוֹן שְׂא נָא. וְכַחַד יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ.

**אָנָּה רַחוּם כִּפּוּר. עוֹן צָגִים תִּהְלֶתֶךָ לְסִפּוּר.
וְיַחֲקוּ לַחַיִּים טוֹבִים בְּסִפּוּר. קָדוֹשׁ.**

מִלֶּךְ שׁוֹכֵן עַד. לְבַדְּךָ מִלֶּךְ עַדִּי עַד. הָאֵל קָדוֹשׁ.

מִלֶּךְ מֵאֲזִין שׁוֹעָה, לְעַמּוֹ מַחִישׁ יְשׁוּעָה, נוֹרָא וְקָדוֹשׁ.

**הַיּוֹם יִכְתֹּב בְּסִפּוּר הַזְכָּרוֹנוֹת. הַחַיִּים וְהַמּוֹת. אָנָּה כְּנָה. עוֹרֵי נָא.
הַתְּעוֹרְרֵי נָא. עַמְדֵי נָא. הַתִּצְבֵי נָא. קוּמֵי נָא. חֲלֵי נָא. בְּעַד הַנֶּפֶשׁ חַנּוּי
נָא. פְּנֵי דֵר עֲלִיוֹן.**

פּוֹתָחִים הָאָרוֹן וְנַעֲמָדִים.

וּבְכֵן אָמְרוּ לֵאלֹהִים מַה נוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ.

אָמְרוּ לֵאלֹהִים.

**אֶרֶךְ אַפִּים וְגָדַל כַּחַ. מְכִין הָרִים בְּכַחַ. חֲכָם לִבָּב וְאִמִּיץ כַּחַ. נוֹתֵן לִיעָף
כַּחַ. לָכֵן יִתְגַּאֵה גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כַּחַ.**

אָמְרוּ לֵאלֹהִים.

**בּוֹנֵה בְּשָׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו. מִשְׁקָה הָרִים מַעֲלִיּוֹתָיו. זָכַר עֲשָׂה לְנַפְלְאוֹתָיו.
וְלוֹ נִתְכַּנּוּ עֲלִילוֹתָיו. לָכֵן יִתְגַּאֵה הַמְּקַרָּה בְּמִים עֲלִיּוֹתָיו.**

אָמְרוּ לֵאלֹהִים.

**גָּאָה וְגִבּוּהַ בְּשָׁמַי מַעֲלָה. עוֹטָה אוֹר כְּשִׁמְלָה. לוֹ הַגְּבוּרָה וְהַגְּדֻלָּה. וְהַעֲזָ
וְהַמְּשִׁלָּה. לָכֵן יִתְגַּאֵה וּמִלְכוּתוֹ בְּכָל מְשִׁלָּה.**

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

דְּגוּל מִרְבּוֹת קֹדֶשׁ. וְנֹאדָר בְּקֹדֶשׁ. דָּרְכוּ בְּקֹדֶשׁ. וּמִשְׁתַּחֲוִים לוֹ בַּהֲדָרַת
קֹדֶשׁ. לָכֵן יִתְגַּאֵה הַלִּיכוֹת אֵלַי מַלְכֵי בְּקֹדֶשׁ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

הוֹדוּ כֶּסֶה שָׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם. יִרְעַם מִשְׁמַיִם. לְקוֹל תַּתּוֹ
הַמּוֹן מִיָּם בְּשָׁמַיִם. לָכֵן יִתְגַּאֵה הַנוֹטָה כַּדָּק שָׁמַיִם.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

וְכָל בְּשָׁלִישׁ עֶפְר הָאָרֶץ. יְדוּ יִסְדָּה אָרֶץ. וַיִּמְיֵנוּ טַפְחָה שְׁמַי עֶרֶץ.
וְהַעֲמִידֵם בְּלֵי פֶרֶץ לָכֵן יִתְגַּאֵה הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

זֶהר כֶּסָּאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ. מִשְׁרָתָיו לוֹהֲטֵי אֵשׁ. נִגָּה לְאֵשׁ וּמְבָרִיק הָאֵשׁ.
לִפְנֵינוּ נִמְשָׁכִים נִהְרֵי אֵשׁ. לָכֵן יִתְגַּאֵה אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

חַי עוֹלָמִים. צַר בְּיָה עוֹלָמִים. אֲנָה בֵּית עוֹלָמִים. מְכוֹן לְשַׁבְּתָד עוֹלָמִים.
לָכֵן יִתְגַּאֵה עֲתִיק יוֹמִין.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

טְהוֹר עֵינַיִם. סְבִיבוֹתָיו חֲשֵׁרֶת מַיִם. עֵבִי שְׁחָקִים חֲשֻׁכַת מַיִם.
טוֹעֲנֵי מִרְכַּבְתּוֹ גְּבוֹתָם מְלֹאוֹת עֵינַיִם. לָכֵן יִתְגַּאֵה מִצְוֹת יְהוָה בְּרָה
מֵאִירַת עֵינַיִם.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

יֹדַע מַה בְּסִתְרֵי חֲשָׁד. לֹא יִחְשִׁיד מִנוּ כָּל חֲשָׁד. קֶץ שָׁם לְחֲשָׁד. הוֹפֵד
לְבַקֵּר צְלָמוֹת וְחֲשָׁד. לָכֵן יִתְגַּאֵה יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֲשָׁד.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

כּוֹנוֹן כֶּסָּאוֹ לְמִשְׁפָּט. מְכוֹן כֶּסָּאוֹ צְדָק וּמִשְׁפָּט. אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. תֹּאחֲזֵ יְדוּ
בְּמִשְׁפָּט. לָכֵן יִתְגַּאֵה וַיִּגְבֶּה יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

לוֹ יָאֲתָה מְלוּכָה. שׁוֹכֵן עַד וְאֵת דָּבָא. מְשִׁיב אָנוּשׁ עַד דָּבָא. וְאוֹמֵר שׁוּבוּ
בְרוּחַ נְמוּכָה. לָכֵן יִתְגַּאֵה כִּי לִיהוָה הַמְלוּכָה.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

מוֹשֵׁל בַּגְּבוּרָתוֹ עוֹלָם. הַכֹּל צָפוּי וְלֹא נֶעְלָם. זֶה שְׁמוֹ לְעוֹלָם. חֲסִדוֹ מְעוֹלָם
וְעַד עוֹלָם. לָכֵן יִתְגַּאֵה בְרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

נוֹצֵר חֲסֵד לְאֶלֶף דּוֹר. לוֹחֵם קָמְיוֹ מְדוֹר דּוֹר. מְקִים סִכַּת מְשִׁיחוֹ לְגִדּוֹ.
הָאוֹר חוֹנֵה עֲמוֹ בְּמִדּוֹר. לָכֵן יִתְגַּאֵה זֶה זָכְרוּ לְדוֹר דּוֹר.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

141 סוֹבֵל עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. שׁוֹמֵעַ אֶל אַבְיוֹנִים. מְאֲזִין שִׁיחַ חַנוּנִים.
מְקַשֵּׁב שׁוֹעַ רְנָנִים. לָכֵן יִתְגַּאֵה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדָנֵי הָאֲדָנִים.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

עֲזוֹ וּגְבוּרַת אִישׁ מְלַחְמָה. נוֹקֵם לְצָרְיוֹ וּבֹעֵל חֲמָה. מְכָרִית קָמְיוֹ בְּמַהוּמָה.
נוֹהֵם עֲלֵיהֶם בְּנִהּימָה. לָכֵן יִתְגַּאֵה יְהוָה אִישׁ מְלַחְמָה.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

פֹּעֵל וְעֹשֶׂה הַכֹּל. בִּידוֹ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לְכֹל. אֱלֹוֵי יִשְׁבְּרוּ עֵינַי כֹּל. וְעֵינָיו
מְשׁוּטְטוֹת בְּכֹל. לָכֵן יִתְגַּאֵה עֲלִיוֹן עַל כֹּל.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

צָדִיק בְּכֹל דְרָכָיו. יֵשֶׁר מְצִיץ מַחְרָכָיו. חֲפֵץ בְּעַם מְמַלְכָיו. יִרְשׁוּ אֶרֶץ
מְבָרְכָיו. לָכֵן יִתְגַּאֵה בְּרָכוֹ יְהוָה מְלַאֲכָיו.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

קוֹרָא הַדּוֹרוֹת מֶרְאֵשׁ. מְגִיד אַחֲרִית מֶרְאֵשׁ. בְּחַר בָּאֵם דַּלַּת רֶאֱשׁ. עֲזוֹ
יוֹם יוֹם לְדְרוֹשׁ. לָכֵן יִתְגַּאֵה הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֶאֱשׁ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

רַם וְנִשָּׂא שׁוֹכֵן עַד. בְּטַחוּ בּוֹ עַדֵי עַד. כְּבוֹדוֹ בְּסוֹד קְדוּשִׁים וְעַד. וְלַעַם
קְדוּשׁוֹ נֹעֵד. לְכֵן יִתְגַּאֵה הַמְּבִיט לְאָרֶץ וְתִרְעַד.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

שְׁבִילוֹ בְּמִים רַבִּים. שְׁמִי מְרַעֵף רַבִּיבִים. שְׁמוֹ מִיַּחֲדִים שַׁחַר וְעַרְבִים.
בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים. לְכֵן יִתְגַּאֵה יְהוָה צְבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוֹבִים.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

תְּהַלְתוּ מְלָאָה הָאָרֶץ. מַעֲבִיר כְּלִיּוֹן וְחֶרֶץ. מְשִׁיב אֶף וְחֶרוֹן וְקָרָץ. שׁוֹעַ
מַחֲנִינֵי יָרֵץ. לְכֵן יִתְגַּאֵה יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מֵה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל הָאָרֶץ.

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי אֱלֹהֵינוּ.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

אֵין מִי בְּשַׁחַק יַעֲרֹךְ לוֹ. בְּבִנְי אֱלִים יִדְמָה לוֹ. גְּבוּהִים עֲלֶה לְמוֹשֵׁב לוֹ.
דְּרִי גֵיא כְּחַגְבִּים לְמוֹלוֹ. לְכֵן יִתְגַּאֵה הַצּוֹר תַּמִּים פְּעֵלוֹ.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

הַמְּשַׁל וְפָחַד עַמּוֹ. וְהִרְבֶּה פְּדוּת עַמּוֹ. זַעַק וְלַחַשׁ עַמּוֹ. חָשׁ וּמְאֲזִין
מִמְרוֹמוֹ. לְכֵן יִתְגַּאֵה יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

טָרַף נֶתַן לִירָאָיו. יוֹבִילוּ שֵׁי לְמוֹרָאָיו. כִּפְתִי גְדוּדֵי צְבָאָיו. לֹא יִשׁוּרוּ כְּבוֹד
מִרְאָיו. לְכֵן יִתְגַּאֵה הַנֵּה עֵינֵי יְהוָה אֶל יִרְאָיו.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

מְלַאֲכֵיו עוֹשֶׂה רוּחוֹת. נִקְדָּשׁ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת. סוֹכֶת שְׁפִיכוֹת
שִׁיחוֹת. עוֹנֶה וּמַעֲמִיד רְנוּחוֹת. לְכֵן יִתְגַּאֵה אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

פּוֹדֶה מִשַּׁחַת עַמּוֹסָיו. צוֹר יוֹדֵעַ חוֹסָיו. קְדוֹשׁ מְפַלֵּא נְסִיו. רַחוּם
לְמַרְצָיו וּמַכְעִיסָיו. לְכֵן יִתְגַּאֵה וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.

סוגרים את הארון ואומרים בלחש.

מעשה אנוש תחבולותיו מזמה. שבתו בתוך מרמה. רפידתו רמה.
קבור בסעיף אדמה. ואיך יתגאה אדם להבל דמה.

פותחים את הארון.

אבל מעשה אלהינו.

שומע שועות. שועה ערך שועות. תורותיו משעשעות. תכסיסו כובע
ישועות. לכן יתגאה האל לנו אל למושעות.

סוגרים את הארון

א על ישראל אמונתו. על ישראל ברכתו. על ישראל גאותו. על
ישראל דברתו. על ישראל הדרתו. על ישראל ועידתו. על ישראל
זכירתו. על ישראל חמלתו. על ישראל טהרתו. על ישראל ישרתו.
על ישראל כנותו. על ישראל לאמתו. על ישראל מלכותו. על ישראל
נעימתו. על ישראל סגלתו. על ישראל עדתו. על ישראל פעלתו.
על ישראל צדקתו. על ישראל קדשתו. על ישראל רוממותו. חזן על
ישראל שכינתו. על ישראל תפארתו.

ובכן נאדרך חי העולמים.

פותחים הארון.

האדרת והאמונה לחי עולמים.

הבינה והברכה לחי עולמים.

הגאונה והגדלה לחי עולמים.

הדעה והדבור לחי עולמים.

ההוד וההדר לחי עולמים.

הועד והנתיקות לחי עולמים.

הזך והזהר לחי עולמים.

החיל והחסן לחי עולמים.

הטכס והטהר לחי עולמים.

היחוד והיראה לחי עולמים.

הכֹּתֵר וְהַכְּבוֹד לְחַי עוֹלָמִים.
 הַלְקַח וְהַלְבוֹב לְחַי עוֹלָמִים.
 הַמְּלוּכָה וְהַמְּשֻׁלָּה לְחַי עוֹלָמִים.
 הַנּוֹי וְהַנְּצַח לְחַי עוֹלָמִים.
 הַשְּׁגוּי וְהַשְּׁגָב לְחַי עוֹלָמִים.
 הַעֲזָז וְהַעֲנֹנָה לְחַי עוֹלָמִים.
 הַפְּדוּת וְהַפְּאָר לְחַי עוֹלָמִים.
 הַצְּבִי וְהַצְּדָק לְחַי עוֹלָמִים.
 הַקְּרִיָּאָה וְהַקְּדוּשָׁה לְחַי עוֹלָמִים.
 הַרוֹן וְהַרֹמְמוֹת לְחַי עוֹלָמִים.
 הַשִּׁיר וְהַשְּׁבַח לְחַי עוֹלָמִים.
 הַתְּהִלָּה וְהַתְּפָאֶרֶת לְחַי עוֹלָמִים.
 סוּגְרִים הָאֲרוֹן.

הַחֲזֹן קוֹרֵא פְסוּק וְהַקֹּהֵל חוֹזֵר אַחֲרָיו.
לְיוֹשֵׁב תְּהִלוֹת. לְרוֹכֵב עֲרְבוֹת. קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ.

הַחֲזֹן קוֹרֵא פְסוּק וְהַקֹּהֵל חוֹזֵר אַחֲרָיו.
**זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אֵיךְ אֵל אֵלִים. אָנָּה שׁוֹכֵן מְעַלְיָם.
 וְכֹלֵם מְעַרְצִים וּמְקַדְּשִׁים וּמְהַלְלִים.**

פּוֹתְחִים הָאֲרוֹן

לְאֵל עוֹרֵךְ דִּין.
 לְבוֹחֵן לְכְבוֹת בְּיוֹם דִּין.
 לְגוֹלָה עֲמוּקוֹת בְּדִין.
 לְדוֹבֵר מִיִּשְׂרָאֵל בְּיוֹם דִּין.
 לְהוֹגֵה דְעוֹת בְּדִין.
 לְנֹתֵיק וְעוֹשֵׂה חֶסֶד בְּיוֹם דִּין.
 לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ בְּדִין.
 לְחוֹמֵל מְעַשְׂיוֹ בְּיוֹם דִּין.
 לְטַהֵר חוֹסְיוֹ בְּדִין.

לְיֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת בַּיּוֹם דִּין.
לְכוֹבֵשׁ כַּעֲסוֹ בְּדִין.
לְלוֹבֵשׁ צְדָקוֹת בַּיּוֹם דִּין.
לְמוֹחַל עֲוֹנוֹת בְּדִין.
לְנוֹרָא תְהִלּוֹת בַּיּוֹם דִּין.
לְסוֹלַח לְעִמוּסָיו בְּדִין.
לְעוֹנָה לְקוֹרְאָיו בַּיּוֹם דִּין.
לְפוֹעַל רַחֲמָיו בְּדִין.
לְצוֹפֵה נִסְתָּרוֹת בַּיּוֹם דִּין.
לְקוֹנָה עֲבָדָיו בְּדִין.
לְרַחֵם עִמּוֹ בַּיּוֹם דִּין.
לְשׁוֹמֵר אוֹהֲבָיו בְּדִין.
לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו בַּיּוֹם דִּין.
סוּגְרִים הָאֲרוּן.

וּבְכוּן וּלְךָ תַעֲלֶה קִדְשָׁהּ. כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח.

קְדוּשָׁה

תפילה זאת נחשבת לקדושה ביותר. היא נאמרת בעמידה ברגלים צמודות. כל קטע נאמר על ידי הקהל ולאחר מכאן על ידי החזן.

כְּתוּר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה עִם עִמְךָ יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מִטָּה.

יְחַד כְּלֵם קִדְשָׁהּ לְךָ יִשְׁלֹשׁוּ, כְּדַבֵּר הָאָמּוּר עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֵל
זֶה וְאָמַר.

קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כְּבוֹדוֹ מְלֹא
עוֹלָם מְשֻׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. לְעַמְתָּם
מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מְמֻקְוָמוֹ. מְמֻקְוָמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ וְיַחֲזֵן עִם

המיוחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים באהבה שמע אומרים.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד. הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיַּגְאֵלְנוּ שְׁנִית. וַיִּשְׁמַעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שְׁנִית לְעֵינֵי כָל חַי לְאֹמֵר. הֵן גְּאֵלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרֵית כְּרֹאשִׁית לְהִיּוֹת לְכֶם לְאֱלֹהִים. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

החזן אומר בקול. אֲדִיר אֲדִירֵנוּ יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ
הקהל עונה בקול. מֶה אֲדִיר שְׁמַךְ בְּכָל הָאָרֶץ.

החזן אומר בקול. וְהִנֵּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ.
הקהל עונה בקול. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

החזן אומר בקול. וּבְדַבְרֵי קִדְשׁ כְּתוּב לְאֹמֵר.
הקהל עונה בקול. יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֵיךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּיָהּ.
סיום ה"קדושה" אפשר לשבת.

לְדוֹר וָדוֹר נְגִיד גְּדֻלָּה, וּלְנֹצֵחַ נְצַחִים קִדְשֶׁתְךָ נְקִדִישׁ, וְשִׁבְחֶךָ אֱלֹהֵינוּ מְפִינּוּ לֹא יְמוּשׁ לְעוֹלָם וָעַד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל, כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.

חֲמוּל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לָךְ חוֹסֵיךָ. בְּצַדִּיק עֲמוּסֵיךָ. תִּקְדֵשׁ אֲדוֹן עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. כִּי מְקַדִּישֶׁךָ בְּקִדְשֶׁתְךָ קִדְשֶׁתְךָ. נֹאֵה לְקָדוֹשׁ פֶּאֶר מְקַדוֹשִׁים. בְּאֵין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מוֹל מְגִיד פֶּשַׁע. תִּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֵק וּמִשְׁפָּט. וְצַדִּיקוֹ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט.

עוֹד יִזְכֹּר לָנוּ אֶהְבֵּת אֵיתָן, אֲדוֹנֵינוּ. וּבִבְנֵי הַנֶּעֱקֵד יִשְׁבִּית מְדִינָנוּ. וּבִזְכוֹת הַתָּם יוֹצִיא הַיּוֹם לְצַדִּיק דִּינָנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ. וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל צִיּוֹן מְשֻׁכָּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל מְלָכוֹת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל מְכוּנָךְ וְהִכְלָךְ.

וּבְכֹן תֵּן פְּחָדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאִימָתְךָ עַל כָּל מֵה שְׁבָרָאֲתָ וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ כָל־מֵה אֶגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵּי שְׁלָם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֹטָן לְפָנֶיךָ עַז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מֵה שְׁבָרָאֲתָ.

וּבְכֹן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לַעֲמֶךָ תְּהִלָּה לִירְאִיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפְתִחוֹן פֶּה לַמִּיחִלִּים לָךְ. שְׂמִיחָה לְאַרְצְךָ. וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ. וְצְמִיחַת קָרֶן לְדוֹד עֲבָדְךָ. וְעִרִיכַת נֶר לְבֹן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחְךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֹן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׁמְחוּ וְיִשְׂרִים יַעֲלֶזוּ. וְחֲסִידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כְּעֵשֶׂן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת יְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

147

וְתַמְלִיךְ אֶתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵהֲרָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כְּפִתּוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ. יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ. קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאִין אֱלֹהִים מִבְּלַעְדֶּיךָ. כְּפִתּוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקַּהֲל עוֹנָה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"
הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ. הַקַּהֲל עוֹנָה. "אֱמֹן"

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אֶהְבַּת אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ לַעֲבוֹדְתְּךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ.

וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לִשְׁבַת הַשְּׁבֵת הַזֶּה לַקִּדְשָׁה וְלַמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה וְלַמַּחֲלָה בּוֹ אֶת כָּל עוֹנוֹתֵינוּ (לִשְׁבַת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ זְכַר לִיצִיאַת מִצְרָיִם.

הוצאתי אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה. עשה עמנו כמה שהבטחתנו. ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתיים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם. השב שביתנו ורחמנו כמה שכתוב. ושב יהוה אלהיך את שביתך ורחמך ושב וקבצך מפל העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה. קבץ נדחינו כמה שכתוב. אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך. מחה פשעינו כעב וכענן כמה שכתוב. מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך. מחה פשעינו למענך כאשר אמרת אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור. הלבן חטאינו כשגל וכצמר כמה שכתוב. לנו נא ונזכחה יאמר יהוה אם יהיו חטאיכם כשנים כשגל לבינו אם יאדימו כתולע כצמר יהיו. זרוק עלינו מים טהורים וטהרנו כמה שכתוב. וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם. כפר חטאינו ביום הזה וטהרנו כמה שכתוב. כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו. רחם עלינו ואל תשחיתנו כמה שכתוב. כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם. מול את לבבנו לאהבה את שמך כמה שכתוב. ומל יהוה אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיך. המצא לנו בבקשתנו כמה שכתוב. ובקשתם משם את יהוה אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך. תביאנו אל הר קדשך ושמחנו בבית תפלתך כמה שכתוב. והביאותים אל הר קדשי ושמתים בבית תפילתי עולותיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים.

פותחים את ארון הקודש. החזן אומר פסוק פסוק והקהל חוזרים אחריו

שמע קולנו יהוה אלהינו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו. השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם. אמרינו האזינה יהוה בינה הגיגנו.

הפסוק הבא נאמר ע"י החזן והקהל בשקט
 יְהִי לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהִגִּיזוּן לִבְנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.

אֵל תְּשַׁלְּכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קְדֻשְׁךָ אֵל תִּקַּח מִמֶּנּוּ.
 אֵל תְּשַׁלְּכֵנוּ לַעֲת זְקֵנָה כְּכֹלֹת כַּחֲנוּ אֵל תַּעֲזְבֵנוּ.

ממשיכים בלחש

אֵל תַּעֲזֹבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֵל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה
 וַיֵּרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנוּ וּנְחַמְתָּנוּ. כִּי לָךְ יְהוָה
 הַחֲלֹנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֵל תַּעֲזְבֵנוּ
 וְאֵל תִּטְשֵׁנוּ וְאֵל תִּכְלִימֵנוּ. וְאֵל תִּפְרֹ בְרִיתְךָ אִתָּנוּ. קִרְבָּנוּ לְתוֹרַתְךָ.
 לְמַדְנוּ מִצְוֹתֶיךָ. הוֹרֵנוּ דְרָכֶיךָ. הֵט לִבְנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ. וּמוֹל אֶת
 לִבְנוּ לְאַהֲבַתְךָ. וְנִשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל
 תִּמְחֹל וְתִסְלַח לַעֲוֹנוֹנוּ כְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קְדֻשְׁךָ. לְמַעַן שְׁמֶךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ
 לַעֲוֹנֵי כִּי רַב הוּא.

150

החזן ממשיך בקול.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כְּפֹר לָנוּ. כִּי אָנוּ
 עֹמְדֵי וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנֵיךָ וְאַתָּה אֲבִינוּ. אָנוּ עֹבְדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנָנוּ.
 אָנוּ קֹהֲלְךָ וְאַתָּה חֲלֻקְנוּ. אָנוּ נִחְלָתְךָ וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ. אָנוּ צֹאנְךָ וְאַתָּה
 רֹעֵנוּ. אָנוּ כְרֹמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ. אָנוּ פְעֻלָּתְךָ וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ. אָנוּ רְעִיָתְךָ
 וְאַתָּה דוֹדָנוּ. אָנוּ סִגְלָתְךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עֹמְדֵי וְאַתָּה מְלַכְנוּ. אָנוּ
 מְאֻמִּירֶיךָ וְאַתָּה מְאֻמִּירָנוּ. אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן. אָנוּ קִשֵׁי
 עֶרְף וְאַתָּה אֶרֶץ אַפִּים. אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמִינוּ
 כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

יְדוּי קָצוֹר

כשואמרים את "אשמנו בגדנו" נוהגים להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אָנָּה תְּבֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלַתְנוּ. וְאֵל תִּתְעַלֵּם
 מִתְחַנְּתָנוּ. שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְקִשֵׁי עֶרְף לֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גִּזְלָנוּ. דִּבְרָנוּ דְּפִי.
הָעוֹיְנוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסָנוּ. טָפְלָנוּ שְׁקָר.
יַעֲצָנוּ רָע. כָּזְבָנוּ. לִצְנוּ. מִרְדְּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיְנוּ.
פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קִשִּׁינוּ עֵרָף.
רִשְׁעָנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.
סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁנָה לָנוּ.
וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאִנְחָנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעָנוּ לְכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתַן בְּלִבְנוּ לַעֲזוֹב דָּרֶךְ רָשָׁע וְחִישׁ
לָנוּ יֵשַׁע כְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֶיךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דְרָכּוֹ וְאִישׁ אֶן מַחֲשׁבוֹתָיו
וְיֵשֵׁב אֶל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֵּה לְסִלּוֹחַ.

החזן ממשיך בקול.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח וּמַחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בַּיּוֹם (לשבת
הַשְּׁבִיט הַזֶּה וּבַיּוֹם) צוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה (וְהַעֲתֵר לָנוּ בַתְּפִלָּתְנוּ). מַחַה
וְהַעֲבֵר פִּשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וְכַף אֶת יַצְרָנוּ לְהִשְׁתַּעֲבֵד לָךְ.
וְהַכְנֵעַ אֶת עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּאֵמֶת. וְחַדֵּשׁ כְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקֻדֶיךָ.
וּמוֹל אֶת לִבְנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. כְּכַתוּב בַּתּוֹרָתְךָ וּמַל יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ וְאֶת לִבְבִּי לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ
וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ. הַזְדוֹנוֹת וְהַשְּׂגָאוֹת אֶתָּה מַכִּיר. הִרְצוֹן וְהָאֲנָס
הַגְּלוּיִם וְהַנְּסֻתָּרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִים וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ. מָה חַיִּינוּ. מָה
חַסְדְּנוּ. מָה צְדָקוֹתֵינוּ. מָה יְשׁוּעָתְנוּ. מָה כַּחֲנוּ. מָה גְבוּרָתְנוּ. מָה נְאֻמֵּךָ
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כְּאִין לְפָנֶיךָ
וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הָיוּ וְחַכְמַיִם כְּבִלֵי מִדְּעָה וּגְבוּרִים כְּבִלֵי הַשֶּׁכֶל. כִּי רַב
מַעֲשֵׂיהֶם תְּהִי וַיְמִי חַיֵּיהֶם הִבֵּל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין
כִּי הִכַל הִבֵּל.

מָה נְאֻמֵּךָ לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמָה נִסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל
הַנְּסֻתָּרוֹת וְהַנְּגָלוֹת אֶתָּה יוֹדֵעַ.

שְׁמַךְ מַעֲלָם עֹבֵר עַל פְּשָׁע. שׁוֹעֲתָנוּ תֹאזִין בְּעַמְדָנוּ לְפָנֶיךָ בַתְּפִלָּה.
תַּעֲבֹר עַל פְּשָׁע לַעַם שְׂבִי פְשָׁע. תִּמְחָח פְּשָׁעֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.

אַתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חַי. אַתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי
בְּטוֹן וּבֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אֵין דְּבַר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
וּבְכֵן יֵהי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל
כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

וידוי ארוך

אומרים וידוי זה בעמידה, ובכל פעם שאומרים "על חטא" נוהגים להכות על
מקום הלב באגרוף יד ימין. לומר שכל חטאי נעשו בבחירתי ובאחריותי.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבִרְצוֹן.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלִי דַעַת.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבִמְרָמָה.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רֵעַ.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדוּוּי פֶּה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבִשְׂגָגָה.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.

עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֻזֵק יָד.

וְעַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאָת שִׁפְתַיִם.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּיצַר הָרֵעַ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סֶלַח לָנוּ. מַחֵל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שׁוֹחַד.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֵעַ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצְוֹן.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׂא וּבְמַתָּן.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁךְ וּבְמַרְבִּית.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שִׁפְתוֹתֵינוּ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקוֹר עֵינַי.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוֹת.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֲזוֹת מִצַּח.

וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סֶלַח לָנוּ. מַחֵל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפְרִיקַת עוֹל.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רָע.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַרוֹת עֵינַי.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלוֹת רָאשׁ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֶרֶף.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רְגָלַיִם לְהָרֵעַ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִכְלוֹת.

על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם.
 על חטא שחטאנו לפניך בתשומת יד.
 ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מכת מרדות.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם כרת וערירי.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין.
 סקילה. שרפה. הרג. וחנוק.

154

על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. בין שיש בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלויים לנו לפניך הם גלויים וידועים. כדבר שנאמר הנסתרת ליהנה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת.

ממשיכים בלחש עד "אלהנו ואלהי אבותינו" עמ'

וְדוּד עבדך אמר לפניך. שגיאות מי יבין מנסתרות נקני. נקנו יהנה אלהינו מכל פשעינו וטהרנו מכל טמאותינו וזרק עלינו מים טהורים וטהרנו. ככתוב על יד נביאך וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם.

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבְבִים שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. כִּכְתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ כִּי כְשֶׁלֶת בְּעוֹנֶךָ. וְנֹאמַר קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל יְהוָה אִמְרוּ אֵלֵינוּ כָּל תְּשׂא עֵזוֹן וְקַח טוֹב וְנִשְׁלַמָּה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ. וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שְׂבִים. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה מְרֹאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ. וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת לָךְ.

וּמֵאֵהֲבַתְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהֲבַת אֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וּמִחֲמַלְתְּךָ מִלְכָנוּ שְׁחַמְלַת עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ וְנִתַּת לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת יוֹם (לִשְׁבַת הַשְּׁבַת הַזֶּה לְקַדְשָׁה וְלִמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) צוּם הַכַּפָּרִים הַזֶּה. לְמַחֲלַת חֲטָא וְלִסְלִיחַת עֵזוֹן וְלִכְפָּרַת פְּשָׁע.

יוֹם אֲשֶׁר אֲשַׁמְנוּ יַצְלַל וְיִסְגֵר. הַיּוֹם תִּסְלַח לְכָל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר. כִּכְתוּב בְּתוֹרַתְךָ וְנִסְלַח לְכָל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה. יוֹם בְּגִדְנוּ תְשׂא וְתִסְלַח. הַיּוֹם שְׂמַך יֶאֱמֵן אֵל טוֹב וְסִלַּח. כִּכְתוּב בְּדַבְרֵי קְדוֹשְׁךָ כִּי אַתָּה אֲדַנִּי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

יוֹם גַּעַלְנוּ חֲקִיךָ שִׁכַח וְעָזַב. הַיּוֹם רַחֲמֵנוּ וְנָשׁוּב וְדַרְךְ רְשַׁע נַעֲזֹב. כִּכְתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ יַעֲזֹב רְשַׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶזְרוֹ מִחֲשָׁבוֹתָיו וְיָשׁוּב אֵל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה לְסִלּוֹחַ. יוֹם דְּפִינוּ אָנָּה שָׂא נָא. הַיּוֹם קָשָׁב תַּחֲנוּנֵינוּ וּבְתַחֲנוּן סִלַּח נָא. כִּכְתוּב בְּתוֹרַתְךָ סִלַּח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כִּגְדַל חֲסִדְךָ וְכֹאשֶׁר נִשְׂאָתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ. וְשֵׁם נֹאמַר. וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ. בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שְׂמַך הַמִּצָּא לָנוּ מוֹחַל וְסוֹלַח. סִלַּח נָא לְמַעַן שְׂמַך.

יוֹם חֲנֻךְ עָנּוּ בְּעַדְנוּ תִּזְכֹּר. הַיּוֹם סִלַּח לְעוֹנֵינוּ וְחֲטָא אֵל תִּזְכֹּר. כִּכְתוּב בְּדַבְרֵי קְדוֹשְׁךָ אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עוֹנוֹת רֵאשׁוֹנִים מֵהָר יִקְדְּמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דְלוֹנוּ מֵאֵד.

יוֹם טְעוֹתֵנוּ יִבְקֵשׁ וְאִין. הַיּוֹם נֹאם הָקָם יִבְקֵשׁ עֵזוֹן וְאִינוּנוּ. כִּכְתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ בְּיָמִים הָהֵם וּבְעַת הַהִיא נֹאם יְהוָה יִבְקֵשׁ אֶת עֵזוֹן יִשְׂרָאֵל וְאִינוּנוּ וְאֶת חֲטָאת יְהוּדָה וְלֹא תִמְצָאֵנָה כִּי אֶסְלַח לְאֲשֶׁר אֲשָׂאִיר.

יום יִדְרֹשׁוּךְ מִצָּרָךְ וּמִטְהַר. הַיּוֹם מִכָּל חַטָּאתֵינוּ אוֹתָנוּ תִּטְהַר. כִּכְתוּב
בְּתוֹרַתְךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי
יְהוָה תִּטְהַרוּ.

יוֹם כֹּל תִּשָּׂא עֵוֹן בְּתַחֲנוּן אַבְטָה. הַיּוֹם לְשׁוּעָתָנוּ אֲזֵן הִטָּה. כִּכְתוּב
בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמַע פֶּקֶח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שְׂמִמְתָנוּ וְהַעִיר
אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צְדָקָתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ
לִפְנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּיּוּם. אֲדַנִּי שְׁמָעָה אֲדַנִּי סִלַּחָה אֲדַנִּי הַקְּשִׁיבָה
וַעֲשֵׂה אֵל תִּאָחֵר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמְּךָ. בְּעִבּוֹר
כְּבוֹד שְׁמֶךָ הִמְצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה. שְׁמַע בְּקוֹל תִּפְלָתָנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

מִי אֵל כְּמוֹךָ. תַּעֲבֹר עַל פְּשָׁע. לַעַם שְׂבִי פְשָׁע. כִּכְתוּב עַל יַד נְבִיאְךָ
מִי אֵל כְּמוֹךָ נִשָּׂא עֵוֹן וְעוֹבֵר עַל פְּשָׁע לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ לֹא הַחֲזִיק לַעֲד
אִפּוֹ כִּי חִפֵּץ חֶסֶד הוּא. יְשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׂ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצְלוֹת
יָם כֹּל חַטָּאתָם. וְכֹל חַטָּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלִיךְ בְּמִקּוֹם אֲשֶׁר לֹא
יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם. וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אָמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּינוּ מִימֵי קֶדֶם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מחל לעוונותינו ביום (לשבת השבת
הזה וביום) הכפורים הזה. מחה והעבר פשעינו וחסאתינו מנגד עיניך.
כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחסאתיך לא אזכר. ונאמר
מחיתי כעב פשעיך וכענן חסאתיך שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר כי
ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו.
(לשבת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן
חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמחנו בישועתך. (לשבת והנחילנו
יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינחו בו כל ישראל מקדשי
שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי
ישרון בכל דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח (אלא אתה).
ברוך אתה יהוה מלך מוחל וסולח לעוונותינו ולעונות עמו בית ישראל
ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, מלך על כל הארץ מקדש (לשבת
השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלֹתֶם שְׁעָה. וְהִשֵּׁב אֶת
הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפַלְתֶּם מֵהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל
בְּרָצוֹן וְתֵהִי לְרָצוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֵךְ
לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה   הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.   הקהל עונה. "אמן"

החזן אומר בקול "מודים". והקהל אומר באותו זמן בלחש "מודים דרבנן"

"מודים דרבנן"

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
כָּל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ.
כֵּן תַּחֲיֵנוּ וְתִקְּמֵנוּ, וְתֵאֱסֹף
גְּלוּיֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ,
לְשִׁמּוֹר חֻקֶּךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ,
וְלַעֲבֹדָךְ בְּלִבְּב שְׁלָם, עַל שְׂאֵנוּ
מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרְנוּ צוֹר חַיֵּינוּ,
מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסְיֶךָ
שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עָרַב וּבָקֵר
וְצַהֲרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ
רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ
חֲסִדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם קוִיֵּנוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

הקהל אומר בקול ואחר כך החזן שונה.

אֲבִינוּ מִלְּכַנּוּ זָכַר רַחֲמֶיךָ וְכָבֵשׁ כְּעֶסֶף וְכִלְיָה דָּבָר וְחָרַב
וְרָעַב וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וְעוֹן וּמַגָּפָה וּפָגַע רַע וְכָל מַחְלָה
וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִטְטָה וְכָל מִינֵי פְרַעַנְיוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה
וְשִׁנְאַת חַנָּם מְעַלְּנוּ וּמַעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

הקהל אומר בקול ולאחריו החזן
וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

**וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלּוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת
 לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנו וְעִזְרָתֵנו סֵלָה הָאֵל הַטוֹב.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
 הַטוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נְאֻה לְהוֹדוֹת. הקהל עונה. "אָמֵן"**

ברכת כהנים

ברכת כהנים נאמרת על ידי כהנים, העומדים לפני ארון הקודש, מכסים ידיהם
 ופניהם ומברכים "את עמו ישראל באהבה". אף שהברכה נקראת ברכת כהנים,
 הכהנים לא יוצרים את הברכה. אלא מהווים צינור דרכו הברכה עוברת מה'
 לציבור. על כן, על מנת שברכה זאת "תעבור" בצינור הכהונה צריך שתשרור אהבה
 בין הכהנים לציבור. חז"ל אומרים שכשהכהנים מברכים את ברכתם השכינה
 שורה בין אצבעות ידיהם. ועל כן נוהג הציבור שלא להביט בכהנים אלא להשפיל
 ראשו. כיום נוהגים הכהנים לכסות את ידיהם בטליתות ולכן אין חיוב להסב פנינו
 מהכהנים ואף על פי כן מנהג זה נשאר אצל רבים וטובים

158

אם אין כהנים יאמר החזן.

**אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָּה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בְּתוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל
 יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּנָה מִפִּי אֶהְרֶן וּבְנָיו כְּהֻנִּים עִם קְדוּשָׁה, כְּאָמֹר.
 יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ. יָאֵר יְהוָה פְּנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וַיְחַנְּךָ. יֵשֵׂא יְהוָה פְּנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ
 וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם.**

אם עלו כהנים לדוכן קוראים להם. "כהנים", והכהנים מברכים.

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ. הַצִּיּוּר עוֹנִים. אָמֵן, כֵּן יֵהי רְצוֹן
 יָאֵר יְהוָה פְּנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וַיְחַנְּךָ. הַצִּיּוּר עוֹנִים. אָמֵן, כֵּן יֵהי רְצוֹן
 יֵשֵׂא יְהוָה פְּנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלוֹם. הַצִּיּוּר עוֹנִים. אָמֵן, כֵּן יֵהי רְצוֹן

אֱלֹהֵינוּ שְׁלֹמֵנוּ וְבִרְכָּהּ, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ כְּאֶחָד יָחַד בְּאוֹר פְּנִידָה, כִּי בְּאוֹר
 פְּנִידָה נִתְּתָה לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וְבִרְכָּה
 וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלֹמֵנוּ, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ, לְבְרַכְנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת
 כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלֹמֵנוּ.

הקהל אומר בקול ולאחריו החזן.

בְּסִפְרֵי חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלֹמֵנוּ, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת,
 יְשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית
 יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלֹמֵנוּ.

ברוך אתה יהוה הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
 המברך את עמו ישראל בשלום. הקהל עונה. "אמן"
 יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי.

פותחים הארון ואומרים בלחש.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ אֵלָא אֶתְּהָ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ חֲדָשׁ עֲלֵינוּ שְׁנָה טוֹבָה.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ בְּטַל מַעֲלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ בְּטַל מַחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ הִפְרַ עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ כְּלָה כָּל צָר וּמַשְׁטִיין מַעֲלֵינוּ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ סְתָם פִּיּוֹת מַשְׁטִינֵינוּ וּמַקְטָרְגֵינוּ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ כְּלָה דְבַר וְחָרֵב וְרָעַב וְשָׁבִי וּמַשְׁחִית

וְעוֹן וּשְׂמֵד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ מִנַּע מַגְפָּה מִנְחָלְתְךָ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ סִלַּח וּמַחֵל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחֲטָאֵתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ מַחֵק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.

החזן אומר והקהל חוזר אחריו.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הַחַיִּים הַחַיִּים בְּתוֹבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ שְׁלַח רַפּוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ קַרְע רַע גָּזֵר דִּינֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ זְכַרְנוּ בְּזַכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּת.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה.

הקהל ממשיך בלחש.

אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הַצִּמְח לֵנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֵב.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מֵלֵא יְדִינוּ מְבֹרָכֹתֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ מֵלֵא אֲסַמִּינוּ שְׁבַע.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצּוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפְלָתֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ זְכוּר, כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רַצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ חַמֵּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְּנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחִוּדְךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קְדוּשַׁתְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ נִקֵּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּדִים.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.

אָבִינוּ מֶלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
אָבִינוּ מֶלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׂמְךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנוֹקְרָא עֲלֵינוּ.
אָבִינוּ מֶלְכֵנוּ חַנּוּן וְעַנּוּן כִּי אֵין בְּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה
וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
סוּגְרִים הָאֲרוֹן.

קדיש שלם.

החזן אומר	יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.
הקהל עונה	אָמֵן
החזן אומר	בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ, וְיִצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ.
הקהל עונה	אָמֵן
החזן אומר	בְּחַיִּכּוֹן וּבְיֻמִּיכּוֹן וּבְחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.
הקהל והחזן	אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
החזן	יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.
הקהל עונה	בְּרִיךְ הוּא.
החזן אומר	לְעֵלָא וְלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמְתָּא דְאֲמִירָן בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.
הקהל עונה	אָמֵן
החזן אומר	תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קִדָּם אָבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן.
הקהל עונה	אָמֵן
החזן אומר	יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.
הקהל עונה	אָמֵן

החזן אומר עושה השלום במרומו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

שיר של יום

בזמן שבית המקדש היה קיים היו הלויים שרים בכל יום שיר מזמור המיוחד לאותו היום. לאחר החורבן תיקנו חכמים לכל הציבור לומר בכל יום את המזמור המיוחד לאותו היום זכר לבית המקדש

שיר של יום שני.

היום, יום שני בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש. שיר מזמור לבני קרח. גדול יהנה ומהלל מאד, בעיר אלהינו הר קדשו. יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון, ירכתי צפון קרית מלך רב. אלהים בארמנותיה נודע למשגב. כי הנה המלכים נועדו, עברו יחדו. המה ראו כן תמהו, נבהלו נחפזו. רעדה אחזתם שם, חיל פילדה. ברוח קדים, תשבר אניות תרשיש. כאשר שמענו כן ראינו בעיר יהנה צבאות, בעיר אלהינו, אלהים יכוננה עד עולם סלה. דמינו אלהים חסדה, בקרב היכלה. כשמד אלהים כן תהלתך על קצוי ארץ, צדק מלאה מינה. ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה, למען משפטיה. סבו ציון והקיפוה, ספרו מגדליה. שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה, למען תספרו לדור אחרון. כי זה אלהים אלהינו עולם ועד, הוא ינהגנו על מות.

שיר של יום רביעי.

היום, יום רביעי בשבת, שבו היו הלויים אומרים בבית המקדש. אל נקמות יהנה, אל נקמות הופיע. הנשא שפט הארץ, השב גמול על גאים. עד מתי רשעים, יהנה, עד מתי רשעים יעלזו. יביעו ידברו עתק, יתאמרו כל פעלי און. עמד יהנה ידכאו, ונחלתך יענו. אלמנה וגר יהרגו ויתומים ירצחו. ויאמרו לא יראה יה, ולא יבין אלהי יעקב. בינו בערים בעם, וכסילים מתי תשכילו. הנטע און הלא ישמע, אם

יִצַר עֵינַי הַלֵּא יְבִיט. הַיִּסֵּר גּוֹיִם הַלֵּא יוֹכִיחַ, הַמְלַמֵּד אָדָם דַּעַת. יְהוָה יִדַּע
מַחֲשֹׁבוֹת אָדָם, כִּי הֵמָּה הַבָּל. אֲשֶׁרֵי הַגָּבַר אֲשֶׁר תִּיַסְרֵנוּ יְהוָה, וּמִתּוֹרַתְךָ
תִּלְמַדְנוּ. לְהַשְׁקִיט לוֹ מִיָּמִי רַע עַד יִכְרֶה לְרָשָׁע שַׁחַת. כִּי לֹא יִטֵּשׁ יְהוָה
עִמּוֹ, וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב. כִּי עַד צֶדֶק יֵשׁוּב מִשְׁפָּט, וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׂרָיִ
לֵב. מִי יָקוּם לִי עִם מְרַעִים, מִי יִתְיַצֵּב לִי עִם פְּעָלֵי אָוֶן. לֹוֹלֵי יְהוָה
עֲזַרְתָּה לִּי, כַּמַּעֲט שְׂכָנָה דוֹמָה נִפְשִׁי. אִם אֲמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי, חֲסַדְךָ
יְהוָה יִסְעֲדֵנִי. בְּרַב שְׂרַעְפֵי בְקַרְבִּי, תִּנְחוּמִיךָ יִשְׁעִשְׁעוּ נִפְשִׁי. הִיחַבְּרְךָ
כֶּסֶף הַחוֹת, יִצַר עֵמֶל עָלַי חֶק. יְגוּדוּ עַל נֶפֶשׁ צְדִיק וְדָם נָקִי יִרְשִׁיעוּ.
וַיְהִי יְהוָה לִי לְמִשְׁגֵּב, וְאֱלֹהֵי לְצוּר מַחֲסִי. וַיֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם אֶת אֹזְנֵם
וּבְרַעְתֶּם יִצְמִיתֶם, יִצְמִיתֶם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לָכֵן נִרְנָנָה לִיהוָה, נִרְיַעָה לְצוּר
יִשְׁעֵנוּ. נִקְדָּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת נִרְיַע לוֹ. כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה, וּמְלֶךְ
גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים.

שיר של יום חמישי.

163

הַיּוֹם, יוֹם חֲמִישִׁי בַשַּׁבָּת, שָׁבוּ הָיוּ הַלּוֹיִם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.
לְמַנְצַח עַל הַגִּתִּית לְאַסֹּף. הִרְנִינוּ לְאֱלֹהִים עֲזָנוּ הִרְיַעוּ לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב.
שָׂאוּ זִמְרָה וּתְנוּ תוֹף, כְּנֹר נְעִים עִם נָבֶל. תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר, בְּכֶסֶה
לְיוֹם חַגְנוּ. כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. עֵדוֹת בִּיהוֹסֵף
שָׁמוּ בְּצֵאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם, שִׁפְתַּי לֹא יִדְעֵתִי אֲשַׁמֵּעַ. הַסִּירוֹתֵי מִסְבֵּל
שְׁכָמוֹ, כְּפִיו מִדוֹד תַעֲבֹרְנָה. בַּצָּרָה קָרַאתָ וְאַחֲלָצָן, אֲעִנֶךָ בְּסִתֵּר רַעַם,
אֲבַחֲנֶךָ עַל מִי מְרִיבָה סֵלָה. שָׁמַע עִמִּי וְאַעִּידָה בְּךָ, יִשְׂרָאֵל אִם תִּשְׁמַע לִי.
לֹא יְהִי בְּךָ אֵל זָר, וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל נֹכֵר. אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעֲלֶךְ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, הִרְחַב פִּיךָ וְאַמְלֵאֵהוּ. וְלֹא שָׁמַע עִמִּי לְקוֹלִי, וַיִּשְׂרָאֵל לֹא
אָבָה לִי. וְאַשְׁלַחְהוּ בְּשִׁירוֹת לְבָב, יִלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם. לוֹ עִמִּי שָׁמַע
לִי, יִשְׂרָאֵל בְּדַרְכֵי יְהִלְכוּ. כַּמַּעֲט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנִּיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדִי.
מְשֻׁנְאֵי יְהוָה יִכְחָשׁוּ לוֹ, וַיְהִי עִתָּם לְעוֹלָם. וַיִּאֲכִילֵהוּ מִחֶלֶב חֶטָּה, וּמִצוּר
דָּבַשׁ אֲשַׁבִּיעֶךָ.

שיר של יום שבת.

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת. טוֹב לְהַדוֹת לִיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֲלֵינוּ. לְהַגִּיד
בְּבֶקֶר חֲסַדְךָ וְאַמוֹנַתְךָ בְּלִילוֹת. עָלִי עֲשׂוֹר וְעָלִי נָבֶל עָלִי הַגִּיזוֹן בְּכַנּוֹר. כִּי

שְׂמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדִיד אֲרֹנֹן. מִה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה מֵאֵד
 עָמְקוֹ מִחֲשַׁבְתֶּיךָ. אִישׁ בְּעַר לֹא יֵדַע וְכֹסִיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת. בְּפֶרֶח
 רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעָלֶי אֹן לְהַשְׁמַדֵם עַד־יָעַד. וְאַתָּה מְרוֹם
 לְעַלְמֵי יְהוָה. כִּי הִנֵּה אֵיבֹיֶיךָ יְהוָה כִּי הִנֵּה אֵיבֹיֶיךָ יֵאָבְדוּ יִתְפָּרְדּוּ כָּל פְּעָלֶי
 אֹן. וְתָרַם כְּרָאִים קִרְנֵי בְלָתֵי בְשֵׁמֶן רַעֲנָן. וְתַבַּט עֵינַי בְּשׁוּרֵי בְקָמִים עָלַי
 מְרַעִים תִּשְׁמַעֲנֵה אָזְנִי. צְדִיק כְּתָמַר יִפְרַח כְּאֵרֶז בְּלִבְנוֹן יִשְׁגֶּה שְׁתוּלִים
 בְּבֵית יְהוָה בְּחֻצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ. עוֹד יִנּוּבוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים
 יְהִיוּ. לְהַגִּיד כִּי יֵשֶׁר יְהוָה צוּרֵי וְלֹא עוֹלָתָה עֲלָתָה כ' בּו.

קדיש יתום.

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח
 פורקנה ויקרב משיחה

164

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן
 קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר
 ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ברכתא ושירתא תשבחתא
 ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל
 ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

אומרים בלחש.

לְדוֹד, יְהוָה אוֹרֵי וְיִשְׁעֵי מִמִּי אֵיךְא, יְהוָה מְעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחָד. בִּקְרָב עָלֵי מְרַעִים לְאָכַל אֶת בְּשָׂרֵי צָרִי וְאֵיבֵי לִי, הִמָּה כְּשֶׁלוּ וְנִפְלוּ. אִם תַּחֲנֶנָּה עָלֵי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי, אִם תִּקְוֶם עָלַי מִלַּחְמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח. אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שְׁבִתִּי בְּבֵית יְהוָה כָּל יְמֵי חַיִּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֹכּוֹ בַּיּוֹם רָעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסֹתֵר אֱהָלוֹ, בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי. וְעַתָּה יְרוֹם רְאִשֵׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתַי, וְאַזְבַּחָהּ בְּאֵהָלוֹ זְבַחֵי תְרוּעָה, אֲשִׁירָה וְאַזְמַרְהָ לַיהוָה. שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנֵי וְעֲנֵנִי. לֵךְ אָמַר לְבִי, בִּקְשׁוּ פָנַי, אֶת פְּנֵי יְהוָה אֲבַקֵּשׁ. אֵל תִּסְתַּר פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאֵף עַבְדְּךָ עֲזַרְתִּי הֵייתָ, אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיהוָה יֶאֱסֹפֵנִי. הוֹרֵנִי יְהוָה דְּרֹכְךָ וְנַחֲנִי בְּאֵרֶח מִישׁוֹר, לְמַעַן שַׂרְרִי. אֵל תַּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ בִי עֲדֵי שִׁקָּר וַיִּפַּח חֲמָס. לוֹלֵא הָאֲמַנְתִּי לְרֹאוֹת בְּטוֹב יְהוָה בְּאֵרֶץ חַיִּים. קוּהָ אֵל יְהוָה חֲזַק וַיֶּאֱמַץ לְבָבְךָ, וְקוּהָ אֵל יְהוָה.

קדיש יתום.

החזן אומר יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר בְּעֲלָמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֲגָלָא וּבְזִמְן קְרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

החזן **יִתְבַּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא. בְּרִיד הוּא.**

הקהל עונה **בְּרִיד הוּא**

החזן אומר **לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תִּשְׁבַּחְתָּא
וְנַחֲמַתָּא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.**

הקהל עונה **אָמֵן**

החזן אומר **יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.**

הקהל עונה **אָמֵן**

החזן אומר **עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.**

הקהל עונה **אָמֵן**

קריאת תורה

166

הוצאת ספר תורה

אֵתָּה הֲרֵאתָ לְדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבָּדוּ. אֵין כְּמוֹד
בְּאֱלֹהִים אֲדָנִי וְאֵין כְּמַעֲשֵׂיָךְ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֲלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל דּוֹר וָדָר. יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעַד. יְהוָה עַז
לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה בְּרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

אָב הַרְחַמִּים, הִיטִיבָה בְּרַצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן, תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם. כִּי בָךְ
לְבַד בְּטַחְנוּ, מֶלֶךְ אֵל רַם וְנִשְׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים.

פותחים את ארון הקודש ומוציאים שני ספרים ואומרים.

יְיָ הִי בִּנְסֵעַ הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה יְהוָה וַיִּפְצוּ אֲבִיבֶיךָ וַיִּנְסוּ
מִשְׁנֹאִיךָ מִפְּנֵיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדַבֵּר יְהוָה מִירוּשָׁלַיִם. בְּרוּךְ שֶׁנִּתֵּן
תוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

ומרים בקול שלוש פעמים.

**יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֵמֶת.
נִצַּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשָּׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה.**

אומרים בלחש.

רבֵּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מֵלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵי לְטוֹבָה וְהִפְק רְצוֹנֵי וְתַן שְׂאֲלֹתֵי וּמְחוּל לֵי עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵי וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת אֲנָשֵׁי בֵּיתִי, מְחִילָה בְּחֶסֶד, מְחִילָה בְּרַחֲמִים, וְטַהֲרָנִי מִחַטָּאֵי וּמַעֲוֹנֵי וּמִפְשָׁעַי, וְזַכְּרָנִי בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ, וּפְקֹדְנִי בְּפְקוּדֹת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. וְזַכְּרָנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וּפְרֻנְסָה טוֹבָה וְכִלְפָּלָה, וְלַחֵם לְאֶכוֹל וּבְגָד לְלַבּוֹשׁ. וְעוֹשֶׁר וְכְבוֹד וְאֲרִיכַת יָמִים בְּתוֹרַתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ, וְשָׁכַל וּבִינָה לְהַבִּין וְלַהֲשַׁכִּיל עִמָּקֵי סוּדוֹתֶיךָ, וְהִפְק רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מְכַאוֹבֵינוּ. וְתַבְרַךְ אֶת כָּל מַעֲשֵׂה יְדִינוּ. וְתַגְזוֹר עֲלֵינוּ גְזָרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת. וְתַבְטֵל מִעֲלֵינוּ כָּל גְּזָרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת, וְתַן בְּלֵב שְׂרִינוּ וְיִוְעֲצִיחֵם עֲלֵינוּ לְטוֹבָה. אָמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן. יְהִיו לְרְצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגְיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי.

אומרים שלוש פעמים

וְאֵנִי תַפְלִיתִי לְךָ יְהוָה עַת רְצוֹן אֱלֹהִים בְּרַב חֶסֶדְךָ עֲנֵנִי בְּאֵמֶת יִשְׁעֶךָ.

בְּרִיךְ שְׁמָה דְמָרָא עֲלֵמָא. בְּרִיךְ כְּתָרְךָ וְאֲתָרְךָ. יְהֵא רַעוּתְךָ עִם עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְעַלְמֵם. וּפּוֹרְקָן יְמִינְךָ אַחְזִי לְעַמְךָ בְּבֵית מְקַדְשְׁךָ. וְלֵאמְטוּי לְנָא מְטוֹב נְהוֹרְךָ וְלִקְבַל צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמֵינוּ. יְהֵא רַעוּא קְדָמְךָ דְתוֹרִיךָ לִן חַיִּין בְּטִיבוּתָא. וְלֵהוּי אֲנָא פְקִידָא בְּגוּ צְדִיקָא. לְמַרְחַם עָלֵי וְלִמְנַטֵּר יְתִי וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמְךָ יִשְׂרָאֵל. אֲנַת הוּא זֵן לְכֵלָא וּמְפָרְנָס לְכֵלָא. אֲנַת הוּא שְׁלִיט עַל כֵּלָא. אֲנַת הוּא דְשְׁלִיט עַל מְלַכְיָא. וּמְלַכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אֲנָא עֲבָדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְסָגִידְנָא קַמָּה וּמְקַמָּא דִּיקָר אֲוִרִיתָהּ בְּכָל עֵדוֹן וְעֵדוֹן. לֵא עַל אֲנָשׁ רְחִיצָנָא, וְלֵא עַל בַּר אֱלֹהִין סְמִיכָנָא. אֵלֵא בְּאַלְהָא דְשְׁמַיָא. דְהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאֲוִרִיתָהּ קְשׁוּט, וּנְבִיאוּהִי קְשׁוּט, וּמְסָגָא לְמַעְבַּד טְבַנְן וּקְשׁוּט. בַּה אֲנָא רְחִיץ, וְלִשְׁמָה קְדִישָׁא יְקִירָא אֲנָא אִמֵּר תּוֹשְׁבַחְנוּ. יְהֵא רַעוּא קְדָמְךָ דְתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֲוִרִיתָא, (וְתִיב לִי בְּנִין דְכָרִין דְעַבְדִּין רַעוּתְךָ). וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְלְבָאֵי, וְלְבָא דְכָל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל. לְטַב וְלַחֲיִין וְלְשָׁלָם. אָמֵן.

החזן אוחז בספר התורה ואומר בקול והקהל חוזר אחריו.
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.
אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ.

חזן בקול
 גדלו ליהוה אתי, ונרוממה שמו יחדו.

הקהל עונה בקול
 לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח ונהוד, כי כל בשמים
 ובארץ. לך יהוה הממלכה והמתנשא לכל לראש. רוממו יהוה אלהינו,
 והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא. רוממו יהוה אלהינו והשתחוו להר
 קדשו, כי קדוש יהוה אלהינו.

בלחש.

על הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא שמו
 של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, בעולמות שברא העולם
 הזה והעולם הבא. כרצונו וכרצון יראיו וכרצון כל בית ישראל. צור
 העולמים אדון כל הבריות אלוה כל הנפשות. היושב במרחבי מרום
 השוכן בשמי שמי קדם. קדשתו על החיות וקדשתו על כסא הכבוד.
 ובכן יתקדש שמך בנו יהוה אלהינו לעיני כל חי. ונאמר לפניו שיר
 חדש ככתוב. שירו לאלהים זמרו שמו סלו לרכב בערבות בנה שמו
 ועלזו לפניו. ונראהו עין בעין בשובו אל נהו ככתוב. כי עין בעין יראו
 בשוב יהוה ציון. ונאמר ונגלה כבוד יהוה וראו כל בשר יחדו כי פי
 יהנה דבר. אב הרחמים, הוא ירחם עם עמוסים, ויזכור ברית איתנים,
 ויציל נפשותינו מן השעות הרעות, ויגער ביצר הרע מן הנשואים,
 ויחון אותנו לפליטת עולמים, וימלא משאלותינו במדה טובה
 ישועה ורחמים.

החזן מניח את ספר התורה על שולחן הקריאה, והקורא לעולים לתורה אומר.
 ויעזר וגן ויושיע לכל החוסים בו ונאמר אמן. הכל הבו גדל לאלהינו
 ותנו כבוד לתורה כהן קרב, יעמד (פלוגי בן פלוגי) הכהן. ברוך שנתן
 תורה לעמו ישראל בקדשתו.

קהל

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

בכל מועד אנו קוראים בתורה ומפטירין בנביאים.

בספר הראשון. קוראים מספר ויקרא, פרשת "אחרי מות" (פרק טז). עולים לתורה שישה עולים.

בספר השני. את המפטיר. קוראים מספר במדבר פרשת "פנחס" (פרק כט).

פרשת "אחרי מות" – הפרשה ממקמת את עצמה אחרי מות נדב ואביהו, שני בני אהרון שמתו בהקריבם אש זרה לפני ה'. בפרשה, התורה מציירת את הדרך היחידה בה יכול הכהן הגדול להיכנס אל קודש הקודשים ביום הכיפורים.

בספר השני. התורה עוסקת בציווי לקיים את צום יום הכיפורים לאחר שמגביהים וגוללים את הספר השני. קורא המפטיר את ההפטרה מספר ישעיה (פרק נז). בהפטרה, הנביא מלמד אותנו מהי הדרך הנכונה לעשות תשובה ומהי הדרך המעוותת לכך.

ברכות העולה לתורה

העולה אומר.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵּךְ.

הקהל עונה.

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

העולה חוזר.

בְּרוּךְ יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

אחר קריאת התורה מברך העולה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי
עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ, בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

ויקרא פרק טז

ראשון – עלית הכהן

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה, אַחֲרֵי מוֹת, שְׁנֵי בְנֵי אַהֲרֹן; בְּקִרְבָּתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמָתוּ. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה, דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אַחִיךָ, וְאֵל־יָבָא בְּכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ, מִבַּיִת לַפְּרֹכֶת; אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶן וְלֹא יָמוּת, כִּי בַעֲנֹן, אַרְאָה עַל־הַכַּפֹּרֶת. בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ; בְּפֶר בֶּן־בֶּקֶר לַחֲטָאת וְאֵיל לַעֲלֹה.

(בשבת – שני עלית לוי. ואם אינו שבת ממשיך בקריאה)

כַּתְּנֶת־בַּד קָדֵשׁ יִלְבָּשׁ, וּמְכַנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ, וּבְאֲבֹנֵט בַד יַחְגֹּר, וּבְמַצְנֶפֶת בַד יִצְנֹף; בְּגָדֵי־קָדֵשׁ הֵם, וְרַחֵץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבָשֶׂם. וּמֵאֵת, עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִקַּח שְׁנֵי־שְׁעִירֵי עִזִּים לַחֲטָאת; וְאֵיל אֶחָד לַעֲלֹה. וְהַקְּרִיב אַהֲרֹן אֶת־פֶּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לוֹ; וְכֹפֵר בַּעֲדוֹ וּבַעֲדַת בֵּיתוֹ.

שני – עלית לוי

וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים; וְהִעֲמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה, פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. וּנְתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גּוֹרְלוֹת; גּוֹרֵל אֶחָד לַיהוָה, וּגּוֹרֵל אֶחָד לַעֲזָאזֵל. וְהַקְּרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשְּׁעִיר, אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַיהוָה; וַעֲשֶׂהוּ חֲטָאת. וְהַשְּׁעִיר, אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל לַעֲזָאזֵל, יַעֲמִד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו; לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה. וְהַקְּרִיב אַהֲרֹן אֶת־פֶּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לוֹ, וְכֹפֵר בַּעֲדוֹ וּבַעֲדַת בֵּיתוֹ; וְשַׁחַט אֶת־פֶּר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לוֹ.

שלישי (בשבת – רביעי) – עלית ישראל

וְלָקַח מִלֹּא־הַמַּחֲתָה גֹחַל־יָאֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה, וּמִלֵּא חֲפָנָיו, קִטְרֹת סַמִּים דָּקָה; וְהֵבִיא מִבַּיִת לַפְּרֹכֶת. וּנְתַן אֶת־הַקִּטְרֹת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה; וְכֹסֶה עֲנַן הַקִּטְרֹת, אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הַעֲדוֹת וְלֹא יָמוּת. וְלָקַח מִדָּם הַפָּר, וְהִזָּה בְּאֲצָבָעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קִדְמָה; וּלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת, יִזָּה שְׁבַע־פַּעְמִים מִן־הַדָּם בְּאֲצָבָעוֹ. וְשַׁחַט אֶת־שְׁעִיר הַחֲטָאת אֲשֶׁר לָעֵם, וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ, אֶל־מִבַּיִת לַפְּרֹכֶת; וַעֲשֶׂה אֶת־דָּמוֹ, כְּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפָּר, וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וּלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת. וְכֹפֵר עַל־הַקֹּדֶשׁ,

מטמאת בני ישראל, ומפשעיהם לכל־חטאתם; וכן יעשה לאהל מועד, השכן אתם, בתוך טמאתם. כל־אדם לא־יהיה באהל מועד, בבאו לכפר בקדש עד־צאתו; וכפר בעדו ובעד ביתו, ובעד כל־קהל ישראל.

רביעי (בשבת - חמישי)

ויצא, אל־המזבח אשר לפני־היהוה וכפר עליו; ולקח מדם הפר ומדם השעיר, ונתן על־קרנות המזבח סביב. והזה עליו מן־הדם באצבעו שבע פעמים; וטהרו וקדשו, מטמאת בני ישראל. וכלה מכפר את־הקדש, ואת־אהל מועד ואת־המזבח; והקריב את־השעיר החי. וסמך אהרן את־שתי ידו (ידיו), על ראש השעיר החי, והתודה עליו, את־כל־עונת בני ישראל, ואת־כל־פשעיהם לכל־חטאתם; ונתן אתם על־ראש השעיר, ושלח ביד־איש עתי המדבֶּרֶה. ונשא השעיר עליו את־כל־עונתם אל־ארץ גזרה; ושלח את־השעיר במדבר. בא אהרן אל־אהל מועד, ופשט את־בגדי הַבַּד, אשר לבש בבאו אל־הקדש; והניחם שם. ורחץ את־בשרו במים במקום קדוש, ולבש את־בגדיו; ויצא, ועשה את־עלתו ואת־עלת העם, וכפר בעדו ובעד העם.

171

חמישי (בשבת - שישי)

ואת חלב החטאת יקטיר המזבחה. והמשלח את־השעיר לעזאזל, יכבס בגדיו, ורחץ את־בשרו במים; ואחר־יכן יבוא אל־המחנה. ואת פר החטאת ואת שעיר החטאת, אשר הובא את־דמם לכפר בקדש, יוציא אל־מחוץ למחנה; ושרפו באש, את־ערתם ואת־בשרם ואת־פרשם. והשרף אתם, יכבס בגדיו, ורחץ את־בשרו במים; ואחר־יכן יבוא אל־המחנה. והיתה לכם לחקת עולם; בחדש השביעי בעשור לחדש תענו את־נפשתיכם, וכל־מלאכה לא תעשו, האזרח, והגר הגר בתוכם. כִּי־ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם; מכל חטאתיכם, לפני יהוה תטהרו.

שישי (בשבת - שביעי)

שבת שבתון היא לכם, ועניתם את־נפשתיכם; חקת עולם. וכפר הכהן אשר־ימשח אתו, ואשר ימלא את־ידו, לכהן תחת אביו; ולבש

אֶת־בְּגָדֵי הַבַּד בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ. וְכַפֵּר אֶת־מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ, וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר; וְעַל הַכְּהֹנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקְּהֵל יְכַפֵּר. וְהִיתָה־זֹאת
לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם, לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטָּאתָם, אַחַת בַּשָּׁנָה;
וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

מניח את ספר התורה השני, על הבימה, ליד ספר התורה הראשון ואומר
חצי-קדיש.

החזן אומר יִתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח
פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר בְּחֵיכּוֹן וּבִיּוֹמֵיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וּבַזְּמַן
קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

החזן יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר
וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקֻדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.

הקהל עונה בְּרִיךְ הוּא.

החזן אומר לְעֵלָא וְלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא
וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרֵיךְ בְּעֶלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה. אָמֵן

מגביהים וגוללים את ספר התורה שקראו בו. קוראים למפטיר בספר התורה
השני בפרשת פינחס. כשמגביהים את ספר התורה, מביטים נגד הכתב של הספר
ואומר הקהל.

זֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי
יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה.

קריאת המפטיר (במדבר פרק כט)

וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, מִקְרָא־קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם, וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֵׁיכֶם; כֹּל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֵה לַיהוָה רִיחַ נִיחַח, פֶּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד; כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁבַע, תְּמִימִם יְהִיו לָכֶם. וּמִנְחָתָם, סֹלֶת בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן; שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר, שְׁנֵי עֶשְׂרִים, לְאֵיל הָאֶחָד. עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרוֹן, לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד; לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׁים. שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת; מִלְּבַד חֲטָאת הַכֹּפְרִים וְעֹלֹת הַתְּמִיד, וּמִנְחָתָהּ וְנִסְפִיָּהּ.

ברכות בזמן העליה לתורה

ברכות אלו נאמרות על ידי הגבאי לאחר שהעולה לתורה סיים את ברכתו.

מי שברך לעולה לתורה.

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרַךְ אֶת (פ"ב) בְּעִבּוֹר שְׁעָלָה לַתּוֹרָה לְכַבּוֹד הַמָּקוֹם לְכַבּוֹד הַתּוֹרָה (לשבת ולכבוד השבת) וְלְכַבּוֹד יוֹם הַדִּין, וּבִשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיִצְלֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו וְיַכְתֵּבֵהוּ וְיַחְתֶּמֵהוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּזֶה יוֹם הַדִּין עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחֲיוֹ. וְנֹאמַר אָמֵן.

מי שברך לילודת.

(לזכר)

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֵּׁה וְאֶהְרֵן דָּוִד וְשְׁלֹמֹה הוּא יְבָרַךְ אֶת הָאִשָּׁה הַיּוֹלֶדֶת (פ"ב) וְאֶת בְּנֵה הַנּוֹלָד לָהּ בְּמִזְל טוֹב, בְּעִבּוֹר שְׁבַעֲלָה נָדָר לְצַדִּיקָה בְּעֵדָה, בִּשְׂכַר זֶה יִזְכּוּ אָבִיו וְאִמּוֹ לְהַכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ (בַּעֲתוֹ וּבְזַמְנוֹ) וְלַגְדֵּלוֹ לַתּוֹרָה וְלַחֲפָה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים. וְנֹאמַר אָמֵן.

(לנקבה)

מִי שֶׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֵּׁה וְאֶהְרֵן דָּוִד וְשְׁלֹמֹה הוּא יְבָרַךְ אֶת הָאִשָּׁה הַיּוֹלֶדֶת (פ"ב) וְאֶת בְּתֵה הַנּוֹלָדָה לָהּ בְּמִזְל טוֹב, וְיִקְרָא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל (פ"ב). בְּעִבּוֹר שְׁבַעֲלָה נָדָר לְצַדִּיקָה בְּעֵדָה, בִּשְׂכַר זֶה יִגְדֵּלָהּ לַחֲפָה וְלַמַּעֲשִׂים טוֹבִים. וְנֹאמַר אָמֵן.

מי שברך לחולה.

מי שְׁבֵרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וְשְׁלֹמֹה הוּא
יִרְפָּא אֶת

(לזכר)

הַחֹלָה (פב"פ) בְּעֵבוֹר (שפב"פ) נְדָר מִתְּנָה בְּעֵבוֹרוֹ. בְּשִׁכַר זֶה הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא יְמַלֵּא רַחֲמִים עָלָיו לְהַחְלִימוֹ וּלְרַפְּאוֹתוֹ וּלְהַחְזִיקוֹ וּלְהַחְיֹתוֹ
וַיִּשְׁלַח לוֹ מִהֲרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְרַמ"ח אַיְבָרָיו וּשְׁס"ה גִּידָיו
בְּתוֹךְ שָׁר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת הַגּוּף, הַשְּׂתֵא בְּעַגְלָא
וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמֵר אָמֵן.

(לנקבה)

הַחֹלֵנִית (פב"פ) בְּעֵבוֹר (שפב"פ) נְדָר מִתְּנָה בְּעֵבוֹרָהּ. בְּשִׁכַר זֶה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יְמַלֵּא רַחֲמִים עָלֶיהָ לְהַחְלִימָהּ וּלְרַפְּאוֹתָהּ וּלְהַחְזִיקָהּ
וּלְהַחְיֹתָהּ וַיִּשְׁלַח לָהּ מִהֲרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם לְכָל אַבְרֵיהָ
וּלְכָל גִּידֶיהָ בְּתוֹךְ שָׁר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת הַגּוּף,
הַשְּׂתֵא בְּעַגְלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמֵר אָמֵן.

הפטרה

ברכות שקודם קריאת ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בַּנְּבִיאִים טוֹבִים וּרְצָה
בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמְרִים בְּאַמֶּת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבַמִּשָּׁה
עַבְדּוֹ וּבִיִּשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבַנְּבִיאֵי הָאֱמֶת וְצַדִּיק.

ישעיה פרק נז (יד - כא) - פרק נח.

וְאָמַר סְלוּסְלוּ פְּנוּ-דְרָךְ; הֲרִימוּ מִכְּשׁוֹל מִדְּרָךְ עִמִּי. כִּי כֹה אָמַר רָם
וְנִשְׂא, שִׁכֵּן עַד וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ, מְרוֹם וְקְדוֹשׁ אֲשַׁכּוּן; וְאֶת-דָּכָא וְשִׁפְלָ-
רוּחַ, לְהַחְיֹת רוּחַ שְׁפָלִים, וּלְהַחְיֹת לֵב נְדָפְאִים. כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב,
וְלֹא לְנִצַּח אֶקְצוּף; כִּי-רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף, וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עֹשִׂיתִי. בְּעוֹן
בָּצְעוּ קִצְפָתִי וְאֶכְהוּ הַסִּתֵּר וְאֶקְצָף; וַיִּלֵּךְ שׁוֹבֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ. דְּרָכֵי
רְאִיתִי וְאֶרְפְּאוֹהוּ; וְאֶנְחָהוּ וְאֶשְׁלַם נַחֲמִים לוֹ וְלֹאֲבָלָיו. בּוֹרָא נוֹב (ניב)
שְׁפָתַיִם; שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוּק וּלְקָרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאֵתִיו. וְהִרְשָׁעִים

פִּיָּם נִגְרָשׁ; כִּי הִשְׁקַט לֹא יוּכַל, וַיִּגְרָשׁוּ מִימֵי רַפְשׁ וְטִיט. אִין שְׁלוֹם, אָמַר אֱלֹהֵי לְרִשְׁעִים. קְרֵא בְּגֵרוֹן אֶל־תַּחֲשֹׁד, כְּשׁוֹפֵר הָרֵם קוֹלְךָ; וְהַגֵּד לַעֲמֵי פִשְׁעִם, וּלְבֵית יַעֲקֹב חֲטָאתָם. וְאוֹתֵי, יוֹם יוֹם יִדְרָשׁוּן, וְדַעַת דְּרָכֵי יַחֲפָצוֹן; כְּגוֹי אֲשֶׁר־צִדְקָה עָשָׂה, וּמִשְׁפָּט אֱלֹהֵי לֹא עָזַב, יִשְׁאַלְוּנִי מִשְׁפָּטֵי־צִדֵּק, קִרְבַּת אֱלֹהִים יַחֲפָצוֹן. לָמָּה צָמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ, עֲנִינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תִדְעֵ; הֵן בְּיוֹם צִמְכֶם תִּמְצָאוּ־חֲפִץ, וְכֹל־עֲצִיבִיכֶם תִּנְגָּשׁוּ. הֵן לְרִיב וּמִצָּה תִצְוֵנוּ, וּלְהַכּוֹת בְּאַגְרָף רִשְׁעֵ; לֹא־תִצְוֵנוּ כִּיֹּם, לְהִשְׁמִיעַ בְּמֵרוֹם קוֹלְכֶם. הַכְּזֵה, יְהִיָּה צוֹם אֲבַחְרֵהוּ, יוֹם עֲנוּת אָדָם נַפְשׁוֹ; הִלְכֵךָ כְּאִגְמֹן רָאשׁוֹ, וְשִׁק וְאִפֹּר יִצִיעַ, הַלְזֵה תִקְרָא־צוֹם, וְיוֹם רָצוֹן לִיהוָה. הֲלוֹא זֶה צוֹם אֲבַחְרֵהוּ, פֶּתַח חֲרָצְבוֹת רִשְׁעֵ, הַתֵּר אֲגִדּוֹת מוֹטָה; וְשִׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁים, וְכֹל־מוֹטָה תִנְתַּקוּ. הֲלוֹא פָּרַס לָרַעַב לַחֲמֵד, וְעֲנִיִּים מֵרוּדִים תִּבְיֵא בֵּית; כִּי־תִרְאֶה עַרְם וְכִסִּיתוּ, וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם. אֲזִי בִקַּע כְּשִׁחַר אוֹרֶךָ, וְאַרְכֶּתְךָ מֵהֵרָה תִצְמַח; וְהִלְךְ לִפְנֵיךָ צִדְקָה, כְּבוֹד יְהוָה יִאֲסֹפֶה. אֲזִי תִקְרָא וְיִהוָה יַעֲנֵה, תִשׁוּעַ וְיִאמַר הַנְּנִי; אִם־תִּסְרִי מִתּוֹכְךָ מוֹטָה, שִׁלַּח אֲצַבַע וְדַבֵּר־אֲוֹן. וְתִפֵּק לָרַעַב נַפְשֶׁךָ, וְנַפְשׁ יַעֲנֵה תִשְׁבִיעַ; וְזָרַח בַּחֲשֹׁךְ אוֹרֶךָ, וְאַפְלַתְךָ כְּצַהֲרִים. וְנִחַד יְהוָה תִּמְיֵד, וְהִשְׁבִיעַ בְּצַחְצְחוֹת נַפְשֶׁךָ, וְעֲצַמְתֶּיךָ יַחֲלִיעַ; וְהִיִּית כְּגֵן רוּה, וְכִמְוָצֵא מֵיִם, אֲשֶׁר לֹא־יִכְזָבוּ מִימֵיו. וּבָנוּ מִמֶּדָּ חֲרָבוֹת עוֹלָם, מוֹסְדֵי דוֹר־דוֹר תִּקוּמִם; וְקִרָּא לָךְ גֹּדֵר פֶּרֶץ, מִשְׁבַּב נְתִיבוֹת לְשִׁבְתָּ. אִם־תִּשְׁבִּיב מִשְׁבַּת רִגְלֶךָ, עֲשׂוֹת חֲפָצֶיךָ בְּיוֹם קִדְשֵׁי; וְקִרְאתָ לְשִׁבְתָּ עֲנֵג, לְקִדּוֹשׁ יְהוָה מְכַבֵּד, וְכַבְּדֵתוּ מַעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ, מִמְּצוֹא חֲפָצֶךָ וְדַבֵּר דְּבַר. אֲזִי, תִתְעַנֵּג עַל־יְהוָה, וְהִרְכַּבְתֶּיךָ עַל־בְּמוֹתֵי (בְּמַתִּי) אֶרֶץ; וְהִאֲכַלְתֶּיךָ, נִחַלְתָּ יַעֲקֹב אָבִיךָ, כִּי פִי יְהוָה דְּבַר.

ברכות שאחרי קריאת ההפטרה

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִלְּךְ הָעוֹלָם צוֹר כָּל הָעוֹלָמִים. צְדִיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שְׁכַל דְּבָרָיו אִמֵּת וְצִדֵּק. נֶאֱמַן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבַר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲרָיִם לֹא יִשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מִלְּךְ נֶאֱמַן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל דְּבָרָיו.

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיִּינוּ, וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תּוֹשִׁיעַ בְּמַהֲרָה בְּיַמֵּינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׁמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ. שְׂמַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּאַלְיָהוּ הַנְּבִיאָה עֲבָדְךָ, וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ, בְּמַהֲרָה יָבֵא וַיַּגַּל לַבְּנוֹ, עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר, וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קִדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ, שְׁלֹא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִגֵּן דָּוִד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוּדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (לשבת ועל יום השַׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. שְׁנַתַּת לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (לשבת לקְדֻשָּׁה וְלַמְנוּחָה) לְמַחִילָה וְלַסְּלִיחָה וְלַכַּפָּרָה וְלַמַּחֲל בּוֹ אֶת כָּל עוֹנֹתֵינוּ, לְכַבּוֹד וְלַתְּפָאֶרֶת. עַל הַכֹּל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתְךָ, יִתְבָּרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל חַי תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד, וְדַבְּרָךְ אִמֶּת וְקִיָּם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (לשבת הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכַּפּוּרִים).

כַּחַחל יו"כ בשבת אומרים "יקום פורקן" אחר ברכות ההפטר. יקום פֶּרְקוֹן מִן שְׁמִיָּא, חֲנָא וְחֲסִדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵכִי, וּמְזוּנֵי רוּיְחִי, וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיָּא, וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא, וְנַהוּרָא מַעֲלִיא. זְרַעָא חֲיָא וְקִיָּמָא, זְרַעָא דִּי לֹא יִפְסוֹק וְדִי לֹא יִבְטוֹל מִפְתַּגְמֵי אוּרִיתָא. לְמַרְנֵן וְרַבְּנֵן חֲבוּרְתָא קְדִישָׁתָא, דִּי בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, וְדִי בְּבַבְלָא, לְרִישֵׁי כָּלָה וְלְרִישֵׁי גְלוּתָא, וְלְרִישֵׁי מְתִיבְתָא, וְלְדִינֵי דְבָבָא. לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן וְלְכָל תַּלְמִידֵי תַּלְמִידֵיהוֹן, וְלְכָל מֵאן דְּעַסְקִין בְּאוּרִיתָא. מְלַכָּא דְעַלְמָא, יְבָרַךְ יְתַהוֹן, יִפִּישׁ חַיִּיהוֹן, וְיַסְגֵּא יוֹמִיָּהוֹן. וְיִתֵּן אַרְכָּא לְשִׁנְיָהוֹן. וְיִתְפָּרְקוֹן וְיִשְׁתַּזְבְּנוּ מִן כָּל עֵקָא וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישׁוּן. מִרְן דִּי בְשְׁמִיָּא יְהֵא בְּסַעֲדָהוֹן כָּל זְמַן וָעַד. וְנֵאמַר אָמֵן.

יחיד המתפלל בביתו אינו אומר יקום פורקן זה ולא מי שברך. יקום פֶּרְקוֹן מִן שְׁמִיָּא, חֲנָא וְחֲסִדָּא, וְרַחֲמֵי וְחַיֵּי אַרְיֵכִי, וּמְזוּנֵי רוּיְחִי, וְסִיעֵתָא דְשְׁמִיָּא וּבְרִיּוֹת גּוֹפָא וְנַהוּרָא מַעֲלִיא. זְרַעָא חֲיָא וְקִיָּמָא. זְרַעָא דִּי לֹא יִפְסוֹק וְדִי לֹא יִבְטוֹל מִפְתַּגְמֵי אוּרִיתָא, לְכָל קְהֵלָא קְדִישָׁא הַדִּין, וּבְרַבִּיָּא עִם זְעַרְיָא, טְפָלָא וְנִשְׂיָא. מְלַכָּא דְעַלְמָא יְבָרַךְ יְתַכּוֹן יִפִּישׁ

חייכון ויסגא יומיכון ויתן ארפא לשניכון, ותתפרקון ותשתזבון מן
 כל עקא ומן כל מרעין בישין. מרן די בשמיא יהא בסעדכון, כל זמן
 ועדן, ונאמר אמן.

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל
 הקדוש הזה, עם כל קהלות הקדש. הם ונשיהם, ובניהם ובנותיהם,
 וכל אשר להם. ומי שמיוחדים בתי כנסיות לתפלה, ומי שבאים בתוכם
 להתפלל, ומי שנותנים נר למאור ויין לקדוש ולהבדלה, ופת לארחים
 וצדקה לעניים. וכל מי שעוסקים בצרכי צבור באמונה, הקדוש ברוך
 הוא, ישלם שכרם, ויסיר מהם כל מחלה, וירפא לכל גופם, ויסלח
 לכל עונם, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, עם כל ישראל
 אחיהם ונאמר אמן.

תפילה לשלום המדינה

177

אבינו שבשמים, צור ישראל וגואלו, ברך את מדינת ישראל,
 ראשית צמיחת גאלתנו. הגן עליה באברת חסדך ופרש עליה סכת
 שלומך ושלח אורך ואמתך לראשיה, שריה ויועציה, ותקנם בעצה
 טובה מלפניך. חזק את ידי מגני ארץ קדשנו, והנחילם אליהנו ישועה
 ועטרת נצחון תעטרם, ונתת שלום בארץ ושמחת עולם ליושביה.
 ואת אחינו כל בית ישראל, פקד-נא בכל ארצות פזוריהם, ותוליכם
 מהרה קוממיות לציון עירך ולירושלים משפן שמך, כפנתוב בתורת
 משה עבדך. אם יהיה נדחך בקצה השמים, משם יקבצך ה' אלהיך
 ומשם יקחה. והביאך ה' אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה,
 והיטבך והרבך מאבתיך. ויחד לבבנו לאהבה וליראה את שמך, ולשמר
 את כל דברי תורתך, ושלח לנו מהרה בן דוד משיח צדקך, לפדות
 מחכי קץ ישועתך. הופע בהדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצה,
 ויאמר כל אשר נשמה באפו. ה' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל
 משלה, אמן סלה.

”מי שברך” לחיילי צה”ל

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את חילי צבא הגנה לישראל, העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים ומן הים הגדול עד לבוא הערבה ביבשה באויר ובים. יתן ה' את אויביו הקמים עלינו נגפים לפנייהם. הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם. ידבר שונאינו תחתייהם ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון. ויקים בהם הכתוב. כי ה' אלהיכם ההלך עמכם להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם. ונאמר אמן.

תפילה לשלום הנעדרים והשבויים

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב יוסף משה ואהרון דוד ושלמה, הוא יברך וישמור וינצור את נעדי צבא ההגנה לישראל ושבוייו בעבור שהקהל הקדוש הזה מתפלל בעבורם, הקדוש ברוך הוא ימלא רחמים עליהם, ויוציאם מחושך וצלמות, ומוסרותיהם ינתק, וממצוקותיהם יושיעם, וישיבם מהרה לחיק משפחותיהם, ”יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם”, ויקים בהם הכתוב. ”ופדויי ה' ישובו ובאו ציון ברינה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה”, ונאמר אמן

178

הזכרת נשמות

תפילת יזכור מחברת את זיכרון הפרט והכלל. זיכרון נשמות יקירינו, וזיכרון כלל חללי השואה וחללי צה”ל. נוהג נפוץ הוא שבזמן הזכרת הנשמות יוצאים כל מי ששני הוריו בחיים מבית הכנסת. טעמים רבים למנהג זה. או משום עין הרע, או משום שמחת החג לא רצו שמי שלא התחייב מצד המנהג להזכיר נשמות יהיה בתפילה עצובה זאת, או בשל העובדה שרבים באו לתפילה זאת בלבד וכל מי שלא היה מחוייב יצא מבית הכנסת לפנות מקום לבעלי החיוב. יש טעמים נוספים לנוהג זה. בשנים האחרונות היו שקראו להימנע מלצאת בהזכרת נשמות, אולם רוב הציבור דבק במנהג הקדום.

מי שאין לו אב יאמר.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרֵי (פב"פ) שֶׁהֵלֵךְ לְעוֹלָמוֹ, בְּעִבּוֹר
שְׂאֵנִי נוֹדֵב (בְּלֵי נֹדֵר) צְדָקָה בְּעֵדוֹ, בְּשִׁכְרֵךְ זֶה תִּהְיֶה נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר
הַחַיִּים, עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שְׂרָה רַבְקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם
שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שְׁבַגְנֵי עֵדוֹ, וְנֹאמֵר אָמֵן.

מי שאין לו אם יאמר.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרְתִי (פב"פ) שֶׁהִלְכָה לְעוֹלָמָהּ, בְּעִבּוֹר
שְׂאֵנִי נוֹדֵב (בְּלֵי נֹדֵר) צְדָקָה בְּעֵדָהּ, בְּשִׁכְרֵךְ זֶה תִּהְיֶה נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בְּצִרּוֹר
הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שְׂרָה רַבְקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם
שְׂאֵר צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שְׁבַגְנֵי עֵדוֹ, וְנֹאמֵר אָמֵן.

בעבור אב ואם והזקנים ויתר הקרובים.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי וְאִמִּי זְקֵנֵי וְזַקְנוֹתֵי דוֹדֵי וְדוֹדוֹתֵי אַחֵי וְאַחֵיּוֹתֵי,
בֵּין מֵצַד אָבִי וּבֵין מֵצַד אִמִּי שֶׁהִלְכוּ לְעוֹלָמָם, בְּעִבּוֹר שְׂאֵנִי נוֹדֵב (בְּלֵי
נֹדֵר) צְדָקָה בְּעֵדָם, בְּשִׁכְרֵךְ זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵם צְרוּרוֹת בְּצִרּוֹר הַחַיִּים,
עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שְׂרָה רַבְקָה רַחֵל וְלֵאָה, וְעִם שְׂאֵר
צְדִיקִים וְצַדִּיקוֹת שְׁבַגְנֵי עֵדוֹ, וְנֹאמֵר אָמֵן.

מי שיצא מבית הכנסת נוהג להכנס בשלב זה

"יזכור" לחללי צה"ל

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים אֶת נִשְׁמוֹת בְּנֵי-גִבּוֹרָיו, חֵילֵי צְבָא הַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל,
שֶׁנִּפְלוּ בְּמִלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּפַעֲלוֹת הַגָּנָה, תַּגְּמוֹל וּבִטְחוֹן וּבַעַת מְלוֹי
תַּפְקִידָם, וְנִשְׁמוֹת כָּל לוחְמֵי הַמַּחְתָּרֵת וְחֻטִּיבוֹת הַלּוֹחֲמִים בְּמַעַרְכוֹת
הָעַם, שֶׁחָרְפוּ נַפְשָׁם לְמוֹת עַל קִדְשֵׁי הַשֵּׁם, וּבַעֲזַרַת אֱלֹהֵי מַעַרְכוֹת
יִשְׂרָאֵל הִבִּיאוּ לְתַקּוּמַת הָאָמָה וְהַמְדִינָה וְלַגְּאֻלַּת הָאָרֶץ וְעִיר הָאֱלֹהִים.
מִנְשָׁרִים קָלוּ וּמֵאֲרִיּוֹת גָּבְרוּ, בְּהַחֲלֹץ לְעֵזְרַת הָעַם, בְּצִאתֵם לְהִנְחִיל
נֶצְחוֹן עוֹלָם לְיִשְׂרָאֵל. זְכֹר עַקְדַּתְּם וּמַעֲשֵׂה גִבּוֹרַתְּם לֹא יִסּוּפוּ מֵאַתְּנוּ
לְעוֹלָמִים. תִּהְיֶינָה נִשְׁמוֹתֵיהֶם צְרוּרוֹת בְּצִרּוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת
אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְעִם שְׂאֵר גִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְקְדוּשָׁיו שְׁבַגְנֵי עֵדוֹ עַד
עוֹלָם. אָמֵן.

אל מלא רחמים

לחיילי צה"ל

אל מלא רחמים שוכן במרומים, המצא מנוחה נכונה תחת כנפי השכינה, במעלות קדושים, טהורים וגבורים, כזהר הרקיע מזהירים. לנשמות חילי צבא הגנה לישראל שנפלו במלחמות ישראל, וכל הלוחמים במערכות העם שחרפו נפשם למות על קדשת השם, ובעזרת אלהי מערכות ישראל הביאו לתקומת האמה והמדינה ולגאלת הארץ ועיר האלהים. בעבור שאנו מתפללים לעלוי נשמותיהם. לכן בעל הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים, ויצרור בצרור החיים את נשמתם. ה' הוא נחלתם, בגן עדן תהא מנוחתם, וינוחו בשלום על משכבם, ויעמדו לגורלם לקץ הימין, ונאמר אמן.

לחללי השואה

180

אל מלא רחמים, דין אלמנות ואבי יתומים, אל נא תחשה ותתאפק לדם ישראל שנשפך כמים. תן מנוחה נכונה על כנפי השכינה, במעלות קדושים וטהורים כזהר הרקיע מזהירים, לנשמותיהם של שש מאות רבבות אלפי ישראל, אנשים ונשים, ילדים וילדות, שנהרגו ונשחטו ונשרפו ונטבחו ונחנקו ונקברו חיים בידי הצוררים. כלם קדושים וטהורים, ובהם גאונים וצדיקים, ארזי הלבנון ואדירי התורה, בגן עדן תהא מנוחתם. בעל הרחמים יצרר בצרור החיים את נשמתם, ה' הוא נחלתם, ויזכר לנו עקדתם, ויעמד לנו ולכל ישראל זכותם. ארץ אל תכסי דמם, ואל יהי מקום לזעקתם. בזכותם נדחי ישראל ישובו לאחזתם, והקדושים לזכרון תמיד – נגד ה' צדקתם. יבואו שלום וינוחו על משכבם, ונאמר אמן.

לנפגעי הטרוור

אל מלא רחמים שוכן במרומים, המצא מנוחה נכונה על כנפי השכינה במעלות קדושים וטהורים כזהר הרקיע מזהירים את נשמות כל הקדושים שנרצחו ברחבי ארץ ישראל, בדרכים ובשוקים, בישובים ובערים, בהגנה ובמשמר. ביניהם נערים וזקנים, טף ונשים, הורים על ילדיהם, בעלים עם נשותיהם, מורים ותלמידיהם, שנהרגו במיתות משנות ואכזריות, באש ובחרב, בסקילה ובשרפה, ביריות מהמארב ובפגועי תפת, על ידי פראי אדם הבאים לנשלו מארצנו ולהכחידנו. ארץ אל תכסי דמם, ואל יהי מקום לזעקתם, עד אשר ישקיף ה' משמים ויחוס על עמו, ארצו ונחלתו. זכותם תעמד לישראל ולארצו, ויקים בנו הכתוב. הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקם ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו. לכן בעל הרחמים יסתירם בסתר כנפיו לעולמים ויצרר בצרור החיים את נשמותיהם. בגן עדן תהא מנוחתם וינוחו בשלום על משכבם ונאמר אמן.

181

חזון והקהל אומרים בלחש

אב הרחמים שוכן מרומים, ברחמי העצומים, הוא יפקד ברחמים החסידים והישרים והתמימים, קהלות הקדש שמסרו נפשם על קדשת השם, הנאהבים והנעמים בחייהם ובמותם לא נפרדו, מנשרים קלו ומאריות גברו, לעשות רצון קונם וחפץ צורם. יזכרם אלהינו לטובה עם שאר צדיקי עולם, וינקום בימינו לעינינו נקמת דם עבדיו השפוד. כפתוב בתורת משה איש האלהים, הרנינו גוים עמו, כי דם עבדיו יקום, ונקם ישיב לצריו, וכפר אדמתו עמו. ועל ידי עבדיך הנביאים כתוב לאמר, ונקיתי דמם לא נקיתי, ויהוה שכן בציון. ובכתבי הקדש נאמר, למה יאמרו הגוים איה אלהיהם, ינדע בגוים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוד. ואומר, כי דרש דמים אותם זכר, לא שכח צעקת עניים. ואומר, ידון בגוים מלא גויות, מחץ ראש על ארץ רבה. מנחל בדרך ישתה, על כן ירים ראש.

עניין הקדיש מופיע בכתבי ש"י עגנון. אף שאין מדובר בחלק ממחזור התפילה, הוספנו את דבריו המאירים ומבהירים את עניין הקדיש.

קדיש על הרוגי ארץ ישראל/ ש"י עגנון

מלך בשר ודם שיוצא למלחמה על אויביו מוציא חיילותיו להרוג וליהרג ספק אוהב את חיילותיו ספק אינו אוהב את חיילותיו, ספק הם חשובים בעיניו ספק אינם חשובים בעיניו, ואפילו חשובים בעיניו חשובים בעיניו כמתים, שכל היוצא למלחמה מלאך המות כרוך בעקבותיו ומתלווה לו להרגו. פגע בו חץ או סייף או חרב או שאר מיני משחית ונהרג מעמידן אחר במקומו, ואין המלך מרגיש בחסרונו, שאומות העולם מרובים וגייסות שלהם מרובים. נהרג אחד מהם יש לו למלך הרבה כנגדו.

אבל מלכנו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא מלך חפץ בחיים, אוהב שלום ורודף שלום ואוהב את ישראל עמו ובחר בנו מכל העמים, לא מפני שאנו מרובים חשק ה' בנו כי אנו המעט מכל העמים. ומתוך אהבתו שאוהב אותנו ואנו מעטים כל אחד ואחד מעמנו חשוב לפניו כליגיון שלם. לפי שאין לו הרבה להעמיד במקומו. נפקד חס ושלום אחד מישראל באה פחת בלגינותיו של המלך ובאה תשות כח כביכול במלכותו יתברך, שהרי מלכותו חסרה לגיון אחד מלגינותיו ונתמעטה חס ושלום גדולתו יתברך.

לפיכך אנחנו מתפללין ואומרים אחר כל מת מישראל יתגדל ויתקדש שמייה רבא, יגדל כח השם ולא יביא תשות כח לפניו יתברך ויתקדש בעולמות שברא כרצונו, ולא נפחד על עצמנו אלא מהדר גאון קדושתו יתעלה וימליך מלכותיה שתתגלה ותראה מלכותו בשלימות ולא יתמעט ממנה חס ושלום, בחייכון וביומייכון ובחיי דכל בית ישראל במהרה ובזמן קרוב, שאם מלכותו גלויה בעולם – שלום בעולם וברכה בעולם ושירה בעולם ותשבחות הרבה בעולם ונחמה גדולה בעולם וישראל קדושים אהובים בעולם וגדולתו גדלה והולכת ומתרבה ואינה מתמעטת לעולם. אם כך אנו מתפללים ואומרים אחר כל אדם שמת, קל וחומר על אחינו ואחיותינו הנאהבים והנעיימים בני ציון היקרים הרוגי ארץ ישראל שנשפך דמם על כבוד שמו יתברך ועל עמו ועל ארצו ועל נחלתו. ולא זו בלבד אלא כל הדר בארץ ישראל הוא מלגיונו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהפקידו המלך שומר בפלטרין שלו. נהרג אחד מהלגיון שלו אין לו כביכול אחרים להעמיד במקומו. לפיכך אחינו כל בית ישראל, כל המתאבלים באבל הזה, נכוון את ליבנו לאבינו שבשמים מלך ישראל וגואלו ונתפלל עלינו ועליו כביכול, יתגדל ויתקדש שמייה רבה בעלמא די ברא כרעותא וימליך מלכותיה ויצמח פורקניה ויקרב משיחיה. וכן כל הפרשה

כולה. ונזכה ונחיה ונראה עין בעין, עושה שלום במרומיו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל אמן

הקהל והחזן אומרים בלחש

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלֹוּךָ סְלָה.
 אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁיְהֵנָה אֱלֹהִיו.
 תִּהְיֶה לְדוֹד, אֲרוֹמֵמְךָ אֱלוֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאֲבָרְכָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 בְּכֹל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאֶהְלֶלָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 גְּדוֹל יְהוָה וּמִהַלָּל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר.
 דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ, וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ.
 הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
 וְעִזּוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וּגְדֹלְתֶךָ אֶסְפְּרֶנָּה.
 זָכַר רַב טוֹבֶךָ יִבְיַעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנְנוּ.
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרָךְ אַפִּים וּגְדֹל חֶסֶד.
 טוֹב יְהוָה לְכֹל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְחִסִּידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה.
 כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתֶךָ יְדַבְּרוּ.
 לְהוֹדִיעַ לְבַנְיָ הָאֵדָם גְּבוּרָתִי, וּכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ.
 מַלְכוּתֶךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכֹל דוֹר וָדָר.
 סוֹמֵךְ יְהוָה לְכֹל הַנִּפְלִים, וְזוֹקֵף לְכֹל הַכְּפוּפִים.
 עֵינֵי כָל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם בְּעֵתוֹ.
 פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רְצוֹן.
 צַדִּיק יְהוָה בְּכֹל דַּרְכָּיו, וְחֹסֵיד בְּכֹל מַעֲשָׂיו.
 קְרוֹב יְהוָה לְכֹל קְרָאִיו, לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ בְּאַמְתּוֹ.
 רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם.
 שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהַבָּיו, וְאֶת כָּל הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד.
 תִּהְיֶה יְהוָה יְדַבֵּר פִּי, וַיְבָרֶךְ כָּל בֶּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.
 וְאַנְחֵנוּ נְבָרֶךְ יְהוָה, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, הַלְלוּיָהּ.

נעמדים, מחזירים ספר התורה לארון הקודש והחזן קורא בקול.

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה, כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ.

והקהל אומרים.

הִדּוּ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם. וַיֵּרָם קֶרֶן לְעַמּוֹ, תַּהַלְּהָ לְכָל חֲסִידָיו, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עִם קְרוּבוֹ, הַלְלוּיָהּ.

כשחל יום הכיפורים ביום חול אומרים זה.

לְדוֹד מְזֻמּוֹר, לִיהְנֶה הָאֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבֵּל וַיִּשְׁבֵּי בָהּ.

כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסֻדָּהּ, וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנָהּ.

מִי יַעֲלֶה בְּהָרֵי יְהוָה, וּמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קִדְשׁוֹ.

נְקִי כַפַּיִם וְיָדַי לִבְבִּי, אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לְשׂוֹא נִפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָהּ.

יֵשׂא בְרִכָּה מֵאֵת יְהוָה, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ.

זֶה דוֹר דִּרְשָׁיו, מִבְּקִשֵׁי פְּנִיךָ יַעֲקֹב סִלָּהּ.

שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם, וְהַנְּשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.

מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֲזוֹז וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָהּ.

שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאִשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד.

מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סִלָּהּ.

כשחל יום הכיפורים בשבת אומרים זה.

מְזֻמּוֹר לְדוֹד הָבוּ לִיהְנֶה בְּנֵי אֱלִים הָבוּ לִיהְנֶה כְּבוֹד וְעִזּוֹ.

הָבוּ לִיהְנֶה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְּׁתַּחֲוּוּ לִיהְנֶה בְּהִדְרַת קִדְשׁוֹ.

קוֹל יְהוָה עַל הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים יְהוָה עַל מַיִם רַבִּים.

קוֹל יְהוָה בִּכְחַת קוֹל יְהוָה בְּהִדְרָהּ.

קוֹל יְהוָה שִׁבְרֵי אֲרָזִים וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת אֲרָזֵי הַלְּבָנוֹן.

וַיִּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל לְבָנוֹן וּשְׂרִיּוֹן כְּמוֹ בֵן רְאֵמִים.

קוֹל יְהוָה חִצְבֵי לְהַבּוֹת אֵשׁ.

קוֹל יְהוָה יַחִיל מִדְּבַר יַחִיל יְהוָה מִדְּבַר קִדְשׁוֹ.

קוֹל יְהוָה יַחֲוִל אֵילוֹת וַיַּחֲשֹׁף יַעֲרוֹת וּבִהִיכְלוֹ כָּלוּ אִמֵּר כְּבוֹדוֹ.

יְהוָה לְמַבּוֹל יֵשֵׁב וַיִּשְׁבֵּי יְהוָה מֶלֶךְ לְעוֹלָם.

יְהוָה עִזּוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

כשמכניסין את ספר תורה להיכל אומרים זה.
ובנחה יאמר, שובה יהנה רבבות אלפי ישראל.
קומה יהנה למנוחתך, אתה וארון עזך.
כהניך לבשו צדק, וחסידך ירננו.
בעבור דוד עבדך, אל תשב פני משיחך.
כי לקח טוב נתתי לכם, תורתך אל תעזבו.
עץ חיים היא למחזיקים בה, ותמכה מאשר.
דרךך דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום.
השיבנו יהנה אליך ונשובה, חדש ימינו כקדם.

תפילת מוסף ליום הכיפורים

תפילת מוסף מתווספת לתפילת שחרית בכל הימים שבהם היו מקריבים בבית המקדש קרבן מוסף, כלומר, בשבתות, חגים, ראשי-חודשים וימי חול-המועד, היא יוצאת דופן בין התפילות בכך שכולה שבח ואין בה תחנונים. תוכן התפילה שונה במקצת מתוכן תפילה רגילה, ומוסיפים בה תפילה לבניינו מחדש של בית המקדש, וכן מזכירים בה את סדר הקרבנות שהיו מוסיפים בימים אלו על קרבן התמיד. בתפילת מוסף של יום הכיפורים מוסיפים את סדר העבודה של הכהן הגדול בבית המקדש ובמהלכה אומרים את התפילה "עלינו לשבח" ביום זה נוהגים להשתחוות ארצה בעת תפילה זו, והמנהג הוא לפרוס מפה או נייר על הרצפה, או לכסות את הפנים בטלית, דבר שהונהג בגלל איסור השתחויה על אבנים.

תפילה לחזן, קודם שמתחיל לשמש כשליחו של הציבור בתפילת מוסף. הקהל יושב והחזן אומר תפילה זאת חלקה בקול וחלקה בלחש.

186 א **הַנְּנִי** הַעֲנֵי מִמַּעַשׁ נִרְעַשׁ וְנִפְחַד מִפְּחַד יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּאֵתִי לַעֲמֹד וְלִהְתַּחַנֵּן לִפְנֵיךָ עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְנוּנִי. וְאֵף עַל פִּי שְׂאֵינִי כְּדָאֵי וְהִגּוֹן לְכַד. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ מִמֶּךָ אֱלֹהֵי אֲבֹרְתֶיךָ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. יְהִי וְיִהְיֶה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂדֵי אִיוֹם וְנוֹרָא. הִיָּה נָא מְצַלִּיחַ דְּרַכֵּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלַי וְעַל שׁוֹלְחִי. וְנָא אֵל תִּפְשִׁיעַם בְּחַטָּאתֵי וְאֵל תְּחִיבֵם בְּעוֹנוֹתַי כִּי חוֹטֵא וּפּוֹשֵׁעַ אָנִי. וְאֵל יִכְלַמוּ בַּפְּשָׁעֵי וְאֵל יְבוֹשׁוּ בִי וְאֵל אֲבוֹשׁ בָּם. וְקַבֵּל תִּפְלִתִי כְּתִפְלַת זָקֵן וְרָגִיל וּפְרָקוּ נְאֻם וְזִקְנֵנוּ מִגְּדֹל וְקוֹלוֹ נְעִים וּמַעֲוֹרָב בְּדַעַת עִם הַבְּרִיּוֹת. וְתִגְעַר בְּשִׁטְוֹן לְבַל יִשְׁטִינּוּנִי. וְיִהִי נָא דְגִלְנוּ עֲלֵיךָ אֲהַבָּה. וּפְשָׁעֵינוּ תִּכְסֶה בְּאֲהַבָּה. וְכָל צְרוֹת וְרַעוֹת הַפֶּךָ נָא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְשִׁשׁוֹן וְלִשְׁמִיחָה לְחַיִּים וְלִשְׁלוֹם וְהַאֲמַת וְהַשְׁלוֹם אֲהַבּוּ. וְאֵל יְהִי שׁוֹם מְכַשׁוֹל בְּתִפְלַתִי. וְיִהִי רַצוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹרְתֶיךָ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן אֲהִיָּה אֲשֶׁר אֲהִיָּה שְׁכַל הַמַּלְאָכִים שֶׁהֵם פּוֹעֲלֵי תִפְלוֹת יְבִיאוּ תִפְלַתִי לִפְנֵי כֶּסֶף כְּבוֹדֶךָ וְיִפְצִצוּ אוֹתָהּ לִפְנֵיךָ בְּעִבּוֹר כָּל הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיִּשְׂרָאֵלִים. וּבְעִבּוֹר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא. כִּי אֲתָה שׁוֹמֵעַ תִּפְלַת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תִּפְלָה.

יש מוסיפים ארבעה פסוקים אלו
 יְדַעְתִּי יְהוָה כִּי צָדֵק מִשְׁפָּטֶיךָ וְאִמוּנָה עֲנִיתָנִי.
 הַקְשִׁיבָה לִי וְעֲנֵנִי אֲרִיד בְּשִׁיחִי וְאֶהֱיָמָה.
 וְנַפְשִׁי תִגִּיל בִּיהוָה תְּשִׁישׁ בִּישׁוּעָתוֹ.
 הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לְמַלְכִּים הַפּוֹצֵה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מִחֶרֶב רָעָה.
 חצי קדיש.

החזן אומר ויתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעִגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתחדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא.

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

תפילת עמידה בלחש. התפילה נאמרת ביחידות בעמידה ברגלים צמודות, ומסתיימת במילים "וכשנים קדמוניות" (עמ' 210).

כי שם יהוה אקרא, הבו גדל לאלהינו.
 אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים

וְקוֹנָה הַכֹּל וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ
בְּאַהֲבָה. זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן
אֱלֹהִים חַיִּים. מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגַן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְגַן אֲבֹרָהּם.

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי מַחִיהַ מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטֵּל.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיהַ מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בְּעַל
גְבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מְלֶךְ מֵמִית וּמַחִיהַ וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמֵן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיוֹת
מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיהַ הַמֵּתִים.

אַתָּה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשֵׁים בְּכֹל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֵלָה. כִּי אֵל
מְלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה.

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
עִירְךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ. וְעַל
מְכוּנְךָ וְהִיכַלְךָ.

וּבְכֵן תֵּן פַּחַדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבְרָאתָ
וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרֹאִים. וַיַּעֲשׂוּ כֻלָּם אֲגָדָה
אֶחָד לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְׁלֵטָן
לְפָנֶיךָ עַז בִּיָּדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבְרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לַעַמְּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֵיךָ וְתִקְנָה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ
וּפְתַחֲנוּן פֶּה לְמִיחֲלִים לְךָ. שְׂמַחָה לְאַרְצְךָ. וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ. וְצִמְחַת קֶרֶן
לְדוֹד עַבְדְּךָ. וְעִרִיכַת נֹר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֲךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צִדִּיקִים יֵרָאוּ וַיִּשְׁמְחוּ וַיִּשְׂרִים יַעֲלִזוּ. וְחַסִּידִים בְּרַנָּה יִגִּילוּ.
וְעוֹלְתָה תִקְפֹּץ פִּיהָ. וְכָל הַרְשָׁעָה כִּלְהָ כַעֲשׂוֹן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת
זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתַמְלֵךְ אֶתְּהָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵהֵרָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כְּכַתּוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ. יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ. כְּכַתּוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אֶהְבֵּת אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּפְנֵי לַעֲבוּדָתְךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ.

וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השַׁבָּת הַזֶּה לַקִּדְשָׁה וְלַמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחֲלָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה וְלַמַּחֲלָ בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

189

וּמִפְּנֵי חַטָּאֵינוּ גְּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אֲדַמְתָּנוּ וְאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירְתְּךָ בְּבֵית הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלַּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ. יְהִי רְצוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתְּשׁוּב וְתִרְחַם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. וְתִבְנֶהוּ מֵהֵרָה וְתִגְדַּל כְּבוֹדוֹ. אֲבִינוּ מִלִּפְנֵינוּ, גְּלָה כְבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מֵהֵרָה וְהוֹפֵעַ וְהַנֹּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חַי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כְּנֶס מִיִּרְכַּתֵי אֶרֶץ. וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קִרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוֹסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוֹסֵף (לשבת וְאֶת מוֹסֵפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ) יוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוֹת רְצוֹנְךָ כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יַד מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ כְּאִמּוֹר.

כַּחַח ל יוֹם הַכִּיפּוּרִים בְּשַׁבַּת מוֹסִיפִים.

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים, וְשְׁנֵי עֶשְׂרֵנִים סֵלֶת מִנְחָה בַּלּוּלָה בְּשֶׁמֶן וְנִסְכּוֹ. עֶלֶת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתוֹ עַל עֶלֶת הַתְּמִיד וְנִסְכָּהּ.

וּבַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם כָּל מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עֲלֵה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פֶּר בֶּן בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַעַה תַּמִּימִים יִהְיוּ לָכֶם. וּמִנְחָתָם וְנֹסְפֵיהֶם כַּמְדָּבָר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר וּשְׁנַיִ עֶשְׂרִים לְאֵיל וְעֶשְׂרוֹן לְכֶבֶשׂ וְיִין כְּנֹסְכּוֹ וּשְׁנַיִ שְׁעִירִים לְכַפֵּר, וּשְׁנַיִ תַּמִּידִים כְּהִלְכְּתֶם. (מְלֻבָּד חֲטָאת הַכַּפּוּרִים וְעוֹלֹת הַתַּמִּיד וּמִנְחָתָהּ וְנֹסְפֵיהֶם). לַשַּׁבַּת יִשְׁמַחוּ בַמְּלֻכוֹתֶיךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבַּת וְקוֹרְאֵי עֲנָג. עִם מִקְדָּשֵׁי שְׁבִיעִי. כָּלֵם יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוֹבֶיךָ. וּבִשְׁבִיעֵי רְצִיתְךָ בּוֹ וְקִדְשֵׁתוֹ. חֲמֵדַת יָמִים אוֹתוֹ קִרְאתָ. זָכַר לַמַּעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַחֵל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בַּיּוֹם (לַשַּׁבַּת הַשַּׁבַּת הַזֶּה וּבַיּוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ. כְּאִמּוֹר אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחָה פְּשָׁעֶיךָ לַמַּעֲנֵי וְחַטָּאוֹתֶיךָ לֹא אֶזְכֵּר. וְנֹאמַר מַחִיתִי כְּעַב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאוֹתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלִיתֶךָ. וְנֹאמַר כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאוֹתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ.

190

(לַשַּׁבַּת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצָה נָא בַּמְנוּחָתֵנוּ) קִדְשֵׁנוּ בַּמִּצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שְׁבַעֲנוּ מִטּוֹבֶיךָ וְשִׁמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. (לַשַּׁבַּת וְהַנְּחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שַׁבַּת קֹדֶשׁךָ וְיִנּוּחוֹ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקְדָּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהַר לְבַנּוּ לְעַבְדְּךָ בְּאַמְתָּ. כִּי אֵתָה סֶלְחֵן לְיִשְׂרָאֵל וּמְחַלֵּן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּמַבְלַעְדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (אֵלֵא אֵתָה). בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אֲשַׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מִקְדָּשׁ (לַשַּׁבַּת הַשַּׁבַּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכַּפּוּרִים.

רְצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה. וְהִשְׁבֵּה אֶת הָעֲבוֹדָה לְדָבִיר בֵּיתֶךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וְתַפְלָתָם מֵהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תַּמִּיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךָ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶיךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָהּ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרֵנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אֵתָהּ הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֵה לָךְ
 וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ,
 וְעַל נְסִיךְ שְׁבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכָל עֵת, עָרֵב
 וּבִקֵּר וְצַהֲרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תִמוּ חֲסָדֶיךָ,
 כִּי מְעוֹלָם קוִינֵנוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֵם יִתְבַרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּפָנֵינוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכָתֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וְיִהְלְלוּ וְיִבְרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת לְעוֹלָם כִּי
 טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סְלָה הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
 שְׁמֶךָ וְלֶךָ נְאֻה לְהוֹדוֹת.

191

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל
 כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בְּרַכְנוּ אֲבֵינוּ, כְּלָנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְאוֹר
 פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְצַדִּיקָה וּבְרָכָה
 וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ, לְבְרַכְנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת
 כָּל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם.

בְּסִפְּרֵי חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת
 וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים
 טוֹבִים וְלְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

יְהִי לְרַצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֲנֵנוּ תְּבוֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ, וְאֵל
 תְּתַעַלֵּם מִתְּחַנְּנָנוּ. שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזִי פָּנִים וְקִשִּׁי עָרֶף לֹמֵר לְפָנֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ
 וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

וידוי קצר

נוהגים להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב כשאומרים. "אשמנו, בגדנו..."

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנּוּ דָּפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסְנוּ. טָפַלְנוּ שְׁקַר.

יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לָצַנוּ. מִרְדְּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרְנוּ. עֹוִינוּ.

פָּשַׁעְנוּ. צָרְרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֵרֶף.

רָשַׁעְנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבַנּוּ. תַּעֲיִנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ.

וְאַתָּה צָדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאָנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ

מֵה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמֵה נִסְפֵר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחֻקִים. הֲלֹא כָל

הַנְּסֻתָרוֹת וְהַנְּגָלוֹת אֶתָּה יוֹדֵעַ.

192

אֶתָּה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל חַי. אֶתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי

בֵּטֶן וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אֵין דְּבַר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָר מִנֶּיךָ.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל

כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

וידוי ארוך

נוהגים להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב כשאומרים: "על חטא שחטאנו..."

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרִצּוֹן.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמוּץ הַלֵּב.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דְעַת.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתָר.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֹּה.

וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמַרְמָה.

על חטא שחטאנו לפניך בהרהור הלב.
ועל חטא שחטאנו לפניך בהונאת רע.
על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בועידת זנות.

על חטא שחטאנו לפניך בזדון ובשגגה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בזלזול הורים ומורים.
על חטא שחטאנו לפניך בחזק יד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בחלול השם.

על חטא שחטאנו לפניך בטפשות פה.
ועל חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים.
על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בכפת שחד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב.
על חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בלצון.

על חטא שחטאנו לפניך במשא ובמתן.
ועל חטא שחטאנו לפניך במאכל ובמשתה.
על חטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית.
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטית גרון.

על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות.
ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול.

ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.

על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע.

ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.

על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש.

ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.

על חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע.

ועל חטא שחטאנו לפניך ברכילות.

על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא.

ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם.

על חטא שחטאנו לפניך בתשומת יד.

ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב. ❧

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מכת מרדות.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם פרת וערירי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין. סקילה. שרפה.

הרג. וחנק. על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. בין שיש בה קום

עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים

לנו. את הגלויים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלויים לנו לפניך הם גלויים וידועים. כדבר שנאמר הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכול דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה.

אלהי. עד שלא נוצרתי איני כדאי, ועכשו שנוצרתי כאלו לא נוצרתי. עפר אני בחיי קל וחמר במיתתי. הריני לפניך ככלי מלא בושה וכלמה. יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מרק ברחמיך הרבים. אבל לא על ידי יסורים וחלים רעים.

אלהי, נצור לשוני מרע, ושפתי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדוף נפשי. וכל הקמים והחושבים עלי לרעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם. (יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שלא תעלה קנאת אדם עלי ולא קנאתי על אחרים ושלא אכעס היום ושלא אכעיסך ותצילני מיצר הרע ותן בלבי הכנעה וענוה. מלפנו ואלהינו יחד שמך בעולמך בנה עירך יסד ביתך ושכלל היכלך וקבץ קבוץ גליות ופדה צאנך ושמח עדתך). עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך וענני. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי.

צועד/ת שלושה פסיעות לאחור. מטה עצמו לצד שמאל ואומר.
עשה שלום במרומו,

מטה עצמו/ה לצד ימין ואומר/ת.
הוא יעשה שלום עלינו,

כורע/ת לפניו ואומר/ת.

ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

אומר בלחש את התפילה הבאה

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש

במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם
 וכשנים קדמוניות. וערבה ליהנה מנחת יהודה וירושלים כימי עולם
 וכשנים קדמוניות.

מחכים לחזן, ניתן לשבת חזרת שליח הציבור

פוחחים הארון.
 אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק
 ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים
 טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען
 שמו באהבה.

196

מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים. אפתחה פי בתפלה
 ובתחנונים. לחלות ולחנן פני מלך מוחל וסולח לעוֹנִים.
 סוגרים את הארון

יש מקומות בהם מדליגים על קטע זה, ויש והחזן קורא רק את הפסוק האחרון
 שושן עמק איומה. שבת שבתון לקימה. שרש וענף סימה. שוים
 יחד לצימה. בעת מטו יסודותיה. בטחה בחין מוסדותיה. בם תקעה
 יתדותיה. בכפל להשעין ידותיה. תמכה בפעל צורים. תמת המה
 היוצרים. תרופה תת לעצורים. תבל להאפיל לצרים. שתילי גבעות
 ארבע. שאג ספר המרבע. שוע פגיעות ארבע. שעה צדקם לתבע. ביטה
 במתהלך תמים. במוסר לחומו חתומים. בצדקו תדיח כתמים. באפס
 אורים ותמים. תמור תשלומי פר. תבין הגג המספר. תוקעי בחדש
 שופר. תלאובם בכפור זכפר. ושכך חמת זעמד. ותחן שרידי עמד.
 ועלינו יהי נעמד. ונחיה ממקור עמד. נאור עמד הסליחה. נכון מהר
 לסלחה. ניב שפתינו הצליחה. נאק שמעה וסלחה. שפתינו מדובבות
 ישנים. ינצחוד כעל שושנים. חדשים וגם ישנים. במגנת אב נשענים.

זָכְרָנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חֶפֶץ בַּחַיִּים וְכָתַבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן
אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה

הַקַּהֲל עוֹנָה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"

מַגֵּן אַבְרָהָם.

הַקַּהֲל עוֹנָה. "אֱמֹן"

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדָנִי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטַּל.

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקִים אֲמוֹנָתוֹ לִישׁוּי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בַּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.

יש מקומות בהם מדלגים על קטע זה, ויש והחזן קורא רק את הפסוק האחרון
יום מימים הוה. יום כפור המיחוס. יודעיו חמל וחס. יוקשיו לפוערת
הס. ובו בתחבולות יועצו. ודוי בתחן יאיצו. ושוכני עפר יקיצו. ומראש
הרים יליצו. מפעלות עוקד ועקוד. מאז בידם פקוד. מופת הכמוס
לפקוד. מוקש להבעית לשקוד. כהבטחת סביכת איל. כפרו הנצור
לחיל. כן תעצים חיל. כורעיד בעצם וליל. פחדו יחיל שוטמים. פיותם
היות אטומים. פרחיו במשענותיו חטומים. פלטם מרכל פטומים. ואם
אין מעשים. וזבח מבלי משים. וזכרה לנבזים ומאוסים. ומגזעם הפר
כעסים. רם קשט מעבדיה. ראה תראה עובדיה. רעים באי עדיה. רחום
זכר לעבדיה. יבקש עון ואיננו. ימה במצולות תננו. ילד בשעשועיו
תעננו. ישר מליץ יחננו. מברק חרב השנון. מלט מארכי רנון. חזן מלא
משאלותם בתחנון. מלך רחום וחנון. כפר פדיון נפש. פדה מטביעת
רפש. מיחליך בענוי וכפש. החים בטללי נפש.

חזן וקהל

עוֹד בּוֹ נִשְׁמָתוֹ. יְקוּ תְּשׁוּבַת יְצִיר אֲדָמָתוֹ. לְהַחֲיוֹתוֹ
לְהִיטִיב אַחֲרֵיתוֹ.

אֱמִי כְמוֹדְךָ אֵב הַרְחַמֵּם זֹכֵר יְצוּרֵי לְחַיִּים בְּרַחֲמֵם.
וְנִאֲמֵן אֶתְּהָ לְהַחְיֹת מֵתִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה   הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
מִחַיֵּה הַמֵּתִים.   הקהל עונה. "אָמֵן"

רְגֵשׁ רַחֲשֵׁם מִלְבָּזָה. רוֹנְנִים סֶלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה.

יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ. וְאַתָּה
קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא.

הַחֲזוֹן בְּקוֹל וּלְאַחֲרָיו הַקְּהַל
נִחְשָׁב כְּצַג בְּאִיתוֹן. דְּחוֹת בְּפִלּוּלֵי עֲקֻלְתוֹן. וְנִקְדִּישְׁךָ בְּשַׁבַּת שַׁבְּתוֹן.
קְדוֹשׁ.

הַחֲזוֹן בְּקוֹל וּלְאַחֲרָיו הַקְּהַל
הַיּוֹם בְּפִתְחֶךָ סִפְרִים חוֹן אִם שִׁמְךָ מִפְּאֲרִים. וְנִקְדִּישְׁךָ בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים.
קְדוֹשׁ.

הַחֲזוֹן בְּקוֹל וּלְאַחֲרָיו הַקְּהַל
מִשְׁטִין בְּכָבֵל אֶסֶר. וְתַקְנוֹת אֲסִירֵי בֶשֶׁר. וְנִקְדִּישְׁךָ בְּצוּם הָעֵשׂוֹר.
קְדוֹשׁ.

יֵשׁ שְׁמוֹסִיפִים אֶת אֲמִירַת שְׁנֵי הַפְּסוּקִים הַבָּאִים
אֶת לְחֹשֵׁי עֲנָה נָא. זַעֲקֵי רְצָה נָא. הָאֵל קְדוֹשׁ.
אֲדוֹן לְקוֹל עֲמֶךָ. זְכֹר רַחֲמֶיךָ. נוֹרָא וְקְדוֹשׁ.

וּבְכֵן אֲמָרוּ לְאַלְהֵים מִה נוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ.
פּוֹתְחִים הָאָרוֹן.

אֲמָרוּ לְאַלְהֵים. ¶

אֵל מְלֶךְ בְּעוֹלָמוֹ. מִחִישׁ פְּדוּת עַמּוֹ.
לְקִיָּם דְּבַר נְאֻמוֹ. כִּי סְלִיחָה עַמּוֹ.
הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְּשִׁמוֹ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

בְּרוּךְ וּמְהֻלָּל בְּרַב גְּדֻלוֹ. מַחִישׁ סְלִיחָה לַקְהָלוֹ.
לְהִרְאוֹת לְכָל גְּדֻלוֹ. מִדְּד מַיִם בְּשַׁעֲלוֹ.
שִׁירוּ לוֹ זְמֵרוֹ לוֹ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

גּוֹאֵל עִם קְדוּשׁוֹ. בְּסְלִיחָה לְהַקְדִּישׁוֹ.
וּמְכוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשׁוֹ. לְזֶרַע אַבְרָהָם קְדוּשׁוֹ.
הַתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדוּשׁוֹ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

דָּגוּל מְשַׁבַּח בְּרַקִּיעַ עֲזוֹ. סוֹלֵחַ לְעַם זֹו בְּזֹו
בְּדַבֵּר עֲזוֹ וּמְעֲזוֹ. לְכֵן עֲדַת מְעֲזוֹ.
דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעֲזוֹ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

הַכֵּל בְּמֵאֵמֶר עֲשֵׂה. וְהוּא פֹעֵל וְעֲשֵׂה.
סוֹלֵחַ לְאֵם עֲמוּסָה. לְכֵן עִם בּוֹ חֶסֶה.
זָכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עֲשֵׂה.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

וּמְקִיִּים דְּבַר עֲבָדוֹ. עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם הוֹדוּ.
סוֹלֵחַ לְעַם מִיַּחַדוֹ. אֲשֶׁר נִקְרָאוּ בְּדַבֵּר סוּדוֹ.
זָרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ.

אָמְרוּ לַאלֹהִים.

זֶה רוֹקַע הָאָרֶץ. הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ.
סוֹלֵחַ לְגוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ. לְכֵן אָמְרוּ לְיוֹסֵד אֶרֶץ.
הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ.

אָמְרוּ לַאֱלֹהִים.

חַי בְּמַעֲוֹנָתוֹ. חֲנוּן וְחַוֵּן עֲדָתוֹ.
יָשׁוּב בְּרַחֲמִים לְבֵיתוֹ. לְכֵן לְבָאֵי בְּבְרִיתוֹ.
זָכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ.

אָמְרוּ לַאֱלֹהִים.

טַפֵּי נַחֲלָתוֹ. טְלָאֵי יְרֻשָּׁתוֹ.
יְקִים עֲלֵינוּ אִמְרָתוֹ. כְּחֻקוֹ בְּתוֹרָתוֹ.
אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ.

אָמְרוּ לַאֱלֹהִים.

יֹעֵץ מִיִּשְׂרָאֵל לְחַק. יִרְאֵי לְחַיִּים לְחַק.
סוֹלֵחַ לְחַטָּא לְמַחֵק. כְּנִשְׁמַע לְרוּעָה מִרְחוּק.
וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק.

200

אָמְרוּ לַאֱלֹהִים.

תִּקְיָא אֱלֹהֵי עוֹלָם. דְּבָרוּ נֶצֶב לְעוֹלָם.
וְהוּא מְכַל נַעֲלָם. וְאַנְחֵנוּ מְהַלְלִים שְׁמוֹ לְעוֹלָם.
בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם.

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי אֱלֹהֵינוּ.

מִיּוֹסֵד עַל פִּי סֹדֵר הָא' ב'.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

אֲדִיר בְּוַעֲדוֹ. בְּרוּם וּבְתַחַת הוֹדוֹ.
גְּלָה אֹר לְעַבְדּוֹ. דְּבַר מְקִים לְעַבְדּוֹ.
לְכֵן יִתְגָּאָה אֵין עוֹד מִלְּבָדוֹ.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ.

הַמְּכִיר עוֹלָמֵי עַד. וְסוֹפֵר וּמוֹנֵה עֲדֵי עַד.
זִיו מוֹשְׁבּוֹ נוֹעֵד. חֶלֶד צוֹפֵה בְּמַסְעֵד.
לְכֵן יִתְגָּאָה הַמְּבִיט לְאֶרֶץ וְתַרְעֵד.

מעשה אלהינו.

טוען עולמו. יודע הדומו.
כללו בנאמו. לעד להקימו.
לכן יתגאה יהוה צבאות שמו.

מעשה אלהינו.

מושל במפעלו. נורא על זבולו.
סלודו כגדלו. עזו כרוב חילו.
לכן יתגאה שרפים עומדים ממעל לו.

מעשה אלהינו.

פארו בשמי מעוני. צופה ומביט לעיני.
קלוס שמו בהמוני. רודה בקרב מוני.
לכן יתגאה גדולים מעשי יהוה.

201

סוגרים הארון.

מעשה אנוש ותחבולותיו מזמה.
שבתו בתוך מרמה. רפידתו רמה.
קבור בסעיף אדמה. ואיך יתגאה אדם להבל דמה.
פותחים את הארון.

אבל מעשה אלהינו.

שדי רוקע הארץ על בלימה. שוכניה בלי היות לשמה.
תכן על מים אדמה. תקיף שמו לרוממה.
לכן יתגאה עוטה אור כשלמה.
סוגרים הארון.

חזן אומר בקול ולאחר מכן הקהל חוזר בקול
ליושב תהלות. לרוכב ערבות. קדוש וברוך.

חזן אומר בקול ולאחר מכן הקהל חוזר בקול
אלו לאלו שואלים. אלו לאלו ממללים. אנה שוכן מעלים. להעריצו
להקדישו בפאר מסלסים.

ונתנה תוקף

סיפורו של מזמור זה נמצא כתוב בכתב ידו של רבי אפרים מבונה, ולפיו יסד רבי אמנון ממגנצא את הפיוט "ונתנה תוקף" בשל מקרה רע שאירע לו. ר' אמנון ממגנצא היה גדול הדור, עשיר ומיוחס, יפה תואר ויפה מראה והחלו אנשי בית המלוכה לשדלו שימיר דתו ויתנצר. אך הוא דחה אותם. פעם אחת, כשההגמון הפציר בו רבות על כך אמר לו. "הנה לי שלושת ימים ואחשוב על כך". ר' אמנון לא רצה להתנצר, ואמר כן רק על-מנת לדחות את ההגמון, אולם כשיצא ההגמון שמח, הבין ר' אמנון שמתשובתו משתמע שיש לו ספק באמונתו, והצטער צער רב. לפיכך לא אכל ולא שתה, ונחלה שלושת ימים. ביום השלישי שלח ההגמון שליחים להביא את רבי אמנון אליו, אך זה סירב. גם כשבאו לפניו שליחים בשנית ובשלישית סירב ללכת עמם, ולסוף הובא בכח לפני ההגמון. כששאל אותו ההגמון מדוע סירב לבוא לפניו, ענה רבי אמנון ואמר. אני אחרוך את דיני, ולשוני שדיברה כזב תיכרת. ר' אמנון ביקש לקדש שם שמים ולכפר על חטאו, אך ההגמון סירב לבקשתו. "לשונוך דיברה טוב, אלא רגליך אשר לא באו למועד אשר דיברת אלי – תיקצצנה, ואת יתר הגוף אייסר". ויצו הצורך ויקצצו את פרקי אצבעות ידיו ורגליו. ועל כל פרק ופרק היו שואלים לו. "התחפוץ עוד אמנון להפך לאמונתנו?" ויאמר. לא. ויהי ככלותם לקצץ, ציווה הרשע להשכיב את ר' אמנון במיטה אחת ואת כל פרקי אצבעותיו בצידו, וישלחו לביתו.

202

אחר הדברים האלה הגיעו הימים הנוראים. וביקש ר' אמנון שייבילו את מיטתו לבית הכנסת. בחזרת הש"ץ, קודם קדושה, ביקש ר' אמנון מהחזן רשות להתפלל, ואמר את "ונתנה תוקף" וכשגמר לומר את "ונתנה תוקף", נסתלק ונעלם מן העולם לעין כל ואיננו כי לקח אותו האלוקים.

ביום השלישי לאחר הסתלקותו, הופיע בחלום לרבי קלונימוס בן רבנא משולם, ולימד אותו את הפיוט "ונתנה תוקף" ויצו עליו לשלוח אותו בכל תפוצות ישראל להיות לו עד וזכרון, ויעש הגאון כן.

פותחים את ארון הקודש ועומדים
 ובְּכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אֲתָה הוּא אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ.

הקהל אומר בלחש ואח"כ החזן בקול

וּנְתַנָּה

תִּקְרָף קִדְשֵׁי הַיּוֹם. כִּי הוּא נוֹרָא וְאִים. וְבוֹ
 תִּנְשֵׂא מַלְכוּתְךָ. וַיְכּוֹן בְּחֶסֶד כְּסָאָךָ. וְתִשָּׁב עָלָיו בְּאֵמֶת. אֵמֶת כִּי אַתָּה
 הוּא דִין וּמוֹכִיחַ וַיּוֹדַע וְעַד. וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם (וְסוֹפֵר וּמוֹנֵה). וְתִזְכֹּר
 כָּל הַנְּשָׁפְחוֹת. וְתִפְתַּח אֶת סֵפֶר הַזְּכוּרוֹנוֹת. וּמֵאֲלֵיו יִקְרָא. וְחוֹתֵם יָד
 כָּל אָדָם בּוֹ. וּבְשׁוֹפֵר גָּדוֹל יִתְקַע. וְקוֹל דְּמָמָה דְקָה יִשְׁמַע. וּמִלְאָכִים
 יִחַפְזוּן. וְחִיל וְרַעְדָה יֵאָחֲזוּן. וַיֵּאֱמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין. לִפְקוֹד עַל צָבָא
 מְרוֹם בְּדִין. כִּי לֹא יִזְכּוּ בְעֵינֶיךָ בְּדִין. וְכָל בָּאֵי עוֹלָם יַעֲבְרוּן לִפְנֶיךָ כַּבְּנֵי
 מְרוֹן. כְּבִקְרַת רוּעָה עֲדְרוּ. מַעֲבִיר צֶאֱנוּ תַּחַת שְׁבִטוֹ. כֵּן תַּעֲבִיר וְתִסְפֹּר
 וְתִמְנֶה וְתִפְקֹד נֶפֶשׁ כָּל חַי. וְתַחַתְךָ קִצְבָה לְכָל בְּרִיּוֹתֶיךָ. וְתַכְתֵּב אֶת
 גְּזַר דֵּינִים.

203

הקהל אומר בלחש ואח"כ החזן בקול

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יִכְתְּבוּן. וּבַיּוֹם צוֹם כְּפוּר יִחַתְמוּן. כִּמְהָ יַעֲבְרוּן.
 וְכִמְהָ יִבְרָאוּן. מִי יִחִיה. וּמִי יָמוּת. מִי בְקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְקִצּוֹ. מִי בְמִים.
 וּמִי בְאֵשׁ. מִי בְחָרֵב. וּמִי בְחֵיה. מִי בְרַעֲב. וּמִי בְצָמָא. מִי בְרַעֲשׁ. וּמִי
 בְמַגְפָּה. מִי בְחִינִיקָה. וּמִי בְסִקִּילָה. מִי יְנוּחַ. וּמִי יְנוּעַ. מִי יִשְׁקֹט. וּמִי
 יִטְרֹף. מִי יִשְׁלוּ. וּמִי יִתִּיֶסֶר. מִי יַעֲנִי. וּמִי יַעֲשֶׂר. מִי יִשְׁפֹּל. וּמִי יָרוּם.

קהל בקול ואח"כ חזן

וְתִשׁוּבָה וְתִפְלָה וְצַדִּיקָה. מַעֲבִירִין אֶת רַע הַגְּזֵרָה.

הקהל אומר בלחש ואח"כ החזן בקול

כִּי כְשֶׁמֶךְ כֹּן תִּהְלֶתְךָ. קֶשֶׁה לְכַעַס וְנוּחַ לְרִצּוֹת. כִּי לֹא תַחַפֵּץ בְּמוֹת
 הַמֵּת. כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְרָכּוֹ וְחֵיה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תַּחֲכֶה לוֹ. אִם יִשׁוּב
 מִיָּד תִּקְבְּלוּ. אֵמֶת כִּי אַתָּה הוּא יוֹצֵרֵם. וְאַתָּה יוֹדֵעַ יִצְרֵם. כִּי הֵם בְּשָׂר
 וְדָם. אָדָם יִסּוּדוֹ מֵעֶפֶר. וְסוּפוֹ לְעֶפֶר. בְּנִפְשׁוֹ יָבִיא לְחֶמוֹ. מְשׁוּל כְּחָרֶס
 הַנְּשֻׁבֵר. כְּחֻצִיר יָבֵשׁ. וְכֻצִּיץ נוֹבֵל. כְּצֶל עוֹבֵר. וְכַעֲנַן כְּלָה. וְכַרוּחַ נוֹשֶׁבֶת.
 וְכַאֲבָק פּוֹרֵחַ. וְכַחֲלוֹם יַעֲוֶף.

קהל בקול ואח"כ חזן

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם.

אֵין קִצְבָה לְשִׁנוּתֶיהָ. וְאֵין קֶץ לְאַרְךָ יְמֶיהָ. וְאֵין לְשַׁעַר מַרְכָּבוֹת כְּבוֹדָהּ. וְאֵין לְפָרֶשׁ עֲלוֹם שְׁמָהּ. שְׁמָהּ נֶאֱדָרָה לָּהּ. וְאַתָּה נֶאֱדָרָה לְשְׁמָהּ. וְשִׁמְנוּ קְרִיאַת בְּשִׁמָּהּ. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמָהּ. וְקִדְשׁ אֶת שְׁמָהּ עַל מִקְדֵּישֵׁי שְׁמָהּ. בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שְׁמָהּ הַנֶּעֱרָץ וְהַנִּקְדָּשׁ. כְּסוּד שִׁיחַ שְׂרָפִי קִדְשׁ. הַמִּקְדֵּישִׁים שְׁמָהּ בְּקִדְשׁ. דְּרִי מַעֲלָה עִם דְּרֵי מִטָּה. (קוֹרְאִים וּמְשַׁלְּשִׁים בְּשִׁלּוּשׁ קִדְשָׁהּ בְּקִדְשׁ).

סוגרים הארון.

קְדוּשָׁה

תפילה זאת נחשבת לקדושה ביותר. היא נאמרת בעמידה ברגלים צמודות.

הקהל ואחר כך החזן בקול

קְדוֹשׁ יְתַנּוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֹאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה עִם עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מִטָּה.

204

הקהל ואחר כך החזן בקול

יְחַד כָּלֶם קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ, כְּדַבֵּר הָאֱמוּר עַל יַד נְבִיאָךְ וְקִרְאָה זֶה אֵל זֶה וְאָמַר.

הקהל ואחר כך החזן בקול

קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כְּבוֹדוֹ מְלֵא עוֹלָם מְשֻׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיךְ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. לְעַמְתָּם מְשֻׁבְּחִים וְאוֹמְרִים.

הקהל ואחר כך החזן בקול

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ.

מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ וְיַחֲזֵן עִם הַמִּיחֲדִים שְׁמוֹ עָרַב וְבִקֵּר בְּכָל יוֹם תְּמִיד פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים.

הקהל ואחר כך החזן בקול

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.

הוא אֱלֹהֵינוּ הוא אָבִינוּ הוא מְלַכְנוּ הוא מוֹשִׁיעֵנו. והוא יוֹשִׁיעֵנו
וְיִגְאָלֵנו שְׁנִיתָ. וְיִשְׁמִיעֵנו בְּרַחֲמֵי שְׁנִיתָ לְעֵינֵי כָּל חַי לְאִמֹר. הֵן גְּאֻלְתִּי
אֲתָכֶם אַחֲרִית כְּרֵאשִׁית לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

החזן אומר בקול

אֲדִיר אֲדִירֵנוּ יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ

הקהל עונה בקול

מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ.

החזן אומר בקול

וְהִיא יְהוָה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ.

הקהל עונה בקול

בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

החזן אומר בקול

וּבְדַבְּרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לְאִמֹר.

הקהל עונה בקול

יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר, הַלְלוּהָ.
סיום ה"קדושה" אפשר לשבת.

אֲתָה קְדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קְדוֹשׁ וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה. כִּי אֵל
מִלְךָ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה.

לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּךְ, וְלִנְצַח נִצְחִים קִדְשְׁתָּךְ נִקְדִּישׁ, וְשִׁבְחָךְ אֱלֹהֵינוּ
מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי אֵל מִלְךָ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה. לְדוֹר וָדוֹר
הַמְּלִיכּוֹ לְאֵל, כִּי הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקְדוֹשׁ.

חמול על מעשיך. ותשמח במעשיך. ויאמרו לך חוסיך. בצדקך עמוסיך. תקדש אדון על כל מעשיך. כי מקדישיך בקדשתך קדשת. נאה לקדוש פאר מקדושים.

ובכן יתקדש שמך יהוה אלהינו על ישראל עמך. ועל ירושלים עירך. ועל ציון משכן כבודך. ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל מכוניך והיכלך. עוד יזכר לנו אהבת איתן, אדונינו. ובבן הנעקד ישבית מדיננו. ובזכות התם יוציא איום לצדק דיננו. כי קדוש היום לאדונינו. באין מליץ ישר מול מגיד פשע. תגיד ליעקב דבר חק ומשפט. וצדקנו במשפט המלך המשפט.

פותרים הארון ונעמדים.

האוחז ביד מדת משפט.

וכל מאמינים שהוא אל אמונה. הבוחן ובודק גנזי נסתרות.

וכל מאמינים שהוא בוחן כליות. הגואל ממנות ופודה משחת.

וכל מאמינים שהוא גואל חזק. הדין יחידי לבאי עולם.

וכל מאמינים שהוא דין אמת. ההגוי באהיה אשר אהיה.

וכל מאמינים שהוא הנה הנה ויהיה. הנדאי שמו כן תהלתו.

וכל מאמינים שהוא ואין בלתו. הזוכר למזכיריו טובות זכרונות.

וכל מאמינים שהוא זוכר הברית. החותך, חיים לכל חי.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא חַי וְקַיִם.
הַטּוֹב, וּמְטִיב לְרָעִים וְלַטּוֹבִים.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא טוֹב לְכָל.
הַיּוֹדֵעַ יֵצֵר כָּל יְצוּרִים.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא יוֹצֵרם בְּבִטָּן.
הַכֹּל יָכוֹל וְכוֹלֵלם יַחַד.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא כָּל יָכוֹל.
הֶלֶן בְּסֵתֶר בְּצֵל, שְׂדֵי.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא לְבָדוּ הוּא.
הַמְמַלִּיךְ מְלָכִים וְלוֹ הַמְּלוֹכָה.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא מְלֶךְ עוֹלָם.
הַנוֹהֵג בְּחֶסֶדוֹ כָּל דוֹר.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא נוֹצֵר חֶסֶד.
הַסּוֹבֵל, וּמַעֲלִים עֵין מִסוֹרְרִים.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא סוֹלַח סְלָה.
הָעֲלִיּוֹן, וְעֵינֹו אֵל יִרְאִיו.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא עוֹנֶה לְחַשׁ.
הַפּוֹתַח שְׁעַר לְדוֹפְקֵי בְּתִשׁוּבָה.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא פְּתוּחָה יְדוּ.
הַצּוֹפֶה לְרָשָׁע וְחַפֵּץ בְּהַצְדָּקוֹ.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא צַדִּיק וְיֵשֶׁר.
הַקּוֹצֵר בְּזַעַם וּמְאַרִיךְ אֶף.

וְכָל מְאֲמִינִים שֶׁהוּא קָשָׁה לְכַעַס.
הַרְחוּם וּמְקַדִּים רַחֲמִים לְרַגְזוֹ.

וכל מאמינים שהוא רך לרצות.
השֹׁה ומשֹׁה קטן וגדול.

וכל מאמינים שהוא שופט צדק.
התם ומתמם עם תמימים.
וכל מאמינים שהוא תמים פעלו.
סוגרים את ארון הקודש ומתיישבים

תִּשְׁגַּב לְבַדְדָּךְ וְתִמְלֹךְ עַל כָּל בְּיָחוּד.
כְּכַתוּב עַל יַד נְבִיאֲךָ וְהִיא יְהוָה לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

וּבְכֹן תֵּן פְּחָדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימְתֵךְ עַל כָּל
מֵה שִׁבְרָאתָ, וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וְיִשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים.
וְיַעֲשׂוּ כָל־מִצְוָתְךָ אֶחָת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ, שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לְפָנֶיךָ, עַז בְּיָדְךָ, וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נֹרָא עַל כָּל
מֵה שִׁבְרָאתָ.

208

וּבְכֹן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לַעֲמֶךָ, תְּהַלֵּל לִירְאֵיךָ, וְתִקְנֶה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ,
וּפְתַחֲחוֹן פֶּה לְמִיַּחֲלִים לְךָ, שְׂמִיחָה לְאֶרְצְךָ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ, וְצַמִּיחַת קֶרֶן
לְדוֹד עֲבָדְךָ, וְעִרִיכַת נֵר לְבֵן יְשִׁי מְשִׁיחְךָ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֹן צְדִיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ, וְיִשְׂרִים יַעֲלִזוּ, וְחַסִּידִים בְּרִנָּה יִגִּילוּ,
וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ, וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כְּעֵשֶׂן תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְשַׁלֵּת
זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְיֵאָתֶיּוּ כָל לַעֲבָדְךָ. וַיְבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדְךָ. וַיִּגִּידוּ בְּאֵיִם צְדָקָה. וַיִּדְרְשׁוּךָ
עֲמִים לֹא יָדְעוּךָ, וַיְהַלְלוּךָ כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ. וַיֹּאמְרוּ תְּמִיד יִגְדַל יְהוָה.
וַיִּזְנְחוּ אֶת עֲצֻבֵיהֶם. וַיַּחֲפְרוּ אֶת פְּסִילֵיהֶם. וַיִּטּוּ שְׂכֵם אֶחָד לַעֲבָדְךָ.
וַיִּירָאוּךָ עִם שְׂמֵשׁ מִבְּקֵשֵׁי פָנֶיךָ. וַיִּכְרִירוּ כַח מְלַכּוֹתֶיךָ. וַיִּלְמְדוּ תוֹעִים
בִּינָה. וַיִּמְלְלוּ אֶת גְּבוּרַתְךָ. וַיִּנְשְׂאוּךָ מִתְּנַשֵּׂא לְכָל לְרָאשׁ. וַיִּסְלְדוּ בְּחִילָה
פָּנֶיךָ. וַיַּעֲטֹרוּךָ גִּזְרֵי תַפְאָרָה. וַיִּפְצְחוּ הַרִים רִנָּה. וַיִּצְהָלוּ אֵיִם בְּמַלְכָּךָ.

ויקבלו על מלכותך עליהם. וירוממוך בקהל עם. וישמעו רחוקים
ויבואו. ויתנו לך כתר מלוכה.

ותמלך אתה הוא יהוה אלהינו מהרה לבדך על כל מעשיך. בהר ציון
משכן כבודך. ובירושלים עיר קדשך. ככתוב בדברי קדשך. ימלך יהוה
לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה.

קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדיך. ככתוב ויגבה יהוה
צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה.
ברוך אתה יהוה. הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
המלך הקדוש. הקהל עונה. "אמן"

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ורוממתנו
מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלפניו לעבודתך ושמך
הגדול והקדוש עלינו קראת.

ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה לקדשה
ולמנוחה ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו
את כל עונותינו (לשבת באהבה) מקרא קדש זכר לציאת מצרים.

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין אנו
יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא
שמך עליו מפני היד שונשתלחה במקדשך. יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך
הרבים. ותבנהו מהרה ותגדל כבודו. אבינו מלפנינו, גלה כבוד מלכותך
עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוי
אבינו מלפנינו, גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני
כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ. והביאנו
לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה
לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם. ואת
מוסף (לשבת ואת מוספי יום השבת הזה ו) יום הכפורים הזה נעשה

וּנְקָרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמַצֹּנֶת רְצוֹנְךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל
יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ מִפִּי כְּבוֹדְךָ כְּאָמוּר.

כשיום כיפור חל להיות בשבת מוסיפים
וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימים, ושני עשורנים סלת מנחה
בלולה בשמן ונסכו. עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה.

וּבְעֶשְׂרֵי לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קָדֵשׁ יְהִי לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת
נַפְשׁוֹתֵיכֶם כָּל מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ. וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רִיחַ נִיחֹחַ
פֶּרֶן בֶּן בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שְׁבַע תְּמִימִים יְהִיו לָכֶם.
וּמִנְחָתָם וְנֹסְפֵיהֶם כַּמְדָּבָר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר וְשְׁנַיִם עֶשְׂרִים לְאֵיל
וְעֶשְׂרֹן לְכֶבֶשׂ וַיִּזֵּן כְּנֹסְכוֹ וְשְׁנַיִם שְׁעִירִים לְכַפֵּר, וְשְׁנַיִם תְּמִידִים כְּהִלְכֹתָם.

כשיום כיפור חל להיות בשבת מוסיפים
ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג. עם מקדשי שביעי. כלם
ישבעו ויתענגו מטובך. ובשביעי רצית בו וקדשתו. חמדת ימים אותו
קראת. זכר למעשה בראשית.

עלינו לשבח

תפילת "עלינו לשבח" הינה תפילה עתיקת יומין. יש המייחסים את חיבורה
ליהושע בן – נון, יש לאנשי כנסת הגדולה בתקופת בית המקדש השני
ויש הרואים בה חלק מעולם הסוד. חביבותה של התפילה – שיוחדה
בראשיתה למוסף של יום כיפור – הובילה לכך שכיום כל תפילה נחתמת
בתפילה זאת.

פותחים הארון ונעמדים. החזן אומר בקול

וְעֲלִינוּ

לשֶׁבַח לְאֲדוֹן הַכֹּל, לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
שֶׁלֹּא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת, וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה.
סוגרים את הארון

שֶׁלֹּא שָׂם חֻלְקָנוּ כֶּהֱם וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל הַמוֹנָם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וְרִיק
וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ.

פותחים הארון

כשֶׁאֹמְרִים אֶת הַפְּסוּק הַבֵּא הַחֲזָן (וְיֵשׁ גַּם חֶלֶק מִהַקְהֵל שְׁנוּהַג כַּד) כּוֹרַע עַל בִּירְכּוֹ
וְנוֹפֵל עִם פְּנָיו עַל הָרִיצְפָּה כְּאִשֶּׁר בַּד אֹדְבָר אַחֵר מִפְּרִיד בֵּין פְּנָיו לְרִיצְפָּה.

וְאַנְחָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי
הַמַּלְכִּים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

ממשיכים בלחש

שֶׁהוּא נוֹטֶה שְׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל, וְשׁוֹכֵנֵת
עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אָמֵת מְלַכְנוּ, אָפֶס זוֹלָתוֹ,
כְּפָתוּב בְּתוֹרָתוֹ, וְיִדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוּת אֶל לְבָבְךָ, כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת, אֵין עוֹד.
סוגרים את ארון הקודש ומתיישיבים

החזן אומר בקול

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הֵיחָה עִם פִּיפְיוֹת שְׁלוּחֵי עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל, הַעוֹמְדִים לְבַקֵּשׁ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים מִלְּפָנֶיךָ עַל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
הוֹרֵם מֵה שִׁיאֲמָרוּ. הַבִּינֵם מֵה שִׁידְבְּרוּ. הַשִּׁיבֵם מֵה שִׁישְׂאָלוּ. יְדַעֵם
אֵיךְ יִפְאָרוּ. בְּאוֹר פְּנֵיךָ יִהְלְכוּ. בְּרֶךְ לְךָ יְכַרְעוּ. עַמְּךָ בְּפִיהֶם יְבָרְכוּ.
וּמִבְּרָכוֹת פִּיךָ כֻּלָּם יִתְבָּרְכוּ. עַמְּךָ לְפָנֶיךָ יַעֲבִירוּ, וְהֵם בְּתוֹךְ יַעֲבִירוּ.
עֵינֵי עַמְּךָ בָּם תְּלוּיּוֹת. וְעֵינֵיהֶם לְךָ מִיַּחֲלוֹת. גָּשִׁים מוֹל אֲרוֹן הַקֹּדֶשׁ
בְּאִמָּה. לְשַׁכַּךְ כַּעַס וְחֶמָה. וְעַמְּךָ מִסְּבִיבִים אוֹתָם כְּחוּמָה. וְאַתָּה מִן
הַשָּׁמַיִם תִּשְׁגִּיחַ אוֹתָם לְרַחֲמָה. עֵינֵי נוֹשָׂאִים לְךָ לְשָׁמַיִם. לֵב שׁוֹפְכִים

נִכְחַד כַּמִּים. וְאַתָּה תִשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם.

החזן והקהל ממשיכים בלחש

שְׁלֹא יִכְשְׁלוּ בְלִשׁוֹנָם. וְלֹא יִנְקְשׁוּ בְשִׁנּוֹנָם. וְלֹא יִבוֹשׁוּ בְמִשְׁעָנָם. וְלֹא יִכְלָמוּ בָם שְׂאוֹנָם. וְאֵל יֹאמֶר פִּיהֶם דְּבַר שְׁלֵא כְרִצוֹנָךְ. כִּי חֲנוּנִיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הֵמָּה חֲנוּנִים. וּמְרַחֲמִיךָ הֵמָּה מְרַחֲמִים. כִּמְהָ שִׁידְעָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵת אֲשֶׁר תַּחֲן יוֹחוֹ, וְאֵת אֲשֶׁר תִּרְחַם יְרַחֵם. כִּכְתוּב בְּתוֹרַתְךָ, וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבִי עַל פְּנֶיךָ. וְקִרְאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ, וְחֲנֻתִי אֵת אֲשֶׁר אָחוֹן, וְרַחֲמֵתִי אֵת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וְנֹאמַר אֵל יְבוֹשׁוּ בִי קוֹיֶךָ אֲדָנִי אֱלֹהִים צְבָאוֹת, אֵל יִכְלָמוּ בִי מִבְקֶשֶׁיךָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

פותחים הארון ונעמדים.

אֹחִילָה לְאֵל. אֲחַלָּה פָּנָיו. אֲשַׁאלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֶה לְשׁוֹן. אֲשֶׁר בִּקְהַל עִם אֲשִׁירָה עֲזוֹ. אֲבִיעָה רִנָּנוֹת בְּעַד מִפְעָלָיו. אָדָם מַעֲרֹכִי לֵב. וּמִיְהוָה מַעֲנֶה לְשׁוֹן. אֲדָנִי שִׁפְתֵי תִפְתָּח. וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ. יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי. סוּגְרִים הָאָרוֹן וּמִתִּישְׁבִּים.

סדר העבודה

עבודת יום הכיפורים הייתה בעיקרה עבודה של כהן גדול בבית המקדש. זהו היום היחיד בשנה שבו נכנס הכהן הגדול לקודש הקודשים. עבודת יום הכיפורים הייתה מורכבת מאוד כאשר עיקרה היה להוביל לכפרת חטאי העם. במהלך עבודה זאת הכהן הגדול הקריב קורבנות והקטיר קטורת, נכנס לקודש הקודשים בבגדי לבן וכשיצא החוצה לבש בגדי זהב. קידש עצמו, התפלל ועוד. יום זה לווה במתח. כל העם ציפה לרגע שבו יצא הכהן הגדול מן הקודש לאחר שחטאי העם כופרו. על פי המסורת, כהן גדול שלא הצליח להוביל לכפרת העם לא זכה לצאת חי מקודש הקודשים ועל כן חבל היה קשור אליו על מנת שאם ימות בפנים אפשר יהיה למשוך אותו החוצה. משחרב בית המקדש ובטלה עבודתנו, איננו יכולים עוד לחוות את סדר עבודת היום ממקור ראשון. לפיכך אנו מנסים, באמצעות התפילה, לחזור במנהרת זמן לירושלים שלפני החורבן, ולחוות

מחדש את חווית היום. לעמוד בין ההמון, להיכנס עם הכהנים המלווים את הכהן הגדול אל הקודש, להתלוות עם הכהן הגדול אל תוככי קודש הקודשים ולהתרגש עם כל העם בראותנו את מראה הכהן הגדול בצאתו בשלום מקודש הקודשים. סדר העבודה (עד עמ' 247) נאמרת ברובה בלחש, ומיעוטה נאמר במשותף על ידי הקהל ושליח הציבור.

הקהל והחזן אומרים בלחש

אָתָּה כּוֹנֵנֶת עוֹלָם מֵרָאשׁ. יִסְדֶּתְּ תַבֵּל וְהַכֵּל פְּעֻלַּת וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִצְרָתְּ.
 בְּשׁוֹרֶךְ עוֹלָם תִּהְיוּ וְבָהוּ וְחִשְׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. גִּרְשַׁתְּ אֶפֶל וְהִצַּבְתְּ נֹגֵה.
 גִּלְם תִּבְנִיתֶךָ מִן הָאֲדָמָה יִצְרָתְּ. וְעַל עַץ הַדַּעַת אוֹתוֹ פָּקַדְתְּ. דְּבָרְךָ זָנַח
 וְנִזְנַח מַעֲדָן וְלֹא כִלִּיתוֹ לְמַעַן אֲרֹךְ אַפְּךָ. הַגְּדַלְתְּ פְּרִיּוֹ וּבִרְכַתְּ זָרְעוֹ
 וְהַפְּרִיתֶם בְּטוֹבְךָ וְהוֹשַׁבְתֶּם שְׁקֵט. וַיִּפְרְקוּ עַל וַיֹּאמְרוּ לֹאֵל סוֹר מִמֶּנּוּ
 וְהַסִּירוֹת יָד כְּרָגַע כְּחִצִּיר אִמְלָלוּ. זְכַרְתְּ בְרִית לְתַמִּים בְּדוֹרוֹ, וּבְזִכְוֹתוֹ
 שִׁמְתְּ לְעוֹלָם שְׂאֲרִית. חֵק בְּרִית קִשְׁתְּ לְמַעַנּוֹ כְּרַתְּ. וּבִאֲהַבַת נִיחּוּחוֹ
 בָּנִיו בְּרַכַּתְּ. טַעוּ בַעֲשָׂרָם וַיִּבְנוּ מַגְדָּל וַיֹּאמְרוּ לֹכוּ וְנַעֲלָה וְנִבְקַע הַרְקִיעַ
 לְהִלָּחֵם בּוֹ. יְחִיד אַב הַמּוֹן פִּתְאֹם כְּכּוֹכַב זָרַח מֵאוֹר כְּשֵׁדִים לְהֵאִיר
 בַּחֲשֶׁךְ. כַּעֲסַף הַפְּרַת בְּשׁוֹרֶךְ פְּעָלוֹ. וְלַעַת שִׁיבְתוֹ לְבָבוֹ חֲקַרְתְּ. לוֹיֵת חֵן
 מִמֶּנּוּ הוֹצֵאתָ. טְלָה טְהוֹר מִכְּבֶשׂ נִבְחָר. מַגְזַעוֹ אִישׁ תָּם הוֹצֵאתָ. חֲתוּם
 בְּבְרִיתְךָ מֵרַחֵם לְקַח. נִתַּתְּ לוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטִּים. אֶהוּבֵי עֲלִיוֹן עֲמוּסִים
 מִבְּטָן נִקְרָאוּ. שִׁמְתָּ עַל לוֹי לוֹיֵת חֵן וְחֹסֵד. וּמְכַל אֲחִיו כְּתָר לוֹ עֲטַרְתָּ.
 עֶמְרָם נִבְחָר מִזֶּרַע לוֹי. אֶהֱרֵן קְדוֹשׁ יִהְיֶה לְשִׁרְתְּךָ קְדֻשָּׁתְּ. פֹּאֲרֵתוֹ בְּבִגְדֵי
 שָׂרָד וּבְקַרְבָּנוֹתָיו הַפָּר כַּעֲסַף. צִיץ וּמַעִיל חֲשׂוֹן וְאַפּוֹד כְּתַנֵּת וּמִכְנָסֵי
 בַד מְצַנֵּפֶת וְאַבְנֵט. קַרְבָּנוֹת פְּרִים וְעוֹלוֹת כְּבָשִׂים וְשַׁחֲיֻטֹת שְׁעִירִים
 וְנִיחּוּחֵי אֵילִים. רִיחַ קִטְרֶת רִקַח מֵרַקַחַת וּבַעֲיֹר גְּחָלִים וְזִרְקַת דָּם
 וְסַפִּירַת יֶשֶׁר. שׁוֹעֵת קִטְרֶת וְתַפְלַת אֲמֵת וּקְדֻשָּׁתוֹ מִכְּפַרְת עוֹנוֹתֵינוּ.
 תִּכְּן בּוֹץ וְעִרִיכַת אֲבֹן מַחְגָּר בְּכֹלָם, כְּמֵלֶאךְ מִיכָאֵל מִשְׁרַת.

תִּכְנֶנֶת כָּל אֱלֹהֵי לְכַבּוֹד אֶהֱרֵן. כְּלֵי כְפָרָה לְיִשְׂרָאֵל שִׁמְתוֹ וְעַל יָדוֹ סְלִיחַת
 הָעוֹן נִתַּתְּ. תַּחַת אֶהֱרֵן מַגְזַעוֹ יַעֲמַד לְשִׁרַת לְפָנֶיךָ בְּיוֹם הַסְּלִיחָה.
 תּוֹרַת מַעֲשֵׂה וְעַבּוֹדַת הַיּוֹם שְׁבַעַת יָמִים בְּזַבּוּלְנוּ יִלְמַד. וּמִזֵּין עֲלָיו
 שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי.

שְׁלוֹמִי זְקַנִי עִם וְחַכְמֵי אָחָיו הַכֹּהֲנִים תְּמִיד יִסּוּבְבוּהוּ עַד בּוֹא יוֹם הָעֵשׂוֹר. וְעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁחֲרִית מִשְׁבִּיעִין אוֹתוֹ בְּמֵי שֶׁשָּׁכַן שְׁמוֹ בְּבֵית הַזֶּה שְׁלֵא יִשְׁנֶה מִכָּל מָה שֶׁאָמְרוּ לוֹ שֶׁמָּא יֵשׁ בְּלָבוֹ צַד מִיָּנִית. הוּא פּוֹרֵשׁ וּבּוֹכָה עַל שְׁחָשְׁדוּהוּ. וְהֵם פּוֹרְשִׁים וּבּוֹכִים שְׁחָשְׁדוּ לְמִי שֶׁמַּעֲשִׂיו סְתוּמִים. שֶׁמָּא אֵין בְּלָבוֹ כְּלוּם. וְאוֹמְרִים לוֹ

רְאֵה לִפְנֵי מִי אַתָּה נִכְנָס לְמָקוֹם אֵשׁ לְהַבֵּת שְׁלֵהֲבַת. קֵהַל עֲדַתְנוּ עֲלֶיךָ יִסְמְכוּ וְעַל יָדְךָ תִּהְיֶה סְלִיחַתְנוּ. צְוּוּהוּ וְהִרְגִילוּהוּ עַד בּוֹא יוֹם הָעֵשׂוֹר. וְעָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁחֲרִית הָיָה מִעֲמִידִין אוֹתוֹ בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח וּמַעֲבִירִים לִפְנֵי פָרִים וְאֵילִים וְכַבָּשִׁים כְּדֵי שִׁיחָא מִכִּיר וְרָגִיל בְּעַבּוּדָה. פָּרְשׂוּ לוֹ סְדִין שֶׁל בּוּץ בְּהִיגֵעַ עַת שְׁחִיטַת כֶּבֶשׂ הַתְּמִיד לְעִשׂוֹת מַחֲצִיחָה בֵּינוּ וּבֵין הָעָם. עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּאֵימָה וִירָאָה וּבּוֹדֵק עֲצָמוֹ מַחוּצָצִי טְבִילָה. שֶׁשׁ עַל מִצְוָה לְקַיֵּם דָּתוֹ וּפְשֵׁט בְּגָדֵי חָל וְיָרַד וְטָבַל וְעָלָה וְנִסְתַּפַּג כְּמוֹ שֶׁהִזְהָר. נִתְּנוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וְלִבָּשׁ וְקִדַּשׁ יָדָיו וְרָגְלָיו מִקְתוֹן שֶׁל זָהָב.

מִיָּד מִקְבֵּל אֶת כֶּבֶשׂ הַתְּמִיד וְשׁוֹחֵט בּוֹ רֶב שְׁנַיִם וּמִנִּיחַ לְאַחַר לְגַמּוֹר הַשְּׁחִיטָה וּמִקְבֵּל אֶת הַדָּם וּזְרָקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּמִצְוֹתוֹ. לִפְנֵים לְהִיכַל יִכְנֹס לְהִיטִיב חֲמֵשׁ גִּרְוֹת וְלַהֲקִטִיר קִטְרֵת הַבֶּקֶר וְלַהֲיִטִיב אֶת שְׁתֵּי הַגִּרְוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת. וְיִצֵּא וְהִקְרִיב אֶת הַרְּאֵשׁ וְאֶת הָאֵיבָרִים כְּמִצְוֹתוֹ וּמִקְטִיר מִנְחַת הַתְּמִיד כְּמִשְׁפָּטָה.

כָּכֵל יוֹם יַעֲשֶׂה מִנְחַת הַסֶּלֶת וּמִנְחַת חֲבֹתֶיךָ וְיִנְסַךְ אֶת הַיַּיִן בְּכָל כְּלֵי שִׁיר. וְאַחַר הַתְּמִיד מִקְרִיב פֶּר הָעוֹלָה וְשִׁבְעַת הַכֶּבֶשִׁים שֶׁל מוּסָף הַיּוֹם וּמִנְחָתָם (לִשְׁבַת וּבִיּוֹם הַשַּׁבָּת מִקְרִיב קִדָּם מוּסָף הַיּוֹם כֶּבֶשִׁים שֶׁל מוּסָף שַׁבָּת וּמִנְחָתָם וְעוֹרֵךְ לַחֵם הַפָּנִים וּמִקְטִיר הַבְּזִיכִין כְּמִשְׁפָּטָם).

יְבוֹא מִיָּד לְבֵית הַפָּרֹה וּבִקְדָשׁ הֵיטָה וּפְרָשׂוּ לוֹ סְדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוּ לְבֵין הָעָם כְּבְרָאשׁוֹנָה. טָרַם יִפְשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב מִקְדָּשׁ בְּנִקְיוֹת יָדָיו וְרָגְלָיו.

חָל וּפְשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב וְיָרַד וְטָבַל כְּמוֹ שֶׁהִזְהָר וְעָלָה וְנִסְתַּפַּג. זֵהֲבִים מַעֲבִיר וּלְבָנִים לּוֹבֵשׁ שְׁעַבּוּדַת הַיּוֹם בְּבְגָדֵי לְבָן. וּמֵהָר וּקִדַּשׁ יָדָיו וְרָגְלָיו, וּבָא לוֹ תַחֲלָה אֶצֶל פָּרוֹ. וּפְרוּ הֵיךָ עוֹמֵד בְּצַפּוֹן כְּנֹגֵד בֵּין הָאוּלָם

וּלְמַזְבֵּחַ רִאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפְנֵי לְמַעְרָב. וְהִכְהֵן עוֹמֵד בְּמִזְרַח וּפְנֵי לְמַעְרָב.
הִיָּה עוֹמֵד בְּאִמָּה לְפָנָי אֵל עֲלִיּוֹן וְאוֹמֵר עָלָיו דְּבָרֵי וְדוֹי וְסִמְךָ שְׁתִּי
יְדִי עָלָיו וְהִתְנַדָּה.

וְכַךְ הִיָּה אוֹמֵר. אֲנָא הַשֵּׁם. חֲטָאתִי. עֹוִיתִי. פִּשְׁעֵתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי.
אֲנָא בְשֵׁם. כִּפֹּר נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפִּשְׁעִים. שְׁחַטָּאתִי וְשְׁעוֹיֹתִי
וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי. כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבַדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ. כִּי
בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנָי יְהוָה.

החזן קורא בקול רם

וְהִכְהֵנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעִזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא מִפְּרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה

החזן (וכן נוהגים חלק מהקהל) כורע על ברכיו באומרו את המילים "היו כורעים..."
ונופל עם פניו על הרצפה כשדבר או דבר אחר מפריד בין הרצפה לפניו

הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים.
"בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד."

וְאִף הוּא הִיָּה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגַמֵּר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם
תְּטַהְרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבֶךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלַח לְאִישׁ חֲסִידְךָ. דֶּרֶךְ וְבֵא לֹ
לְשַׁעַר נִקְנוֹר וְהוּא לְמִזְרַח הָעִזְרָה לְצִפּוֹן הַמִּזְבֵּחַ. הַסֶּגֶן מִימֵינוּ וְרֹאשׁ
בֵּית אָב מִשְׁמָאלוֹ. וְשֵׁם שְׁנֵי שְׁעִירִים פְּנֵיהֶם לְמַעְרָב וְאַחֲרֵיהֶם לְמִזְרַח
אֶחָד לִימֵינוּ וְאֶחָד לְשְׁמָאלוֹ. טָרַף בְּקַלְפֵי וְהֵעֵלָה שְׁנֵי גוֹרְלוֹת. גוֹרֵל זְמִין
כְּשֶׁהוּא שֵׁל שֵׁם יִתְנַהוּ עַל הַשְּׁעִיר וְאוֹמֵר לִיהוָה חֲטָאת.

החזן ממשיך בקול (בכאן אין נוהגים לכרוע)

וְהִכְהֵנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעִזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא מִפְּרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה הָיוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד.

ממשיכים בלחש

בשְׁעִיר עֶזְאֵזֶל לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית מִשְׁקֵל שְׁתֵּי סִלְעִים בֵּין קַרְנָיו יִקְשֹׁר
וַיַּעֲמִידֵהוּ בְּשַׁעַר הַמִּזְרַח כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁלֹחֹו. אַף בְּשַׁעֲרֵי שְׁהוּא שֶׁל שָׁם
יִקְשֹׁר לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית כְּנֶגֶד בַּיִת שְׁחִיטָתוֹ בְּצֹאָר. וּבֹא לוֹ שְׁנֵית
אֶצֶל פְּרוֹ וְאוֹמֵר עָלָיו וְדוּי בֵּיתוֹ וְדוּי אֲחִיו הַכְּהֻנִּים וְסִמְךָ שְׁתֵּי יָדָיו
עָלָיו וְהִתְנַדָּה.

החזן בקול כשהקהל מלווהו

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר. אֲנִי הַשֵּׁם. חֲטָאתִי. עוֹיֵתִי. פִּשְׁעֵתִי לִפְנֵיךָ אֲנִי וּבֵיתִי
וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁךָ. אֲנִי בָשָׂם. כִּפֹּר נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וּלְפִשְׁעֵימִי.
שְׁחַטָּאתִי וְשַׁעוֹיֵתִי וְשִׁפְשַׁעֵתִי לִפְנֵיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁךָ.
כְּכַתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבֹדְךָ מִפִּי כְּבוֹדְךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עָלֵיכֶם לְטַהֵר
אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה.

החזן קורא בקול רם

216

וְהַכְּהֻנִּים וְהַעֲמֵם הָעוֹמְדִים בְּעֶזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא מִפְּרֵשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה

החזן (וכן נוהגים חלק מהקהל) כורע על ברכיו באומרו את המילים "היו כורעים..."
ונופל עם פניו על הרצפה כשבד או דבר אחר מפריד בין הרצפה לפניו

הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִּים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים.
"בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד."

ואף הוא הֵיךְ מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבָרְכִים לְגַמֵּר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם
תְּטַהְרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלַח לְשִׁבְט מִשְׁרָתְךָ.

ממשיכים בלחש

אֲחֵר וְדוּי שְׁקֵד בְּעֶצְמָה לַעֲשׂוֹת חֲטָאתוֹ וְחַטָּאת הָעָם. בְּדֵק סִפְיָן
וְשַׁחַט פְּרוֹ רֶב שְׁנַיִם וּמֵרַק אֲחֵר אֶת הַשְּׁחִיטָה וְקִבֵּל דָּמוֹ בְּמִזְרֵק טְהוֹר.
גַּם לְחַבְרוֹ יִתֵּן מִיַּד לְמָרֵס בְּדָמוֹ כְּדִי שְׁלֵא יִקְרַשׁ. דָּם זֶה הַנִּיחוּ בְּיַד
מִי שְׁמָרֵס בּוֹ בְּעֶזְרָה עַל הָרוֹבֵד הָרְבִיעִי שְׁמֹן הַהֵיכָל וְלַחוּץ. וְנָטַל
מִחֲתָה שֶׁל זֶהָב אֲדָם קְלָה מִחֲזֻקַת שְׁלֹשָׁה קַבִּין וְנָדָה אֲרוּכָה. וְעָלָה

לראש המזבח ופנה גחלים שמחציתן גחלת ומחציתן שלהבת אילך ואילך וחתה מן הלוחשות מצד מערב המזבח. הורידה מלאה גחלי אש לוחשות והניחה על הרובד הרביעי שבַעֲזָרָה.

הוציאו לו כף ריקן ומחתה מלאה קטרת דקה מן הדקה. וּחִפּוֹן מִמֶּנָּה מלא חִפְנֵי לֹא מחוקות ולא גְדוּשׁוֹת אֶלָּא טְפוּפוֹת וְנָתַן לַתּוֹךְ הַכֶּף. וְנוֹטַל בַּיְמִינוּ מִחַתַּת הַגָּחִלִּים וּבִשְׂמָאלוֹ כֶּף הַקְּטֹרֶת. זָרַז עֲצָמוֹ וְנִכְנַס לַקֹּדֶשׁ הַקְּדָשִׁים עַד שִׁמְגִיעַ לְאָרוֹן וְהֵנִיחַ הַמַּחְתָּה בֵּין בְּדֵי הָאָרוֹן. וּבְבֵית שְׁנֵי מֵנִיחַ עַל אֲבוֹן הַשְּׁתִּיתָה. חִפּוֹן כָּל הַקְּטֹרֶת שֶׁבַכֶּף בְּחִפְנֵי וְצָבַר עַל הַגָּחִלִּים לְצַד מַעֲרָב וּמִמֵּתִין שָׁם עַד שֶׁנִּתְמַלֵּא הַבַּיִת כְּלוּ עֵשׂוֹן. טְהוֹר לֵב פֶּסַע וְשֹׁב לְאַחֲרָיו פָּנָיו לַקֹּדֶשׁ וְאַחֲרָיו לְהִיכַל עַד שֶׁיֵּצֵא מִן הַפְּרָכַת וּמִתְפַּלֵּל בְּהִיכַל תְּפִלָּה קְצָרָה סְמוּךְ לַפְּרָכַת.

וְכַךְ הִיְתָה תְּפִלָּתוֹ שֶׁל כַּהֵן גָּדוֹל. יְהִי רְצוֹן מִלִּפְנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתֵּהָא שָׁנָה זוֹ הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם אִם שְׁחוּנָה גְשׁוּמָה. וְאַל יִכְנַס לִפְנֵיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים לְעִנְיַן הַגֶּשֶׁם בְּשַׁעַה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לוֹ. וְשֵׁלָא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּפִרְנֶסָה זֶה לְזֶה וְלֹא לְעַם אֲחֵר. שָׁנָה שֶׁלֹּא תִפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָה וְשִׁיתְנוּ עֲצֵי הַשָּׂדֶה אֶת תְּנוּבָתְם וְלֹא יַעֲדִי עֲבִיד שׁוֹלְטֵן מִדְּבִית יְהוּדָה.

יֵצֵא וְנוֹטַל דָּם הַפָּר מִמֵּי שֶׁמֶמְרַס בּוֹ. וְנִכְנַס לְמְקוֹם שֶׁנִּכְנַס וְעָמַד בְּמְקוֹם שְׁעָמַד. וְטוֹבֵל אֶצְבְּעוֹ עַל כָּל הַזָּיָה. וְהֵזָה מִמֶּנּוּ לִפְנֵי הַכַּפְּרֶת בֵּין בְּדֵי הָאָרוֹן אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה. וְלֹא הִיָּה מִתְכַּוֵּן לְהִזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף.

וְכַךְ הִיָּה מוֹנָה.

הַקָּהַל קוֹרֵא בְּקוֹל וְלֹאֲחֲרָיו הַחֲזוֹן. אַחַת.

הַקָּהַל קוֹרֵא בְּקוֹל וְלֹאֲחֲרָיו הַחֲזוֹן. אַחַת וְאַחַת.

הַקָּהַל קוֹרֵא בְּקוֹל וְלֹאֲחֲרָיו הַחֲזוֹן. אַחַת וְשִׁתִּים.

הַקָּהַל קוֹרֵא בְּקוֹל וְלֹאֲחֲרָיו הַחֲזוֹן. אַחַת וְשִׁלֹּשׁ.

הַקָּהַל קוֹרֵא בְּקוֹל וְלֹאֲחֲרָיו הַחֲזוֹן. אַחַת וְאַרְבַּע.

הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְחֲמִשׁ.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשֵׁשׁ.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁבְעַ.

ממשיכים בלחש

יִצָּא מִקִּדְשֵׁי הַקִּדְשִׁים וְהִנִּיחוֹ עַל פֶּן הַזֶּהָב שֶׁהִיָּה בְּהִיכָל. כִּצְאָתוֹ הִבִּיאוּ
לוֹ שְׁעִיר חַטָּאת. שִׁחְטוּ וְקַבְּלוּ דָמוֹ בְּמִזְבֵּחַ טְהוֹר. לַפְּנִים יִכַּסּ לְהַזֹּת
מִדָּמוֹ בֵּין שְׁנֵי בְּדֵי הָאָרוֹן כְּסֹדֵר דָּם הַפָּר אַחַת לְמַעְלָה וְשִׁבְעַ לְמַטָּה.
וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזֹּת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף.

וְכֵן הָיָה מוֹנֶה.

הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְאַחַת.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁתַּיִם.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁלְשׁ.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְאַרְבַּע.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְחֲמִשׁ.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשֵׁשׁ.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁבְעַ.

ממשיכים בלחש

יִצָּא וְהִנִּיחוֹ עַל פֶּן הַזֶּהָב הַשְּׁנִי שֶׁהִיָּה בְּהִיכָל. מִהַר וְנָטַל דָּם הַפָּר מִן הַכֶּן
שֶׁהִנִּיחַ עָלָיו וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ עַל כָּל הַזָּיָה. וְהָזָה מִמֶּנּוּ עַל הַפְּרֻכָּת כְּנֹגֵד
הָאָרוֹן מִבְּחוּץ אַחַת לְמַעְלָה וְשִׁבְעַ לְמַטָּה. וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזֹּת לֹא
לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף.

וְכֵן הָיָה מוֹנֶה.

הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְאַחַת.
הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁתַּיִם.

הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשֵׁשׁ.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְאַרְבַּע.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְחֲמֵשׁ.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשֵׁשׁ.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁבְעַ.

ממשיכים בלחש

נְחַץ וְהַנִּיחַ דָּם הַפֶּר וְנִטַּל דָּם הַשְּׁעִיר. וְעָשָׂה לְדָמוֹ כְּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם
 הַפֶּר. וְהָזָה עַל הַפְּרָכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבְּחוּץ אַחַת לְמַעְלָה וְשִׁבְעַ לְמַטָּה.
 וְלֹא הִיָּה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֲלֵא כְּמַצְלִיף.

וְכֹךְ הִיָּה מוֹנֶה.

הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת.

הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְאַחַת.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁתַּיִם.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשֵׁשׁ.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְאַרְבַּע.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְחֲמֵשׁ.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשֵׁשׁ.
 הקהל קורא בקול ולאחריו החזן. אַחַת וְשִׁבְעַ.

ממשיכים בלחש

שֵׁשׁ וְעֵרָה דָּם הַפֶּר לְתוֹךְ הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבּוֹ דָּם הַשְּׁעִיר וְנָתַן הַמֶּלֶא בְּרִיקוֹן
 כְּדִי שְׂיִתְעַרְבוּ יָפָה יָפָה זֶה בָּזָה. וּבָא וְעָמַד לְפָנַיִם מִמִּזְבַּח הַזֶּהָב
 בֵּין הַמִּזְבַּח וְהַמְנוּרָה וּמִתְחִיל לְהַזּוֹת מִדָּם הַתְּעַרְבָת. עַל אַרְבַּע
 קְרוֹנוֹתָיו יִתֵּן כְּסֻדְרָן מִתְחִיל מִקְרֵן מִזְרְחִית צְפוֹנִית וּמִסִּים בְּקֶרֶן
 דְּרוֹמִית מִזְרְחִית. וְחוֹתָה הַגְּחִלִּים וְהַאֲפֵר שֶׁבְּמִזְבַּח הַזֶּהָב הֵילֵךְ
 וְהֵילֵךְ עַד שְׁמֹגְלָה זֶהָבוֹ. וּמִזָּה מִדָּם הַתְּעַרְבָת עַל טְהָרוֹ שֶׁל מִזְבַּח
 שִׁבְעַ פְּעָמִים.

פָּסַע וַיֵּצֵא לְצַד דְּרוֹם חוּץ לְאוֹלָם וְשָׂפַךְ אֶת הַשִּׁירִים עַל יְסוֹד מַעְרָבֵי שַׁל
מִזְבַּח הַחִיצוֹן. צָעַד וּבָא לוֹ אֶצֶל הַשְּׁעִיר הַמְּשַׁתַּלַּח לְעִזְאֵזל לְהַתְּנוּדוֹת
עָלָיו אֲשֶׁמַּת קִהְלוּ וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהַתְּנוּדָה.

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר.

אָנָּה הַשֵּׁם. חֲטָאוּ. עוּוּ. פָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. אָנָּה בְּשֵׁם. כָּפַר
נָא לְחַטָּאִים וְלַעֲוֹנוֹת וּלְפִשְׁעֵימָם. שְׁחַטָּאוּ וְשַׁעְוּוּ וְשִׁפְשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עִמָּךְ
בֵּית יִשְׂרָאֵל. כְּכַתוּב בַּתּוֹרָה מִשֶּׁה עֲבַדְךָ מִפִּי כְבוֹדְךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפַּר
עֲלֵיכֶם לְטָהָר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאוֹתֵיכֶם לְפָנַי יְהוָה.

החזן קורא בקול רם

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעַם הָעוֹמְדִים בְּעִזְרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא מִפְּרֹשׁ יוֹצֵא מִפִּי כַהֵן גְּדוֹל בִּקְדוּשָׁה וּבִטְהָרָה

החזן (וכן נוהגים חלק מהקהל) כורע על ברכיו באומרו את המילים "היו כורעים..."
ונופל עם פניו על הרצפה כשדבר או דבר אחר מפריד בין הרצפה לפניו
הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים.
"בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד."

ממשיכים בלחש

וְאָף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְּבַרְכִים לְגַמֵּר אֶת הַשֵּׁם וְאוֹמֵר לָהֶם
תִּטְהָרוּ. וְאַתָּה בְּטוֹבָךְ מַעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלַח לְעַדֵּת יִשְׂרָוֶן. קָרָא לְאַחַד
מִן הַכֹּהֲנִים הַמְּזֻמָּן מֵאַתְמוֹל לְהוֹלִיכּוֹ וּמִסְרוֹ לוֹ. וְהוֹלִיכּוֹ אֶל אֶרֶץ גְּזָרָה
לְמַדְבָּר שָׁמָּם. וְכִשְׁהִגִּיעַ לְצוּק חוֹלַק לְשׁוֹן שֶׁל זְהוּרִית שֶׁבְּקֶרְנֵי חֲצִי
קוֹשֵׁר בְּסַלַע וְחֲצִי בֵּין קֶרְנֵי וְדַחְפוּ בְּשְׁתֵּי יָדָיו לְאַחֲזָרָיו. וְהוּא הָיָה
מִתְגַּלְגֵּל וְיוֹרֵד וְלֹא הָיָה מִגִּיעַ לְחֲצִי הַהָר עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵיבָרִים אֵיבָרִים.
וְאוֹמֵר כִּךְ יִמְחוּ עוֹנוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

רָץ לוֹ אֶצֶל הַפֶּר וְאֶצֶל הַשְּׁעִיר הַנִּשְׂרָפִים וְקָרַעַן וְהוֹצִיא אֲמוּרֵיהֶם
וְנָתַן בְּמַגָּס לְהַקְטִירָם עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ. וּבִשְׂרָן קִלְעוּ בְּמַקְלָעוֹת
וּמְשַׁלְחָן בֵּיד אַחֲרֵים לְהוֹצִיאַן לְבֵית הַשְּׂרָפָה.

שׁב וּבֹא לְעִזְרַת נְשִׁים אַחַר שֶׁהִגִּיעַ הַשְּׁעִיר לַמִּדְבָּר וּמִבְרַךְ בְּרַכַּת הַתּוֹרָה שֶׁלִּפְנֵיהָ. וְקוֹרֵא בַתּוֹרַת כְּהֵנִים בְּפִרְשַׁת אַחֲרֵי מוֹת וְאָךְ בְּעִשׂוֹר. וְגוֹלֵל הַסֶּפֶר תּוֹרָה וּמְנִיחָה בְּחִיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמָּה שֶׁקִּרִיתִי לְפָנֶיכֶם כָּתוּב כָּאֵן. וּבְעִשׂוֹר שֶׁבַחְמֵשׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה. וּמִבְרַךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׁמוֹנֵה בְּרֻכּוֹת. עַל הַתּוֹרָה. וְעַל הָעֲבוּדָה. וְעַל הַהוֹדָאָה. וְעַל מַחִילַת הָעֵזוֹן. וְעַל הַמִּקְדָּשׁ. וְעַל יִשְׂרָאֵל. וְעַל הַכְּהֻנִּים. וְעַל שְׂאֵר הַתְּפִלָּה. תִּכְּנֹן צְעָדָיו וּבֹא לְבֵית הַטְּבִילָה וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בְּגָדֵי לְבָן וַיֵּרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב וְלִבְשׁ וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְעִשָּׂה שְׁעִיר הַנִּעְשָׂה בַחוּץ שֶׁהוּא מִמוֹסֵף הַיּוֹם. וְאַחֲרַי כִּדְ מִקְרִיב אֶת אֵילוֹ וְאֵת אֵיל הָעֵם וּמְנַחֲתָם וְנִסְכֵיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם וּמִקְטִיר הָאֲמוּרִים שֶׁל פֶּר וְשְׁעִיר הַנִּשְׂרָפִים. וְאַחֲרַי כִּדְ מִקְרִיב תַּמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים כֶּהֱלַכְתּוּ.

אַחַר כְּלוֹתוֹ מַעֲשׂוֹת כָּל אֱלֹהֵי עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה. מֵהָר וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בְּגָדֵי זָהָב וַיֵּרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי לְבָן לִבְשׁ וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנַס לְבֵית קֹדֵשׁ הַקְּדָשִׁים לְהוֹצִיא אֶת הַכֶּף וְאֵת הַמַּחֲתָה שֶׁהִכְנִיס בְּשַׁחֲרִית. וְעוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בְּגָדֵי לְבָן וַיֵּרֵד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפַּג. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי זָהָב לִבְשׁ וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. נִכְנַס לְהִיכָל לְהַקְטִיר אֶת הַקְּטֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעֲרֵבִים וּלְהַדְלִיק אֶת הַנְּרוֹת כְּבִשְׂאֵר מִיָּם. וַיֵּצֵא וְהִקְרִיב מְנַחַת הַתַּמִּיד וּמוֹתֵר מְנַחַת חֲבַתִּין וּמִנְסוֹךְ הַיַּיִן בְּכָל כְּלֵי שִׁיר כֶּהֱלַכְתּוּ. וְקֹדֵשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בְּגָדֵי זָהָב. הִבִּיאוּ לוֹ בְּגָדֵי עֲצָמוֹ וְלִבְשׁ וּמְלוּיִן אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ. וַיּוֹם טוֹב הִנֵּה עוֹשָׂה בְּצִאתוֹ בְּשִׁלּוּם מִן הַקְּדָשׁ. אֲשֶׁרֵי הָעֵם שִׁכְּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעֵם שִׁיְהוּנָה אֱלֹהָיו.

וּבִכֵּן כְּמוֹ שֶׁשִּׁמְעַת תְּפִלַּת כֶּהֵן גְּדוֹל בְּהִיכָל כְּמוֹ כֵּן מִפִּינוּ תִשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַשְּׁנָה הַזֹּאת הַבָּאָה עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם. שְׁנַת אוֹרָה. שְׁנַת בְּרָכָה. שְׁנַת גִּילָה. שְׁנַת דִּיצָה. שְׁנַת הוֹד. שְׁנַת וְעַד טוֹב. שְׁנַת זְמֵרָה. שְׁנַת חֲדוּנָה. שְׁנַת טוֹבָה. שְׁנַת טְלוּלָה גְשׁוּמָה, אִם שַׁחוּנָה. שְׁנַת יְשׁוּעָה. שְׁנַת כְּלָכְלָה. שְׁנַת לְמוּד. שְׁנַת מְנוּחָה. שְׁנַת נַחְמָה. שְׁנַת

שְׁשׁוֹן. שְׁנַת עֲלָצוֹן. שְׁנַת פְּדוּת. שְׁנַת צְהֵלָה. שְׁנַת קוֹמְמִיּוֹת. שְׁנַת קְבוּץ
 גְּלִיּוֹת. שְׁנַת קְבוּל תְּפִלוֹת. שְׁנַת רְצוֹן. שְׁנַת שְׁלוֹם. שְׁנַת שְׁבַע. שְׁנַה
 שְׁתּוֹלִיכְנוּ בַּהּ קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצָנוּ. שְׁנַה שְׁתַּדְבֵּר בָּהּ עִמִּים תַּחַתְנוּ. שְׁנַה
 שְׁתַּכְתְּבֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים. שְׁנַה שְׁלֵא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָרְנֶסָה
 זֶה לְזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר. שְׁנַה שְׁתַּעֲצֵר הַמְּגַפָּה וְהַמְּשַׁחִית מֵעֲלֵינוּ וּמֵעַל
 כָּל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שְׁנַה שְׁלֵא תִפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בְטָנָה.

וּבְכֹן וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים אֲנַחְנוּ בְטוֹחִים וְעַל
 חֲסִדֶיךָ אֲנַחְנוּ נִשְׁעָנִים וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אֲנַחְנוּ מְקוּיִם כִּי אַתָּה יְהוָה אֵל
 רַחוּם וְחַנוּן אֲרֻךְ אַפִּים וְרַב חֲסֵד וּמְרַבָּה לְהִיטִיב וּמְנַהִיג אֶת הָעוֹלָם
 כְּלוּ בַמִּדַּת הַחֲסֵד וּבַמִּדַּת הַרַחֲמִים. כִּכְתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבַדְךָ וַיֹּאמֶר
 אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבִי עַל פְּנֶיךָ וּקְרָאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחַנּוּתִי אֶת
 אֲשֶׁר אֲחֹן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם.

החזן הקהל

222

וּבְכֹן מַה נִּהְדָּר הָיָה כֹהֵן גָּדוֹל בְּצִאתוֹ בְּשְׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ.
 כְּאַהֲלֵ הַנִּמְתַּח בְּדְרֵי מַעְלָה.
 כְּבִרְקִים הַיּוֹצֵאִים מִזֵּיו הַחַיּוֹת.
 כְּגִדְלֵ גִדְלִים בְּאַרְבַּע קְצוּוֹת.
 כְּדַמּוֹת הַקֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הָעֵנָן.
 כְּהוֹד אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ צוּר לִיצוּרִים.
 כְּנֹרד הַנִּתּוֹן בְּתוֹךְ גִּנַּת חֶמֶד.
 כְּזֹר הַנִּתּוֹן עַל מִצַּח מֶלֶךְ.
 כְּחֲסֵד הַנִּתּוֹן עַל פְּנֵי חֶתָן.
 כְּטַהַר הַנִּתּוֹן בְּצִנִּיף טַהוֹר.
 כְּיוֹשֵׁב בְּסֶתֶר לְחִלוֹת פְּנֵי מֶלֶךְ.
 כְּכּוֹכֵב הַנִּגָּה בְּגִבּוֹל מִזְרַח.

יש מוסיפים

מְרַאֶה כֹהֵן. כְּלָבוֹשׁ מַעִיל וּכְשֵׁרִיוֹן צְדָקָה.
 מְרַאֶה כֹהֵן. כְּמִלְאָךְ הַנּוֹצֵב עַל רֹאשׁ דָּרָךְ.

כְּנֹר הַמְצִיץ מִבֵּין הַחֲלוֹנוֹת.
 כְּשָׂרִי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ עִם קָדֵשׁ.
 כַּעֲזֹ אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ טְהוֹר לַמְטֵהָר.
 כַּפְּעֵמוֹנֵי זָהָב בְּשׁוּלֵי הַמַּעִיל.
 כְּצוּרַת הַבַּיִת וּפְרֻכַת הָעֵדוּת.
 כְּקַהֲלָה מְכֻסָּה תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן.
 כְּרוֹאֶה זְרִיחַת שֶׁמֶשׁ עַל הָאָרֶץ.
 כְּשׁוֹשְׁנֵת גֶּן בֵּין הַחוּחִים.
 כְּתַבְנִית כְּסִיל וְכִימָה מִתִּימָן.

ממשיכים בלחש

כָּל אֱלֹהִים בְּהִיּוֹת הַהֵיכָל עַל יְסוּדוֹתָיו. וּמִקְדָּשׁ הַקָּדֵשׁ עַל מְכוּנוֹתָיו.
 וְכַהֵן גְּדוֹל עוֹמֵד וּמְשֻׁרֵת. דּוֹרוֹ רָאוּ וּשְׂמַחוּ.

223

אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ כָּל אֱלֹהִים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ אֶהְלָנוּ. בְּשִׂמְחַת קֶהְלָנוּ.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ גִּילָנוּ. דִּיצַת קֶהְלָנוּ.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ הַמְשׁוֹרְרִים. וְכֹל מִיַּי שִׁירִים.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ זְבוּל הַמְתַכֵּן. חֵי בּוֹ שֶׁכֵּן.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ טִירוֹת כְּגִלְף. יוֹנְקֵי כְהָנִים עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ כְּבוֹד מְנוֹרוֹת. לְאַחַת עֶשְׂרֵה מְכוּנוֹת.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ מִזְבַּח מִקְטֵר קְטֹרֶת. נֹזֵר עָלָיו כְּעֶטְרֵת.
 הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֲזֵן דְּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
 אֲשֶׁרִי עֵינַי רְאִיתָהּ שְׂמַחַת בַּיִת הַשּׁוֹאֵבָה.

עם שואבת רוח הקדש רוח נדיבה.
הלא למשמע אֶזֶן דָּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה פְּרִישֵׁת כֶּהֵן בְּרָשָׁם. צוּעַק אָנָּה הַשֵּׁם.
הלא למשמע אֶזֶן דָּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה קֶהֱל קְדוּשִׁים. רוּגְשִׁים בְּבֵית קְדָשֵׁי הַקְּדָשִׁים.
הלא למשמע אֶזֶן דָּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה שְׁנֵי הַמְּלַבָּן. מִשְׁעִיר הַקֶּרֶבֶן.
הלא למשמע אֶזֶן דָּאָבָה נִפְשָׁנוּ.
אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה תַּמִּידִים קֶרְבִּים. בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים.
הלא למשמע אֶזֶן דָּאָבָה נִפְשָׁנוּ.

אָבֵל עֹונוֹת אָבוֹתֵינוּ הַחֲרִיבוּ נוֹה. וְחִטָּאתֵינוּ הָאָרִיכוּ קָצוּ. אָבֵל
זְכֵרוֹן דְּבָרִים תְּהֵא סְלִיחָתְנוּ. וְעֲנוּי נִפְשָׁנוּ תְּהֵא כְּפָרְתְנוּ. עַל כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים נָתַתְּ לָנוּ אֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה. וְאֶת יוֹם מַחִילַת הָעוֹן הַזֶּה.
לְסְלִיחַת עוֹן וּלְכִפָּרַת פְּשָׁע. יוֹם אָסוּר בְּאֲכִילָה. יוֹם אָסוּר בְּשִׁתְיָה.
יוֹם אָסוּר בְּרַחֲצִיָּה. יוֹם אָסוּר בְּסִיכָה. יוֹם אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמָּטָה.
יוֹם אָסוּר בְּנַעֲלֵת הַסַּנְדָּל. יוֹם שִׁמַּת אֶהָבָה וְרַעוּת. יוֹם עֲזִיבַת קִנְיָה
וְתַחֲרוּת. יוֹם שֶׁתִּמְחַל לְכָל עֹונוֹתֵינוּ. וּבַעַת וּבַעוֹנָה הַזֹּאת גְּלוּי וְיָדוּעַ
לְפָנֶיךָ וּלְפָנֵי כֹסֵא כְבוֹדְךָ. שְׂאִין לָנוּ לֹא מִנְהַל כְּיָמִים הָרִאשׁוֹנִים. לֹא כֶהֵן
גְּדוֹל לְהַקְרִיב קֶרֶבֶן. וְלֹא מִזְבַּח לְהַעֲלוֹת עָלָיו כָּלִיל.

וּמִרַב עֹונֵינוּ.

אִין לָנוּ לֹא אֲשִׁים וְלֹא אֲשָׁם. לֹא בָדִים וְלֹא בְלוּלוֹת.
לֹא גוֹרֵל וְלֹא גַחְלֵי אֵשׁ. לֹא דְבִיר וְלֹא דָקָה.
לֹא הֵיכָל וְלֹא הֶזְיָה. לֹא וְדוּי וְלֹא פֶר חֲטָאֵת.
לֹא זָבַח וְלֹא זְרִיקָה. לֹא חֲטָאֵת וְלֹא חֲלָבִים.
לֹא טְבִילָה וְלֹא טְהָרָה. לֹא יְרוּשָׁלַיִם וְלֹא יַעַר הַלְבָּנוֹן.
לֹא כִיּוֹר וְלֹא כֶנוֹ. לֹא לְבוֹנָה וְלֹא לֶחֶם הַפָּנִים.
לֹא מִזְבַּח וְלֹא מִנְחָה. לֹא נִיחוּחַ וְלֹא נְסֻכִים.
לֹא סֵלֶת וְלֹא סָמִים. לֹא עֶרֶךְ וְלֹא עוֹלָה.

לא פְּרַכְתָּ וְלֹא כִפַּרְתָּ. לֹא צִיּוֹן וְלֹא צִיץ הַזֶּהָב.
 לֹא קִטְרֹת וְלֹא קָרְבָּן. לֹא רִקַח וְלֹא רִיחַ נִיחוּחַ.
 לֹא שֵׁי וְלֹא שְׁלָמִים. לֹא תוֹדָה וְלֹא תַמִּידִים.
 כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ חִסְרוֹנוּ כָּל אֱלֹהִים.

ממשיכים בלחש

וּמַעַת חִסְרוֹנוּ כָּל אֱלֹהִים.

תִּכְפּוּ עֲלֵינוּ צָרוֹת. תִּלְאֹת עֲבְרוּ רֵאשֵׁנוּ. שִׁחְרָנוּ יְשׁוּעָה וְאִין. שְׁלוֹם
 וְהִנֵּה קִפְדָּה. רַבּוּ הַקָּמִים עֲלֵינוּ. רָמוּ וְגַם נִשְׂאוּ רֵאשׁ. קִצְּנוּ בַעַל עֲלִיזִים.
 קִשָּׂה עֲלֵינוּ סִבְלָם. צִבִי אֶרֶץ חֲנֹפָה עֲלֵינוּ. צִמְחָה וְלֹא לִבְרָכָה. פָּנִינוּ
 לְהִרְבָּה וְהִנֵּה מַעֲט. פַּח נִפְשׁ בָּא בְּאִסְמֵינוּ. עִשְׂקוּ זֵיתִים שְׁמַנָּם. עִשׂוֹתָם
 וְלֹא מְלֵאוּ סִפְק. סִמְדָר אִם יִרְבֶּה כָּרֶם. סִבְאוּ לֹא יִשְׁפִיעַ יִקְב. נֶאֱרָרוּ
 אֲבֵי שְׁדָה. נִלְקָחוּ מְטַעֲמֵי אֶכֶל. מִמְכְּלוֹת צֶאֱן עֲדָרִים דָּלְלוּ. מִגֹּז וּמִמִּיץ
 וּמִהֲרִיזוֹן. לִזְנוֹב וְלֹא לְרֵאשׁ הוֹשֵׁתָנוּ. לַעֲבֹט וְלֹא הֶעֱבֹט לָנוּ. כַּחֲנוּ לְרִיק
 וּבִהֲלָה. כָּלָה מִבְּלֵי שְׂכָר. יָד כָּל עֹמֵל בְּכִשְׁרוֹן. יִרְדָּה וְאִין מִי יִחֲזִיק.
 טִלְטַלְנוּ מִיָּם וְעַד יָם. טִרְפָּם וְלֹא מִצְאוּ סִפְק. חֲשֵׁכָה לַעֲיִן מִשְׁתַּכְּר.
 חֲשַׁב שְׂכָרוֹ לְמַפַּח. זֹעַמּוֹ מְלוֹה וְלוֹה. זֶה בָּזָה שְׁלַחוּ מַעֲתָה. וְנִלְאוּ יָדֵי
 מִמְצִיאֵי יָד. וְעִשִּׂיר לֹא חוֹנֵן רֶשֶׁת. אֶרֶץ נִמְכָּרָה בִּיד רַעִים. הִמּוֹן בָּה
 לֹא מִצְאוּ רוּחַ. דְּבִיר בֵּית אֱלֹהֵינוּ שְׁמַם. דְּרַכְּנוּ מֵאֲנוּ לְהַצְלִיחַ. גִּיל נוֹה
 שְׁבַת. גִּילָה לְלִבְבָנוּ מֵה נַעַל. בְּאִין אֶרְחַת אֵב תַּמִּיד. בְּכֵן בְּטוֹן בְּנִים
 תַּחֲסֹר. אֲדוֹן בֵּית כְּאוֹרֵחַ בְּמִלוֹן. אִיפֵה נִמְצָא מְנוּחַ.

וּמִשְׁחָרֵב בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ.

תַּנּוֹת צָרוֹת לֹא נוֹכַל. שְׂבָר בְּכָל יוֹם וְאַנְחָה. רַבְתָּה בְּנוֹ חֲלַחְלָה. קָרוֹן
 יִרְדָּה עַד עָפָר. צָרִי עֵינַי מִצְאוּ יָד. פּוֹעֲלֵי שְׂקָר חִיל עִשׂוּ. עוֹשֵׂי צַדִּיקָה לֹא
 נִרְאוּ. שׁוֹנְאֵי בְּצַע לֹא עִמְדוּ. נִדְּמִינוּ כְּכִלֵי רִיק. מִכָּל נִשְׂאָרָנוּ עֲרַמִּים. לֹא
 נִבְיָא וְלֹא חֲזוֹן בְּנוּ. כְּעוֹרִים נִגְשָׁשׁ וְנִלְדָּ. יוֹם יוֹם נֹאמֵר מֵה בְּסוֹפָנוּ. טוֹב
 מוֹת מַחִיִּים אֲמָרְנוּ. חִיֵּינוּ תְלוּיִם מִנְּגִד. זָרִים לְרֵאשׁ וְאַנְחָנוּ לִזְנוֹב. וּמֵה
 נַעֲשֶׂה וְחִטָּאֵינוּ עִשׂוּ. הֵן אָנוּ כְּלֹא חִיֵּינוּ. דְּלִים נְבִזִים וְשְׁפָלִים. גְּעוּלִים
 מֵאוֹסִים וּבְזוּיִים. בְּנֵי נִכְר מְשֻׁלוּ בְּנוּ. אֲמָרְנוּ נִגְזָרְנוּ אֲבָדְנוּ. אֲדוֹן הַקָּל
 עֲלָנוּ. וְשִׁלַּח יֵשַׁע לְגֹאֲלָנוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

אל תעש עִמָּנו כְּלֵה. תֵּאֱחָז יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט. בְּבוֹא תוֹכַחָה לְגַדְדָךָ. שְׁמֵנוּ מִסַּפְרְךָ אֵל תִּמְחַח. גִּשְׁתָּךְ לַחֲתָם מוֹסֵר. רַחֲמֶיךָ יִקְדָּמוּ רְגִזְךָ. דְּלוֹת מַעֲשִׂים בְּשׁוֹרְךָ. קָרֵב צְדָק מֵאֲלִיךָ. הוֹרֵנוּ מֵה שְׁנֹצְעֵק לְפָנֶיךָ. צוּה יִשׁוּעָתֵנוּ בְּמִפְגִיעַ. וְתִשִּׁיב שְׁבוֹת אֱהִלֵי תָם. פְּתַחְנוּ רְאֵה כִּי שְׁמֵנוּ. זָכַר שְׁחַתְּ לֹא תִשְׁכַּח עֲדוֹת מִפִּי זָרְעוּ. חוֹתָם תַּעֲוֹדָה תִּתִּיר. סוֹדְךָ שִׁים בְּלַמוֹדָה. טְבוּר אֲגֹן הַסֶּהַר. נֹא אֵל יַחֲסֵר הַמִּזְג. יַדַע אֶת אֲשֶׁר יַדְעוּךָ. מִגֵּר עִם לֹא יַדְעוּךָ. כִּי תִשִּׁיב לְבַצְרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ.

וְהֵן אָנוּ אֶתָּה.

כְּתוֹעִים וְאֵין לְבַקֵּשׁ. כְּשִׁבוּיִים וְאֵין לְשׁוּבָה. כְּרַעֲבִים וְאֵין לְהַאֲכִיל. כְּקִנּוּיִים וְאֵין לְקַנּוֹת. כְּצַמְאִים וְאֵין לְהַשְׁקוֹת. כְּפַתְאִים וְאֵין לְלַמֵּד. כְּעִיפִים וְאֵין לְהַשִּׁיב. כְּשִׁנוּאִים וְאֵין לְאַהֵב. כְּנִהַדְפִים וְאֵין לְקָרֵב. כְּמַנְדִּים וְאֵין לְהַתִּיר. כְּלִקּוּחִים וְאֵין אֲדוֹנִים. כְּכַפּוּפִים וְאֵין לְזַקֵּף. כִּיתוּמִים וְאֵין לְהֵם אָב. כְּטַמְאִים וְאֵין לְטַהֵר. כְּחַסְרִים וְאֵין לְמַלְאֵת. כְּזִנּוּחִים וְאֵין לְזָכַר. כְּהוּמִים וְאֵין לְהֵם מְנוּחָה. כְּדָלִים וְאֵין לְחַנֵּן. כְּגֵרִים וְאֵין לְקַבֵּל. כְּבְזוּיִים וְאֵין לְכַבֵּד. כְּאַבְלִים וְאֵין לְנַחֵם. כְּאַנוּסִים וְאֵין מְנוּס.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

אִם תַּעֲיִנוּ לֹא תִתְעַנּוּ. אִם שְׁגַגְנוּ לֹא תִשְׁלֹנוּ. אִם רַחֲקוּנוּ קָרֵב נֹא. אִם קָרְבָנוּ לֹא תִרְחַק. אִם צָעֲקוּנוּ לֹא תַעֲלִים. אִם פִּשְׁעֵנוּ לֹא תִפְרַע. אִם עֵינּוּ לֹא תִטֵּר. אִם סָרְנוּ לֹא תִסּוּר. אִם נִקְמְנוּ לֹא תִלְחֵם. אִם מְרִינוּ לֹא תִמְרֵנוּ. אִם לְצָנוּ לֹא תִלְחָץ. אִם כְּחִשְׁנוּ לֹא תִכְלֵה. אִם יִרְדָּנוּ לֹא תִטְבִיעַ. אִם תַּעֲיִנוּ לֹא תִטְאֲטְאֵנוּ. אִם חִבְלָנוּ לֹא תִחַבֵּל. אִם זָדָנוּ לֹא תִזְכֹּר. אִם וּפְחָנוּ לֹא תוֹכִיחַ. אִם הִרְשַׁעְנוּ לֹא תִהַדֵּף. אִם דִּפְקוּנוּ לֹא תִדְחֵה. אִם גְּעַלְנוּ לֹא תִגְעַל. אִם בָּאנוּ לֹא תִמָּאֵס. אִם אֲשַׁמְנוּ לֹא תִאֲבֹד.

וּמְרַב עוֹיְנוּ.

תִּאֲנוֹת לֵב לֹא הִשְׁגֵנוּ. שִׁקֵּט קוֹיֵנוּ וַיְבוֹא רְגִזְךָ. רוּם קָרֵן וְהִנֵּה שְׁפֵלָה. קָרְבָה יִשׁוּעָה אֲמַרְנוּ וְנִתְרַחֲקָה. צַפִּינוּ לְטוֹבָה וּבִרְחָה מִמֵּנוּ. פַּח נִפְשׁ

בא באַסמינו. עַצְבוֹן בַּמְשַׁלַח יְדִינוּ. שְׂמֵחָה עֲרֵבָה מֵאַרְץ. נֶאֱרָרוּ יְבוּלֵי שְׂדֵה. מַעֲט מֵהֶרְבֵּה נְבִיא. לַחֲמָה לְרִזּוֹן וְלֹא לְשִׁבְע. כַּחֲה לֹא תוֹסִיף תֵּת. יְדֵי עֲמַלְיָה מוֹטְטוּ. טֶרֶפֶס לֹא יִמְצְאוּ בָהּ. חֶלֶב מִשְׁמַנְיָה לְזָרִים. זְמוּרוֹת עֲדִנְיָה לְנִכְרִים. וְנִמְכְּרָה אֶרֶץ בְּיַד רָעִים. הוֹן בְּצַע לֹא מִצְאוּ בָהּ. דְּמִינוּ גַם מִמְּצֵא יָד. גְּלָה שְׂכַר הַיְצוּרִים. בְּעוֹנֵינוּ בַּיִת מִקְדָּשׁ אֵל חֶרֶב. אֶסֶף חֶסֶד מִכָּל אָנוּשׁ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

תֹּאמֶר לַמַּחֹת אֲשַׁמִּינוּ. תְּבוֹא לַחֲדָשׁ יְמִינוּ. תִּגְלָה שְׁנַת שְׁלוֹמֵנוּ. תִּדְגֵּל לְגִדְל אֵת שְׁמֵנוּ. תִּהְדֹּף מִהָדוּם מִתְקוּמֵמִינוּ. תּוֹפִיעַ מִמְרוֹם לְרוֹמֵמֵנוּ. תִּזְכֹּר רַחֲמֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ. תַּחֲשִׁי מִנַּחֵם לְנַחֲמֵנוּ. תִּטְהַר שְׂמֵצַת גְּוִינֵנוּ. תִּיַדַע כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. תִּכְפַּר עוֹן זְדוֹנֵנוּ. תְּלוּי רֶאשׁ תִּתֵּן לַהֲחִינֵנוּ. תִּמְחַל עֲקָשׁוֹת מְרִינֵנוּ. תִּנְאֵם לְהַעֲצִים פְּרִינֵנוּ. תִּסְכִּית שְׂפִיכַת שִׁיחֵנוּ. תִּעֲנֶה עֵתֵךְ פְּצַחֵנוּ. תִּפְנֶה לְקוֹמֵם מִזְבַּחֵנוּ. תִּצְדִּיק גֵּיב שְׂפָתֵינוּ. תִּקְרַב קֶץ מִשִּׁיחֵנוּ. תִּרְצֶה רִיחַ נִיחוּחֵנוּ. תִּשׁוּבָב מִקְצוֹת נִדְחֵנוּ. תִּתְמַכְּנוּ וְכֹאזוֹר תִּדְבִיקֵנוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

אוֹרֶךְ תִּזְרִיחַ לַחֲשֵׁכָה. בְּרַחֲמִים גְּדוּלִים תִּשׁוּב אֵלֶיָהּ. גְּלָה לָהּ יוֹם נֶקֶם בְּלֵב. דְּבַרְךָ תִּשְׁלַח וְתִרְפָּאנוּ. הָאֵר פְּנִיךָ אֵלֵינוּ. וְאֵל תִּשְׁכַּחֵנוּ לְנִצַּחַת. זְכוּת הַרְרֵי קָדָם זָכֹר. חֲטָאת נְעוּרִים אֵל תִּזְכֹּר. טְמֵאָה מַעֲלִינוּ תִּסִּיר. יְדִידוֹת נִפְשֶׁךָ אֵל תִּשְׁכַּח. כְּלוּלוֹת אֶהְבַּתְנוּ תִּזְכֹּר. לְכַתְּנוּ אַחֲרֶיךָ בְּמִדְבָּר. מִשְׁכְּנוּ וְנִרוּץ אַחֲרֶיךָ. נַחֲנוּ וְהִבִּיאֵנוּ אֵל חֲדָרֶיךָ. סַעֲדֵנוּ וְסִמְכְּנוּ וְנַחֲיָה. עַת כִּי תִשְׁמַעֵנוּ קוֹלְךָ. פְּצַנּוּ מִשְׁאוֹן גְּלִים. צוּלָה תַחְרִיב בְּאַפְּךָ. קוּמָה בַּחֲרוֹנְךָ עַל גְּאִים. רוּמָה עֲזָךְ וְרוּמֵם שְׂפָלִים. שִׁבֵר זְרוּעַ רָשָׁע. תִּמְלֹךְ לְבַדָּךְ בְּקוֹרְאֵי שְׁמֶךָ. תוֹדִיעַ לְעֵין כָּל אַמִּים. כִּי אֵין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעֲדֶיךָ. כִּי תִבְיֵאֵנוּ לְהֵר קִדְשֶׁךָ. וְתִשְׁמַחֵנוּ בְּבַיִת מִקְדָּשֶׁךָ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

אֶפֶל אֶלְמָנָה תֹּאִיר. בַּהוּ בּוֹכִיָה תִּבְהִיק. גִּיל גְּלַמוּדָה תִּגִּישׁ. דְּלָף דְּמַעַתָּה תִּדְמִים. הַר הַשָּׁמַם תִּהְדֹּר. וְתִשׁוּב וְאֵלֶינוּ תּוֹפִיעַ. זֶהֲרֵךְ זְבוּלָךְ תִּזְרִיחַ.

חדר חִפְתָּךְ תַּחֲדָשׁ. טָנַף טַמְאָתָהּ תִּטְהַר. יְפִי יִקְרַת תִּיַסְדָּהּ. כְּדַכּוֹ
כְּבוֹדָהּ תִּכְוֶנְנָהּ. לְאוֹרָהּ לְאֵמִים תִּלְוֶהָ. מֶלֶךְ מִכְבוֹדְךָ תִּמְלֹאָהּ. נֶצַח
נֶצַחִים תִּנּוֹסְסָהּ. שִׁבְעַת שְׁמַחוֹת תִּשְׁבִּיעֶנָּהּ. עַנְנֵי עֶשֶׂן תַּעֲטֹרְנָהּ. פִּנְתַּי
פִּתְחִיהָ תִּפְאֹר. צְדָק צְנוּעִים תִּצְמִיחַ. קִמִּי קְהִלְיָהּ תִּקְיֵא. רִגְשׁ רִגְלִים
תְּרִיץ. שְׁבָטִים שְׂכַחַת תִּשׁוּבָב. תִּקְרָא תִּשְׂרָק וְתִתְקַע. כִּי תִבִּיאַם לְהַר
קְדְשֶׁךָ. וְתִשְׁמַחַם בְּבֵית תִּפְלִתְךָ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

תִּתֵּן אַחֲרֵית לְעַמֶּךָ. תִּשְׁיֵב מִקְדָּשׁ לְתוֹכֵנוּ. תִּרְוַמֵם הַר מְרוֹם הָרִים.
תִּקְוַמֵם קֶרֶן גְּדוּעָה. תִּצְהִיר מִחֲשָׁכֵי אוֹוִי. תִּפְאֹר יוֹשֶׁבֶת בְּדָד. תַּעֲטָהּ
בַּהּ מְלוּכָה לְבַדְּךָ. תִּסִּיר חֲרָפָה מֵעִיר. תִּנְעַר זָדִים מִזְבוּלְךָ. תִּמְצִיא צְדָקָה
לְעַדְתְּךָ. תִּלְבַּב אֶת רַעֲיִתְךָ. תִּכְרַת לָהּ בְּרִית חֲדָשָׁה. תִּיקַר נִפְשָׁהּ בְּעֵינֶיךָ.
תִּטְהַרְנָהּ בְּמִים טְהוֹרִים. תִּחַנֶּה בְּעִיר חֲנֶה דָוִד. תִּזְקַף קוֹמַת תִּמְרָה.
תוֹדִיעַ לְכָל אֱהָבָתְנוּ. תִּהְלֵךְ בְּקֶרֶב מַחְנוֹתֵינוּ. תִּדְרֹשׁ גְּאֻלָּה לְגִלוֹתְנוּ.
תִּגְלֶה קֶץ לְקִנּוּתְנוּ. תִּבּוֹא מֵהָרָה לְרַחֲמֵנוּ. תִּאֲמִירְנוּ לָךְ וְנִאֲמִירְךָ לָנוּ.

וּמְרַב עוֹנֵינוּ.

תַּעֲיִנוּ מֵאַחֲרֶיךָ. שְׂגַגְנוּ מִמִּצּוֹתֶיךָ. רַחֲקֵנוּ מִבֵּית חַיֵּינוּ. קַלְקַלְנוּ אַרְחוֹת
עוֹלָם. צַעֲדֵינוּ לֹא יִשְׁרְנוּ. פִּשְׁעֵנוּ לְשֵׁם קְדְשֶׁךָ. עֲזַבְנוּ תוֹרָתְךָ. סָרְנוּ
מֵאֲמָרֵי פִיךָ. נִאֲצַנּוּךָ בְּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ. מָרִינוּ וּמְרַדְנוּ בְּךָ. לֹא הִקְשַׁבְנוּ
לְדַבְרֵי נְבִיאֶיךָ. כַּעֲסֹנוּךָ וְלֹא בִקְשׁוּנוּךָ. יִרְאָתְךָ מִלֵּב שְׁכַחְנוּ. טְהַרְתָּךְ
בְּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ טַמְאָנוּ. חֲטָאנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. זַעֲמַנוּךָ בְּרַב עוֹנֵינוּ.
וְאִמְצָנוּ אֶת לִבְבָנוּ. הִקְשִׁינוּ אֶת עַרְפָּנוּ. דִּבְרָךְ אַחֲזוֹר הִשְׁלַכְנוּ. גְּדַלְתָּךְ
לֹא הִגְדַּנּוּ. בֵּיתְךָ נִהַרַס בְּעוֹנֵינוּ. אוֹוִיךָ נִתַּץ בְּחֲטָאֵינוּ. מֵה נִדְבַר פְּנֵי
מִישְׁרִים דוֹבֵר. וּמֵה נִעַנְהָ לְמַמְנוּ מַעֲנָה. וּמֵה נִצְטַדְקָה פְּנֵי לוֹבֵשׁ צְדָקָה.
גְּמַלְנוּ טוֹבוֹת וְשִׁלְמָנוּ רַעוּת. וּמֵה יֵשׁ לָנוּ עוֹד צְדָקָה וְלִזְעַק עוֹד אֵל
פְּנֵי הַמֶּלֶךְ.

סליחות

הקהל וחזן אומרים בלחש

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מַעֲוֹלָם הִמָּה. אֵל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מֵהָרַק קִדְמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ מְאֹד. זָכְרָנוּ יְהוָה בְּרִצּוֹן עִמָּךְ פָּקְדָנוּ בִישׁוּעֶתְךָ. זְכוֹר עֲדֶתְךָ קִנִּיתָ קֶדֶם גְּאֻלְתָּ שֶׁבֶט נִחַלְתָּ הַר צִיּוֹן זֶה שְׁכַנְתָּ בוֹ. זְכוֹר יְהוָה חֶבֶת יְרוּשָׁלַיִם אֲהַבְתָּ צִיּוֹן אֵל תִּשְׁכַּח לְנֹצַח. אֲתָה תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַתָּה לְחַנְּנָה כִּי בָּא מוֹעֵד. זְכוֹר יְהוָה לְבָנֵי אָדָם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוּד בָּהּ. זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִישָׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּדָ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֵּה אֶת זַרְעֶכֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֲתָן לְזַרְעֶכֶם וְנִחַלוּ לְעוֹלָם. זְכוֹר לְעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב אֵל תִּפְּן אֵל קִשֵׁי הָעַם הַזֶּה וְאֵל רְשָׁעוֹ וְאֵל חֲטָאתוֹ.

229

החזן קורא פסוק פסוק והציבור חוזר בקול

אֵל נָא תִשָּׁת עֲלֵינוּ חֲטָאת אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חֲטָאנוּ.
חֲטָאנוּ צוּרְנוּ סִלַּח לָנוּ יוֹצְרָנוּ.

אלה אזכרה

"אלה אזכרה" הינו פיוט קדום. הפיוט עוסק במיתתם של "עשרת הרוגי מלכות", עשרת המנהיגים הרוחניים והמדיניים של עם ישראל בזמן מרד בר כוכבא. חכמים אלו נרצחו באכזריות על ידי הרומאים. המפורסם מביניהם הוא רבי עקיבא שהרומאים הרגוהו כשהם סורקים את בשרו במסרקות של ברזל. לפי המסורת, הסיבה לרציחתם של אנשים קדושים אלו היתה כפרה על חטאם הקדום של אבות האומה, עשרת אחי יוסף, שמכרוהו לישמעאלים, על פי המדרש, בעבור נעליים.

אֵלֶּה אֲזַכְּרֶה וְנִפְשֵׁי עָלַי אֲשַׁפֵּכֶה. כִּי בִלְעוֹנוּ זָדִים כַּעֲגֵה בְּלֵי הַפּוֹכֶה.
כִּי בִימֵי הַשָּׁר לֹא עָלְתָה אַרוֹכָה. לַעֲשֶׂרֶה הַרוֹגֵי מְלוֹכָה.

בְּלִמְדוֹ סֵפֶר מִפִּי מְשׁוּלֵי עֲרַמְתָּ. וְהִבִּין וְדָקְדַק בְּדַת רְשׁוּמְתָּ. וּפְתַח בּוֹאֲלָהּ
הַמְשֻׁפָּטִים וְחָשַׁב מִזְמַתָּ. וְגוֹנֵב אִישׁ וּמִכְרוֹ וְנִמְצָא בְּיָדוֹ מוֹת יוּמָתָּ.

חֲטֵאֵנוּ צוּרְנוֹ סֶלַח לָנוּ יוֹצֵרְנוּ.

גְּבַה לֵב בְּגִדּוּלִים. וְצוּחַ לְמִלְאֵת פְּלִטְרוֹ נְעָלִים. וְקָרָא לְעִשְׂרָה חֲכָמִים
גְּדוּלִים. מְבִינֵי דַת וְטַעֲמֵיהָ בַּפְּלִפּוּלִים.

דִּינוֹ מִשְׁפָּט זֶה לְאֲשׁוּרוֹ. וְאֵל תְּעוֹתוֹהוּ בְּכִזָּב לְאָמְרוֹ. כִּי אִם הוֹצִיאֹהוּ
לְאֵמָתוֹ וּלְאֹרוֹ. כִּי יִמְצָא אִישׁ גּוֹנֵב נֶפֶשׁ מֵאֲחִיו מְבִנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֵּר
בּוֹ וּמִכְרוֹ.

חֲטֵאֵנוּ צוּרְנוֹ סֶלַח לָנוּ יוֹצֵרְנוּ.

הֵם כְּעֵנוּ לוֹ וּמֵת הִגָּנֵב הֵהוּא. נֵם אִיָּה אַבּוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אַחִיהֶם מִכְרוּהוּ.
לְאַרְחַת יִשְׁמַעְאֵלִים סְחָרוּהוּ. וּבְעַד נְעָלִים נִתְנוּהוּ.

וְאַתֶּם קִבְּלוּ דִין שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם. כִּי מִימֵי אַבּוֹתֵיכֶם לֹא נִמְצָא כָּכֶם. וְאִם
הָיוּ בַחַיִּים הֵייתִי דָנָם לְפָנֵיכֶם. וְאַתֶּם תִּשְׂאוּ עוֹן אַבּוֹתֵיכֶם.

חֲטֵאֵנוּ צוּרְנוֹ סֶלַח לָנוּ יוֹצֵרְנוּ.

זְמַן תְּנָה לָנוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים. עַד שֶׁנִּדְעַע אִם נִגְזַר הַדְּבָר מִמְרוּמִים. אִם אָנוּ
חֲזִבִּים וְאֲשָׁמִים. נִסְבַּל בְּגִזְרַת מְלֹא רַחֲמִים.

חָלוּ וְזָעוּ וְנָעוּ כְּלָמוֹ. עַל רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל כִּהֵן גְּדוֹל נִתְנוּ עֵינֵינוּ. לְהַזְכִּיר
אֶת הַשֵּׁם לְעֹלוֹת לְאֹדוֹנֵינוּ. לְדַעַת אִם יִצָּאָה הַגְּזֵרָה מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ.

חֲטֵאֵנוּ צוּרְנוֹ סֶלַח לָנוּ יוֹצֵרְנוּ.

טַהַר רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל עֲצָמוֹ וְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם בְּסִלּוּדִים. וְעָלָה לְמָרוֹם
וְשָׂאֵל מֵאֵת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים. וְנֵם לוֹ קִבְּלוּ עֲלֵיכֶם צְדִיקִים וְיִדִּידִים.
כִּי שְׁמַעְתִּי מֵאַחֲרֵי הַפְּרָגוֹד כִּי בִזְאֵת אֶתֶם נִלְכַּדִּים.

יָרַד וְהִגִּיד לַחֲבֵרָיו מֵאִמֵּר אֵל. וְצִוָּה הַבְּלִיעַל לְהִרְגֹם בְּכַח וְלֹאֵל. וּשְׁנַיִם
מֵהֶם הוּצִיאוּ תַחֲלָה שֶׁהֵם גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל כִּהֵן גְּדוּל וְרַבֵּן
שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נִשְׂאֵי יִשְׂרָאֵל.

חֲטָאנוּ צוּרְנוּ סֶלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ.

כִּרְתָּ רֵאשׁוֹ תַחֲלָה הִרְבָּה מִנוּ לִבְעֵן. וְנָם לוֹ הִרְגֵנִי תַחֲלָה וְאֵל אֲרָאָה
בְּמִיתַת מְשֻׁרַת לְדָר בְּמַעוֹן. לְהַפִּיל גּוֹרְלוֹת צִוָּה צַפְעוֹן. וְנִפְּלַה הַגּוֹרֵל עַל
רַבֵּן שְׁמַעוֹן.

לְשַׁפֵּךְ דָּמוֹ מֵהָר כְּשׁוֹר פָּר. וּכְשֶׁנִּחַתְךָ רֵאשׁוֹ נָטְלוּ רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל וְצָרַח
עָלָיו בְּקוֹל מֵר כְּשׁוֹפָר. אֵי הֲלִשׁוֹן הַמְּמַהֲרֵת לְהוֹרוֹת בְּאִמְרֵי שְׁפָר.
בְּעֻזּוֹת אֵיךְ עָתָה לּוֹחֶכֶת אֶת הָעֵפֶר.

חֲטָאנוּ צוּרְנוּ סֶלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ.

מֵה מֵאֹד בָּכָה עָלָיו בְּחִרְדָּה. בֵּת בְּלִיעַל לְקוֹל בְּכִיתוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׁמַעְאֵל
עֲמֵדָה. תֹּאֵר יָפִיז בְּלִבָּה חֲמֵדָה. וְשֹׁאֵלָה מֵאֵת אָבִיהָ חִיָּתוֹ לְהַעֲמִידָה.

נֶאֱמַר בְּלִיעַל דָּבָר זֶה לַעֲשׂוֹתוֹ. לְהַפְשִׁיט עוֹרוֹ מֵעַל פָּנָיו שֹׁאֵלָה מֵאֵתוֹ.
וְלֹא עִכְבַּ דָּבָר זֶה לַעֲשׂוֹתוֹ. וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְמָקוֹם תַּפְלִין צָרַח בְּקוֹל מֵר
לְיוֹצֵר נִשְׁמָתוֹ.

חֲטָאנוּ צוּרְנוּ סֶלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ.

שְׂרָפִי מַעֲלָה צַעֲקוֹ בְּמִרְה. זֹו תוֹרָה וְזוֹ שִׁכְרָה. עוֹטָה כְּשִׁלְמָה אוֹרָה.
אוֹיֵב מִנְאֵץ שְׁמֵךְ הַגְּדוּל וְהַנּוֹרָא. וּמַחֲרֵף וּמְגַדֵּף עַל דְּבָרֵי תוֹרָה.

עֲנֵתָה בֵּת קוֹל מְשֻׁמִּים. אִם אֲשַׁמַּע קוֹל אַחַר אֲהַפֵּךְ אֶת הָעוֹלָם
לְמִים. לְתַהוֹ וְנִבְהוֹ אֲשִׁית הַדּוֹמִים. גִּזְרָה הִיא מִלְפָּנֶי קַבְלוּהָ מִשְׁעֲשְׁעֵי
דַּת יוֹמִים.

חֲטָאנו צוֹרְנו סֶלַח לָנו יוֹצֵרְנו.

זאת קראתנו וספרנו בשנון. ושפכנו לב שפול ואנון. ממרום הסכת
תחנון. יהנה יהנה אל רחום וחנון. חנון הביטה ממרומים. תשפכת
דם הצדיקים ותמצית דמים. תראה בפרגודך והעבר כתמים. אל מלך
יושב על כסא רחמים.

החזן והקהל ממשיכים בלחש

**זְכוֹר לָנו בְּרִית אַבוֹת כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב
וְאֵף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאֵף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהֶאֱרַץ אֲזָכֹר.**

**זְכוֹר לָנו בְּרִית רֵאשׁוֹנִים כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רֵאשׁוֹנִים
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתְם בְּאֶרֶץ
אוֹיְבֵיהֶם לֹא מֵאֲסֹתִים וְלֹא גְעֻלְתִּים לְכַלּוֹתְם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּם כִּי
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם. הִשָּׁב שְׁבוּתָנוּ וְרַחֲמָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וְשָׁב יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וּקְבֹצֵךְ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצֶךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. קִבֵּץ נִדְחֵינוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. אִם יִהְיֶה נִדְחֶךָ בַּקֶּצֶה הַשָּׁמַיִם
מִשָּׁם יִקְבֹּצֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. מַחַה פְּשָׁעֵינוּ כְּעָב וּכְעָנָן כְּמָה
שֶׁכָּתוּב. מַחִיתִי כְּעָב פְּשָׁעֶיךָ וּכְעָנָן חֲטָאתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתִיךָ.
מַחַה פְּשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כְּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחַה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי
וְחֲטָאתֶיךָ לֹא אֲזָכֹר. הַלְבֵן חֲטָאֵינוּ כְּשֶׁלֶג וּכְצֶמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב. לְכוּ נָא
וּנְנַכְחָה יֹאמֵר יְהוָה אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג לְבִינוּ אִם יֵאדִימוּ
כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יִהְיוּ. זְרוּק עָלֵינוּ מִים טְהוֹרִים וְטַהֲרָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב.
וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטַהֲרָתֶם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
אֲטַהֵר אֶתְכֶם. כִּפּוּר חֲטָאֵינוּ בְּיוֹם הַזֶּה וְטַהֲרָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. כִּי בְּיוֹם
הַזֶּה יִכְפּוּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חֲטָאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהַרוּ.
רַחֵם עָלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתָנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא
יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אַבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם.
מוֹל אֶת לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וּמֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת
לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זֶרַעְךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ**

למען חייך. המצא לנו בבקשתנו כמה שפְּתוּב. ובקשתם משם את
 יהוה אֱלֹהֶיךָ ומצאת כי תדרשנו בְּכֹל לְבַבְךָ וּבְכֹל נַפְשֶׁךָ. תביאנו אל הר
 קדשך ושִׁמְחָנו בבית תפלתך כמה שפְּתוּב. והביאותים אל הר קדשי
 ושִׁמְחָתִים בבית תפלתִי עולותיהם וזבחייהם לְרַצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי
 בית תפלה יקרא לְכֹל הָעַמִּים.

פותחים את ארון הקודש

החזן קורא פסוק בקול והקהל חוזר אחרי

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יהוה אֱלֹהֵינוּ חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון
 את תפלתנו. הַשִּׁיבֵנו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם. אֲמַרְנוּ
 הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה הַגִּיגְנוּ.

הקהל והחזן אומרים בלחש

יהי לְרַצוֹן אֲמַרְי פִּינוּ וְהַגִּיזוּן לְבָנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.

החזן בקול ואחרי הקהל

אֶל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ רוּחַ קְדֹשְׁךָ אֶל תִּקַּח מִמֶּנּוּ.

אֶל תִּשְׁלִיכֵנוּ לַעַת זְקֵנָה כְּכֹלוֹת כַּחֲנוּ אֶל תַּעֲזֹבֵנוּ.

ממשיכים בלחש

אֶל תַּעֲזֹבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה
 וִירָאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנוּ וְנַחַמְתָּנוּ. כִּי לֵךְ יְהוָה
 הוֹחֵלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ.

סוגרים את ארון הקודש

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֶל תַּעֲזֹבֵנוּ וְאֶל תִּטְשׁוּנוּ וְאֶל תִּכְלִימֵנוּ.
 וְאֶל תִּפְרֹ בְרִיתְךָ אִתָּנוּ. קִרְבָּנוּ לְתוֹרַתְךָ. לְמַדְנוּ מִצּוֹתֶיךָ. הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ.
 הֵט לְבָנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָתְךָ. וְנִשׁוּב אֱלֹהֵינוּ
 בְּאַמַּת וּבְלֵב שְׁלָם. וּלְמַעַן שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ כְּפָתוּב
 בְּדַבְרֵי קְדֹשְׁךָ. לְמַעַן שְׁמֶךָ יְהוָה וְסִלַּחַתְּ לְעוֹנֵי כִּי רַב הוּא.

החזן והקהל שרים בקול

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.
 כי אנו עִמָּךְ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אנו בְּנִיךְ וְאַתָּה אָבִינוּ.
 אנו עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵנוּ. אנו קִהַלְךָ וְאַתָּה חִלְקֵנוּ.
 אנו נִחַלְתֶּךָ וְאַתָּה גִרְלָנוּ. אנו צִאֲנֶךָ וְאַתָּה רֹעֵנוּ.
 אנו כִּרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ. אנו פְּעַלְתֶּךָ וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ.
 אנו רְעִיתֶךָ וְאַתָּה דוֹדָנוּ. אנו סִגְלְתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ.
 אנו עִמָּךְ וְאַתָּה מְלַכְנוּ. אנו עֲזִי פָּנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן. אנו קָשִׁי עַרְף וְאַתָּה אַרְךְ אַפִּים.
 אנו מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אנו יְמִינוּ כְּצֶל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וְשִׁנּוּתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

וידוי קצר

235 אנו מתוודים על חטאתנו ובכל פעם בו אנו מזכירים חטא "אשמנו, בגדנו..."
 נוהגים להכות באגרוף ימין על מקום הלב

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אָנָּה תְּבֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלַתְנוּ. וְאֵל תִּתְעַלֵּם
 מִתַּחֲנַתְנוּ. שְׂאִין אָנוּ עֲזִי פָּנִים וְקָשִׁי עַרְף לּוֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ צִדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרַנוּ דְּפִי.
 הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסְנוּ. טִפְלַנוּ שִׁקְר.
 יַעֲצָנוּ רָע. כִּזְבְּנוּ. לְצַנוּ. מְרַדְנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיְנוּ.
 פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרָנוּ. קִשִּׁינוּ עַרְף.
 רִשְׁעֵנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיִנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.
 סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּה לָנוּ.
 וְאַתָּה צִדִּיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעֵנוּ לְכֵן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתַן בְּלִבְנוּ לַעֲזוֹב דְּרֶךְ רָשָׁע וְחִישׁ
 לָנוּ יִשַׁע כְּכֹתוֹב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶן מַחֲשִׁבוֹתָיו
 וְיִשֵּׁב אֵל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֵּה לְסִלּוּחַ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סָלַח וּמַחַל לְעֹוֹנֹתֵינוּ בַּיּוֹם (בשבת אומרים – הַשָּׁבֶת הַזֶּה וּבַיּוֹם) צוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ. וְכַף אֶת יַצְרָנוּ לְהִשְׁתַּעֲבֹד לָךְ. וְהִכְנַע אֶת עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֱלֹהֵיךָ בְּאֵמֶת. וְחַדֵּשׁ כְּלִיּוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פִּקְדֵיךָ. וּמוֹל אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שִׁמְךָ. כַּכְתוּב בְּתוֹרַתְךָ וּמַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ וְאֶת לִבְבֵי זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ. הַזְדוֹנוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת אֶתְּהָ מִכִּיר. הִרְצוֹן וְהַאֲנָס הַגְּלוּיִם וְהַנִּסְתָּרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִים וַיְדוּעִים. מִה אָנוּ. מִה חַיֵּינוּ. מִה חֲסִדְנוּ. מִה צְדָקוֹתֵינוּ. מִה יְשׁוּעָתָנוּ. מִה כְּחוֹנוּ. מִה גְבוּרָתָנוּ. מִה נְאֻמֵּי לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כְּאִין לְפָנֶיךָ וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁמַיִם כֹּלֵי הַיּוֹם וְחַכְמִים כְּבִלֵי מִדְעָה וְנְבוֹנִים כְּבִלֵי הַשֶּׁכֶל. כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תִּהְיוּ וַיִּמֵּי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל הֶבֶל. מִה נְאֻמֵּי לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וַיִּמֵּי נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגָלוֹת אֶתְּהָ יוֹדֵעַ.

החזן בקול רם

שִׁמְךָ מַעוֹלָם עוֹבֵר עַל פְּשָׁע. שׁוֹעֲתָנוּ תֹאזִין בְּעַמְדָנוּ לְפָנֶיךָ בְּתַפְלָה. תַּעֲבֹר עַל פְּשָׁע לְעַם שְׂבִי פְשָׁע. תִּמְחָה פְּשָׁעֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.

וידוי ארוך

אנו מתוודים על חטאתנו ובכל פעם בו אנו מזכירים חטא "על חטא שחטאנו..."
נוהגים להכות באגרוף ימין על מקום הלב

אֶתְּהָ יוֹדֵעַ רִזֵּי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי.

אֶתְּהָ חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי בֵּטָן וּבוֹחוֹן כְּלִיּוֹת וְלֵב.

אֵין דְּבַר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאֵין נִסְתָּר מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֹוֹנֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

על חטא שחטאנו לפניך באֲנָס וּבְרָצוֹן.

ועל חטא שחטאנו לפניך באֲמוּץ הַלֵּב.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבַלֵּי דְעַת.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.
עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמַרְמָה.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוּר הַלֵּב.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רֵעַ.
עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִדּוֹן וּבִשְׂגָגָה.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.
עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק יָד.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאַת שְׁפָתַיִם.
עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִצְרַר הָרֵעַ.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שַׁחַד.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב.
עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֵעַ.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן.

עַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשְׂא וּבְמִתָּן.
וְעַל חֲטָא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵכֶל וּבְמִשְׁתֵּה.

על חטא שחטאנו לפניך בנשך ובמרבית.
ועל חטא שחטאנו לפניך בנטית גרון.

על חטא שחטאנו לפניך בשיח שפתותינו.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשקור עין.
על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות.
ועל חטא שחטאנו לפניך בעזות מצח.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

על חטא שחטאנו לפניך בפריקת עול.
ועל חטא שחטאנו לפניך בפלילות.
על חטא שחטאנו לפניך בצדית רע.
ועל חטא שחטאנו לפניך בצרות עין.

על חטא שחטאנו לפניך בקלות ראש.
ועל חטא שחטאנו לפניך בקשיות ערף.
על חטא שחטאנו לפניך בריצת רגלים להרע.
ועל חטא שחטאנו לפניך ברכילות.

על חטא שחטאנו לפניך בשבועת שוא.
ועל חטא שחטאנו לפניך בשנאת חנם.
על חטא שחטאנו לפניך בתשומת יד.
ועל חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב.

ועל כלם אלוה סליחות. סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד.
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ודאי ותלוי.

ועל חטאים שאָנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם מִכַּת מַרְדּוֹת.
 ועל חטאים שאָנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם מִלְּקוֹת אַרְבָּעִים.
 ועל חטאים שאָנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם מִיְּתָה בְּיַדִּי שְׁמַיִם.
 ועל חטאים שאָנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם כָּרַת וְעִרְרִי.

ועל חטאים שאָנוּ חַיִּיבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין. סְקִילָה. שְׂרִפָּה.
 הַרְגָּה. וְחֲנוּקָה. עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה. בֵּין שֵׁשׁ בָּה קוּם
 עֲשֵׂה וּבֵין שְׁאֵין בָּה קוּם עֲשֵׂה. אֶת הַגְּלוּיִים לָנוּ וְאֶת שְׂאֵינָם גְּלוּיִים
 לָנוּ. אֶת הַגְּלוּיִים לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֶת
 שְׂאֵינָם גְּלוּיִים לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִים וִידוּעִים. כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנְּסַתְּרַת
 לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּגַלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי
 הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

ממשיכים בלחש עד "אלהינו ואלהי אבותינו" (עמ' 260)

239 **וְיָדוּד עַבְדְּךָ** אָמַר לְפָנֶיךָ. שְׂגִיאוֹת מִי בֵּין מְנַסְתְּרוֹת נִקְנִי. נִקְנֵנוּ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרָנוּ מִכָּל טְמֵאוֹתֵינוּ. וְזָרוּק עֲלֵינוּ מִיָּם טַהוּרִים
 וְטַהֲרָנוּ. כְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיָּם טַהוּרִים וְטַהַרְתֶּם
 מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם.

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוֹבוּ בָנִים שׁוֹבְבִים שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא
 יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. כְּכַתּוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 כִּי כְשַׁלַּת בְּעוֹנֶךָ. וְנֶאֱמַר קַחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֵל יְהוָה אֲמָרוּ אֵלָיו
 כָּל תִּשָּׂא עֵזוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפַתֵינוּ. וְאֶתָּה רַחוּם מִקְבֵּל
 שְׂבִיִּים. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה מְרָאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ. וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת
 לְךָ. מְנוּיָה וּגְמוּרָה. בְּסוֹד חֲכָמֵי תוֹרָה. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁלֹּא נִבְרָא.

ומאהבתך יהוה אלהינו שאהבת את ישראל עמך. ומחמלתך מלכנו
 שחמלת על בני בריתך נתת לנו יהוה אלהינו את יום (לשבת השבת
 הזה לקדשה ולמנוחה ואת יום) צום הכפרים הזה. למחילת חטא
 ולסליחת עון ולכפרת פשע. יום אתא לכפר פשעי ישנה. היום ביאתו
 אחת בשנה.

כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וְהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִכָּל חַטָּאתָם אַחַת בְּשָׁנָה. יוֹם זֶה נָתַן תְּעוּדָה לְעַם זֶה. הַיּוֹם חַל בּוֹ
צִיר סֶלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה.

כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ. סֶלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חֶסֶדְךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה
לְעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהָ. וְשֵׁם נֹאמֵר. וַיֹּאמֶר יְהוָה סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ.
בְּעִבּוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַמְּצֵא לָנוּ מוֹחַל וְסוֹלַח. סֶלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ. יוֹם
מַחִילָה בַשְּׂרֵת לְצִיר בְּרָשָׁם. הַיּוֹם נִתְיַצְּבֶת עִמּוֹ וְקִרְאתָ בְּשֵׁם.

כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.
בְּעִבּוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַמְּצֵא לָנוּ חַנוּן וְרַחוּם. רַחֵם נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ. יוֹם
שְׁמֹמֹת הַיְכָלְךָ הַבֵּיטָה. הַיּוֹם תַּחַן הִטָּה לָנוּ לְהַבֵּיטָה.

כְּתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשְׁךָ הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וְשָׁמַע פֶּקַח עֵינֶיךָ וַרְאָה שְׁמֹמֹתֵנוּ
וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵיהָ. כִּי לֹא עַל צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים
תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הַרְבִּיּוּם. אֲדַנִּי שְׁמַעָה אֲדַנִּי סֶלַחָה אֲדַנִּי
הַקְּשִׁיבָה וְעֲשֵׂה אֵל תֵּאֲחָר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל
עַמְּךָ. בְּעִבּוּר כְּבוֹד שְׁמֶךָ הַמְּצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. שְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלָּתֵנוּ
לְמַעַן שְׁמֶךָ.

מִי אֵל כְּמוֹךָ.

אֲדִיר וְנָאָה. בּוֹרָא דוֹק וְחָלָד. מִי אֵל כְּמוֹךָ.
גוֹלָה עֲמֻקּוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת. מִי אֵל כְּמוֹךָ.
הַדּוֹר בְּלִבּוֹשׁוֹ. וְאִין זוֹלָתוֹ. מִי אֵל כְּמוֹךָ.
זוֹקֵף כְּפוּפִים. חוֹנֵן דָּלִים. מִי אֵל כְּמוֹךָ.
טְהוֹר עֵינַיִם. יוֹשֵׁב שָׁמַיִם. מִי אֵל כְּמוֹךָ.
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. תּוֹמֵךְ תְּמִימִים. מִי אֵל כְּמוֹךָ.
נִשְׂא עוֹן וְעוֹבֵר עַל פְּשָׁע. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

כְּתוּב עַל יַד נְבִיאְךָ מִי אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עוֹן וְעוֹבֵר עַל פְּשָׁע לְשֵׁאֲרֵית
נְחֻלָּתוֹ לֹא הִחְזִיק לְעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבְּשׁ
עוֹנֵתֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ בְּמִצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתָם. וְכָל חַטָּאת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל

תשליך במקום אשר לא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב לעולם. ונאמר
תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם.

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו ביום (בשבת אומרים.
השבת הזה וביום) הכפורים הזה. מחה והעבר פשעינו וחסאתינו מנגד
עיניך. כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחסאתיך לא אזכר.
ונאמר מחיתי כעב פשעיך וכענן חסאתיך שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר
כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מכל חסאתיכם לפני יהוה
תטהרו. (בשבת אומרים. אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו)
קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמחנו בישועתך.
(לשבת והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינוחו בו
כל ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת. כי אתה סלחן
לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך
מוחל וסולח (אלא אתה). ברוך אתה יהוה מלך מוחל וסולח לעונותינו
ולעונות עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, מלך על
כל הארץ מקדש (בשבת אומרים. השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה, והשב את העבודה
לדביר ביתך, ואשי ישראל, ותפלתם, מהרה באהבה תקבל ברצון,
ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך.

כשהכהנים עולים לדוכן, אזי כשמגיע הש"ץ לותחינה אומרים הש"ץ והקהל זה.
ותערב לפניך עתירתנו כעולה וכקרבן. אנא רחום,
ברחמך הרבים, השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה
לירושלים. ותחינה עינינו בשובך לציון ברחמים, ושם
נעבדך בראה כימי עולם וכשנים קדמוניות.

והחזן מסיים ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
שאותך לבדך בראה נעבד. הקהל עונה. "אמן"

החזן אומר בקול "מודים" והקהל אומר בלחש את "מודים דרבנן"

"מודים דרבנן"

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
כָּל בָּשָׂר, יוֹצֵרנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ.
כֵּן תַּחֲיֵנוּ וְתַקְיֵמְנוּ, וְתִאֶסֶף
גְּלוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ,
לְשִׁמּוֹר חֻקֶּךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ,
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבְבֵּנוּ שְׁלֵם, עַל שֶׁאֲנוּ
מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרְנוּ צוֹר חַיֵּינוּ,
מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אֲתָה הוּא לְדוֹר
וָדוֹר נֹדֶה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ,
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיַדְךָ, וְעַל
נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נִסְיֶיךָ
שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת, עֶרֶב וּבֹקֶר
וְצַהֲרָיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ
רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ
חַסְדֶיךָ, כִּי מְעוֹלָם קוִיֵּנוּ לָךְ.

242

וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרֵךְ וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

הקהל בקול רם ולאחריו החזן

אָבִינוּ מִלְּכַנּוּ זָכַר רַחֲמֶיךָ וַיְכַבֵּשׁ כְּעֶסֶף וְכֹלָה דְבַר וַיְחַרֵּב
וַיִּרְעַב וַיִּשְׁבִּי וַיִּמְשַׁחֵת וַיַּעֲזוּן וַיִּמְגַּפֶּה וַיַּפְּגַע רַע וְכָל מַחְלָה
וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִטְטָה וְכָל מִיַּי פְּרַעְיִנוּת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה
וְשִׁנְאוֹת חֲנָם מְעַלֵּינוּ וּמְעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

הקהל בקול רם ולאחריו החזן

וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

החזן ממשיך

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וַיְהִלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם
כִּי טוֹב הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וַיַּעֲזַרְתָּנוּ סְלָה הָאֵל הַטּוֹב.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקָּהֵל עוֹנֵה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"

הַטּוֹב שְׁמֶךָ וְלָךְ נִאֶה לְהוֹדוֹת. הַקָּהֵל עוֹנֵה. "אָמֵן"

ברכת כהנים

אם אין כהנים יאמר החזן.

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהֲרֹן וּבְנָיו כַּהֲנִים עִם קְדוּשָׁה, כְּאֲמֹרָה. יְבָרְכֵךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֵךָ. יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֵּךְ. יֵשֶׁא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.

אם עלו כהנים לדוכן קוראים להם: "כהנים" והכהנים מברכים:

יְבָרְכֵךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֵךָ. והציבור עונים. אָמֵן.

יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְדֵּךְ. והציבור עונים. אָמֵן.

יֵשֶׁא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם. והציבור עונים. אָמֵן.

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, בָּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כְּלָנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וַיִּצְדָּקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יְהִיָּה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרַכְנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמֶךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם.

החזן והקהל בקול.

בְּסִפּוּר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִיָּסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.

וְנֹאמֵר כִּי בִי יָרְבוּ יְמֵיךָ וַיִּוָּסִיפוּ לְךָ שָׁנוֹת חַיִּים. לְחַיִּים טוֹבִים תִּכְתְּבֵנוּ אֱלֹהִים חַיִּים כְּתַבְנוּ בְּסִפּוּר הַחַיִּים. כְּפָתוּב וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

פותחים הארון.

הַיּוֹם תִּאֲמַצְנוּ. אָמֵן

הַיּוֹם תְּבָרַכְנוּ. אָמֵן

הַיּוֹם תִּגְדְּלֵנוּ. אָמֵן

היום תדרשנו לטובה. אמן

היום תשמע שועתנו. אמן

היום תקבל ברחמים וברצון את תפלתנו. אמן

היום תתמכנו בימין צדקה. אמן

סוגרים הארון.

כהיום הזה תביאנו ששים ושמיים בבנין שלם. ככתוב והביאותים אל הר קדשי ושמיחתים בבית תפילתי עולתיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים. ונאמר ויצונו יהוה לעשות את כל החקים האלה, ליראה את יהוה אלהינו לטוב לנו כל הימים לחיתנו כהיום הזה. ונאמר וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצנה הזאת לפני יהוה אלהינו כאשר צונו. וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום יהיה לנו ולכל ישראל עד העולם.

הש"ץ מסיים. ברוך אתה יהוה, הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו" המברך את עמו ישראל בשלום. הקהל עונה. "אמן"

244

קדיש שלם.

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

קהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

קהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

קהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

קהל עונה בריך הוא.

פותחים את ארון הקודש ואומרים בקול.

יְהִי בְנוּסַע הָאָרֶן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה יְהוָה וַיִּפְצוּ אֲיָבִיד וַיְגַסּוּ מִשְׁנֹאֵיד מִפְּנֵיךָ. כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְהוָה מִירוּשָׁלַיִם. בְּרוּךְ שְׁנַתְּנוּ תוֹרָה לַעֲמוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

ממשיכים בלחש.

בְּרִיד שְׁמָה דְּמָרָא עֲלֵמָא. בְּרִיד כְּתִרְךָ וְאַתְרְךָ. יְהֵא רְעוּתְךָ עִם עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְעֵלָם. וּפְרִקְוֹן יְמִינְךָ אַחְזִי לְעַמְךָ בְּבֵית מִקְדְּשְׁךָ. וְלֹאֲמַטוּי לְנָא מְטוּב נְהוּרְךָ וְלִקְבַל צְלוֹתְנָא בְּרַחֲמִין. יְהֵא רְעוּא קְדָמְךָ דְּתוֹרִיד לֵן חִיין בְּטִיבוּתָא. וְלֵהוּי אָנָּא פְּקִידָא בְּגוּ צְדִיקָא. לְמַרְחַם עָלֵי וְלִמְנַטְר יְתִי וַיֵּת כָּל דֵּי לִי וְדֵי לְעַמְךָ יִשְׂרָאֵל. אַנְתָּ הוּא זֶן לְכֹלָא וּמִפְּרִנְס לְכֹלָא. אַנְתָּ הוּא שְׁלִיט עַל כְּלָא. אַנְתָּ הוּא דְשִׁלִּיט עַל מַלְכָּא. וּמַלְכוּתָא דִּילְךָ הִיא. אָנָּא עֲבָדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא דְסָגִידְנָא קָמָה וּמִקְמָא דִּיקָר אֲוִרִיתָהּ בְּכָל עֵדוֹן וְעֵדוֹן. לֹא עַל אַנְשֵׁי רַחֲיִצְנָא, וְלֹא עַל בְּרֵי אֱלֹהִין סְמִיכְנָא. אֱלֹא בְּאֱלֹהֵא דְשְׁמִיָּא. דְּהוּא אֱלֹהָא קְשׁוּט, וְאֲוִרִיתָהּ קְשׁוּט, וּנְבִיאוּהִי קְשׁוּט, וּמִסְגָּא לְמַעְבַּד טְבוּן וּקְשׁוּט. בְּהֵ אָנָּא רַחֲיִין, וְלִשְׁמָה קְדִישָׁא יְקִירָא אָנָּא אִמֵּר תּוֹשְׁבְחוֹן. יְהֵא רְעוּא קְדָמְךָ דְּתַפְתַּח לְבָאֵי בְּאֲוִרִיתָא, (וְתִיֵּהֵב לִי בְּנִין דְּכָרִין דְּעַבְדִּין רְעוּתְךָ). וְתִשְׁלִים מִשְׁאַלִּין דְּלְבָאֵי, וְלְבָא דְכָל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל. לְטַב וּלְחִיין וְלִשְׁלָם. אָמֵן.

246

החזן בקול

גְּדִלוֹ לִיהוָה אֲתִי, וַיְנַרְוִמָּה שְׁמוֹ יְחִדּוֹ.

הקהל עונה בשירה

לְךָ יְהוָה הַגְּדֵלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד, כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ. לְךָ יְהוָה הַמְּמַלְכָה וְהַמְּתַנְשֵׂא לְכָל לְרָאשׁ. רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהַשְׁתַּחֲוֹו לַהֲדָם רַגְלֵיו קְדוֹשׁ הוּא. רוּמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַשְׁתַּחֲוֹו לְהַר קְדָשׁוֹ, כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֲב הַרְחַמֵּם, הוּא יְרַחֵם עִם עַמוּסִים, וַיִּזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשְׁעוֹת הַרְעוֹת, וַיַּגְעַר בַּיָּצָר הָרַע מִן הַנְּשׂוּאִים, וַיַּחֲזֵן אוֹתְנוּ לְפַלִּיטַת עוֹלָמִים, וַיִּמְלֵא מִשְׁאַלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.

הגבאי מכריז.

וְתִגְּלָה וְתִרְאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בְּזִמְנֵי קָרוֹב, וַיַּחֲוֶן פְּלִטָּתָנוּ וּפְלִטַת עַמּוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרִצּוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הֲכַל הָבֹו גִדְּל
לְאַלְהֵינוּ וּתְנֵנוּ כְבוֹד לַתּוֹרָה כְּהֵן קָרֵב, יַעֲמֵד (פלוני בן פלוני) הַכְּהֵן.
בְּרוּךְ שְׁנַתֵּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשָׁתוֹ.

הקהל עונה.

וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

ברכת העולה לתורה, קודם הקריאה.

העולה אומר בקול.

בְּרַכּוּ אֶת יְהוָה הַמְּבַרְךְ.

הקהל עונה.

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֵד. הַעוֹלָה חוֹזֵר וְאוֹמֵר בְּקוֹל.
בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבַרְךְ לְעוֹלָם וָעֵד.

אח"כ העולה ממשיך ומברך בקול.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּחַר בְּנוֹ מִכָּל הָעַמִּים, וְנָתַן
לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

קריאת תורה

ויקרא פרק יח

כהן.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם;
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. כִּמְעַשֶׂה אֲרֻץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַתְּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ;
וּכְמַעֲשֵׂה אֲרֻץ־כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ, וּבְחַקְתִּיהֶם
לֹא תִלְכוּ. אֶת־מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לְלִכְתּ בָּהֶם; אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם. וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶתֶּם הָאָדָם
וְחֵי בָהֶם; אֲנִי יְהוָה.

לוי.

איש איש אל־כָּל־שָׂאֵר בְּשָׂרוֹ, לֹא תִקְרְבוּ לְגִלוֹת עֲרוֹה; אֲנִי יְהוָה. עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגְלֶה; אִמְךָ הוּא, לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶהָ. עֲרוֹת אִשְׁת־אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה; עֲרוֹת אָבִיךָ הוּא. עֲרוֹת אַחוֹתֶךָ בַת־אָבִיךָ אוֹ בַת־אִמְךָ, מוֹלַדֶת בֵּית, אוֹ מוֹלַדֶת חוּץ; לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶךָ. עֲרוֹת בַת־בְּנֶךָ אוֹ בַת־בְּתוּךָ, לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶךָ; כִּי עֲרוֹתֶךָ הִנֵּה. עֲרוֹת בַת־אִשְׁת־אָבִיךָ מוֹלַדֶת אָבִיךָ, אַחוֹתֶךָ הוּא; לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶהָ. עֲרוֹת אַחוֹת־אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה; שָׂאֵר אָבִיךָ הוּא. עֲרוֹת אַחוֹת־אִמְךָ לֹא תִגְלֶה; כִּי־שָׂאֵר אִמְךָ הוּא. עֲרוֹת אַחֵי־אָבִיךָ לֹא תִגְלֶה; אֵל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרַב, דֹּדְתֶךָ הוּא. עֲרוֹת כְּלִתֶךָ לֹא תִגְלֶה; אִשְׁת־בְּנֶךָ הוּא, לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתֶהָ. עֲרוֹת אִשְׁת־אָחִיךָ לֹא תִגְלֶה; עֲרוֹת אָחִיךָ הוּא. עֲרוֹת אִשָּׁה וּבִתָּה לֹא תִגְלֶה; אֶת־בַּת־בְּנֶה וְאֶת־בַּת־בְּתוּלָה, לֹא תִקַּח לְגִלוֹת עֲרוֹתֶהָ, שָׂאֵרָה הִנֵּה זְמַה הוּא. וְאִשָּׁה אֶל־אֶחָתָה לֹא תִקַּח; לְצַרְרָה, לְגִלוֹת עֲרוֹתֶהָ עָלֶיהָ בַּחַיִּיהָ. וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִדַת טַמְאָתָה; לֹא תִקְרַב, לְגִלוֹת עֲרוֹתֶהָ. וְאֶל־אִשְׁת־עַמִּיתֶךָ, לֹא־תִתֵּן שְׂכַבְתֶּךָ לְזָרַע; לְטַמְאָה־בָּהּ. וּמִזְרַעֲךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֶּלֶךְ; וְלֹא תַחֲלַל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה.

248

ישראל.

וְאֵת־זִכְרָה, לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה; תוֹעֵבָה הוּא. וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׂכַבְתֶּךָ לְטַמְאָה־בָּהּ; וְאִשָּׁה, לֹא־תַעֲמֹד לְפָנַי בְּהֵמָה לְרַבְעָה תִבֵּל הוּא. אֶל־תִּטְמָאוּ בְּכָל־אֱלֹהִים; כִּי בְכָל־אֱלֹהִים נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם, אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנִיכֶם. וְתִטְמָא הָאָרֶץ, וְאִפְקֹד עוֹנָה עָלֶיהָ; וְתִקַּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיָּהּ. וּשְׁמַרְתֶּם אִתְּכֶם, אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי, וְלֹא תַעֲשׂוּ, מִכָּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה; הָאֲזָרָח, וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם. כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה, עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם; וְתִטְמָא הָאָרֶץ. וְלֹא־תִקַּא הָאָרֶץ אֶתְכֶם, בְּטַמְאָכֶם אִתָּהּ; כִּי־אֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לְפָנֶיכֶם. כִּי כָל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה, מִכָּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה; וּנְכַרְתּוּ הַנִּפְשׁוֹת הַעֲשׂוֹת מִקְרַב עִמָּם. וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמֵרַתִּי, לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת מַחְקוֹת הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לְפָנֶיכֶם, וְלֹא תִטְמָאוּ בָהֶם; אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

ברכת העולה לתורה, קודם הקריאה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם נִטַע בְּתוֹכֵנוּ, בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, נוֹתֵן הַתּוֹרָה.

כשמגביהים את ספר התורה מביטים בכתב של ס"ת ואומרים.

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַל פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה.

הברכה שקודם ההפטרה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאֱמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַבוֹחֵר בְּתוֹרָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֱמֶת וְצַדִּיק.

מפטיר מספר יונה

נהגו לקרא בשעת המנחה של יום הכיפורים את ספר יונה. ספר יונה הוא ספר האוגד בתוכו דמויות רבות. ראוי שכל אחד מהקוראים יחשוב על השאלה מהי הסיבה לקביעת קריאתו של ספר זה קודם סיומו של יום הכיפורים. הדמות המרכזית בספר היא דמותו של יונה הבורח מאת הקב"ה, המאמין שעל אף קול אלוהים האומר לו ללכת לנינווה, האמת הפנימית שלו מובילה אותו למקום אחר. לא ברור גם האם תשובתם של אנשי נינווה היא חיזונית ונובעת מפחד בלבד, או שמא היא תשובה שבאה לאחר שהבינו את גודל עוונם ונובעת מעומק הלב. גם אנשי הספינה שהוליכו את יונה לים עוברים תהליך רוחני לא פשוט שהוביל אותם לדרך חדשה. סיפורו של ספר יונה הוא סיפור של האדם הבודד שמחפש את יעדו, אולם לעולם נשאר בשאלה לגבי יכולתו למוצאה. זהו גם סיפורו של חברו שברגע אחד מבינה כי כל תפיסת עולמה מעוותת. זהו סיפורו של כל אחד מאיתנו, כיחיד וכחלק מחברה שלעולם מחפשת את דרכה, תוהה, חוששת ושואלת האמנם חייה הם חיים של אמת או של בריחה ממנה. כל אחד מאיתנו יכול להאזין לקולו של ספר יונה ולמצוא בו את עצמו.

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה, אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמֹתַי לֵאמֹר. קוּם לךְ אֶל־נִינְוָה הָעִיר
הַגְּדוֹלָה וּקְרֵא עָלֶיהָ; כִּי־עָלְתָה רַעְתֶּם לִפְנֵי. וַיִּקַּם יוֹנָה לְבַרְחַת תַּרְשִׁישָׁה,
מִלִּפְנֵי יְהוָה; וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אֲנִיָּה בָּאָה תַרְשִׁישׁ, וַיִּתֵּן שְׂכָרָה וַיֵּרֶד
בָּהּ לְבוֹא עִמָּהֶם תַרְשִׁישָׁה, מִלִּפְנֵי יְהוָה. וַיְהוּהוּ, הַטִּיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־
הַיָּם, וַיְהִי סַעַר־גְּדוֹל בַּיָּם; וְהָאֲנִיָּה, חֹשְׁבָה לְהִשָּׁבֵר. וַיִּירָאוּ הַמַּלְחִים,
וַיִּזְעַקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו, וַיִּטְלוּ אֶת־הַכֶּלִים אֲשֶׁר בָּאֲנִיָּה אֶל־הַיָּם, לְהַקֵּל
מַעֲלֵיהֶם; וַיּוֹנָה, יָרַד אֶל־יַרְכְתֵי הַסְּפִינָה, וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדֶם. וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב
הַחֵבֶל, וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְךָ נֵרָדֶם; קוּם קְרֵא אֶל־אֱלֹהֶיךָ, אוּלַי יִתְעַשֶׂת
הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֵאבֵד. וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ, לָכֵן וּנְפִילָה גּוֹרְלוֹת,
וּנִדְעָה, בְּשִׁלְמֵי הַרְעָה הַזֹּאת לָנוּ; וַיִּפְלוּ גּוֹרְלוֹת, וַיִּפֹּל הַגּוֹרֵל עַל־יוֹנָה.
וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו, הַגִּידָה־נָא לָנוּ, בְּאֲשֶׁר לְמִי־הַרְעָה הַזֹּאת לָנוּ; מַה־מְלֹאכְתְּךָ
וּמֵאִין תְּבוֹא, מָה אַרְצְךָ, וְאִי־מִזָּה עִם אֶתָּה. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲבָרִי אֲנִכִּי;
וְאֵת־יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא, אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֵת־הַיַּבְשָׁה.
וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ; כִּי־יָדְעוּ
הָאֲנָשִׁים, כִּי־מִלִּפְנֵי יְהוָה הוּא בָרַח, כִּי הִגִּיד לָהֶם. וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־
נַעֲשֶׂה לְךָ, וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מַעֲלֵינוּ; כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסַעַר. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם,
שְׂאוּנִי וְהַטִּילְנִי אֶל־הַיָּם, וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מַעֲלֵיכֶם; כִּי יוֹדַע אֲנִי, כִּי בְשָׁלִי,
הַסַּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם. וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים, לְהַשִּׁיב אֶל־הַיַּבְשָׁה וְלֹא
יָכְלוּ; כִּי הַיָּם, הוֹלֵךְ וְסַעַר עֲלֵיהֶם. וַיִּקְרָאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ, אָנָּה יְהוָה
אֶל־נָא נֵאבֹדְךָ, בְּנֹפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה, וְאֶל־תִּתֵּן עֲלֵינוּ דָם נָקִיא; כִּי־אֶתָּה
יְהוָה, כְּאֲשֶׁר חִפְצָתָ עָשִׂיתָ. וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה, וַיִּטְלֵהוּ אֶל־הַיָּם; וַיַּעֲמֵד
הַיָּם מִזְעָפוֹ. וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה; וַיִּזְבְּחוּ־זָבַח לַיהוָה,
וַיִּדְרוּ נְדָרִים.

וַיִּמְן יְהוָה דָּג גְּדוֹל, לְבַלַּע אֶת־יוֹנָה; וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג, שְׁלֹשָׁה יָמִים
וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת. וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה, אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו; מִמַּעֵי הַדָּגָה. וַיֹּאמֶר,
קְרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַעֲנֵנִי; מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֲתִי שְׁמַעַת קוֹלִי.
וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצּוֹלָה בְּלִבְבֵי יָמִים, וְנָהָר יִסְבְּבֵנִי; כָּל־מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָד עָלִי
עָבְרוּ. וְאֲנִי אֲמַרְתִּי, נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ; אֵךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט, אֶל־הַיִּכַּל
קְדוֹשְׁךָ. אֶפְפוּנֵי מִיָּם עַד־נֹפֶשׁ, תַּהוֹם יִסְבְּבֵנִי; סוּף חֲבוּשׁ לְרָאשֵׁי. לְקַצְבֵי

הרים ירדתי, הארץ ברחיקי בעדי לעולם; ותעל משחת חיי יהנה אלהי. בהתעטף עלי נפשי, את־יהנה זכרתי; ותבוא אליך תפלתי, אל־היכל קדשך. משמרים הבלי־שוא; חסדם יעזבו. ואני, בקול תודה אזבחה־לך, אשר נדרתי אשלמה; ושועתה ליהנה. ויאמר יהנה לדג; ויקא את־יונה אל־היבשה.

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שְׁנֵית לֵאמֹר. קוּם לךְ אֶל־יוֹנָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה; וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה, אֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ. וַיָּקָם יוֹנָה, וַיֵּלֶךְ אֶל־יוֹנָה כְּדַבֵּר יְהוָה; וַיִּנְוֶה, הֵיטָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים, מֵהַלֶּךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים. וַיַּחַל יוֹנָה לְבֹא בְעִיר, מֵהַלֶּךְ יוֹם אֶחָד; וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר, עוֹד אֲרַבְעִים יוֹם, וַיִּנְוֶה נְהַפְכָת. וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי יוֹנָה בְּאֱלֹהִים; וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׂוּ שָׂקִים, מִגְּדוֹלָם וְעַד־קִטְנֻם. וַיַּעַן הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ יוֹנָה, וַיָּקָם מִכְּסֹאוֹ, וַיַּעֲבֵר אֶדְרֵתוֹ מֵעֲלָיו; וַיִּכַּס שֶׁקַּי, וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֶפֶס. וַיִּזְעַק, וַיֹּאמֶר בְּנִינְוָה, מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וַגְּדָלָיו לֵאמֹר; הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבְּקָר וְהַצֹּאן, אֶל־יִטְעֲמוּ מֵאֹמֶה, אֶל־יָרְעוּ, וַיָּמִים אֶל־יִשְׁתּוּ. וַיִּתְכַּסּוּ שָׂקִים, הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה, וַיִּקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחִזְקָה; וַיִּשְׁבּוּ, אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הָרָעָה, וּמִן־הַחֶמֶס אֲשֶׁר בַּכְּפִיהֶם. מִי־יֹדַע יָשׁוּב, וְנַחַם הָאֱלֹהִים; וְשׁוֹב מִחֶרוֹן אָפוֹ וְלֹא נֹאבֵד. וַיִּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם, כִּי־שָׁבוּ מִדְּרָכָם הָרָעָה; וַיִּנְחַם הָאֱלֹהִים, עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דָּבַר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה.

וַיִּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה; וַיַּחַר לוֹ. וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר, אָנָּה יְהוָה הַלּוֹא־זֶה דְּבַרִי, עַד־הַיּוֹתֵי עַל־אֲדָמָתִי, עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לְבָרַח תַּרְשִׁישָׁה; כִּי יָדַעְתִּי, כִּי אַתָּה אֵל־חַנוּן וְרַחוּם, אַרְךְ אַפִּים וְרַב־חַסֵּד, וְנַחַם עַל־הָרָעָה. וַעֲתָה יְהוָה, קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי; כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי. וַיֹּאמֶר יְהוָה, הֵהִיטֵב חָרָה לָךְ. וַיִּצֵּא יוֹנָה מִן־הָעִיר, וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לָעִיר; וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֶכֶה, וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בְּצֶל, עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה, מֵהַיָּהָה בְּעִיר. וַיִּמֶן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקִיּוֹן וַיַּעַל מֵעַל לְיוֹנָה, לְהִיּוֹת צֶל עַל־רָאשׁוֹ, לְהַצִּיל לוֹ מִרְעָתוֹ; וַיִּשְׁמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקִיּוֹן שֶׁמָּחָה גְדוֹלָה. וַיִּמֶן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת, בְּעֻלּוֹת הַשַּׁחַר לְמַחְרָת; וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקִיּוֹן וַיִּיבֹשׁ. וַיְהִי כַזְּרַח הַשֶּׁמֶשׁ, וַיִּמֶן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חַרִּישִׁית, וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רָאשׁ

יונה ויתעלף; וישאל את־נפשו למות, ויאמר טוב מותי מחי. ויאמר אלהים אלי־ונה, ההיטב חרה־לך על־הקיקיון; ויאמר היטב חרה־לי עד־מות. ויאמר יהוה, אתה חסת על־הקיקיון, אשר לא־עמלת בו ולא גדלתו; שבן־לילה היה ובן־לילה אבד. ואני לא אחוס, על־גינה העיר הגדולה; אשר יש־בה הרבה משתים־עשרה רבו אדם, אשר לא־ידע בין־ימינו לשמאלו, ובהמה רבה.

יש מוסיפין פסוקים אלו הלקוחים מנבואת מיכה (פרק ז).
מִי־אֵל כְּמוֹךָ, נְשֵׂא עֹן וְעֵבֶר עַל־פֶּשַׁע, לְשֹׂאֲרֵית נַחֲלָתוֹ; לֹא־הִחֲזִיק לְעַד אָפוֹ, כִּי־חִפֵּץ חֶסֶד הוּא. יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ, יִכְבֹּשׂ עֲוֹנֹתֵינוּ; וְתִשְׁלִיךְ בַּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטָּאוֹתֶם. תִּתֵּן אֲמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם; אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִימֵי קֶדֶם.

הברכות שאחר ההפטרה.

252

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים. צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנְּאֻמָּן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה. הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שְׂכָל דְּבָרָיו אֲמֶת וְצַדִּק. נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבַר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אַחֲזוֹר לֹא יִשׁוּב רִיקָם, כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנְּאֻמָּן בְּכָל דְּבָרָיו.

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיִּינוּ, וְלַעֲלוּבַת נַפְשׁ תוֹשִׁיעַ בַּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְשַׂמַּח צִיּוֹן בְּבִנְיָהּ.

שְׂמַחְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּאַלְהֵי הַנְּבִיא עֲבָדְךָ, וּבַמְּלָכּוֹת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, בַּמְהֵרָה יְבֵא וְיַגַּל לְבַנּוּ, עַל כִּסְאוֹ לֹא יִשָּׁב זָר, וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אַחֲרָיִם אֶת כְּבוֹדוֹ, כִּי בְשֵׁם קִדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ, שְׁלֹא יִכָּבֵה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶגֶן דָּוִד.

מחזירים ספר התורה לארון הקודש. החזן קורא בקול.

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה, כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדוֹ.

והקהל עונים.

הודו על ארץ ושמים. ויָרֵם קֶרֶן לַעֲמוֹ, תַּהֲלֵה לְכָל חֲסִידָיו, לְבָנֵי
יִשְׂרָאֵל עִם קְרוּבוֹ, הַלְלוּיָהּ.

וממשיכים בלחש

לְדוֹד מִזְמוֹר, לִיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ, תִּבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ. כִּי הוּא עַל יָמִים
יִסְדָּהּ, וְעַל נְהוֹרוֹת יְכוֹנְנָהּ. מִי יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה, וּמִי יָקוּם בְּמִקְוֵם קִדְשׁוֹ.
נָקִי כַפַּיִם וּבֵר לִבָּב, אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לְשׂוֹא נַפְשִׁי, וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה. יֵשֵׂא
בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. זֶה דוֹר דִּרְשִׁיו, מִבְּקִשֵׁי פְּנִיד
יַעֲקֹב סֵלָה. שָׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד. מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד, יְהוָה עֶזְרוֹ וְגִבּוֹר, יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה. שָׂאוּ
שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם, וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד. מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד, יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד סֵלָה.

253

כשמכניסים את ספר תורה לארון הקודש, אומרים בלחש.

וּבִנְחֹה יֵאמֶר, שׁוּבָה יְהוָה רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל. קוּמָה יְהוָה
לְמַנּוּחֶתְךָ, אֶתְּהַ וְאֶרֶן עֶזְךָ. כַּהֲנִיד יִלְבָּשׁוּ צִדֵּק, וְחֲסִידֶיךָ יִרְנְנוּ. בְּעִבּוֹר
דָּוֵד עֲבַדְךָ, אֵל תֵּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ. כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, תּוֹרַתִּי אֵל
תַּעֲזְבוּ. עַץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְתַמְכִּיחַ מְאֹד. דַּרְכֵיךָ דְרָכֵי נַעֲם
וְכָל נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם. הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם.

חצי קדיש.

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח
פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן
קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אָמֵן, יְהֵא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמֵיָא.
 החזן יְתַבְרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמָה דְקַדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.
 הקהל עונה בְּרִיךְ הוּא.
 החזן אומר לְעֵלָא וְלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבַּחְתָּא
 וְנַחֲמַתָּא דְאִמְרֵיךְ בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן.
 הקהל עונה אָמֵן

תפילת עמידה

תפילת עמידה בלחש. התפילה נאמרת בעמידה, בלחש, ברגלים צמודות על ידי כל אחד מהמתפללים, ומסתיימת במילים "וכשנים קדמוניות" (עמ' 284)

254

כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא, הָבוּ גִדְל לְאֱלֹהֵינוּ.
 אֲדַנִּי שְׁפַתִּי תִפְתַּח וְפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֵה
הַכֹּל זוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מְלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְכֹתֵבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַן
אֱלֹהִים חַיִּים.

מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶגֶן אַבְרָהָם.

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד
הַטָּל. מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בְּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מְלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים.
ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה המתים.

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה. כי אל
מלך גדול וקדוש אתה.

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכוֹ לְאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. וּבָכֵן יִתְקַדֵּשׁ
שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן
כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֲךָ. וְעַל מְכוֹנְךָ וְהִכְלָךְ.

וּבָכֵן תֵּן פַּחַדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה שִּׁבְרָאתָ
וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַפְּנֵיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ כְלָם אַגְדָּה
אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיַּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵטֹן
לַפְּנֵיךָ עוֹ בִּידְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שִּׁבְרָאתָ.

255

וּבָכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לַעֲמֻךָ תְּהִלָּה לִירֵאִיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ
וּפְתַחְוֹן פֶּה לַמִּיחָלִים לָךְ. שְׂמִיחָה לְאַרְצֶךָ. וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ. וְצִמִּיחַת קָרֶן
לְדוֹד עַבְדְּךָ. וְעֵרִיכַת נֶר לְבֵן יִשִׁי מְשִׁיחֲךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבָכֵן צְדִיקִים יֵרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ וַיִּשְׂרִים יַעֲלִזוּ. וְחַסִּידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ.
וְעוֹלְתָה תִקְפֹּץ פִּיהָ. וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כַּעֲשׂוֹן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת
זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ אֶתְּךָ הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כְּכַתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ. יִמְלֹךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר הַלְלוּיָהּ.

קָדוֹשׁ אֶתְּךָ וְנוֹרָא שִׁמְךָ וְאִין אַלוּהַ מִבְּלַעֲדֶיךָ. כְּכַתוּב וַיִּגְבֶּה יְהוָה
צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתְּהָ יְהוָה
הַמְּלֹךְ הַקָּדוֹשׁ.

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת. ותתן לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (בשבת אומרים. השבת הזה לקדשה ולמנוחה ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו (לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבוא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר ויזכרונו ופקדונו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך. לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום ביום הכפורים הזה. זכרונו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחנו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה.

256

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו ביום (בשבת אומרים. השבת הזה וביום) הכפורים הזה. מחה והעבר פשעינו וחסאתינו מנגד עיניך. כְּאָמֹר אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחֵה פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִי וְחִטָּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר. וְנֹאמַר מְחִיתִי כְּעַב פִּשְׁעֶיךָ וְכַעֲנַן חִטָּאתֶיךָ שׁוֹבֵה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתֶיךָ. וְנֹאמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חֲטָאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תְּטַהְרוּ.

(בשבת אומרים. אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמחנו בישועתך. (בשבת אומרים. והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינחונו בו כל ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח אלא אתה. ברוך אתה יהוה מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, מלך על כל הארץ מקדש (בשבת אומרים. השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה. וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפַלְתֵּם מֵהֲרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרִצּוֹן וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְחַזֵּיר שְׁכִינְתוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֲתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרְנוּ צוּר חַיֵּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיף שְׁבָכְל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נַפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכְל עֵת, עָרַב וּבִקֵּר וְצָהָרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תִמוּ חֲסְדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם קוִינּוּ לָךְ. וְעַל כָּלֵם יִתְבָּרַךְ וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה, וַיְהִלּוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמַּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יִשׁוּעַתָּנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סְלָה, הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלֶךְ נָאָה לְהוֹדוֹת.

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, בְּרַכְנוּ אֲבִינּוּ, כָּלֵנוּ כְּאַחַד יַחַד בְּאוֹר פְּנִיָּךְ, כִּי בְאוֹר פְּנִיָּךְ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וַיְצַדֵּקָה וּבִרְכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכֹל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבָרְכָנוּ וּלְבָרַךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם.

בְּסִפְּר חַיִּים, בְּרַכָּה וְשְׁלוֹם, וּפְרַנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יִשׁוּעוֹת וְנִחְמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

יְהִיו לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אָנָּה תְּבוֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלֵתנוּ, וְאֵל
תִּתְעַלֵּם מִתַּחֲנַתְנוּ. שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֲזֵי פָּנִים וְקִשֵׁי עַרְף לֹמֵר לְפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ
וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגִדְנוּ. גָּזְלָנוּ. דִּבְרָנוּ דָּפִי.
הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טִפְלָנוּ שָׁקֵר.
יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לְצָנוּ. מִרְדְּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עֹוִינוּ.
פִּשְׁעֵנוּ. צָרְרָנוּ. קִשִּׁינוּ עַרְף.
רִשְׁעֵנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תָּעִינוּ. תַּעֲתַעְנוּ.
סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ.
וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂית וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

מֵה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמֵה נִסְפֵר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחֻקִים. הֲלֹא כָּל
הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגַלוֹת אֵתָה יוֹדֵעַ.

258

אֵתָה יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אֵתָה חוֹפֵשׁ כָּל חֲדָרֵי
בָּטָן וּבּוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר נֶעְלָם מִמֶּךָ, וְאִין נִסְתָּר מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל
כָּל חֲטָאתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ, וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּל פִּשְׁעֵינוּ.

עַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִנְס וּבְרִצּוֹן.
וְעַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמוּץ הַלֵּב.
עַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִלֵי דְעַת.
וְעַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵר.
וְעַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.
עַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֹּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבִמְרָמָה.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהִרְהוֹר הַלֵּב.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רַע.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בּוֹדוּי פֹּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוַעֲדַת זְנוּת.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבְשִׁגְגָה.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֶזֶק יָד.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֹּה.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאָת שְׁפָתַיִם.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּיצַר הָרַע.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּיּוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שׁוֹחַד.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכַזָּב.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרַע.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשְׁא וּבְמִתָּן.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵל וּבְמִשְׁתָּה.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִשְׁךְ וּבְמִרְבִּית.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפָתוֹתֵינוּ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינַי.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוֹת.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.

ועל כָּלֶם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סֶלַח לָנוּ. מַחֵל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בַּפְּרִיקַת עוֹל.

ועל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בַּפְּלִילוֹת.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בַּצְּדִית רַע.

ועל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בַּצְּרוֹת עֵינַי.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלוֹת רָאשׁ.

ועל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשּׁוֹת עֶרְף.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלִים לְהָרַע.

ועל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרַכִּילוֹת.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשְׁבוּעַת שׁוֹא.

ועל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשׁוּמַת יָד.

ועל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב.

ועל כָּלֶם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סֶלַח לָנוּ. מַחֵל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם חֲטָאֵת.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם קֶרֶבֶן עוֹלָה וְיֹרֵד.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אֶשֶׁם וְדָאֵי וְתִלוּי.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַכַּת מִרְדּוֹת.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מַלְקוֹת אַרְבָּעִים.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שְׁמַיִם.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם פְּרַת וְעִרְיָרִי.

ועל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חַיִּבִּים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין. סְקִילָה.

שְׂרָפָה. הֶרֶג. וְחִנּוּק.

עַל מַצּוֹת עָשָׂה וְעַל מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. בֵּין שֵׁשׁ בָּה קוּם עָשָׂה וּבֵין

שְׁאִין בָּה קוּם עָשָׂה. אֵת הַגְּלוּיִים לָנוּ וְאֵת שְׁאִינָם גְּלוּיִים לָנוּ. אֵת

הגלויים לנו כְּבֵר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם. וְאֵת שְׂאִינָם גְּלוּיִים
לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִים וַיְדוּעִים. כִּדְבַר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתַּרְתָּ לִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהַנִּגַּלְתָּ לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי
אֵתָהּ סִלַּחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֹן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמַבְלַעְדֶּיךָ אֵין
לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח אֵלָּא אֶתָּה.

אֱלֹהֵי. עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְּדָאִי, וְעַכְשָׁו שֶׁנוֹצַרְתִּי כְּאֵלוֹ לֹא נוֹצַרְתִּי.
עֲפָר אֲנִי בְּחַיֵּי קַל וְחָמֵר בְּמִיתַתִּי. הַרִינִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מֵלֹא בּוֹשָׁה וּכְלִמָּה. יְהִי
רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אַחֲטָא עוֹד. וּמָה שֶׁחֲטָאתִי
לְפָנֶיךָ מְרַק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים וְחֲלִיִּים רָעִים.

אֱלֹהֵי, נִצּוֹר לְשׁוֹנֵי מַרְעַ, וּשְׁפַתִּי מִדְּבַר מַרְמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשִׁי
תְּדוּם, וְנַפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכָל תַּהֲיָה. פִּתַּח לְבִי בְּתוֹרָתְךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ
תִּרְדּוּף נַפְשִׁי. וְכָל הַקְּמִים וְהַחּוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מֵהֲרָה הַפֵּר עֲצַתְּם
וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתְּם.

(יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא תַעֲלֶה קִנְאֵת אָדָם
עָלַי וְלֹא קִנְאֵתִי עַל אַחֲרִים וְשֶׁלֹּא אֲכַעֵס הַיּוֹם וְשֶׁלֹּא אֲכַעִסְךָ וְתַצִּילֵנִי
מִיֵּצֵר הָרַע וְתֵן בְּלִבִּי הַכְּנֻעָה וְעֲנֻנָּה. מִלְּכֻנּוֹ וְאֱלֹהֵינוּ יַחַד שֶׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ
בְּנֵה עִירְךָ יִסַּד בֵּיתְךָ וְשִׁכַּלְתָּ הֵיכַלְךָ וְקִבֵּץ קְבוּץ גְּלוּיֹת וּפְדָה צֹאנְךָ וְשִׁמַּח
עַדְתְּךָ). עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ. עֲשֵׂה
לְמַעַן קִדְשֶׁתְךָ. לְמַעַן יַחֲלִצוֹן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי. יְהִי לְרְצוֹן
אֲמַרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי. יְהִי לְרְצוֹן אֲמַרִי פִי
וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

צועד שלושה פסיעות לאחוריו. ולאחר מכן
מטה עצמו לצד שמאל ואומר.
עשה שלום במרומוי,

מטה עצמו לצד ימין ואומר.
הוא יעשה שלום עלינו,

כורע לפניו ואומר.
ועל כל ישראל, ואמרו אמן.

אומר בלחש את התפילה הבאה
יהי רצון מלפניך, יהנה אלהינו ואלהי אבותינו, שיבנה בית המקדש
במהרה בימינו, ותן חלקנו בתורתך. ושם נעבדך ביראה כימי עולם
וכשנים קדמוניות. וערבה ליהנה מנחת יהודה וירושלים כימי עולם
וכשנים קדמוניות.
אפשר לשבת ולחכות לחזן

חזרת שליח הציבור

פותחים הארון.
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

262

ברוך

אתה יהנה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל
חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם
למען שמו באהבה.

מסוד חכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים. אפתחה
פי בתפלה ובתחנונים. לחלות ולחנן פני מלך מוחל
וסולח לעוֹנִים.

סוגרים את הארון
יש קהילות בהם אומרים את הפסוק המסיים בלבד

אֵיתָן הכיר אמונתך. בדור לא ידעו לרצותך. גהץ בך וידע יראתך. דן
להודיע לכל הדרתך. הדריך תועים בנתיבתך. ונקרא אב לאמתך. זהר
לעשות דברתך. חפץ לחסות בצל שכנתך. טעם לעוברים כלליתך.
ידע לשבים כי אין בלתך. כי האמין בך לחלותך. לטע אשל ולהזכיר

גְבוּרוֹתֶיךָ. צְדָקָה תִּחְשָׁב לָנוּ. בְּצִדֵּק אֲב סִלַּח לָנוּ. לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַעֲשֶׂה
לָנוּ. מִגִּנּוֹנוֹ כִּי לֶךָ יִחְלָנוּ.

הקהל אומר בקול ואחריו החזן.

זְכַרְנוּ לַחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים וְכַתִּבְנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמִגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מִגֵּן אֲבֵרָהֶם.
הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
הקהל עונה. "אמן"

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדַנִּי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב הַחוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטָּל.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקִים אַמּוֹנְתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם. מִי כְמוֹךָ בַעַל
גְבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מֶלֶךְ מִמִּית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

הקהל אומר בקול ואחריו

מִי כְמוֹךָ אֲב הַרְחֵמֵנוּ זוֹכֵר יְצוּרֵינוּ לַחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וּנְאֻמֵּנוּ אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מַחִיָּה הַמֵּתִים.
הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
הקהל עונה. "אמן"

יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ.
וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא.

החזן אומר בקול והקהל חוזר אחריו

אַמוֹנֵת אִם נוֹטֶרֶת. לְמַעַנְךָ עֲזֵר לְנִשְׁאָרֵת.

זַעֲקָה רַצָּה נָא כְּקִטְרֶת. קְדוֹשׁ.

יְכַפֵּר וְיִסְלַח. אֵל טוֹב וְסִלַּח. נוֹרָא וְקְדוֹשׁ.

תִּפְלְתָנוּ מִמַּעוֹנוֹת. יְקַבֵּל כְּקַרְבָּנוֹת. הָאֵל קְדוֹשׁ.

החזן אומר בקול. וְהִיא יְהוָה לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ.
הקהל עונה בקול. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.
החזן אומר בקול. וּבַדְּבָרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר.
הקהל עונה בקול. יְמִלְךָ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וָדָר, הַלְלוּנָהּ.
סיום ה"קדושה" אפשר לשבת.

החזן ממשיך בקול

לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּךְ וּלְנִצַּח נְצָחִים קִדְשְׁתָּךְ נְקַדִּישׁ וְשִׁבַּחְךָ אֱלֹהֵינוּ
מִפִּינוּ לֹא יִמוּשׁ לְעוֹלָם וְעַד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה.

לְדוֹר וָדוֹר הַמְּלִיכּוֹ לֵאלֹלֵי כִּי הוּא לְבָדוּ מְרוֹם וְקָדוֹשׁ.

חַמַּל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לָךְ חוֹסֵיךָ. בְּצִדְקָךְ
עֲמוּסֵיךָ. תִּקְדָּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. כִּי מִקְדִּישֶׁיךָ בְּקִדְשְׁתָּךְ קִדְשְׁתָּ.
נִאֶה לְקָדוֹשׁ פֶּאֶר מִקְדוּשִׁים.

265

בְּאֵין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מוֹל מַגִּיד פֶּשַׁע. תִּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֶק וּמִשְׁפָּט.
וְצִדְקָנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט.

עוֹד יִזְכֹּר לָנוּ אֶהְבֵּת אִיתָּךְ, אֲדוֹנֵינוּ. וּבִבְנֵי הַנֶּעֱקָד יִשְׁבִּית מְדִינָנוּ.
וּבְזָכוֹת הַתָּם יוֹצִיא אִים לְצַדֵּק דִּינָנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ.

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
עִירְךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל מְכוֹנְךָ
וְהִיכָלְךָ. וּבְכֵן תֵּן פִּחְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאִימָתְךָ עַל כָּל מֵה
שֶׁבְרָאתָ וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ כָּל־
אֲגָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵטָן
לְפָנֶיךָ עַז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מֵה שֶׁבְרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לַעֲמֶךָ תְּהַלֵּל לִירֵאִיךָ וְתִקְוֶה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ
וּפְתַחֲחוֹן פֶּה לְמִיחֲלִים לָךְ. שְׂמִיחָה לְאַרְצְךָ. וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ. וְצְמִיחַת קָרְן
לְדוֹד עֲבָדְךָ. וְעִרִיכַת נֵר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחֶךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וּבְכֵן צְדִיקִים

יִרְאוּ וַיִּשְׁמְחוּ וַיִּשְׂרִים יַעֲלִזוּ. וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ.
וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כַּעֲשׂוֹן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתַמְלֵךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵהֵרָה לְבַדָּךְ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן
מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כִּכְתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ. יִמְלֹךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ. כִּכְתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה
צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בְּצִדְקָה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקָּהֵל עוֹנָה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"
הַמְּלֹךְ הַקְּדוֹשׁ. הַקָּהֵל עוֹנָה. "אֲמֵן"

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אֶהְבֵּת אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ
מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקִרְבַּתָּנוּ מִלִּכְנוּ לְעַבֹּדְתֶךָ וְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ.

266

וַתֵּתֵן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (לשבת השַׁבָּת הַזֶּה לְקִדְשֶׁךָ
וְלִמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחִילָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה וְלִמְחַל
בוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (לשבת בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ זָכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיְבֹא וַיִּגַּע וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה
וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֹּר זְכוֹרֵנוּ וּפְקֻדוֹתֵנוּ וְזָכוֹר אֲבוֹתֵינוּ וְזָכוֹר מְשִׁיחַ
בֶּן דָּוִד עֶבְדְּךָ וְזָכוֹר יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ וְזָכוֹר כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ. לְפָלִיטָה לְטוֹבָה לְחַן וְלַחֲסֵד וְלִרְחֻמִּים לְחַיִּים טוֹבִים וְלִשְׁלוֹם
בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. זָכְרָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָנוּ בוֹ לְבִרְכָה.
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. וּבְדַבֵּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחַנּוּן. וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה.

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסֵדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה. זָכְרָנוּ יְהוָה בְּרָצוֹן עִמָּךְ
פְּקֻדָנוּ בִישׁוּעָתֶךָ. זְכוֹר עֲדַתְךָ קְנִיַת קֶדֶם גְּאֻלַּת שִׁבְט נַחֲלַתְךָ הַר צִיּוֹן
זֶה שְׁכֵנְתָּ בוֹ. זְכוֹר יְהוָה חֶבֶת יְרוּשָׁלַיִם אֶהְבֵּת צִיּוֹן אֵל תִּשְׁכַּח לְנֶצַח.

אתה תקום תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד. זכור יהנה לבני אדם
את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה. זכור לאברהם ליצחק
ולישׂראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את זרעכם
ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו
לעולם. זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל תפן אל קשי העם
הזה ואל רשעו ואל חטאתו.

חזון בקול ואחריו הקהל בקול.

אל נא תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו
חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו.

יש המדלגים על פיוט זה.

אל נא. רפא נא תחלואי גפן פוריה. בושׁה וחפוריה ואמלל פריה.
גאלנה משחת וממכה טריה.

עננו כשענית לאברהם אבינו בהר המוריה.

דגלי עם פדויי בזרוע חשוף. הצל מנגף ואל יהיו לשסוף.
ותענה קריאתנו למעשה ידיך תכסף.
עננו כשענית לאבותינו על ים סוף.

זכות צור חצב היום לנו תגל. חשכנו מאנף ונחנו בישר מעגל.
טהר טמאתנו ולמאור תורתך עינינו גל.
עננו כשענית ליהושע בגלגל.

יה ראה דשן עקוד והצמח לנו תרופה. כלה שד ושבר סער וסופה.
למדנו וחכמנו אמרתך הצרופה.
עננו כשענית לשמואל במצפה.

מתמם מרחם שרשיו אל תקמל. נקנו מכתם ושמן ולא נאמל.
סעדנו ונושעה וארחות חסדיך נגמל.
עננו כשענית לאלהיו בהר הפרמל.

עוֹדְדֵנוּ בְּצֶדֶק מְשׁוּי מַמִּים וְכִפָּר זְדוֹן וּמִשׁוּגָה.
פָּדְנוּ מִמְהוּמַת מוֹת וְאָחֹזר בַּל נְסוּגָה.
צוּה יְשׁוּעַתְנוּ וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ אֵל נִתְמוּגָה.
עֲנֵנוּ כְּשַׁעֲנִית לַיּוֹנָה בְּמַעֵי הַדְּגָה.

קִדְשַׁת אִישׁ חִסְדֶּךָ זָכַר לִפְתַּ פְּעָמִים.
רַחֲמֶיךָ תַּעֲוֹרֵר כִּי לִקְיֵנוּ בְּכַפְלִים.
שׁוֹבְנוּ תִקְף לִירָאֲתֶךָ וְלֹא נַחֲשֵׁף שׁוֹלִים.
עֲנֵנוּ כְּשַׁעֲנִית לַדּוֹד וּלְשִׁלְמָה בְּנוּ בִירוּשָׁלַיִם.

ממשיכים בלחש.

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב
וְאָף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֲזָכֹר וְהֶאֱרַץ אֲזָכֹר.

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רֵאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית
רֵאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהִיּוֹת לָהֶם
לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה. עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ. וְאָף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתְכֶם
בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא מֵאֲסַתִּים וְלֹא גַעַלְתִּים לְכָלוֹתְכֶם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אֶתְכֶם
כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם. הִשָּׁב שְׁבוֹתְנוּ וּרְחַמְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וְשָׁב יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוֹתֶךָ וּרְחַמְךָ וְשָׁב וּקְבַצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפִּיצְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה. קִבֵּץ נִדְחֵינוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. אִם יְהִי נִדְחֶךָ בְּקִצֵּה הַשָּׂמַיִם
מִשָּׁם יִקְבַּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחֶךָ. מְחַה פִּשְׁעֵינוּ כְּעֵב וּכְעֵנָן כְּמָה
שֶׁכָּתוּב. מְחִיתִי כְּעֵב פִּשְׁעֶיךָ וּכְעֵנָן חֲטָאֲתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֵאלְתֶיךָ.
מְחַה פִּשְׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ אֲנִכִּי אֲנִכִּי הוּא מוֹחָה פִּשְׁעֶיךָ לְמַעַנִּי
וּחֲטָאֲתֶיךָ לֹא אֲזָכֹר. הִלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כְּשִׁלְג וּכְצֶמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב. לָכוּ נָא
וְנִנְכַחְהָ יֵאמֶר יְהוָה אִם יְהִיו חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִים כְּשִׁלְג יִלְבִּינוּ אִם יֵאָדְמוּ
כְּתוֹלַע כְּצֶמֶר יְהִיו. זְרוּק עֲלֵינוּ מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב.
וְזָרְקֵתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם
אֲטַהֵר אֶתְכֶם. כִּפָּר חֲטָאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהַרְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. כִּי בַּיּוֹם
הַזֶּה יִכְפָּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חֲטָאֲתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תְּטַהֲרוּ.
רַחֵם עֲלֵינוּ וְאֵל תִּשְׁחִיתְנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא

יִרְפָּךְ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם.
 מוֹל אֶת לִבְבֵנו לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שְׁכָתוֹב. וּמֹל יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ אֶת
 לִבְבֶּךָ וְאֶת לִבֵּב זִרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל לִבְבֶּךָ וּבְכֹל נַפְשֶׁךָ
 לְמַעַן חַיֶּיךָ. הַמְצֵא לָנוּ בְּבִקְשָׁתֵנוּ כְּמָה שְׁכָתוֹב. וּבִקְשָׁתֶם מִשָּׁם אֶת
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמְצֵאתָ כִּי תִדְרָשְׁנוּ בְּכֹל לִבְבֶּךָ וּבְכֹל נַפְשֶׁךָ. תְּבִיאֵנוּ אֶל הַר
 קְדֻשָׁךְ וּשְׂמַחְנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שְׁכָתוֹב. וְהִבִּיאֹתִים אֶל הַר קְדֻשֵׁי
 וּשְׂמַחֲתִים בְּבֵית תְּפִלָּתֵי עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחֵי כִּי בֵּיתִי
 בֵּית תְּפִלָּה יִקְרָא לְכֹל הָעַמִּים.

חזון קורא בקול כל פסוק והקהל חוזר אחריו בקול

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חוֹס וְרַחֵם עָלֵינוּ וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן
 אֶת תְּפִלָּתֵנוּ. הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם. אֲמַרְיֵנוּ
 הַאֲזִינָה יְהוָה בֵּינָה הִגִּיגְנוּ.

פסוק זה נקרא בלחש על ידי החזן והקהל

יהיו לרצון אמרי פיניו והגיון לבנו לפניך יהוה צורנו וגואלנו.

חזון ממשיך בקול ואחריו הקהל

אֶל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלִּפְנֵיךָ וְרוּחַ קְדֻשָׁךְ אֶל תִּקַּח מִמֶּנּוּ. אֶל תִּשְׁלִיכֵנוּ לַעַת
 זְקָנָה כְּכֹלֹת כַּחֲנוּ אֶל תַּעֲזֹבֵנוּ.

ממשיכים בלחש

אֶל תַּעֲזֹבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אֶל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ. עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה
 וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנוּ וּנְחַמְתָּנוּ. כִּי לָךְ יְהוָה
 הוֹחֵלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֶל תַּעֲזֹבֵנוּ וְאֶל תִּטְשֵׁנוּ וְאֶל תִּכְלִימֵנוּ.
 וְאֶל תִּפְרֹ בְרִיתֶךָ אֲתָנוּ. קָרְבָנוּ לְתוֹרָתֶךָ. לְמַדְנוּ מִצְוֹתֶיךָ. הוֹרְנוּ דְרָכֶיךָ.
 הֵט לָבָנוּ לִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ. וּמוֹל אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבָתֶךָ. וְנִשׁוּב אֱלֹהֵיךָ
 בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל תִּמְחֹל וְתִסְלַח לְעוֹנֵינוּ כְּפָתוֹב
 בְּדַבְרֵי קְדֻשָׁךְ. לְמַעַן שְׁמֶךָ יְהוָה וְסִלַּחַת לְעוֹנֵי כִּי רַב הוּא.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.
 כִּי אָנוּ עִמָּךְ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בְּנִיךְ וְאַתָּה אָבִינוּ.
 אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנָנוּ. אָנוּ קֹהֲלֶךָ וְאַתָּה חֻלְקָנוּ.
 אָנוּ נִחְלָתֶךָ וְאַתָּה גּוֹרְלָנוּ. אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ.
 אָנוּ כְרֻמָּךְ וְאַתָּה נוֹטְרָנוּ. אָנוּ פְּעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרָנוּ.
 אָנוּ רְעִיתֶךָ וְאַתָּה דוֹדָנוּ. אָנוּ סִגְלָתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ.
 אָנוּ עִמָּךְ וְאַתָּה מַלְכָנוּ. אָנוּ מְאֻמִּירֶיךָ וְאַתָּה מְאֻמִּירָנוּ.
 אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן. אָנוּ קִשֵּׁי עַרְף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפִּים.
 אָנוּ מְלֵאֵי עוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמִינוּ כָּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא
 וְשִׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתְמוּ.

וידוי קצר

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

270

אָנָּא תְּבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ. וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִתַּחֲנֻנָּתָנוּ.
 שְׂאִין אָנוּ עֲזֵי פָנִים וְקִשֵּׁי עַרְף לֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גִּזְלָנוּ. דִּבְרָנוּ דְּפִי.

הָעוֹיִנוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זְדוּנוּ. חֲמִסְנוּ. טַפְלָנוּ שִׁקְרָ.
 יַעֲצָנוּ רָע. כָּזָבְנוּ. לִצְנוּ. מִרְדְּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עוֹיִנוּ.
 פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קִשֵּׁינוּ עַרְף.
 רְשַׁעְנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיָנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.
 סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּהָ לָנוּ.
 וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ.

הִרְשַׁעְנוּ וּפִשְׁעָנוּ לְכֹן לֹא נוֹשַׁעְנוּ וְתַן בְּלִבְנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רָשָׁע וְחִישׁ
 לָנוּ יִשַׁע כְּפָתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזוֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אֶזְרָא מִחֲשָׁבוֹתָיו
 וְיֵשֵׁב אֵל יְהוָה וְיִרְחַמְהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֵּה לְסִלּוּחַ.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סִלַּח וּמַחַל לְעֹונוֹתֵינוּ בַּיּוֹם (לשבת השבת הזו וביום) צוֹם הַכַּפּוּרִים הַזֶּה (וְהַעֲתֵר לָנוּ בַתְּפִלָּתְנוּ). מַחֲהַ וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וְכַף אֶת יָצְרָנוּ לְהִשְׁתַּעֲבֵד לָךְ. וְהַכְנֵעַ אֶת עַרְפָּנוּ לְשׁוֹב אֱלֹהֵיךָ בְּאֵמֶת. וְחַדֵּשׁ כְּלֵיוֹתֵינוּ לְשִׁמּוֹר פְּקָדֶיךָ. וּמוֹל אֶת לִבְבָנוּ לְאַהֲבָה וְלִירְאָה אֶת שְׁמֶךָ. כַּכְתוּב בַּתּוֹרָתְךָ וּמֵל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ. הַזְדוֹנוֹת וְהַשְּׂגָאוֹת אֲתָהּ מַכִּיר. הַרְצוֹן וְהַאֲנָס הַגְּלוּיִם וְהַנְּסֻתָּרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִים וַיְדוּעִים. מָה אָנוּ. מָה חַיֵּינוּ. מָה חֲסִדְנוּ. מָה צְדָקוֹתֵינוּ. מָה יְשׁוּעָתֵנוּ. מָה כַּחֲנוּ. מָה גְבוּרָתֵנוּ. מָה נְאֻמֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כָּאִין לְפָנֶיךָ וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁם כֹּלָּא הֵיוּ וְחַכְמִים כְּבִלִי מַדַּע וְנְבוֹנִים כְּבִלִי הַשֶּׁכֶל. כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תְּהוּ וַיְמִי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין כִּי הַכֵּל הֶבֶל. מָה נְאֻמֵּנוּ לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמָה נְסִפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתָּרוֹת וְהַנְּגָלוֹת אֲתָהּ יוֹדֵעַ.

שְׁמֶךָ מַעוֹלָם עוֹבֵר עַל פְּשָׁע. שׁוֹעֲתָנוּ תֹאזִין בְּעַמְדָנוּ לְפָנֶיךָ בַּתְּפִלָּה. תַּעֲבֵר עַל פְּשָׁע לְעַם שְׂבִי פְשָׁע. תִּמְחָה פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.

אֲתָהּ יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם. וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי. אֲתָהּ חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בֵּטָן וּבּוֹחֵן כְּלֵיוֹת וְלֵב. אִין דְּבַר נְעֵלָם מִמֶּנּוּ, וְאִין נְסֻתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ. וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתְּסַלַּח לָנוּ עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ, וְתִמְחַל לָנוּ עַל כָּל עֹונוֹתֵינוּ, וְתִכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ.

וידוי ארוך

וידוי זה נאמר על ידי הקהל בלחש. כאשר את האמירה החוזרת "ועל כולם..." אומרים עם החזן. כשאומרים את הוידוי (בכל "על חטא...") נוהגים להכות באגרוף יד ימין על מקום הלב.

¶ **עַל חַטָּא שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֲנָס וּבִרְצוֹן.**
ועל חטא שחטאנו לפניך באמוץ הלב.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבַלֵּי דְעַת.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׁפָתַיִם.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי וּבִסְתֵּר.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרִיּוֹת.
עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַבּוּר פֶּה.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבִמְרָמָה.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהֶרְהוּר הַלֵּב.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאת רֵעַ.
עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בּוֹדוּי פֶּה.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בּוֹעִידַת זְנוּת.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׂגָגָה.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הַזְּרִימִים וּמוֹרִים.
עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִזְק יָד.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַפְשׁוֹת פֶּה.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטַמְאַת שְׁפָתַיִם.
עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיִצְרַר הָרֵעַ.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים.

וְעַל כָּלֵם אֱלוֹהֵי סְלִיחוֹת. סֵלַח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת שִׁיחַד.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכִזָּב.
עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִשׁוֹן הָרֵעַ.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלִצּוֹן.

עַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמִשָּׂא וּבִמְתָן.
וְעַל חֶטָּא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמֵאֵל כָּל וּבִמְשִׁתָּהּ.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנִטְיַת גְּרוֹן.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁיחַ שְׁפִתוֹתֵינוּ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁקּוֹר עֵינַי.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רְמוֹת.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִזּוֹת מִצַּח.

וְעַל כָּל־מַעַלְלוֹתֵינוּ. סְלַח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפְרִיקַת עוֹל.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּפִלְלוֹת.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצַדִּית רַע.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוֹת עֵינַי.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִלוֹת רָאשׁ.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקִשְׁיוֹת עֶרְף.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרַכִּילוֹת.

עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁבוּעַת שְׁוֹא.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׁנְאֵת חֲנָם.
עַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִשׁוּמַת יָד.
וְעַל חֲטָא שְׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לִבִּי.

וְעַל כָּל־מַעַלְלוֹתֵינוּ. סְלַח לָנוּ. מַחַל לָנוּ. כַּפֵּר לָנוּ.

וְעַל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה.
וְעַל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם חֲטָאֵת.
וְעַל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם קֶרֶן עוֹלָה וַיִּוֹרֵד.
וְעַל חֲטָאִים שְׁאַנּוּ חֲזִיבִים עֲלֵיהֶם אֲשֶׁם וַדָּאֵי וְתִלוּי.

ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מכת מרדות.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם כרת וערירי.
 ועל חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין.
 סקילה. שרפה. הרג. וחנוק.

על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. בין שיש בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה. את הגלויים לנו ואת שאינם גלויים לנו. את הגלויים לנו כבר אמרנום לפניך והודינו לך עליהם. ואת שאינם גלויים לנו לפניך הם גלויים וידועים. כדבר שנאמר הנסתרת ליהנה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת.

ממשיכים בלחש.

274

וְדוֹד עבדך אָמַר לְפָנֶיךָ. שְׂגִיאוֹת מִי יְבִין מִנְּסֻתוֹת נְקִי. נִקְנֹו יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טְמֵאוֹתֵינוּ. וְזָרוּק עֲלֵינוּ מִים טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ. כְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִים טְהוֹרִים וְטַהַרְתֶּם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם.

אֵל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוֹבֵו בְּנִים שׁוֹבְבִים שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. כְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בְּעוֹנֶךָ. וְנֹאמַר קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוֹבוּ אֵל יְהוָה אֲמָרוּ אֵלָיו כָּל תְּשֵׂא עֵוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפַתֵינוּ. וְאַתָּה רַחוּם מִקְבֵּל שְׁבִים. כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה מֵרָאשׁ הַבְּטַחְתָּנוּ. וְעַל הַתְּשׁוּבָה עֵינֵינוּ מִיַּחְלוֹת לָךְ.

וּמֵאֲהַבְתָּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵהַבְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וּמִחֲמַלְתָּךְ מִלְּכָנוּ שְׁחַמְלַתָּ עַל בְּנֵי בְרִיתְךָ נִתַּתְּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת יוֹם (לשבת) – הַשְּׁבִת הַזֶּה לְקַדְשָׁהּ וּלְמִנוּחָהּ וְאֶת יוֹם) צוּם הַכֹּפְרִים הַזֶּה. לְמַחֲלַת חֲטָא וּלְסַלִּיחַת עוֹן וּלְכַפֵּרַת פְּשָׁע.

יום אשר הוחק לכפרתנו. היום תבשרנו צורנו ותטהרנו. ככתוב בתורתך. והיתה זאת לכם לחקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה.

יום מנחיל דת שוע בעד דור. היום נשא לו בבקשו סלח נא. ככתוב בתורתך סלח נא לעון העם הזה כגדל חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה. ושם נאמר. ויאמר יהוה סלחתי כדברך. בעבור כבוד שמך המצא לנו מוחל וסולח. סלח נא למען שמך.

יום קוראי בשמך ימלטו. היום רחם עלינו כאז קרא בשם. ככתוב בתורתך. וירד יהוה בענן ויציב עמו שם ויקרא בשם יהוה. ויעבר יהוה על פניו ויקרא. יהוה יהוה אל רחום וחנון אך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה. בעבור כבוד שמך. המצא לנו חנון ורחום רחם נא למען שמך.

יום שוממות היכלך תביט. היום תעשה למען שמך כנם איש חמודות. ככתוב בדברי קדשך הטה אלהי אונך ושמע פקח עיניך וראה שממתנו והעיר אשר נקרא שמך עליה. כי לא על צדקתינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמך הרבים. אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך. בעבור כבוד שמך המצא לנו שומע תפלה. שמע בקול תפלתנו למען שמך.

מי אל כמוך.

אדון אביר. במעשיו כביר. מי אל כמוך. גולה עמקות דובר צדקות. מי אל כמוך. הצור תמים. ומלא רחמים. מי אל כמוך. כובש כעסים. להצדיק עמוסים מי אל כמוך. ככתוב על יד נביאך. מי אל כמוך נשא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא. ישוב ירחמנו יכבש עונותינו ותשליך במצלות ים כל חטאתם.

וְכָל חַטָּאת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל תִּשְׁלִיךְ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזְכְּרוּ וְלֹא יִפְקְדוּ
 וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם. וְנֹאמַר תִּתֵּן אֲמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתִּינוּ מִימֵי קֶדֶם.

החזן בקול.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַחֵל לְעוֹנוֹתֵינוּ בַּיּוֹם (בשבת מוסיפים.
 הַשְּׁבֵת הַזֶּה וּבַיּוֹם) הַכְּפוּרִים הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ
 מִנְּגִיד עֵינֶיךָ. כְּאִמּוֹר אָנֹכִי וְאָנֹכִי הוּא מוֹחָה פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי וְחַטָּאוֹתֶיךָ לֹא
 אֶזְכֵּר. וְנֹאמַר מַחִיתִי כְּעַב פְּשָׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאוֹתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶתֶיךָ.
 וְנֹאמַר כִּי בַּיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאוֹתֵיכֶם לִפְנֵי
 יְהוָה תִּטְהַרוּ.

(בשבת מוסיפים. אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רָצָה נָא בְּמִנוּחַתְנוּ) קִדְשָׁנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שְׂבַעְנוּ מִטּוֹבֶךָ וְשִׂמְחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ.
 (בשבת מוסיפים. וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שֶׁבֶת קִדְשֶׁךָ
 וַיְנוּחוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהַר לְבַנּוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת. כִּי אַתָּה
 סֶלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחְלָן לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ
 מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ (אֵלֹא אַתָּה).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקָּהָל עוֹנֶה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"

מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר
 אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מִקִּדְשׁ (בשבת מוסיפים.
 הַשְּׁבֵת וּ) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַכְּפוּרִים. הַקָּהָל עוֹנֶה. "אֱמֵן"

רָצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְלִתְפִלָּתְךָ שְׁעָה, וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוֹדָה
 לְדַבִּיר בֵּיתֶךָ, וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל, וְתִפְלַתְךָ, מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרַצוֹן, וְתִהִי
 לְרַצוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתִחַזְּיֵנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקָּהָל עוֹנֶה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"

הַמַּחֲזִיר שְׁכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן. הַקָּהָל עוֹנֶה. "אֱמֵן"

החזן אומר בקול "מודים" והקהל בלחש "מודים דרבנן"

"מודים דרבנן"

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי
 כָּל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית,
 בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
 וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ.
 כֵּן תַּחֲיֵנוּ וְתַקְיָמְנוּ, וְתֵאָסֵף
 גְּלוּיֹתֵינוּ לְחֻצְרוֹת קְדֻשָּׁךְ,
 לְשִׁמּוֹר חֻקְךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ,
 וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבָּב שְׁלֵם, עַל שְׂאֵנוּ
 מוֹדִים לְךָ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ, שְׂאֵתָה הוּא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרְנוּ צוֹר חַיִּינוּ,
 מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אֵתָה הוּא לְדוֹר
 וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ,
 עַל חַיִּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל
 נְשִׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לְךָ, וְעַל נְסִיךְ
 שְׁבָכְךָ יוֹם עֲמֵנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
 וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכְךָ עֵת, עָרַב וּבִקֵּר
 וְצַהֲרִים, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמֶיךָ, וְהִמְרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ
 חֲסְדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם קוִיֵּנוּ לְךָ.

הקהל אומר בקול והחזן חוזר אחריהם.

אֲבִינוּ מִלִּפְנֵי זָכוֹר רַחֲמֶיךָ וְכַבֵּשׁ כְּעֶסֶךָ וְכִלֵּה דְבַר וְחָרַב וְרָעַב
 וְשָׁבִי וּמִשְׁחִית וְעוֹן וּמַגִּפָּה וּפִגְעָה רַע וְכָל מַחֲלָה וְכָל תַּקְלָה וְכָל
 קְטָטָה וְכָל מִיַּי פְּרַעַנְיוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה וְשִׁנְאֵת חֲנָם מֵעֲלֵינוּ
 וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

הקהל אומר בקול והחזן חוזר אחריהם.

וְכַתֵּב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתְךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה וַיְהִלּוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת
 לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרָתָנוּ סֵלָה הָאֵל הַטּוֹב.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
 הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלֹךְ נֶאֱדָה לְהוֹדוֹת. הקהל עונה. "אמן"

ברכת כהנים

החזן אומר.

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, בָּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ, הָאֲמֹרָה מִפִּי אֶהְרֵן וּבְנָיו כֹּהֲנִים עִם קְדוֹשְׁךָ כְּאֹמֵר.

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ. הקהל עונה "אָמֵן, כֵּן יְהִי רִצּוֹן"

יָאֵר יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ. הקהל עונה "אָמֵן, כֵּן יְהִי רִצּוֹן"

יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם. הקהל עונה "אָמֵן, כֵּן יְהִי רִצּוֹן"

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבִרְכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, בָּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כָּלֵנוּ כְּאֶחָד יָחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְּאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וַצְדָקָה וּבִרְכָה וּרְחֻמִּים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יְהִיהַ בְּעֵינֶיךָ, לְבָרַכְנוּ וּלְבָרַךְ אֶת כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשִׁלּוּמְךָ, בְּרֹב עוֹז וְשְׁלוֹם.

הקהל אומר בקול והחזן חוזר אחריהם

בְּסִפּוֹר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִנְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנִכְתָּב לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הקהל עונה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"

הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם. הקהל עונה. "אָמֵן"

יְהִיו לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי.

אין אומרים "אבינו מלכנו" בשבת.

פּוֹתַחִים הָאָרוֹן

החזן והקהל אומרים בלחש

אָבִינוּ מְלַכְנוּ חֲטָאֲנוּ לְפָנֶיךָ.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹא אַתָּה.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

אָבִינוּ מִלְכְּנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שְׁנָה טוֹבָה.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ בְּטַל מְעַלְנוּ כָּל גְּזֵרוֹת קְשׁוֹת.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ בְּטַל מַחְשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ הִפָּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּלָה כָּל צָר וּמִשְׁטִין מְעַלְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ סֵתֶם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ וּמִקְטָרְגֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּלָה דְבַר וְחָרֵב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית
 וְעוֹן וְשָׂמַד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ מִנַּע מַגֵּפָה מִנַּחֲלַתְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ סִלַּח וּמַחֵל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאוֹתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ מַחֵק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חוֹבוֹתֵינוּ.

החזן קורא בקול "אבינו מלכנו" והקהל חוזר אחריו בקול
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ הַחֲזִירוּנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלָמָה לְחוֹלֵי עַמְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ קָרַע רַע גְּזֵר דֵינֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ זְכַרְנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְפָּלָה.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּיוֹת.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמַחִילָה.

ממשיכים בלחש

אָבִינוּ מִלְכְּנוּ הַצַּמַּח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֵב.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ הָרֵם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ הָרֵם קָרְן מְשִׁיחְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ מִלֵּא יְדֵינוּ מִבְּרַכּוֹתֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ מִלֵּא אֶסְמִינוּ שְׁבַע.
 אָבִינוּ מִלְכְּנוּ שְׁמַע קוֹלְנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קִבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תַּפְלַתְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ פָּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לַתַּפְלַתְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זָכוֹר, כִּי עֶפֶר אָנַחְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רִיקִם מִלְפָּנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ תְּהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַמֵּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְּנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קִדְשֶׁךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחֻדְךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָּאֵשׁ וּבַמִּים עַל קְדוּשַׁתְּךָ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נִקֵּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּדִים.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶיךָ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא עָלֵינוּ.
 אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעִנּוּן כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ
 צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 סוּגְרִים הָאֲרוֹן.

החזן אומר קדיש שלם.

החזן אומר	יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.
הקהל עונה	אָמֵן
החזן אומר	בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיִּצְמַח פּוֹרְקָנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ.
הקהל עונה	אָמֵן
החזן אומר	בְּחֵיכוֹן וּבִיּוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבַזְּמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן.
הקהל והחזן	אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.
החזן	יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקִדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.

הקהל עונה בְּרִיד הוּא.

החזן אומר לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחֲמָתָא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קִדְּם אַבוּהוֹן דִּי בְּשִׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן והקהל אומרים בלחש

לְדָוִד, יְהוָה אֹרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אֵירָא, יְהוָה מְעוֹז חַיִּי מִמִּי אֶפְחַד. בִּקְרַב עָלֵי מְרַעִים לְאָכַל אֶת בְּשָׂרִי צָרִי וְאֵיבֵי לִי, הִמָּה כְּשִׁלּוֹ וְנִפְלוּ. אִם תַּחֲנֶנָּה עָלֵי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לְבִי, אִם תִּקְוֶם עָלֵי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח. אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שְׁבַתִּי בְּבֵית יְהוָה כָּל יְמֵי חַיִּי, לַחֲזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. כִּי יִצְפְּנִי בְּסֹכּוֹ בַּיּוֹם רַעָה יִסְתִּירֵנִי בְּסֹתֵר אֶהְלוּ, בְּצוּר יְרוּמָמִנִי. וְעַתָּה יְרוּם רֹאשִׁי עַל אֵיבֵי סְבִיבוֹתִי, וְאֶזְבַּחַהּ בְּאֶהְלוּ זְבַחֵי תְרוּעָה, אֲשִׁירָה וְאֶזְמַרְהָ לַיהוָה. שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנִי וְעֲנִנִי. לֵךְ אָמַר לְבִי, בִּקְשׁוּ פָנַי, אֶת פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ. אֵל תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי, אֵל תֵּט בְּאֵף עֲבַדְךָ עֲזַרְתִּי הֵייתִי, אֵל תִּטְשֵׁנִי וְאֵל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי. כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי, וַיהוָה יֶאֱסַפְנִי. הוֹרֵנִי יְהוָה דְרָכְךָ וְנַחֲנִי בְּאֶרֶץ מִישׁוֹר, לְמַעַן שִׁרְרִי. אֵל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרִי, כִּי קָמוּ בִי עֲדֵי שְׁקַר וַיִּפַּח חֲמָס. לוֹלֵא הֶאֱמַנְתִּי לְרֹאוֹת בְּטוֹב יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים. קוּה אֵל יְהוָה חֲזַק וַיֶּאֱמַץ לְבָבְךָ, וְקוּה אֵל יְהוָה.

קדיש יתום.

החזן אומר ויתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא

החזן אומר לעלא ולעלא מפל ברכתא ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עושה השלום במרומינו הוא עשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

תפילת נעילה ליום כיפור

נעילה

זהו הרגע בו אנו עומדים לבדנו בתוך המון המתפללים. איש איש לבדו, כל אחד ואלוהיו. הרגע שלפני נעילת השערים. האל סוגר את הדלת מאחורינו ואומר. הנה נותרנו שנינו כאן, אתה ואני. להיכן אתה רוצה ללכת? זהו הרגע שבו תתקבלנה כל ההכרעות. יש לך כוח לבחור בטוב. תוכל להיות מי שבאמת אתה חושב שראוי אתה להיות.

בכל יום מימות השנה אנו מתחילים להתפלל בערב תפילת ערבית, בבוקר מתפללים שחרית, לפעמים גם מוסף, וחותרמים בתפילת המנחה. ביום הכיפורים יש תפילה נוספת שזמנה כשהחמה נושקת לצמרות העצים, כאשר השמים נושקים ונוגעים בנשמתו של כל אחד ואחד מאיתנו... נעילה.

בקהילות המזרח נהגו לומר פיוט זה
אל נִוְרָא עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
מְתֵי מִסְפָּר קְרוּאִים. לָךְ עֵינֵי נוֹשָׂאִים.
וּמְסַלְּדִים בַּחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
אל נִוְרָא עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
שׁוֹפְכִים לָךְ נַפְשָׁם. מַחֵה פְּשָׁעִים וְכַחֲשָׁם.
וְהַמְצִיאָם מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
אל נִוְרָא עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
הִיָּה לָהֶם לְסִתְרָה. וְחֻלְצָם מִמְּאָרָה.
וְחֻתְמָם לְהוֹד וּלְגִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
אל נִוְרָא עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
חוֹן אוֹתָם וְרַחֵם. וְכֹל לוֹחוּץ וְלוֹחֵם.
עֲשֵׂה בָּהֶם פְּלִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
אל נִוְרָא עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
זְכוֹר צְדָקַת אֲבוֹתָם. וְחַדֵּשׁ אֶת יְמֵיהֶם.
כְּקֶדֶם וְתַחֲלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
אל נִוְרָא עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.

קרא נא שְׁנַת רְצוֹן. וְהִשָּׁב שְׂאֵרֵי הַצֹּאן.
 לְאֶהְלִיבָהּ וְאֶהְלֵהָ. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 אֵל נֹרְאָ עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 מַחַה כְּעַב פְּשָׁעִים. וְעִשָּׂה נָא חֶסֶד עִם.
 מִקְרָאִים סִגְלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 אֵל נֹרְאָ עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 תִּזְכּוּ לְשָׁנִים רַבּוֹת. הַבְּנִים וְהָאֲבוֹת.
 בְּדִיצָה וּבִצְהָלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 אֵל נֹרְאָ עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 מִיכָאֵל שֶׁר יִשְׂרָאֵל. אֱלֹהֵינוּ וְגַבְרִיאֵל.
 בְּשִׁרְוֹ נָא הַגְּאֵלָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.
 אֵל נֹרְאָ עֲלִילָה. הַמְצִיא לָנוּ מַחִילָה. בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה.

סוף פיוט

284

החזן והקהל אומרים בלחש

אֲשֵׁרִי

יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ, עוֹד יִהְלָלוּךָ סֵלָה.

אֲשֵׁרִי הָעַם שֶׁכָּכָה לוֹ, אֲשֵׁרִי הָעַם שִׁיְהוֹה אֱלֹהֵינוּ.
 תִּהְיֶה לְדוֹד, אֲרוֹמַמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ, וְאַבְרָכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאֶהְלֵלְךָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד.
 גְּדוֹל יְהוָה וּמַהֲלָל מְאֹד, וְלִגְדֹלְתוֹ אֵין חֶקֶר.
 דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַּח מַעֲשֵׂיךָ, וְגַבְוֵרְתֶיךָ יִגִּידוּ.
 הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה.
 וְעִזּוֹז נִרְאֵיתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְלֹתֶיךָ אֶסְפְּרֶנָּה.
 זָכַר רַב טוֹבְךָ יִבְיַעוּ, וְצַדִּיקְתֶּךָ יִרְנֹנוּ.
 חֲנוּן וְרַחוּם יְהוָה, אֲרָךְ אַפִּים וְגִדְלֹת חֶסֶד.
 טוֹב יְהוָה לְכָל, וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו.
 יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְחִסִּידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה.
 כְּבוֹד מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ וְגַבְוֵרְתֶּךָ יִדְבְּרוּ.

להודיע לבני האדם גבורתיו, וכבוד הדר מלכותו.
 מלכותך מלכות כל עולמים, וממשלתך בכל דור ודור.
 סומך יהוה לכל הנפלים, וזוקף לכל הכפופים.
 עיני כל אליך ישברו, ואתה נותן להם את אכלם בעתו.
 פותח את ידך, ומשביע לכל חי רצון.
 צדיק יהוה בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו.
 קרוב יהוה לכל קראיו, לכל אשר יקראהו באמת.
 רצון יראיו יעשה, ואת שועתם ישמע ויושיעם.
 שומר יהוה את כל אהביו, ואת כל הרשעים ישמיד.
 תהלת יהוה ידבר פי, ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד.
 ואנחנו נברך יי, מעתה ועד עולם, הללויה.

וּבֵּא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל ולשבי פֶּשַׁע בִּיעֶקֶב, נָאִם יְהוָה. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
 אִתְּכֶם אָמַר יְהוָה, רוּחִי אֲשֶׁר עֲלֶיךָ, וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּפִיךָ, לֹא יִמוּשׁוּ
 מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעךָ וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעךָ, אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְאֵתָה
 קְדוֹשׁ, יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל. וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
 יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וּמִקְבְּלֵי דִין מִן דִּין, וְאִמְרֵי קְדִישׁ
 בְּשָׁמַי מְרוֹמָא עֲלֵאָה בֵּית שְׁכִינְתָּהּ, קְדִישׁ עַל אֲרַעָא עוֹבֵד גְּבוּרְתָּהּ,
 קְדִישׁ לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא, יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵיָא כָּל אֲרַעָא זִיו יְקָרָה.
 וְתִשְׂאֲנֵי רוּחַ, וְאֲשַׁמַּע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל, בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ.
 וְנִטְלַתְנֵי רוּחָא, וּשְׁמַעִית בְּתַרֵּי קַל זִיעַ סָגִיא דְּמִשְׁבַּחֵינ וְאִמְרֵינ, בְּרִיד
 יְקָרָא דִּיהוָה מְאֵתֵר בֵּית שְׁכִינְתָּהּ. יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעַד. יְהוָה
 מְלִכּוּתָהּ קָאִם לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמֵי עֲלְמֵיָא.

יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ, שְׁמְרָה זֹאת לְעוֹלָם, לִיצֵר
 מַחְשְׁבוֹת לִבְבַּ עַמְךָ, וְהִכֵּן לִבְבָם אֱלִיד. וְהוּא רַחוּם, יִכְפֹּר עוֹן וְלֹא
 יִשְׁחִית, וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב אָפוֹ, וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ. כִּי אֵתָה אֲדָנִי טוֹב
 וְסִלַּח, וְרַב חֶסֶד לְכָל קְרָאִיךָ. צְדָקְתְּךָ צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת. תִּתֵּן
 אֱמֶת לְיַעֲקֹב, חֶסֶד לְאַבְרָהָם, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִיְמֵי קֶדֶם. בְּרוּךְ
 אֲדָנִי, יוֹם יוֹם יַעֲמַס לָנוּ, הָאֵל יִשׁוּעַתְנוּ סִלָּה. יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ,

משגב לנו אלהי יעקב סלה. יהנה צבאות, אשרי אדם בטח בך. יהנה הושיעה, המלך יעננו ביום קראנו. ברוך הוא אלהינו שבראנו לכבודו, והבדילנו מן התועים, ונתן לנו תורת אמת, וחי עולם נטע בתוכנו. הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו, ולעשות רצונו ולעבדו בלבב שלם, למען לא ניגע לריק, ולא נלד לבהלה. יהי רצון מלפניך יהנה אלהינו ואלהי אבותינו, שנשמור חקיך בעולם הזה, ונזכה ונחיה ונראה, ונירש טובה וברכה, לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא. למען זמורך כבוד ולא דם, יהנה אלהי לעולם אודך. ברוך הגבר אשר יבטח ביהנה, והנה יהנה מבטחו. בטחו ביהנה עדי עד, כי ביה יהנה צור עולמים. ויבטחו בך יודעי שמך, כי לא עזבת דרשיך, יהנה יהנה חפץ למען צדקו, יגדיל תורה ויאדיר.

חצי קדיש

286

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא.

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

תפילת עמידה

חזון והקהל עומדים ברגלים צמודות ומתפללים כל אחד לעצמו את תפילת עמידה עד "ועל כל ישראל ואמרו אמן" (עמ' 316)

כי שם יהוה אקרא הבו גדל לאלהינו.
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה.

זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וחתמנו בספר החיים למענך אלהים חיים.
מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יהוה מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע. מוריד הטל. מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה.

מי כמוך אב הרחמן זוכר יצוריו לחיים ברחמים.
ונאמן אתה להחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה המתים.

אתה קדוש ושמו קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה. כי אל מלך גדול וקדוש אתה. לדור ודור המליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש.

ובכן יתקדש שמו יהוה אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך. ועל ציון משכן כבודך. ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל מכוונך והיכלך.

וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאִימַתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבְרָאתָ וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לִפְנֵיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ כֻלָּם אֲגָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שְׁלָם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵטֹן לִפְנֵיךָ עַז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בַיּמִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבְרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לַעֲמֶךָ תַּהֲלֶה לִירְאֵיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֵׁיךָ וּפְתַחֲוֹן פֶּה לַמַּיְחָלִים לְךָ. שִׁמְחָה לְאַרְצֶךָ. וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ. וְצְמִיחַת קָרֶן לְדוֹד עֲבָדְךָ. וְעִרִיכַת נֹר לְבֵן יִשְׂרָאֵל מְשִׁיחְךָ בַּמַּהֲרָה בְיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ וַיִּשְׁרִים יַעֲלֶזוּ. וְחַסִּידִים בְּרַנָּה יִגִּילוּ. וְעוֹלְתָה תִקְפֹּץ פִּיהָ. וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כַּעֲשׂוֹן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלֵּת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתַמְלֶךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַהֲרָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כְּפִתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ. יִמְלֶךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ.

קְדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאִין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶיךָ. כְּפִתוּב וַיִּגְבֶּה יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקְּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ.

אַתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אֶהְבֵּת אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּקְרַבְתָּנוּ מִלְּכָנוּ לְעַבֹּדְתְךָ וְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עֲלֵינוּ קְרָאתָ. וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (בִּשְׁבַת מוֹסִיפִים. הַשְּׁבֵת הַזֶּה לְקִדְשָׁה וְלִמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה לְמַחֲלָה וְלִסְלִיחָה וְלִכְפָּרָה וְלִמְחַל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (בִּשְׁבַת מוֹסִיפִים. בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קִדְשׁ זְכַר לִיצִיאַת מִצְרַיִם.

אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיְבוֹא וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכְּרוּנוּ וַיִּפְקְדוּנוּ וַיִּזְכְּרוּנוּ אֲבוֹתֵינוּ וַיִּזְכְּרוּנוּ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדְךָ וַיִּזְכְּרוּנוּ יְרוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ וַיִּזְכְּרוּנוּ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל

לפניך. לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום ביום הכפורים הזה. זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה.

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו ביום (בשבת מוסיפים. השבת הזו וביום) הכפורים הזה. מחה והעבר פשעינו וחסאתינו מנגד עיניך. כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחסאתיך לא אזכר. ונאמר מחיתי כעב פשעיך וכענן חסאתיך שובה אלי כי גאלתיך. ונאמר כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, מפל חסאתיכם לפני יהוה תטהרו.

(בשבת מוסיפים. אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך. שבענו מטובך ושמחנו בישועתך. (לשבת והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינחו בו כל ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת. כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישראל בכל דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח (אלא אתה). ברוד אתה יהוה מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו בית ישראל ומעביר אשמותינו בכל שנה ושנה, מלך על כל הארץ מקדש (בשבת מוסיפים. השבת ו) ישראל ויום הכפורים.

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה. והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל. ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך. ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים. ברוד אתה יהוה המחזיר שכירתו לציון.

מודים אנחנו לך, שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד, צורנו צור חיינו, מגן ישענו, אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך, על חיינו המסורים בידך, ועל נשמותינו הפקודות לך, ועל נסיד שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובקר וצהרים, הטוב כי לא כלו רחמיה, והמרחם, כי לא תמו חסדיך, כי

מעולם קוינו לך. ועל פלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלכנו תמיד לעולם ועד.

וַחַתּוּם לַחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכָל הַחַיִּים יודוך סְלָה וַיְהַלְלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת לעולם כי טוב האל ישועתנו ועזרתנו סְלָה האל הטוב. ברוך אתה יהוה הטוב שמך ולך נאה להודות.

שִׁים שְׁלוֹם טובה וברכה, חיים חן וחסד ורחמים, עלינו ועל כל ישראל עמך, ברכנו אבינו, כלנו כאחד יחד באור פְּנִיךָ, כי באור פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תורת חיים ואהבת חסד, וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום, וכל טוב, וטוב יהיה בעיניך, לברכנו ולברך את כל עמך ישראל, בכל עת ובכל שעה בשלומך, ברוב עוז ושלום.

בְּסִפּוֹר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִנָּסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנַחֲתֵם לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לַחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי.

אֱלֹהֵינוּ ואלהי אבותינו, תבוא לפניך תפלתנו, ואל תתעלם מתחנונתנו. שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו. אבל אנחנו ואבותינו חטאנו.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגִדְנוּ. גָּזְלָנוּ. דִּבְרָנוּ דָּפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חִמְסְנוּ. טִפְלָנוּ שְׁקַר.

יַעֲצָנוּ רָע. כָּזַבְנוּ. לָצָנוּ. מִרְדְּנוּ. נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עֲוִינוּ.

פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קִשִּׁינוּ עֵרֶף.

רִשְׁעָנוּ. שַׁחֲתָנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲיִנוּ. תַּעֲתַעְנוּ.

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתַיִךְ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּנָה לָנוּ.
וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הַרְשָׁעָנוּ

מָה נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. וּמָה נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֵא כָּל
הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפּוֹשְׁעִים. וַיִּמְיֶנְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים. וַתִּלְמְדֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לְהִתְדוּדוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. לְמַעַן נַחְדֵּל מֵעֶשֶׂק יְדִינוּ.
וְתִקְבְּלֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאֲשֵׁים וּכְנִיחוֹחִים. לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר
אָמַרְתָּ. אֵין קֶץ לְאֲשֵׁי חוֹבוֹתֵינוּ וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אֲשַׁמְתָּנוּ. וְאַתָּה
יּוֹדֵעַ שְׂאֻחֲרִיתָנוּ רַמָּה וְתוֹלְעָה לְפִיכֶךָ הַרְבִּיתָ סְלִיחָתָנוּ. מָה אָנוּ מָה
חַיֵּינוּ מָה חִסְדָּנוּ מָה צְדָקָנוּ מָה יְשׁוּעָתָנוּ מָה כְּחוּנוּ מָה גְבוּרָתָנוּ. מָה
נֹאמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֵא כָּל הַגְּבוּרִים כְּאֵין לְפָנֶיךָ
וְאַנְשֵׁי הַשָּׁם כְּלֹא הִיוּ וְחֻכְמַיִם כְּבִלֵי מַדְעַ וְנִבְנוּנִים כְּבִלֵי הַשֶּׁכֶל כִּי רַב
מַעֲשֵׂיהֶם תִּהְיוּ וַיִּמִּי חַיֵּיהֶם הִבֵּל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין
כִּי הִלֵּל הִבֵּל.

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ אָנוּשׁ מִרְאֵשׁ וַתִּכְפִּירְהוּ לְעַמְד לְפָנֶיךָ. כִּי מִי יֹאמֵר לְךָ
מָה תִּפְעַל. וְאִם יִצְדַּק מָה יִתֵּן לְךָ. וַתִּתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת
יוֹם (צוּם) הַכּוֹפְרִים הַזֶּה קֶץ וּמַחִילָה וְסְלִיחָה עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן
נַחְדֵּל מֵעֶשֶׂק יְדִינוּ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֻקֵי רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם. וְאַתָּה
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ כִּי לֹא תַחֲפֹץ בְּהִשְׁחָתֵת עוֹלָם. שְׁנֹאמֵר
דְּרָשׁוּ יְהוָה בְּהַמְצָאוֹ קִרְאוּהוּ בְּהִיוֹתוֹ קְרוֹב. וְנֹאמֵר יַעֲזֹב רָשָׁע דְּרָכּוֹ
וְאִישׁ אָנוּן מַחֲשִׁבוֹתָיו וְנָשׁוּב אֵל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ כִּי יִרְבֶּה
לְסַלַּח. וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת חַנוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפִּים וְרַב חֶסֶד וְאַמַּת
וּמְרַבָּה לְהִיטִיב וְרוֹצֵה אַתָּה בְּתִשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאֵין אַתָּה חַפֵּץ בְּמִיתַתָּם
שְׁנֹאמֵר אָמֹר אֲלֵיהֶם חֵי אָנִי נֹאם אֲדַנִּי יְהוָה אִם אַחֲפֹץ בְּמוֹת הַרְשָׁע
כִּי אִם בְּשׁוּב רְשָׁע מִדְּרָכּוֹ וְחָיָה. וְנֹאמֵר שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדְּרָכֵיכֶם הַרְעִים
וְלִמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמֵר הַחֲפֹץ אַחֲפֹץ מוֹת רְשָׁע נֹאם אֲדַנִּי
יְהוָה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְחָיָה. וְנֹאמֵר כִּי לֹא אַחֲפֹץ בְּמוֹת הַמֵּת נֹאם

אֲדַנִּי יְהוָה וְהִשִּׁיבוּ וְחַיּוּ. כִּי אַתָּה סִלַּחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלַן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח אֶלָּא אַתָּה.

אֱלֹהֵי. עַד שְׁלֹא נִוְצַרְתִּי אֵינִי כְדָאִי, וְעַכְשָׁו שְׁנוּצַרְתִּי כְּאִלוּ לֹא נִוְצַרְתִּי.
עֲפָר אֲנִי בְּחַיֵּי קַל וְחֹמֶר בְּמִיתַתִּי. הֲרִי אֲנִי לְפָנֶיךָ כְּכֹלִי מְלֵא בּוֹשָׁה
וּכְלָמָה. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא אֶחְטָא עוֹד.
וּמָה שְׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מִחֶק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבֵּים. אָבֵל לֹא עַל יְדֵי יְסוּרִים
וְחֲלִיִּים רָעִים.

אֱלֹהֵי נֶצַר לְשׁוֹנֵי מִרְעָה וּשְׁפָתֵי מִדְּבַר מִרְמָה וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תַדָּם וְנַפְשֵׁי
כְּעֶפֶר לְכָל תְּהִיָּה. פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרַתְךָ וְאַחֲרַי מִצּוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַפְשִׁי. וְכֹל
הַקָּמִים וְהַחֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה מִהֲרָה הִפֵּר עֲצָתָם וְקִלְקַל מַחְשַׁבְתָּם.
(יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא תַעֲלֶה קְנֹאת אָדָם
עָלַי וְלֹא קְנֹאתִי עַל אַחֲרַיִם וְשְׁלֹא אֶכְעַס הַיּוֹם וְשְׁלֹא אֶכְעִיסְךָ וְתַצִּילֵנִי
מִיָּצָר הָרָע וְתֵן בְּלִבִּי הַכְנַעָה וְעֲנֻנָּה. מִלְּכַנּוּ וְאֱלֹהֵינוּ יַחַד שְׁמֶךָ בְּעוֹלָמְךָ
בְּנֵה עִירְךָ יְסֹד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלֵל הַיְכָלְךָ וְקַבֵּץ קְבוּץ גְּלוּיֹת וּפְדֵה צֹאנְךָ
וְשִׂמַח עֲדַתְךָ).

292

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן
קְדוּשַׁתְךָ. לְמַעַן יַחֲלִצוּן דִּידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעֲנֵנִי.

יְהִי לְרְצוֹן אֱמָרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

צועד/ת שלוש פסיעות לאחור. לאחר מכן מטה לצד שמאל ואומר/ת.
עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,

מטה עצמו לצד ימין ואומר/ת.
הוא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ,

כורע/ת לפנים ואומר/ת.
ועל כל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

אומר/ת בלחש את התפילה הבאה

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת. וְעֲרַבָה לַיהוָה מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם כִּימֵי עוֹלָם
וּכְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת.
סוף תפילת עמידה. מחכים לשליח הציבור שיסיים תפילתנו ויחל בחזרת הש"ץ

חזרת שליח הציבור

בקהילות המזרח נהגו לומר פיוט זה.

אֲתָאנוּ לְחִלּוֹת פְּנִיָּךְ. כִּי חֶסֶד וְאַמֶּת יִקְדְּמוּ פְּנִיָּךְ. נָא אֵל תְּבִישְׁנוּ. נָא
אֵל תְּשִׁיבְנוּ, רִיקָם מִלְפָּנֶיךָ. סֶלַח לָנוּ, וְשַׁלַּח לָנוּ, יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִמַּעוֹנְךָ.
אֲתָאנוּ לְבִקְשׁ מִמְּךָ כַּפָּרָה. אֵימָּה וְנוֹרָא, מִשְׁגָּב לַעֲתוֹת בְּצָרָה. תַּחֲיִינוּ, תַּחֲנִינוּ,
וּבִשְׂמֵךְ נִקְרָא. סֶלַח לָנוּ, וְשַׁלַּח לָנוּ, יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִמַּעוֹנְךָ.

293

אוּחִילָה לְאֵל אַחֲלָה פְּנִיּוֹ. אֲשַׁאֲלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנָה לְשׁוֹן. אֲשֶׁר בְּקֶהֱל
עִם אֲשִׁיר עִזּוֹ. אֲבִיעָה רְנָנוֹת בְּעַד מַפְעָלָיו. לְאָדָם מַעֲרָכִי לֵב, וּמִיְהוָה
מַעֲנָה לְשׁוֹן.

סוף פיוט

פותחים הארון.

אֲדַנִּי שְׂפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק,
וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חֲסָדֵי אֲבוֹת, וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנָי בְּנֵיהֶם לְמַעַן
שְׂמוֹ בְּאַהֲבָה.

מִסוּד חֲכָמִים וְנְבוֹנִים. וּמִלְּמַד דְּעַת מְבִינִים. אֶפְתַּחְהּ
פִּי בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחִלּוֹת וּלְחַנּוּן פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל
וְסוֹלַח לְעוֹנִים.

אָב יְדַעַךְ מִנְעֵר. בְּחַנְתּוֹ בְּעֶשֶׂר בַּל עֵבֶר בְּרָאשׁ תַּעֲר. חֲזֵן גֵּשׁ לְחַלּוֹתֶךָ
כְּנֶעֶר וְלֹא כְּבֵעֵר. דְּגָלְיוֹ לְבֹא בְּזֶה הַשָּׁעַר. אֲמוּנִים גֵּשׁוֹ לְנִצְחָךְ אֵים. נִצַּח
כָּל הַיּוֹם. חֲזֵן עֵבֹר כִּי פָנָה יוֹם. גּוֹנְנֵנוּ בְּצַדֶּק יוֹשֵׁב כְּחֵם הַיּוֹם.

זְכַרְנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חַפֵּץ בְּחַיִּים וְחַתְמָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים
לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַקָּהֵל עוֹנֵה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"
מַגֵּן אַבְרָהָם. הַקָּהֵל עוֹנֵה. "אֲמֵן"

אַתָּה גְבוּר לְעוֹלָם אֲדֹנֵי מַחִיָּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ. מוֹרִיד הַטַּל.
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מַחִיָּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַי. מִי כְמוֹךָ בַּעַל
גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לְךָ מֶלֶךְ מֵמִית וּמַחִיָּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

294

הַנִּקְרָא לְאָב זָרַע. וְנִפְנָה לְסוּר מִמוֹקְשֵׁי רָע.
זַעַק וְחֲנוּן וְשִׂיחָה לֹא גָרַע. חֶסֶן בְּרַכָּה בְּאֶשׁ זָרַע.
יְהִי שְׂמֵךְ בְּנוֹ יַעֲרַב. וַיִּשְׁעַךְ לָנוּ תִקְרַב.
גְּאֻלְתָּנוּ לָנוּ תִקְרַב. הַחַיִּינוּ בְּטַל כְּשַׁח לִפְנוֹת עֲרַב.

הַקָּהֵל וְהַחֲזֵן בְּקוֹל.

מִי כְמוֹךָ אָב הַרְחָמִים זוֹכֵר יְצוּרֵיוֹ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים.

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחִיָּה הַמֵּתִים.

עֹדֵת הַמִּזְרַח מִקְדִּימִים פִּיּוּט זֶה לְסֹדֵר הַקְּדוּשָׁה

וּבְכֹן נִקְדִּישְׁךָ מֶלֶךְ. וּבְכֹן נִקְדִּישְׁךָ מֶלֶךְ.

אֲרָאִים וְחֲשַׁמְלִים. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֲלִים. אֵיָה אֵל אֱלִים. מְעַרִיצִים
וּמְהַלְלִים. אֵילִי וִילוֹן יֶאֱמִירוּ גְדֻלוֹ. בְּרַעַשׁ בְּגַעַשׁ יִפְאָרוֹן מְהַלְלוּ. שְׂרָפִים
עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ. גְּדוּדֵי רְקִיעַ יִקְדִּישׁוּן בְּיַחַד. דּוֹבְרִים הַלּוּל בְּמוֹרָא
וּבִפְחָד. שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד. הַמוֹנֵי שְׁחָקִים מִבִּיעִים רְנְנִיו.

וּנְצִיבִים לְהִלְלוֹ בְשָׁמַי מְעוֹנָיו. בְּשִׁתִּים יְכַסֶּה פָּנָיו. זִיקֵי זְבוּל יִצְפָּצְפוּ
 מִהִלָּלוֹ. חֲשִׁים הֵם לְקָרָא זְמֵר מְכַלּוּלָיו. בְּשִׁתִּים יְכַסֶּה רַגְלָיו. טַפְסֵר
 מְעוֹן בְּצִלוֹ יִסְתַּוֵּף. יַחֲדֵי בְהוֹדוֹ עָלָיו יַחֲוֹפֵף. וּבְשִׁתִּים יַעֲוֹפֵף. כְּתוֹת
 מְכוּן. מִחֲדָשִׁים מִשְׁמֵר. לְהוֹקִים יַחַד. לְהִלֵּל בְּמֵאֲמֵר. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
 וְאָמַר. מְלֹאכֵי עֲרֵבוֹת מַחֲנוֹת נוֹרָאוֹת. נְצִיבִים לְהִלְלוֹ בְּתַהֲלוֹת נְאוֹת.
 קְדוּשׁ. קְדוּשׁ. קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת.

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדָשָׁה. כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ.
 וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדָשָׁה. כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ.

טִבֵּעַ זֵיו תֹּאדָרָה. יְהִי חֲקִיקוֹ בְּכֵס יְקָרָה.
 כְּשֹׁר תָּם מְקוֹם מֵה נוֹרָא. לַעַת קָץ חַז נִיירָא.

סוף פיוט

יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ.
 וְאַתָּה קְדוּשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא.

החזן אומר בקול והקהל חוזר אחריו.

שְׁמַע נָא סִלַּח נָא הַיּוֹם. עֲבוּר כִּי פָּנָה יוֹם. וּנְהַלֵּךְ נוֹרָא
 וְאִים. קְדוּשׁ.

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדָשָׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֹךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח.

שְׁעָרֵי אֲרָמוֹן. מִהֲרָה תִּפְתַּח לְבוֹאֲרֵי דֵת אָמוֹן.

שְׁעָרֵי גְנוּזִים. מִהֲרָה תִּפְתַּח לְדַתְךָ אַחֲוִיזִים.

שְׁעָרֵי הַיֵּכַל הַנְּחַמְדִּים. מִהֲרָה תִּפְתַּח לְוַעֲוִדִים.

שְׁעָרֵי זְבוּל מַחֲנִים. מִהֲרָה תִּפְתַּח לְחַכְלִילֵי עֵינַים.

שְׁעָרֵי טְהָרָה. מִהֲרָה תִּפְתַּח לְיָפָה וּבְרָה.

שְׁעָרֵי כְתָר הַמִּימָן. מִהֲרָה תִּפְתַּח לְעַם לֹא אֱלֵמָן.

וּבְהֵם תַּעֲרֹץ וְתִקְדָּשׁ. כְּסוּד שִׁיחַ שְׂרָפִי קְדָשׁ הַמְּקַדְּשִׁים שְׁמַךְ בְּקְדָשׁ.

קדושה. נאמרת בעמידה ברגלים ישרות

כְּתוּר

יִתְּנוּ לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלָאכִים הַמוֹנִי מַעֲלָה עִם עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מִטָּה.

יְחַד כְּלֵם קְדוּשָׁה לָךְ יִשְׁלְשׁוּ. כְּדַבֵּר הָאֲמֹר עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקִרָא זֶה אֵל
זֶה וְאָמַר.

קְדוּשׁ קְדוּשׁ קְדוּשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. כְּבוֹדוֹ מְלֵא
עוֹלָם מִשְׁרַתָּיו שׁוֹאֲלִים זֶה לְזֶה אֵיִה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. לְעַמְתָּם
מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים.

בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְקוֹמוֹ. מִמְקוֹמוֹ הוּא יִפֵּן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ וַיַּחֲן עִם
הַמִּיַּחֲדִים שְׂמוֹ עֲרַב וּבִקֵּר בְּכָל יוֹם תְּמִיד פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׂמַע אוֹמְרִים.

296

שְׂמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד. הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אֲבִינוּ הוּא
מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וַיַּגְאֲלֵנוּ שְׁנִית. וַיִּשְׁמַעֵנוּ בְּרַחֲמָיו
שְׁנִית לְעֵינֵי כָל חַי לֵאמֹר. הֵן גְּאֲלֵתִי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּרֵאשִׁית לְהִיּוֹת
לְכֶם לֵאלֹהִים. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

אֲדִיר אֲדִירנוּ יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מֵה אֲדִיר שְׂמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ. וְהִיָּה יְהוָה
לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשְׂמוֹ אֶחָד.

וּבְדַבְּרֵי קְדוּשָׁה כְּתוּב לֵאמֹר. יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר
וְדָר הַלְלוּיָהּ.

ברוב קהילות ישראל נהגו להשאיר את ארון הקודש פתוח כל זמן נעילה. במקצת
קהילות נהגו לסוגרו לאחר קדושה בשל קושי הצום.

לְדוֹר וָדוֹר נְגִיד גְּדֻלָּה, וּלְנִצְח וְנִצְחִים קְדוּשַׁתְךָ נְקִדִישׁ, וְשִׁבַּחְךָ אֱלֹהֵינוּ
מִפִּינוּ לֹא יְמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֵד, כִּי אֵל מְלֶךְ גְּדוֹל וְקְדוּשׁ אֶתָּה. לְדוֹר וָדוֹר
הַמְּלִיכוֹ לְאֵל, כִּי הוּא לְבָדוֹ מְרוֹם וְקְדוּשׁ

חַמֵּל עַל מַעֲשֵׂיךָ. וְתִשְׁמַח בְּמַעֲשֵׂיךָ. וַיֹּאמְרוּ לָךְ חוֹסֵיךָ. בְּצַדִּיקָךְ עֲמוּסֵיךָ. תִּקְדָּשׁ אֲדוֹן עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. כִּי מִקְדִּישֶׁיךָ בִּקְדֻשְׁתְּךָ קִדְשָׁתָּהּ. נֹאֵה לְקָדוֹשׁ פֶּאֶר מִקְדוּשֵׁים.

בְּאֵין מַלְיֵי יִשְׂרָאֵל מוֹל מַגִּיד פְּשָׁע. תִּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חֶק וּמִשְׁפָּט. וְצַדִּיקֵנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט.

עוֹד יִזְכָּר לָנוּ אֶהְבֵּת אֵיתָנוּ, אֲדוֹנֵינוּ. וּבִבְנֵי הַנֶּעֱקָד יִשְׁבִּית מְדִינָנוּ. וּבְזִכּוֹת הַתָּם יוֹצִיא אִים לְצַדִּיק דִּינָנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ.

וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל מְכוֹנְךָ וְהִיכָלְךָ.

וּבְכֵן תֵּן פַּחַדְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבְרָאתָ וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וַיַּעֲשׂוּ כָל־אִגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבָּב שָׁלֵם. כְּמוֹ שֶׁיִּדְעֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשְּׁלֵטָן לְפָנֶיךָ עוֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינְךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבְרָאתָ.

וּבְכֵן תֵּן כְּבוֹד יְהוָה לְעַמְּךָ תְּהִלָּה לִירְאֵיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפְתִיחוֹן פֶּה לְמִיַּחֲלִים לָךְ. שְׂמַחָה לְאַרְצְךָ. וְשִׁשׁוֹן לְעִירְךָ. וְצְמִיחַת קַרְן לְדוֹד עַבְדְּךָ. וְעִרִיכַת נֹר לְבָן יְשִׁי מְשִׁיחְךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וּבְכֵן צְדִיקִים יִרְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ וַיִּשְׂרִים יַעֲלִזוּ. וְחַסִּידִים בְּרָנָה יִגִּילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְכָל הַרְשָׁעָה כְּלָה כְּעֵשֶׂן תִּכְלָה. כִּי תַעֲבִיר מִמִּשְׁלַת זְדוֹן מִן הָאָרֶץ.

וְתִמְלֹךְ אֶתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ. כְּכֹתוֹב בְּדִבְרֵי קִדְשֶׁךָ. יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ.

קָדוֹשׁ אֶתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבְּלַעְדֶּיךָ. כְּכֹתוֹב וַיִּגְבֶּה יְהוָה צְבָאוֹת בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדָּשׁ בְּצַדִּיקָהּ.

ברוך אתה יהוה
המלך הקדוש. הקהל עונה. "אמן"

הקהל עונה. "ברוך הוא וברוך שמו"
הקהל עונה. "אמן"

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות. וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלפנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת.

נתת לנו יהוה אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת הזה לקדשה ולמנוחה ואת יום) הכפורים הזה למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו (לשבת באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים.

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבוא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר ויזכרונו ויפקדונו ויזכרונו אבותינו ויזכרונו משיח בן דוד עבדך ויזכרונו ירושלים עיר קדשך ויזכרונו כל עמך בית ישראל לפניך. לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים טובים ולשלום ביום הכפורים הזה. זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר שועה ורחמים חוס וחנונו. ורחם עלינו והושיענו. כי אליך עינינו. כי אל מלך חנון ורחום אתה.

החזן ולאחריו הקהל בקול.

פתח לנו שער. בעת נעילת שער. כי פנה יום.
היום יפנה. השמש יבא ויפנה. נבואה שערך.
אנא אל נא. שא נא. סלח נא. מחל נא. חמל נא.
רחם נא. כפר נא. כבש חטא ועון.

אל מלך יושב על כסא רחמים. מתנהג בחסידות מוחל עונות עמו. מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש עשרה. וזכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה. ויעבר יהוה על פניו ויקרא.

יְהוָה יְהוָה אל רחום וחנון אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאֱמֶת. נֶצַר חַסֵּד לְאַלְפִים נִשָּׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וּחֲטָאָה וְנִקָּה. וְסִלַּחַת לְעֹנְוֵנוּ וּלְחֲטָאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ מִחַל לָנוּ מִלְכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֵתָה אֲדָנִי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חַסֵּד לְכָל קוֹרְאִיךָ.

כִּי עֲמַךְ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנְרָא. אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר יְהוָה אֲדָנִי מִי יַעֲמֵד. כִּרְחַם אָב על בְּנִים כֵּן תִּרְחַם יְהוָה עָלֵינוּ. לִיהוָה הִישׁוּעָה על עֲמַךְ בְּרַכְתָּךְ סֵלָה. יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשְׁגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁרֵי אָדָם בּוֹטַח בְּךָ. יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאנוּ.

חזן

סִלַּח נָא לְעֹוֹן הָעָם הַזֶּה כַּגְּדֹל חַסְדְּךָ וְכַאֲשֶׁר נִשְׂאתָה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנֵּה וְשֵׁם נֹאמֵר.

קהל

וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלַּחְתִּי כַּדְבָרְךָ.

ממשיכים בלחש.

הִטָּה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמַע פִּקּוּחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה שְׁמַמְתִּינוּ וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵיךָ. כִּי לֹא עַל צְדָקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מִפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדָנִי שְׁמַעָה אֲדָנִי סִלַּחְהָ אֲדָנִי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֵל תֵּאֲחָר לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עֵירֶךָ וְעַל עַמֶּךָ. וּמִי יַעֲמֵד חֲטָא אִם תִּשְׁמַר. וּמִי יִקּוּם דִּין אִם תִּגְמַר. הַסְּלִיחָה עִמָּךְ סִלַּחְתִּי לֵאמֹר. הִרְחַמְתִּים גַּם לָךְ מִדְּתָךְ לְכַמֹּר. דְּכֹדוּךְ דְּלוֹתָנוּ רֵאָה וְאֵל תִּכְלִים. דַּעַת נְתִיב דְּרַכִּיךָ חֲפִצְנוּ תִשְׁלִים. גְּדוֹל וְקַטָּן רוּחַ שְׂכַל הַחַלִּים. גְּבוּרֵי כַח רְצוּנְךָ חֲזַק וְהֵאֲלִים. בְּצַלְךָ שְׁבֵת שְׁבִים קַבֵּל נְדָבָה. בֵּיתְךָ יִפְרִיחוּ וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה. אוֹבֵד וְנִדַּח תִּשְׁבִּית נֹגֵשׁ וּמִדְּהִבָּה. אֲזַ יַעֲלוּ וַיִּרְאוּ בְרוּחַ נְדִיבָה.

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בְּחַסִּידוֹת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ. מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מְרַבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֵׂה

צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ. לֹא כִרְעַתֶּם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ לֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וְזָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקְדָּם. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וַיֵּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.

וַיַּעֲבֵר יְהוָה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא.

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נֹצַר חֶסֶד לְאֱלֹפַיִם נִשְׂא עֵוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ וּלְחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ מִחַל לָנוּ מִלְכָּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אָתָּה אֲדָנִי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

שְׁלוֹם פְּרִים שִׁפְתֵינוּ תִכּוֹן אֱמֶת. לְכַתְּנוּ אַחֲרֶיךָ בְּתָם וַיִּשֶׁר הָעֵמֶת. מְלִיץ יִשְׂרָאֵל קִבֵּל וּמְלַשְׁנֵי צַמֵּת. הַחֲפֵץ בַּחַיִּים וְלֹא בַמּוֹת הַמֵּת. הַקִּימָנוּ בְּאוֹר פְּנִיךָ וְחֲשַׁבּוֹן יִתְמַצָּה. קִיּוֹם מְרֻדֵת שַׁחַת כְּפָר יִמְצָא. טָרָם נִקְרָא עוֹד דְּבוּר יִצָּא. נְדָבוֹת פִּינוּ יְהוָה רַצָּה.

300

אֵל מְלֶכֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְּנַהֵג בַּחֲסִידוֹת מוֹחֵל עוֹנוֹת עִמּוֹ. מַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן. מְרַבֵּה מַחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׂר וְרוּחַ. לֹא כִרְעַתֶּם תִּגְמַל. אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ לֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. וְזָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לָעָנּוּ מִקְדָּם. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וַיֵּרַד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שֵׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.

וַיַּעֲבֵר יְהוָה עַל פְּנֵיו וַיִּקְרָא.

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אַרְךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת. נֹצַר חֶסֶד לְאֱלֹפַיִם נִשְׂא עֵוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְהָה. וְסִלַּחְתָּ לְעוֹנָנוּ וּלְחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ. סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ מִחַל לָנוּ מִלְכָּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אָתָּה אֲדָנִי טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

מְרַבִּים צְרִכֵי עִמָּךְ וְדַעְתֶּם קִצְרָה. מַחֲסוֹרָם וּמִשְׁאָלוֹתָם בַּל יוֹכְלוּ לְסַפְרָה. נָא בִּינָה הַגִּיגָנוּ טָרָם נִקְרָא. הָאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא. סְפוּ

וגם כלו יודעי פגיעה. סדר תפלות במענה לשונם להביעה. ערמים
 נותרנו ורבתה הרעה. על כן לא השגנו ישועה. פנים אין לנו פניך
 לחלות. פשענו ומרדנו והעוינו מסלות. צדקה לך לבד נבקש במערכי
 תהלות. העומדים בבית יהוה בלילות. קדוש ראה כי פס מליץ כשורה.
 קבל ניבי כמרבית תשורה. רנתי היום תהא בכתרך קשורה. אל נאזר
 בגבורה. שועתי שעה ותפלתי תהא נעימה. שמע פגיעתי כפגיעת
 תמה. תחוקקנו לחיים ותיטיב לנו החתימה. תולה ארץ על בלימה.

אל מלך יושב על פסא רחמים. מתנהג בחסידות מוחל עונות עמו.
 מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה
 צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש
 עשרה. וזכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם.
 כמו שכתוב וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה.

ויעבר יהוה על פניו ויקרא;

יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד
 לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו
 ונחלתנו. סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי אתה
 אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיך.

ידך פשט וקבל תשובתי במעמדי. סלח ומחל רע מעבדי. פנה נא
 ועסק בטובת משחרף דודי ומעודדי. ואתה יהוה מגן בעדי.

אל מלך יושב על פסא רחמים. מתנהג בחסידות מוחל עונות עמו.
 מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה
 צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש
 עשרה. וזכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם.
 כמו שכתוב וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה.

ויעבר יהוה על פניו ויקרא;

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאֱמֶת. נִצַּר חַסֵּד לְאֱלֹפִים נְשָׂא עֵוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְּהָה. וְסַלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵינוּ וְנַחֲלַתֵנוּ. סַלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מִחַל לָנוּ מִלְכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ. כִּי אֶתָּה אֲדַנִּי טוֹב וְסַלַּח וְרַב חַסֵּד לְכָל קוֹרְאֶיךָ.

זָכַר בְּרִית אַבְרָהָם וְעַקְדַת יִצְחָק. וְהִשָּׁב שְׁבוּת אֱהֱלִי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ. גּוֹאֵל חֲזַק לְמַעַנְךָ פְּדוּנוּ. רֵאָה כִּי אֶזְלַת יְדוּנוּ. שׁוּר כִּי אֲבָדוּ חֲסִידֵינוּ. וּמִפְּגִיעַ אֵין בְּעַדְנוּ. וְשׁוֹב בְּרַחֲמִים עַל שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל. וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ. הַעִיר הַקִּדְשׁ וְהַמַּחֲזוֹת. הִיוּ לְחֶרֶף וּלְבָזוֹת. וְכָל מַחֲמֵדָה טְבוּעוֹת וּגְנוּזוֹת. וְאֵין שִׁיּוֹר רַק הַתּוֹרָה הַזֹּאת. וְהִשָּׁב שְׁבוּת אֱהֱלִי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ. אֲנַקֵּת מִסַּלְדֶיךָ. תַּעַל לִפְנֵי כֶסֶף כְּבוֹדְךָ. מֵלֵא מִשְׁאָלוֹת עִם מִיחְדֶיךָ. שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת בְּאֵי עֲדֶיךָ. יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁעַ בִּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים. גַּם הַיּוֹם יִנְשָׁעוּ מִפִּיךָ שׁוֹכְנֵי מְרוֹמִים. כִּי אֶתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הַרְחָמִים. יַחֲבִיאֵנוּ צֶל יְדוֹ תַחַת כְּנִפְי הַשְּׂכִינָה. חֵן יַחֵן כִּי יַבְחֹן לֵב יַעֲקֹב לְהַכִּינָה. קוֹמָה נָא אֱלֹהֵינוּ עִזָּה עִזֵּי נָא. יְהוָה לְשׁוּעָתֵנוּ הַאֲזִינָה. יִשְׁמִיעֵנו סְלַחְתֵּי יוֹשֵׁב בְּסִתְרֵי עֲלִיוֹן. בִּימֵין יֵשַׁע לְהוֹשֵׁעַ עִם עֵנִי וְאֲבִיוֹן. בְּשׁוּעָנוּ אֱלֶיךָ נוֹרְאוֹת בְּצַדֵּק תַעֲנֵנוּ. יְהוָה הִיָּה עוֹזֵר לָנוּ.

יְהוָה יְהוָה. אֵל רַחוּם וְחַנוּן. אֲרֹךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאֱמֶת. נִצַּר חַסֵּד לְאֱלֹפִים. נְשָׂא עֵוֹן וּפְשַׁע וְחַטָּאָה וְנִקְּהָה. וְסַלַּחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלַתֵנוּ. אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה. בְּרֵאוֹתֵי כָל עִיר עַל תֵּלָה בְּנוּיָה. וְעִיר הָאֱלֹהִים מִשְׁפָּלַת עַד שְׂאוֹל תַּחֲתֶיָּה. וּבְכָל זֹאת אָנוּ לִיָּה וְעֵינֵינוּ לִיָּה. יי יי. מִדַּת הַרְחָמִים עֲלֵינוּ הַתְּגַלְגָּלִי. וּלְפָנֵי קוֹנֵךְ תַּחֲנַתְנוּ הַפִּילִי. וּבַעַד עַמְךָ רַחֲמִים שְׂאֵלִי. כִּי כָל לֵבָב דָּנִי וְכָל רֵאשׁ לְחַלִּי. יי יי. תִּמְכַּתִּי יַתְדוֹתֵי בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה תְבוּת. וּבְשַׁעְרֵי דְמַעוֹת כִּי לֹא נִשְׁלָבוֹת. לָכֵן שְׁפַכְתִּי שִׁיחַ פְּנֵי בּוֹחֵן לְבוֹת. בְּטוֹחַ אֲנִי בְּאֵלָה וּבְזָכוֹת שְׁלִשַׁת אֲבוֹת. יי יי. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת. שְׁתִּשָּׂים דְּמַעוֹתֵינוּ בְּנֹאדֶךָ לְהִיּוֹת. וְתַצְלִלְנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת אַכְזָרִיוֹת. כִּי לָךְ לְבַד עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת. יי יי.

אֵל מֶלֶךְ יושב על כסא רחמים. מתנהג בחסידות מוחל עונות עמו. מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש עשרה. וזכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב וירד יהנה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהנה. ויעבר יהנה על פניו ויקרא;

יהנה יהנה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו. סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיך.

רחם נא קהל עדת ישראל. סלח ומחל עונם. והושיענו אלהי ישענו. שיערי שמים פתח. ואוצרך הטוב לנו תפתח. תושיע וריב אל תמתח. והושיענו אלהי ישענו.

אֵל מֶלֶךְ יושב על כסא רחמים. מתנהג בחסידות מוחל עונות עמו. מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם תגמל. אל הורית לנו לומר שלש עשרה. וזכר לנו היום ברית שלש עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב וירד יהנה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהנה. ויעבר יהנה על פניו ויקרא;

יהנה יהנה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה. וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו. סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו. כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיך.

אלהינו ואלהי אבותינו סלח לנו. מחל לנו. כפר לנו. כי אנו עמך ואתה אלהינו. אנו בניך ואתה אבינו. אנו עבדיך ואתה אדוננו.

אָנוּ קִהַלְדָּ וְאַתָּה חִלְקֵנוּ. אָנוּ נִחַלְתָּדָ וְאַתָּה גּוֹרְלֵנוּ. אָנוּ צִאֲנָדָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ כְרַמְדָּ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ. אָנוּ פְעַלְתָּדָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. אָנוּ רַעֲיִתָדָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ. אָנוּ סִגְלִתָדָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמְדָּ וְאַתָּה מַלְפָּנוּ. אָנוּ מֵאֲמִירִידָ וְאַתָּה מֵאֲמִירֵנוּ. אָנוּ עֲזִי פְּנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנוּן. אָנוּ קִשִּׁי עֶרְףָּ וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפִּים. אָנוּ מְלֵאֵי עֵוֹן. וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יְמִינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וְשִׁנוֹתִידָ לֹא יִתְמוּ.

מנהג קהילות המזרח

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

אֵל תַּעֲשׂ עִמָּנוּ כְּלָה. תֵּאָחַז יָדְךָ בְּמִשְׁפָּט.

בְּבֹא תוֹכַחָה נִגְדָדָ. שְׁמֵנוּ מִסִּפְרָךָ אֵל תִּמְח.

גִּשְׁתָּדָ לְחַקֵּר מוֹסֵר. רַחֲמִידָ יִקְדָּמוּ רְגִזָדָ.

דְּלוֹת מַעֲשִׂים בְּשׁוֹרְךָ. קָרֵב צִדֵּק מֵאֲלִידָ.

הוֹרְנוּ, בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ. צוּ יִשׁוּעַתָּנוּ בְּמִפְגִּיעַ.

וְתִשִּׁיב שְׁבוֹת אֱהִלֵי תָם. פְּתַחְיוּ רְאָה כִּי שְׁמָמוּ.

זָכַר נֶאֱמַתָּ. עֵדוֹת לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זְרַעוּ.

חֹתָם תַּעֲוֹדָה תִּתִּיר. סוֹדְךָ שִׁים בְּלִמּוֹדְךָ.

טְבוֹר אֲגֹן הַסֶּהַר. נָא אֵל יַחֲסֵר הַמִּזְג.

יְהִ, דַּע אֶת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּךָ.

מִגֵּר אֶת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ.

כִּי תִשִּׁיב לְבַצְרוֹן לְכוֹדִים אֲסִירֵי הַתְּקוּהָ.

סוף פיוט

¶ וידוי קצר

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תְּבוֹא לְפָנֶיךָ תִּפְלַתָּנוּ, וְאֵל תִּתְעַלֵּם

מִתְחַנְתָּנוּ. שְׂאִין אָנוּ עֲזִי פְּנִים וְקִשִּׁי עֶרְףָּ לּוֹמֵר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי

אֲבוֹתֵינוּ צִדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חֲטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וְאַבוֹתֵינוּ חֲטָאנוּ.

אֲשַׁמְנוּ. בְּגִדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבְרָנוּ דָּפִי.

הַעֲוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זָדְנוּ. חֲמַסְנוּ. טַפְלָנוּ שָׁקֵר.

יַעֲצָנוּ רַע. כַּזְבְּנוּ. לְצַנוּ. מְרַדְּנוּ. נֹאצָנוּ. סָרְרָנוּ. עֵוִינוּ.
 פִּשְׁעָנוּ. צָרְרָנוּ. קִשְׁיָנוּ עָרְף.
 רָשָׁעָנוּ. שַׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תַּעֲנִינוּ. תַּעֲתָעָנוּ.
 סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שׁוּנָה לָנוּ.
 וְאַתָּה צְדִיק עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ. כִּי אָמַת עֲשִׂיתָ וְאַנְחָנוּ הִרְשָׁעָנוּ

מה נאמר לַפְּנֵיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם. ומה נִסְפָּר לַפְּנֵיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הלא כָּל
 הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנְּגַלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ.

א **אַתָּה נוֹתֵן יָד לַפּוֹשְׁעִים.** ויִמִּינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שׁוֹבִים. וְתִלְמַדְנוּ
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַתְּנוּדוֹת לַפְּנֵיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. לְמַעַן נִחְדַּל מֵעֲשֶׂק
 יְדִינוּ. וְתִקְבְּלָנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלָמָה לַפְּנֵיךָ כְּאֲשֵׁים וּכְנִיחוֹחִים. לְמַעַן דְּבַרְיֶךָ
 אֲשֶׁר אָמַרְתָּ. אֵין קֶץ לְאֲשֵׁי חוֹבוֹתֵינוּ וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אֲשַׁמְתָנוּ.
 וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאֲחֵרִיתָנוּ רַמָּה וְתוֹלַעָה לְפִיכֶךָ הַרְבִּיתְ סְלִיחָתָנוּ. מַה אָנוּ
 מַה חֵינּוּ מַה חִסְדָנוּ מַה צְדָקָנוּ מַה יְשׁוּעָתָנוּ מַה כַּחַנוּ מַה גְּבוּרָתָנוּ.
 מַה נֹאמֵר לַפְּנֵיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כְּאֵין
 לַפְּנֵיךָ וְאֲנָשֵׁי הַשָּׁמַיִם כְּלֹא הָיוּ וְחַכְמַיִם כְּבִלֵי מַדְעַ וְנְבוֹנִים כְּבִלֵי הַשֶּׁפֶל
 כִּי רַב מַעֲשֵׂיהֶם תָּהוּ וַיְמִי חֵייהֶם הִבֵּל לַפְּנֵיךָ. וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה
 אֵין כִּי הִכַּל הִבֵּל.

אַתָּה הַבְּדִלְתָּ אָנוּשׁ מִרְאֵשׁ וּתְכִירָהוּ לַעֲמֹד לַפְּנֵיךָ. כִּי מִי יֹאמֵר לָךְ מַה
 תַּפְּעַל. וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתֵּן לָךְ. וְתִתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם
 (לְשַׁבַּת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) צוּם הַכֹּפְרִים הַזֶּה קֶץ וּמַחִילָה וְסְלִיחָה עַל
 כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נִחְדַּל מֵעֲשֶׂק יְדִינוּ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֲקֵי רְצוֹנְךָ
 בְּלִבְבִי שְׁלָמִים. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים רַחֵם עָלֵינוּ כִּי לֹא תַחֲפֹץ בְּהַשְׁחָתָת
 עוֹלָם. שְׁנֹאמֵר דְּרָשׁוּ יְהוָה בְּהַמְצָאוֹ קִרְאָהוּ בְּהִיתוֹ קְרוֹב. וְנֹאמֵר יַעֲזֹב
 רָשָׁע דְּרָכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיֹשֵׁב אֵל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֵל אֱלֹהֵינוּ
 כִּי יִרְבֶּה לְסַלַּח. וְאַתָּה אֱלֹהֵי סְלִיחוֹת חַנוּן וְרַחוּם אֲרַךְ אַפִּים וְרַב חֶסֶד
 וְאָמַת וּמְרַבָּה לְהִיטִיב וְרוֹצֵה אַתָּה בְּתַשׁוּבַת רָשָׁעִים וְאֵין אַתָּה חֲפֹץ
 בְּמִיתָתָם שְׁנֹאמֵר אֲמֹר אֱלֵיהֶם חֵי אֲנִי נֹאֵם אֲדַנִּי יְהוָה אִם אַחֲפֹץ בְּמוֹת
 הִרְשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ וְחָיָה. וְנֹאמֵר שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדְּרָכֵיכֶם

הַרְעִים וְלִמָּה תִּמּוּתוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנֹאמֵר הַחֶפֶץ אַחֲפָץ מוֹת רָשָׁע נֶאֱמַר
אֲדֹנָי יְהוִה הַלּוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וַחֲיָהּ. וְנֹאמֵר כִּי לֹא אַחֲפָץ בְּמוֹת הַמֵּת
נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהִשִּׁיבוּ וַחֲיֹו. כִּי אַתָּה סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלָן לְשִׁבְטֵי
יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלַח אֶלֶּא אַתָּה.

מנהג קהילות המזרח

אָדִיר וְנֹאֹר. בּוֹרֵא דוֹק וְחֹלֵד. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

גּוֹלָה עֲמוּקוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

הַדּוֹר בְּלִבּוֹשׁוֹ. וְאֵין זוֹלָתוֹ. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

זוֹכֵר הַבְּרִית. חוֹנֵן שְׂאֲרִית. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

טְהוֹר עֵינָיִם. יוֹשֵׁב שָׁמַיִם. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

כּוֹבֵשׁ עֲוֹנוֹת. לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

מֶלֶךְ מַלְכִּים. נוֹרָא וְנִשְׁגָּב. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. עוֹנֶה עֲשׂוּקִים. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

פוֹדֶה וּמְצִיל. צוֹעֶה בְּרֵב כַּח. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

קָרוֹב לְקוֹרְאָיו. רַחוּם וְחַנוּן. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. תּוֹמֵךְ תְּמִימִים. מִי אֵל כְּמוֹךָ.

כְּכָתוּב עַל יַד נְבִיאָךְ. מִי אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עֵוֹן וְעִבֵר עַל פְּשַׁע לְשִׂאֲרֵית
נְחַלְתוֹ. לֹא הִחְזִיק לְעַד אָפוּ כִּי חֶפֶץ חֶסֶד הוּא. יִשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׁ
עֲוֹנוֹתֵינוּ. וְתִשְׁלַיֵךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאתֵם. תִּתֵּן אֲמַת לִיעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם. אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתֵּינוּ מִימֵי קֶדֶם.

סוף פיוט

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַחֵל לְעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (לשבת השַׁבָּת
הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכַּפּוּרִים הַזֶּה. מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשַׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
כְּאִמּוֹר אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מוֹחֵה פְּשַׁעֶיךָ לְמַעַנִּי וְחַטָּאתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר.
וְנֹאמֵר מַחֲיֵתִי כְּעַב פְּשַׁעֶיךָ וְכַעֲנֵן חַטָּאתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֵתֶיךָ.
וְנֹאמֵר כִּי בְּיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם, מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנָי
יְהוָה תִּטְהַרוּ.

(לשבת אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצָה נָא בְּמִנְיַחַתְנוּ)

קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתַן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שְׁבַעְנוּ מִטוֹבֶךָ וּשְׂמַחְנוּ בִישׁוּעָתֶךָ. (לשבת וְהִנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרַצוֹן שְׁבַת קִדְשֶׁךָ וְיִנְחוּ בּוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהַר לִבְנוֹ לְעִבְדֶּךָ בְּאַמֶּת. כִּי אַתָּה סִלַּחַן לְיִשְׂרָאֵל וּמַחֲלֵן לְשַׁבְּטֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וְדוֹר וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלַח (אֲלֵא אַתָּה). בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִלֶּךָ מוֹחֵל וְסוֹלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, מִלֶּךָ עַל כָּל הָאַרְץ מִקִּדְשׁ (לשבת הַשְּׁבַת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכַּפּוּרִים.

רְצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה. וְהִשֵּׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לְדַבֵּיר בֵּיתֶךָ וְאֲשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפַלְתֵם מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרַצוֹן וְתֵהִי לְרַצוֹן תְּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

כשהחזן אומר בקול "מודים" הקהל אומר בלחש את "מודים דרבנן".

"מודים דרבנן"

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר, יוֹצְרֵנוּ, יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ, עַל שֶׁהַחַיִּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תַּחֲיֵנוּ וְתַקְיַמְנוּ, וְתִאֲסַף גְּלוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ, לְשִׁמּוֹר חֻקֶּךָ, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ, וְלַעֲבֹדֶךָ בְּלִבְבֵּנוּ שְׁלֵם, עַל שְׂאֵנוּ מוֹדִים לָךְ, בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוֹרֵנוּ צוֹר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תַּהֲלֵתֶךָ, עַל חַיִּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ, וְעַל נְסִיךְ נַשְׂמוֹתֵינוּ הַמְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נְסִיךְ שְׁבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכָל עֵת, עֶרֶב וּבֹקֶר וְצַהֲרַיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָּלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ חֲסִדֶיךָ, כִּי מַעֲוֹלָם קוִיֵּנוּ לָךְ.

ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא שמך מלפניו תמיד לעולם ועד.
הקהל והחזן בקול.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זָכַר רַחֲמֶיךָ וַיִּכְבֹּשׂ כַּעֲסֶךָ וַיְכַלֵּה דָבָר וַיַּחֲרֹב
וַיַּרְעֵב וַיִּשְׁבִּי וַיִּמְשַׁחֵת וַיַּעֲזֹב וַיִּמְגַּפֵּה וַיִּפְגַּע רַע וְכָל מַחְלָה
וְכָל תַּקְלָה וְכָל קִטְטָה וְכָל מִינֵי פְרַעֲוִיּוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה
וְשִׁנְאָת חָנָם מֵעֲלֵינוּ וַיִּמְעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ. וַחֲתוּם לַחַיִּים
טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה וַיִּהְלָלוּ וַיְבָרְכוּ אֶת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל בְּאֵמֶת לְעוֹלָם
כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתָנוּ וַעֲזָרָתָנוּ סְלָה הָאֵל הַטוֹב.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה קַהֵּל עוֹנָה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"
הַטוֹב שְׁמֶךָ וְלֶךָ נְאֻה לַהֲדוּת. קַהֵּל עוֹנָה. "אָמֵן"

ברכת כהנים

בהרבה מקומות הכהנים נושאים כפיהם בנעילה, וכן נוהגים ברוב ארץ ישראל.
רבים מקפידים שנשיאת כפים תהיה לפני השקיעה, ואם נתאחרו עד אחר
השקיעה אין נושאים כפים, אבל אומרים "אלוהינו ואלהי אבותינו, ברכנו". יש
מקומות שבהם החזן ממחר בתפילה בכדי להספיק להגיע לנשיאות כפיים קודם
השקיעה. ואם הזמן דחוק ביותר מדלגים על כל הסליחות וי"ג מידות ואומרים
אותם אחר חזרת הש"ץ בזמן בין השמשות, ויש שאומרים הכל כסידרם אף על
פי שלא אומרים את ברכת כהנים. אך יש שאין מקפידים ונושאים כפיים גם אחר
השקיעה ואף בלילה.

308

אם אין אומרים ברכת כהנים יאמר החזן.
אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּרַכְנוּ בְּבִרְכָה הַמְשַׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל
יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ, הָאֲמוּרָה מִפִּי אֱהָרֹן וּבְנָיו כְּהֻנִּים עִם קְדוּשָׁתְךָ, כְּאָמֹר.

יְבָרְכֶךָ יְהוָה וַיִּשְׁמְרֶךָ.

יֵאָר יְהוָה פָּנָיו וַיַּחֲנֶךָ.

יִשָּׂא יְהוָה פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם.

שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, חַיִּים חַן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים, עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ, כָּלֵנוּ כְּאֶחָד יַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ, כִּי בְאוֹר פְּנִיךָ נִתְּתָ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְיִצְדָּקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם, וְכָל טוֹב, וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ, לְבְרַכְנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ, בְּרוּב עוֹז וְשְׁלוֹם.

מנהג קהילות המזרח

הַיּוֹם תְּאַמְצֵנוּ. הַיּוֹם תְּבָרַכְנוּ. הַיּוֹם תְּגַדְּלֵנוּ. הַיּוֹם תְּדַגְּלֵנוּ. הַיּוֹם תְּהַדְּרֵנוּ. הַיּוֹם תְּנַעֲדֵנוּ וְעַד טוֹב. הַיּוֹם תְּזַכְּנוּ. הַיּוֹם תְּחַיֵּינוּ. הַיּוֹם תְּחַנְּנוּ. הַיּוֹם תְּטַהֲרֵנוּ. הַיּוֹם תְּיַשֵּׁר אַרְחוֹתֵינוּ. הַיּוֹם תִּכְתְּרֵנוּ בְּכֹתֵר שִׁים טוֹב. הַיּוֹם תְּלַבְּבֵנוּ. הַיּוֹם תְּמַלְטֵנוּ. הַיּוֹם תְּנַשְׂאֵנוּ. הַיּוֹם תְּסַעֲדֵנוּ. הַיּוֹם תְּעַטְרֵנוּ. הַיּוֹם תְּפַקְדֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְחַיִּים טוֹבִים. הַיּוֹם תְּצַדֵּקֵנוּ. הַיּוֹם תְּקַרְבֵנוּ לְעַבֹדְתֶךָ. הַיּוֹם תְּרַחֲמֵנוּ. הַיּוֹם תִּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. הַיּוֹם תִּתְּנֵנוּ לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים. וְתַחֲתַמְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְחַיִּים טוֹבִים.

סוף פיוט

בְּסֵפֶר חַיִּים, בְּרָכָה וְשְׁלוֹם, וּפְרִינְסָה טוֹבָה, וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת, יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת, נִזְכָּר וְנַחֲתָם לְפָנֶיךָ, אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשְׁלוֹם.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַקֹּהֵל עוֹנָה. "בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ"
הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם. הַקֹּהֵל עוֹנָה. "אָמֵן"
יְהִי לְרַצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי.

מנהג קהילות המזרח

מְקוּיִם יְשׁוּעָתְךָ אֲבוֹת וּבָנִים. הַעֲנִיִּים וְהָאֲבִיּוֹנִים. עֲמֵד בְּפִרְץ בַּל נִהְיֶה לְשֹׁחֵק. לְמָה יְהוָה יֵאֱהוּדוֹנֵהי תַעֲמֵד בְּרַחוּק. יוֹנְתָךְ עַד שְׁעָרֵי מִנֹּת הַגִּיעָה. יוֹשֵׁב הַכְּרוֹבִים הוֹפִיעָה. הִבֵּה לָנוּ עֲזֵרַת מִצָּר. הִיָּד יְהוָה יֵאֱהוּדוֹנֵהי תַקְצָר. חֲדָשׁ יְמֵינוּ בְּגִלוֹת יִשָּׁן. עוֹרָה לְמָה תִּישָׁן. זָכֹר בְּנִיךָ בְּאַרְץ לֹא לָהֶם. וְזָר לֹא יִקְרַב אֲלֵיהֶם. קֶץ הַנְּחֻתָם גָּלָה לְגַלְמוּדָה. יִשְׁמַח הַר צִיּוֹן תְּגַלְּנָה בְּנוֹת יְהוּדָה. שׁוֹעֲתֵנוּ תַעֲלֶה לְשָׁמַי מְרוֹמִים. אֵל מְלֹךְ

יֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים.

עֲנֵנו אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנו.

עֲנֵנו וּפְחַד יִצְחָק עֲנֵנו.

עֲנֵנו אַבִּיר יַעֲקֹב עֲנֵנו.

עֲנֵנו מִשֹּׁבַב הָאֲמָהוּת עֲנֵנו

עֲנֵנו מִגֵּן דָּוִד עֲנֵנו.

עֲנֵנו הָעוֹנָה בְּעַת רְצוֹן עֲנֵנו.

עֲנֵנו הָעוֹנָה בְּעַת צָרָה עֲנֵנו.

עֲנֵנו הָעוֹנָה בְּעַת רַחֲמִים עֲנֵנו.

עֲנֵנו אֱלֹהֵי הַמֶּרְכָּבָה עֲנֵנו.

עֲנֵנו אֱלֹהֵי דְמַאִיר עֲנֵנו.

עֲנֵנו רַחוּם וְחַנוּן עֲנֵנו.

אומרים אבינו מלכנו אפילו שחל יוה"כ בשבת.
בלחש.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ חֲטָאנוּ לְפָנֶיךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֱלֹא אֶתָּה.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ עָשָׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ חֲדָשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּטַל מַעְלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קִשּׁוֹת.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ בְּטַל מַחְשְׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ הִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ כִּלְה כָּל צָר וּמִשְׁטִין מַעְלֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ סָתַם פִּיּוֹת מִשְׁטִינֵינוּ וּמִקְטָרְגֵינוּ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ כִּלְה דְּבַר וְחָרַב וְרָעַב וְשָׂבִי וּמִשְׁחִית

וְעוֹן וְשִׁמְד מִבְּנֵי בְרִיתְךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ מִנַּע מַגְפָּה מִנְחֻלְתְּךָ.

אָבִינוּ מַלְכֵנוּ סָלַח וּמַחַל לְכָל עוֹנוֹתֵינוּ.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מַחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ מִנְּגֵד עֵינֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מַחֵק בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים כָּל שְׁטָרֵי חוּבוֹתֵינוּ.

החזן בקול ואחריו הקהל.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוּלֵי עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קִרַע רַע גָּזַר דִּינֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר פְּרִנְסָה וְכִלְכָּלָה.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר זְכוּת.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חֲתַמְנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמַחִילָה.

בלחש.

אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הַצַּמַּח לָנוּ יִשׁוּעָה בְּקִרְוֹב.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרֵם קָרְן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ הָרֵם קָרְן מְשִׁיחֶךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מֵלֵא יְדֵינוּ מִבְּרִכּוֹתֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ מֵלֵא אֲסַמִּינוּ שְׁבַע.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ, חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרִצּוֹן אֶת תַּפְלַתֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לְתַפְלַתֵנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ זְכוּר, כִּי עָפַר אֲנַחְנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נֵא אֵל תִּשְׁיַבֵּנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ תְהֵא הַשְׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעַת רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ חַמֵּל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפְנוּ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הַרוּגִים עַל שֵׁם קְדוֹשְׁךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יְחוּדֶךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בְּאֵי בְּאֵשׁ וּבַמִּים עַל קְדוּשַׁתְּךָ.
אָבִינוּ מִלְכֵנוּ נִקֵּם נִקְמַת דָּם עַבְדֶּיךָ הַשְּׁפוּדֶךָ.

אָבִינוּ מְלַכְנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ.
 אָבִינוּ מְלַכְנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 אָבִינוּ מְלַכְנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הַרְבִּים.
 אָבִינוּ מְלַכְנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׁנִקְרָא עֲלֵינוּ.
 אָבִינוּ מְלַכְנוּ חַנּוּנוּ וְעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ
 צְדָקָה וְחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ.
 סוגרים הארון.

פעם אחת.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.

שלש פעמים.

בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלַכּוֹתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

שבע פעמים.

יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים.

סוגרים את ארון הקודש

קדיש שלם.

החזן אומר יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מְלַכּוּתָהּ, וְיִצְמַח
 פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר בְּחַיִּיכוֹן וּבִיּוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבַזְּמַן
 קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל והחזן אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

החזן יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר
 וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְקַדְשָׁא. בְּרִיךְ הוּא.

הקהל עונה בְּרִיךְ הוּא.

החזן אומר
לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחִתָּא
וְנַחֲמִתָּא דְאַמִּירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

תוקעים בשופר. תקיעה, שברים תרועה, תקיעה

החזן אומר
תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוֹתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם
אֲבוּהוֹן דִּי בְשָׁמְיָא וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

החזן אומר
עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

שרים.

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם.

יש המוסיפים.

כֹּל עוֹד בְּלִבָּב פְּנִימָה

נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמִיָּה

וּלְפָאֲתֵי מִזְרַח קְדִימָה

עֵין לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה.

עוֹד לֹא אֲבָדָה תְּקוּנָתָנוּ

הַתְּקוּנָה בֵּת שְׁנוֹת אֲלָפִים

לְהִיּוֹת עִם חֻפְשֵׁי בְּאַרְצָנוּ

אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

תפילת ערבית למוצאי
יום הכיפורים

החזן והקהל אומרים בקול.

וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֵזוֹן וְלֹא יִשְׁחִית. וְהִרְבֵּה לְהִשְׁיב אָפוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ. יְהוָה הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קְרָאֵנוּ.

נעמדים והחזן אומר.

בְּרַכּוּ אֶת יְהוָה הַמְּבַרֵּךְ.

הקהל חוזר בקול והחזן מחרה אחריו.

בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבַרֵּךְ לְעוֹלָם וָעֶד.

ברכה ראשונה שלפני "קריאת שמע"

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּדַבְּרוֹ מַעְרִיב עַרְבִים, בַּחֲקֻמָּה פּוֹתַח שַׁעְרִים, וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עֵתִים, וּמַחְלִיף אֶת הַזְּמַנִּים, וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ, כְּרָצוֹנוֹ. בּוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה, גּוֹלָל אֹרֶךְ מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אֹרֶךְ, וּמַעְבִּיר יוֹם וּמְבִיא לַיְלָה, וּמְבַדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה, יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ. אֵל חַי וְקַיִם, תְּמִיד יַמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּעְרִיב עַרְבִים.

ברכה שניה שלפני "קריאת שמע"

אֶהְבֵּת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֵּת, תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לְמִדָּתְךָ, עַל כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּשִׁכְבָּנוּ וּבִקְוֵמָנוּ נִשְׁיַח בְּחֻקֶיךָ, וְנִשְׁמַח בְּדַבְרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֶרֶץ יְמִינוּ, וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאֶהְבֵּתְךָ אֵל תְּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. (מי שמתפלל ביחידות ללא מנין אומר. אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן)

נוהגים לכסות, בעת אמירת הפסוק "שמע ישראל" את העיניים ביד ימין
הקהל אומר את פרשיות "שמע" בלחש עד סיום הפרשיה השלישית
בקול. **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד.**
בלחש. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

פרשיה ראשונה של "שמע"

וְאֶהְבֶּתְךָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מַאֲדְךָ. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶיךָ הַיּוֹם עַל לִבְבְּךָ. וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךְ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ.

פרשיה שנייה של "שמע"

וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם לֹאֲהַבְתֶּם אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ בְּכָל לִבְבְּכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. וּנְתַתִּי מִטֶּר אֶרְצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דְּגָנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ. וּנְתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְשִׁבְעֵת. הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לִבְבְּכֶם וְסַרְתֶּם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם. וְחָרָה אַף יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם. וּשְׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לִבְבְּכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יְדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם. וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ בְּלִכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ. וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ. לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לְתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ.

316

פרשיה שלישית של "שמע"

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּנְתַנּוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת. וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרַי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֹתָם זֵנוּיִם אַחֲרֵיהֶם. לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים לְאֱלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. אָמֵן.

הש"ץ חוזר ואומר. יהוה אלהיכם אמת.

ברכה ראשונה שאחרי "קריאת שמע"

וְאִמּוֹנָה כָּל זֹאת, וְקִים עֲלֵינוּ, כִּי הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ, וְאִנְחָנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים, מִלְּפָנָיו הַגּוֹאֲלָנוּ מִכַּף כָּל הָעָרִיצִים. הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ, וְהַמְּשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אִיבֵי נַפְשָׁנוּ, הַעוֹשֶׂה גְדֻלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נְסִים וְנִפְלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר. הַשֵּׁם נַפְשָׁנוּ בְּחַיִּים, וְלֹא נִתֵּן לְמוֹט רְגֵלָנוּ, הַמְּדַרְכֵּנוּ עַל בְּמוֹת אִיבֵינוּ, וְיָרֵם קַרְנָנוּ עַל כָּל שְׂנְאֵינוּ. הַעֹשֶׂה לָנוּ נְסִים וְנִקְמָה בַּפְּרָעָה, אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאֶדְמַת בְּנֵי חָם. הַמְּכַה בְּעִבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם, וְיוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוֹת עוֹלָם. הַמְּעִבִיר בְּנֵיו בֵּין גְּזָרֵי יַם סוּף, אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתֵהוּמוֹת טַבַּע, וְרָאוּ בְּנֵי גְבוּרָתוֹ, שִׁבְחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ. וּמִלְכוּתוֹ בְּרִצּוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם, מִשֶּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנוּ שִׁירָה. בְּשִׁמְחָה רַבָּה, וְאָמְרוּ כָלֵם.

317

מִי כְּמִכָּה בָּאֵלִים יְהוָה, מִי כְּמִכָּה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ, נוֹרָא תְהִלּוֹת עֲשֵׂה פֶלֶא. מִלְכוּתְךָ רָאוּ בְּנֵיךָ, בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מִשֶּׁה, זֶה אֵלֵי עָנוּ וְאָמְרוּ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֹאמַר, כִּי פְדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב, וּגְאָלוֹ מִיַּד חֲזָק מִמֶּנּוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

ברכה שניה שאחרי "קריאת שמע"

הַשְּׂכִיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם, וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּפָנָיו לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם. וּפְרוּשׁ עֲלֵינוּ סִפְתֵי שְׁלוֹמְךָ, וְתַקְנֵנוּ בְּעֶצֶה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ, וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִהַרְגָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהִגֵּן בְּעַדְנוּ, וְהִסֵּר מֵעֲלֵינוּ אוֹיֵב, דָּבָר וְחָרֵב וְרָעַב וְיִגּוֹן, וְהִסֵּר שְׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ, וּבְצַל כְּנִפְיֶךָ תִּסְתִּירֵנוּ, כִּי אֵל שׂוֹמְרָנוּ וּמְצִילָנוּ אַתָּה, כִּי אֵל מְלַךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה. וְשִׁמּוֹר צִאתָנוּ וּבּוֹאָנוּ לְחַיִּים וְלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׂוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְעַד.

חצי קדיש.

החזן אומר ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי לעלמיא.

החזן ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא.

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

תפילת עמידה. הקהל מתפלל בעמידה בלחש (עד עמ' 348 "קדמוניות")
צועדים שלושה צעדים אחורה תוך כדי אמירת.

כי שם יהנה אקרא, הבו גדל לאלהינו.

צועדים שלושה צעדים קדימה תוך כדי אמירת.

אדני, שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.

ברוך אתה יהנה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי אברהם, אלהי יצחק, ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא, אל עליון, גומל חסדים טובים, וקונה הכל, וזוכר חסדי אבות, ומביא גואל לבני בנייהם למען שמו באהבה. מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יהנה מגן אברהם.

אתה גבור לעולם אדני, מחיה מתים אתה, רב להושיע. מוריד הטל. מכלכל חיים בחסד, מחיה מתים ברחמים רבים, סומך נופלים,

וְרֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקִים אֲמוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם, מִי כְמוֹד
בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ, מְלֶךְ מִמִּית וּמַחֲיָה וּמְצַמֵּחַ יְשׁוּעָה. וְנֶאֱמָן
אֶתְּהָ לְהַחֲיוֹת מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מַחֲיָה הַמֵּתִים.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ, וְקְדוּשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֵלָה, כִּי אֵל
מְלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לְאָנוּשׁ בִּינָה. אַתָּה חוֹנְנֵתָנוּ לְמַדְעַת
תּוֹרָתְךָ. וְתַלְמִדְנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵי רְצוֹנְךָ. וְתַבְדֵּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קִדְשׁ
לְחַל. בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֵׂה. אֲבִינוּ מַלְכֵנוּ הַחַל עֲלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לְקִרְאתָנוּ לְשָׁלוֹם.
חֲשׂוּכִים מִכָּל חֶטָּא. וּמְנַקִּים מִכָּל עוֹן. וּמְדַבְּקִים בִּירְאָתְךָ. וְחוֹנְנֵנוּ מֵאִתְּךָ
חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חוֹנֵן הַדַּעַת.

319

הַשֵּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקִרְבֵנוּ מַלְכֵנוּ לְעִבּוּדְךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה.

סִלַּח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ, מַחַל לָנוּ מַלְכֵנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ, כִּי אֵל טוֹב
וְסִלַּח אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חוֹנֵן הַמְרַבֵּה לְסִלַּח.

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ, וְרִיבָה רִיבֵנוּ, וּגְאֹלָנוּ גְאֹלָה שְׁלֵמָה מֵהֲרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ,
כִּי אֵל גּוֹאֵל חֲזַק אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

רְפָאנוּ יְהוָה וְנִרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנוּ וּנְשָׁעָה, כִּי תַהַלְתָּנוּ אַתָּה, וְהַעֲלָה
(אֲרוּכָה וּמִרְפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל מַכְאוּבֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ) רְפוּאָה
שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ, כִּי אֵל מְלֶךְ רֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, רֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִיְּנֵי תְבוּאָתְךָ
לְטוֹבָה, וְתֵן בְּרַכָּה עַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְשִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבָה, וּבְרַךְ שְׁנַתְנוּ כְּשָׁנִים
הַטּוֹבוֹת לְבִרְכָּה, כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים.

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלִיּוֹתֵינוּ, וּקְבָצֵנוּ יַחַד מֵהֵרָה מֵאַרְבַּע כְּנִפּוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָאשׁוּנָה וְיִוְעָצֵינוּ כְּבַתְחִלָּה, וְהַסֵּר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה, וּמַלְךְ עָלֵינוּ מֵהֵרָה אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, וְצַדִּיקֵנוּ בְּצַדִּיק וּבִמְשֻׁפֵּט. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמְּלִךְ הַמְשֻׁפֵּט.

וּלְמַלְשִׁינִים אַל תְּהִי תַקְוָה, וְכָל הַמֵּינִים כָּרַגַע יֵאָבְדוּ, וְכָל אוֹיְבֵי עַמְּךָ מֵהֵרָה יִכָּרְתוּ, וְהַזֵּדִים מֵהֵרָה תַעֲקֹר וּתִשָּׁבֵר וּתִמָּגַר וּתִכָּלֵם וּתִשְׁפִּילֵם וּתִכְנִיעֵם בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנְיַע זֵדִים.

עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים, וְעַל זַקְנֵי שְׂאֵרֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְעַל פְּלִיטַת סוֹפְרֵיהֶם, וְעַל גְּרֵי הַצְּדִיק וְעָלֵינוּ, יְהִמּוּ נָא רַחֲמֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת, וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם וּלְעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ כִּי בָד בְּטַחֲנוּ, וְעַל חֶסֶדְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת וּבְתַמִּים נִשְׁעָנֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִשְׁעֵן וּמִבְטָח לְצַדִּיקִים.

וְלִירוּשָׁלַיִם עֵירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וּתִשְׁכַּן בְּתוֹכָהּ כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ, וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקִרְוֵב בְּיָמֵינוּ בְּנֵן עוֹלָם, וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מֵהֵרָה לְתוֹכָהּ תִּכְיֶן. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מֵהֵרָה תִצְמִיחַ, וְקִרְנוֹ תִרוּם בִּישׁוּעָתְךָ, כִּי לִישׁוּעָתְךָ קוִינֵנוּ כָּל הַיּוֹם, וּמְצַפִּים לִישׁוּעָה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְצַמִּיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה.

אָב הַרְחַמֵּנוּ, שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, חוּס וּרְחַם עָלֵינוּ, וּקְבַל בְּרַחֲמִים וּבְרַצּוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ, כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וּתְחִנוּנִים אַתָּה, וּמְלַפְנִיד מְלַכְנוּ, רִיקָם אֵל תִּשְׁיבֵנוּ. חֲנֵנוּ וְעֲנֵנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעָה, וְהִשָּׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ, וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל, וְתַפְלָתָם, מִהֲרָה בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרָצוֹן, וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ. וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחֲזִיר שְׁכִינְתּוֹ לְצִיּוֹן.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ, שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, צוּרְנוּ צוּר חַיִּינוּ, מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ, אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נֹדֵה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהַלְתֶּךָ, עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדְךָ, וְעַל נַשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ, וְעַל נֶסֶד שְׁבָכָל יוֹם עִמָּנוּ, וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שְׁבָכָל עֵת, עֶרֶב וּבֹקֶר וְצַהֲרַיִם, הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ, וְהַמְּרַחֵם, כִּי לֹא תָמוּ חֲסָדֶיךָ, כִּי מַעֲלָם קוִינּוּ לָךְ.

וְעַל כָּלֶם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מִלְּכַנּוּ תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֵלָה, וְיִהְיֶלּוּ וְיִבְרְכּוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת לְעוֹלָם כִּי טוֹב, הָאֵל יְשׁוּעָתָנוּ וְעֲזָרְתָנוּ סֵלָה. הָאֵל הַטּוֹב. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַטּוֹב שִׁמְךָ וְלָךְ נְאֻה לְהוֹדוֹת.

321

שְׁלוֹם רַב עַל יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ תְּשִׁים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא מְלֶךְ אֲדוֹן לְכָל הַשְּׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעֵינֶיךָ לְבָרְכֵנוּ וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שְׁעָה בְּשְׁלוֹמְךָ. בְּרַב עֵז וְשְׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשְׁלוֹם.

יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוּן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי.

אֱלֹהֵי, נִצַּר לְשׁוֹנֵי מְרַע וְשִׁפְתֵי מִדְּבַר מְרָמָה, וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תַדָּם, וְנַפְשֵׁי כַּעֲפָר לְכָל תַּהֲיָה, פֶּתַח לְבִי בְּתוֹרְתֶךָ, וְאַחֲרֵי מִצְוֹתֶיךָ תִּרְדָּף נַפְשִׁי. וְכָל הַקְּמִים וְהַחוֹשְׁבִים עָלַי לְרָעָה, מִהֲרָה הַפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחֲשַׁבְתָּם. (יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי שְׁלֹא תַעֲלֶה קִנְאֵת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאֵתִי עַל אַחֲרִים וְשְׁלֹא אֲכַעֵס הַיּוֹם וְשְׁלֹא אֲכַעִיסְךָ וְתַצִּילֵנִי מִיָּצַר הָרַע וְתֵן בְּלִבִּי הַכְּנָעָה וְעֲנוּהָ. מִלְּכַנּוּ וְאֱלֹהֵינוּ יַחַד שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ בְּנֵה עִירְךָ יְסֹד בֵּיתְךָ וְשִׁכְלָל הַיְכָלְךָ וְקַבֵּץ קַבּוּץ

גְּלִיּוֹת וּפְדָה צִאֲנֶךָ וְשִׂמְח עֲדַתְךָ).
 עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֵךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן יִמְיֶנֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן
 קְדוּשַׁתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינֶךָ וְעַנְנִי.

יְהִי לְרַצוֹן אֱמֶרִי פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהִי צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

צועד שלושה פסיעות לאחוריו. ולאחר מכן מטה עצמו לצד שמאל ואומר.
 עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו,

מטה עצמו לצד ימין ואומר.
 הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ,

כורע לפניו ואומר.
 וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

אומר בלחש את התפילה הבאה

322

יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרַתְךָ. וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִּירְאָה כִּימֵי עוֹלָם
 וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת. וְעֲרֹבָה לִיהִנֹּחַ מִנַּחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם כִּימֵי עוֹלָם
 וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת.

קדיש שלם

הַחֲזוֹן אוֹמֵר יִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא.

הַקְהֵל עוֹנֶה אָמֵן

הַחֲזוֹן אוֹמֵר בְּעֶלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מְלְכוּתָהּ, וְיִצְמַח
 פּוֹרְקָנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ.

הַקְהֵל עוֹנֶה אָמֵן

הַחֲזוֹן אוֹמֵר בְּחַיִּיכוֹן וּבִיּוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבַזְּמַן
 קָרִיב, וְאָמְרוּ אָמֵן.

הַקְהֵל וְהַחֲזוֹן אָמֵן, יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא וְלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא.

החזן ויתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר
ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא.

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושירתא תשבחתא
ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר תתקבל צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם
אבוהון די בשמיא ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל
ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עושה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל
ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

עלינו לשבח לאדון הכל. לתת גדלה ליוצר בראשית. שלא עשנו
כגויי הארצות. ולא שמנו כמשפחות האדמה. שלא שם חלקנו כהם
וגורלנו ככל המונם. שהם משתחווים להבל וריק ומתפללים אל אל
לא יושיע ואנחנו כורעים ומשתחווים ומודים לפני מלך המלכים
הקדוש ברוך הוא. שהוא נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב יקרו בשמים
ממעל. ושכינת עזו בגבהי מרומים. הוא אלהינו אין עוד. אמת מלכנו.
אפס זולתו. כפתיב בתורתו. וידעת היום והשבת אל לבבך. כי יהוה
הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. אין עוד.

ועל כן נקנה לך יהוה אלהינו לראות מהרה בתפארת עזך. להעביר
גלולים מן הארץ. והאלילים פרות יכרתון. לתקן עולם במלכות שדי.
וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות אליך כל רשעי ארץ. יכירו וידעו כל
יושבי תבל. כי לך תכרע כל ברך. תשבע כל לשון. לפניך יהוה אלהינו

יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ. וּלְכַבֹּד שְׁמֶךָ יִקְרָא יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָלֶם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבֹּד. כְּפִתוּב בְּתוֹרַתְךָ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנֹאמֵר. וְהָיָה יְהוָה לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד. אֵל תִּיכָרָא מִפְּחָד פִּתְאִים וּמִשְׁאֵת רְשָׁעִים כִּי תִבֵּא. עֲצוּ עֲצָה וְתַפְּרָ. דְּבַרְוּ דְּבַר וְלֹא יִקְוִים. כִּי עֲמָנוּ אֵל. וְעַד זְקֵנָה אָנִי הוּא. וְעַד שִׁיבָה אָנִי אֶסְבֵּל. אָנִי עֲשִׂיתִי וְאָנִי אֲשָׂא וְאָנִי אֶסְבֵּל וְאֶמְלֹט.

קדיש יתום

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי לעלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בריך הוא

החזן אומר לעלא ולעלא מכל ברכתא ושרתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל. ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

החזן אומר עושה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן.

הקהל עונה אמן

סדר קדוש לבנה

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בְּמִרוֹמֵימָם. הַלְלוּהוּ כָּל מְלֹאכֵיו הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו. הַלְלוּהוּ שְׁמֵשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אֹר. הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמַיִם. יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִנָּה וְנִבְרָאוּ. וַיַּעֲמִידֵם לְעַד לְעוֹלָם חֵק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר.

הַרִינִי מוֹכֵן וּמְזוֹמֵן לְקִיָּם הַמְצִינָה לְקִדְשׁ הַלְבָּנָה. לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָּיה עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנִעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

יְשִׁים פְּנֵיו לְמִזְרַח וַיִּשֶׁר רַגְלָיו וַיִּרְאֵה רְאִיָּה אַחַת בַּפְּנֵי הַלְבָּנָה קוֹדֵם שִׁתְּחִיל לְבָרֵךְ וְאִחֲ"כ לֹא יֵבִיט בָּה כֻּלָּל.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בְּמֵאֲמָרוֹ בְּרָא שְׁחָקִים. וּבְרוּחַ פִּי כָּל צְבָאָם. חֵק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שְׁלֹא יִשְׁנוּ אֶת תְּפִקִּדָם. שְׁשִׁים וּשְׁמַחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵם. פּוֹעֵל אֱמֶת שֶׁפְּעַלְתּוֹ אֱמֶת. וְלִלְבָּנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ. עֲטַרְתַּת תְּפָאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בֶטֶן שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ. וּלְפֶאֱר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַדֵּשׁ חֲדָשִׁים.

אומר ג פעמים. בְּרוּךְ יוֹצְרֵךְ בְּרוּךְ עוֹשֵׂךְ בְּרוּךְ קוֹנֵךְ בְּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ. וְרוֹקֵד וְאוֹמֵר ג' פעמים. כְּשֵׁם שְׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנִגְדֶךָ וְאֲנִי יָכוֹל לְנַגֹּעַ בְּךָ כִּי לֹא יוֹכְלוּ כָּל אוֹיְבֵי לְנַגֹּעַ בִּי לְרַעָה.

אומר ג' פעמים. תִּפֵּל עֲלֵיהֶם אִימְתָה וּפְחַד בְּגִדְל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֲבָן. ג"פ. כְּאֲבָן יִדְמוּ זְרוּעֶךָ בְּגִדְל וּפְחַד אִימְתָה עֲלֵיהֶם תִּפֵּל.

אומר ג' פעמים. דָּוִד מְלֶךְ יִשְׂרָאֵל חֵי וְקַיָּם.

ואומר לחבירו ג' פעמים. שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם.

וחבירו משיבו ג' פעמים. עֲלֵיכֶם שְׁלוֹם.

אומר ג' פעמים. סֶמֶן טוֹב וּמִזֵּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכֹל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות דומה דודי לצבי או לעפר האילים הנה זה עומד אחר כתלנו משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים.

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי. עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ. אל יתן למוט רגלך אל ינום שמרך. הנה לא ינום ולא ישן שמר ישראל. יהוה שמרך יהוה צלך על יד מינך. יומם השמש לא יפכה וירח בלילה. יהוה ישמרך מכל רע ישמר את נפשך. יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם.

הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו. הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו. הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגב וכנור. הללוהו בתף ומחול הללוהו במנים ועגב. הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי תרועה. כל הנשמה תהלל יה הללויה.

326

תנא דבי רבי ישמעאל אלמלי לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דים. אמר אביי הלךך צריך למימרא מעומד. מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה. ויהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי למלאת פגימת הלבנה ולא יהיה בה שום מעוט. ויהי אור הלבנה כאור החמה וכאור שבעת ימי בראשית כמו שהיתה קודם מעוטה. שנאמר את שני המארות הגדולים. ויתקים בנו מקרא שכתוב ובקשו את יהוה אלהיהם ואת דויד מלכם. אמן.

למנצח בנגינות מזמור שיר. אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. לדעת בארץ דרךך בכל גוים ישועתך. ידוך עמים אלהים יודוך עמים כלם. ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה. ידוך עמים אלהים ידוך עמים כלם. ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו. יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ.

עֲלֵינוּ לְשִׁבַּח לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. שְׁלֵא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה. שְׁלֵא שָׁם חָלַקְנוּ כְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל הַמּוֹנֵם. [שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהַבֵּל וְרִיק וּמִתְפַּלְלִים אֶל אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ.] וְאַנְחָנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ. וּמוֹשֵׁב יְקָרוֹ בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל. וְשׁוֹכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד. אֲמַת מַלְכָּנוּ. אָפֶס זִוְלָתוֹ. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתוֹ. וְיַדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל לְבַבְךָ. כִּי יִהְיֶה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאֶרֶץ מִתַּחַת. אֵין עוֹד.

וְעַל כֵּן נִקְוָה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מֵהֵרָה בְּתַפְאֲרַת עֲזָךְ. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ. וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת יִכְרֹתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדִי. וְכָל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרָאוּ בְּשִׁמְךָ לְהַפְנוֹת אֱלִידְךָ כָּל רְשָׁעֵי אֶרֶץ. יִכִּירוּ וְיַדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ. תִּשְׁבַּע כָּל לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרַעוּ וַיִּפְלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יִקָּר יִתְנוּ. וַיִּקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מֵהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֹךְ הִיא וְלְעוֹלָמִי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבוֹד. כְּכַתוּב בְּתוֹרָתְךָ. יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד. וְנִאֶמֶר. וְהִיא יְהוָה לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד.

קדיש יתום.

החזן אומר יתגדל ויתקדש שמה רבא.

הקהל עונה אמן

החזן אומר בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה, ויצמח פורקנה ויקרב משיחה

הקהל עונה אמן

החזן אומר בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן.

הקהל והחזן אמן, יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא.

החזן יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתתדר ויתעלה ויתהלל שמה דקדשא. בריך הוא.

הקהל עונה בְּרִיךְ הוּא

הַחֲזוֹן אוֹמֵר לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל בְּרַכְתָּא בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא דְאֲמִירָן בְּעֵלְמָא. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

הַחֲזוֹן אוֹמֵר יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

הַחֲזוֹן אוֹמֵר עוֹשֶׂה הַשְּׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן.

הקהל עונה אָמֵן

יש מזמרים.

טוֹבִים מְאֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ. יִצְרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׁכָּל.
כַּח וּגְבוּרָה נִתֵּן בָּהֶם. לְהִיּוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תִּבְל.
מְלָאִים זֵיו וּמְפִיקִים נוֹגָה. נֶאֱהָ זֵיוֹם בְּכָל הָעוֹלָם.
שְׁמַחִים בְּצִאתָם וְשָׂשִׁים בְּבוֹאָם. עֹשִׂים בְּאִמָּה רְצוֹן קוֹנָם.

מברכים איש את רעהו בברכת. חודש טוב.

הבדלה

אוחזים בכוס יין ומברכים
כשחל יום הכיפורים בשבת קורים את הפסוקים הבאים.

הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֲבֹטַח וְלֹא אֶפְחָד. כִּי עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה. וַיְהִי לִי
לְיִשׁוּעָה. וּשְׂאֲבָתָם מִים בְּשִׁשׁוֹן. מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה. לַה' הַיְשׁוּעָה. עַל
עַמְּךָ בְּרִכְתְּךָ סֵלָה. ה' צְבָאוֹת עֲמָנוּ. מִשְׁגֹּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה. ה'
צְבָאוֹת. אֲשֶׁר־י אָדָם בֹּטַח בְּךָ. ה' הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קְרָאֵנוּ.

לַיהוּדִים הִיְתָה אוֹרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וְיִקְרָ. כֵּן תִּהְיֶה לָנוּ. כּוֹס
יְשׁוּעוֹת אֲשָׂא. וּבִשְׁם ה' אֶקְרָא.

כשחל יום הכיפורים ביום חול מתחילים את ההבדלה כאן.

329

סְבְרֵי מְרִנָּן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְרֵי הַגֶּפֶן.

כשחל יום הכיפורים בשבת מברכים את ברכת הבשמים

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מִיְנֵי בְשָׂמִים.

הברכה על האש נאמרת בין בשבת ובין ביום חול, ונעשית על אש שדלקה מערב
יום הכיפורים

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. בְּרוּךְ אַתָּה ה'
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל. בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל
לְעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעַשׂ ה. בְּרוּךְ אַתָּה ה'. הַמְבַדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחָל.

